

RASEBORG
RAASEPORI

RAASEPORI.FI

~
TILINPÄÄTÖS 2022

TILINPÄÄTÖS 2022
Raaseporin kaupunki
Kansi: Chris Alfthan /
Ramholmen ja Högholmen,
dronekuva

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleiskatsastus ja organisaatio	1
1.1 Yleiskatsaus	1
1.2 Taloudellinen katsaus	6
1.3 Viranhaltijaorganisaatio	10
1.4 Henkilöstö (määrä)	11
2. Tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, mukaan lukien liikelaitokset	12
2.1 Tuloslaskelma (1 000€)	12
2.2 Käyttötalouden ja tuloksen yhteenveto	13
2.3 Tase (1 000 €)	14
2.4 Rahoituslaskelma	16
2.5 Rahoituslaskelman toteutuma (1 000 €)	17
2.6 Tulot ja menot yhteensä	18
3. Raaseporin konserni	19
3.1 Konsernin rakenne 31.12.2022	19
3.2 Konsernituloslaskelma	20
3.3 Konsernitase	21
3.4 Konsernin rahoituslaskelma	22
4. Tunnusluvut mukaan lukien liikelaitokset	23
5. Sisäinen valvonta ja ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä	24
5.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	24
5.2 Kaupunginhallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käytöstä	30
6. Talousarvion toteutuminen	31
6.1 Tuloslaskelman toteutuma	31
6.2 Taulukko talousarvion toteutumasta	32
6.3 Osastojen toiminta ja talousarvion toteutuma	34
Toimiala: Konsernihallinto	39
Tilintarkastus	45
Kaupunginkanslia	48
Talous	52
Henkilöstöosasto	55
Kaupunkikehitys	58
Joukkoliikenne	64
Työllisyyspalvelut	67
Toimiala: Sosiaali- ja terveydenhuolto	73
Hallinto ja tukipalvelut	80
Kotihoito ja tukipalvelut	83
Ympäri vuorokautinen asuminen	89

Terveyspalvelut	93
Mielenterveyshoito ja päihdehuolto	99
Hammashoito	102
Erikoissairaanhoito / Maksuosuus	105
Erikoissairaanhoito / Muu erikoissairaanhoito	109
Lapsi- ja perhepalvelut	111
Aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut	116
Toimintakuvaus	116
Toimiala: Sivistys	121
Muu sivistys	126
Varhaiskasvatus	131
Opetus	137
Lukiot	143
Museot	147
Kirjastot	152
Vapaa-aika	156
Toimiala: Tekniikka	163
Hallinto	174
Yhdyskuntatekniikka	179
Mittaus- ja kiinteistömuodostus	186
Tilahallinto	190
Toimitilahuolto ja ruokahuolto	199
Kaavoitus	206
Rakentaminen ja ympäristö	211
Jätelautakunta	217
6.4 Taulukko investointihankkeiden toteutumisesta	221
6.5 Rahoitus, verotulot, valtionosuudet ja talousarviolainat	228
6.6 Tuloslaskelma 31.12.2022	229
6.7 Tase 31.12.2022	230
6.8 Rahoituslaskelma	232
6.9 Konsernituloslaskelma	233
6.10 Konsernitase	234
6.11 Konsernin rahoituslaskelma	235
7. Liitetiedot	236
7.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	236
7.2 Toimintatuotot	237
7.3 Satunnaiset erät sekä pysyvien vastaavien myyntivoitot	238
7.4 Suunnitelman mukaiset poistot	239

7.5 Pysyvät vastaavat	240
7.6 Osakkeet ja osuudet	242
7.7 Vaihtuvat vastaavat, saamiset	244
7.8 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	245
7.9 Pakolliset varaukset	247
7.10 Vieras pääoma	248
7.11 Vastattavat, siirtovelat	249
7.12 Vastuusitomukset, vuokravastuut ja muut taloudelliset vastuut	250
7.13 Palkkamenojen kehitys	253
7.14 Henkilöstökulut	254
7.15 Tilintarkastajien palkkiot	255
7.16 Muut liitetiedot	256
7.17 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositteista	258
8. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	259
9. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	264
 RAASEPORIN VESI	 266

I. YLEISKATSASTUS JA ORGANISAATIO

I.1 Yleiskatsaus

Kaupunginjohtajan katsaus 2022

Avauksien ja aloitteiden vuosi

Olen erityisen huono katsomaan toimintaa taaksepäin; katseeni on aina suunnattu eteenpäin. Se ei tietenkään ole vain hyvä asia, sillä tilinpäätösprosessi antaa meille mahdollisuuden arvioida kulunutta vuotta. Mikä meni hyvin, mikä saatiin valmiiksi, mitä aloitimme, mikä jäi puolitiehen ja mitä meidän täytyy oppia asioista, jotka eivät menneet niin kuin olimme ajatelleet?

Kulunut vuosi on ollut kummallinen vuosi kaikille. Asukkaat, pienet ja suuremmat yritykset, koulutus-sektori, yhdistykset ja myös kaupungin hallinto ovat joutuneet pohtimaan hyvin perustavanlaatuisia turvallisuuteen ja tulevaisuudennäkymiin liittyviä kysymyksiä. Se, että kaupungissamme harjoitteli 150 amerikkalaista merijalkaväen sotilasta usean kuukauden ajan syksyllä 2022, piti toden teolla huolta siitä, että olimme Raaseporissa kartalla.

Kaupungissa jo toimivat yritykset sekä uudet toimintansa meillä aloittaneet yritykset ovat kaikesta huolimatta halunneet investoida Raaseporiin vuonna 2022, ja se saa minut nöyräksi. Myös työllisyysaste on parantunut. Työttömyysaste oli vuoden lopussa 9,0 prosenttia, mikä on hieman alle Uudenmaan keskiarvon. Korostan tätä, koska kyse on täysin ratkaisevista tekijöistä, jotka vaikuttavat siihen, miten ja miksi kaupungin tulos näyttää vuonna 2022 siltä, kuin se näyttää – eli positiiviselta.

Vuosi 2022 on todellakin osoittanut sen, että muut uskovat meihin ja me uskomme itseemme.

Hyvinvointi

Vuoden ehdottomasti suurin asia oli luonnollisesti valmistautuminen suuren toimialan eli sosiaali- ja terveydenhuollon siirtymiseen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle I.I.2023. Vain harvat kunnallishallinnon ulkopuolella ymmärtävät, miten paljon työtä on tehty, jotta asukkaiden palvelut jatkuisivat keskeytyksettä ja jotta tuhannet työntekijät Länsi-Uudellamaalla voisivat vaihtaa työnantajaa yhdessä yössä.

Kyse ei ollut vain niistä suurista kysymyksistä, vaan siirtymä koski koko kaupungin organisaatiota sormenpäitä myöten: sopimukset, tiedot ja palvelut siirrettäisiin, mutta jonkun tuli pohtia myös avaimet, valvontakamerat, oikeudet, laskut, maksut, autot, taulut, arkistot, valmiasasiat... Teams-kokousta Teams-kokouksen perään, taulukkoa taulukon perään. Kaikki piti tehdä lyhyellä varoitusaajalla – mieluiten heti. Monet meistä ovat sitä mieltä, että on pieni ihme, että siirtyminen todellakin toteutui. 736:lle kaupungin työntekijälle, eli kaikille siirtyneille, se merkitsi myös lukuisia koulutuksia, uusia prosesseja, uusia työyhteisöjä sekä uusia rutiineja, jotka vaativat valmistautumista. Kiitos vielä kerran kaikille teille!

Vielä on jäljellä työtä, jota emme ole ehtineet edes aloittaa, nimittäin muodollisempien yhteistyö-rakenteiden rakentaminen. Sillä meillä on tehtäviä, joissa hyvinvointialue maksaa laskun, jos emme hoida omia töitämme, mutta myös tehtäviä, joissa kaupunki maksaa laskun, jos hyvinvointialue ei hoida omaa työtään. Miten näemme ennaltaehkäisevän työn, ja kuinka paljon käytämme siihen resursseja ja rahaa Raaseporissa? Miten hyvinvointialue suhtautuu oppilashuoltoon, pitkäaikaistyöttömiin, päihteiden väärinkäyttöön tai mielenterveyteen? Onko saatavilla riittävästi palveluja, ja omalla äidinkielellä? Kyse on paljolti yhteistyöasenteesta eikä pelkästään rakenteista. Esihenkilöidemme tulee tutustua hyvinvointialueen kollegoihin ja käydä heidän kanssaan aktiivista vuoropuhelua.

Lisäksi tulee ratkaista, mitä teemme kaupungin kiinteistömässälle. Kaupunki aloitti palveluverkkoselvityksen päivityksen vuoden 2022 lopussa pitkälti siksi, että tarvitsemme strategian sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöille, joita hyvinvointialue nyt vuokraa kaupungilta kolmen vuoden siirtymäkauden ajan. Tiedämme, että hyvinvointialueelle kohdistuu suuret kustannusoptimointivaatimukset ja että alue käy läpi tulevat tarpeensa ja suunnitelmansa vuoden 2023 aikana. On tärkeää, että olemme mukana keskustelemassa hyvinvointialueen tulevasta palveluverkosta ja annamme rakentavia ehdotuksia, jotka hyödyttävät Raaseporin asukkaita ja palveluita.

Sivistystoimi

Avauksia... niitä sivistystoimialalla riitti käytännön tasolla vuonna 2022. Kuinka moni kunta on rakentanut uusia kyläkouluja viime vuosina? Askersin monitoimirakennuksen avaaminen Mustiolla syksyllä 2022 oli hieno virstanpylväs Raaseporissa. Kustannustehokkuus, kestävyys ja tyytyväiset käyttäjät ovat mahdollisia yhdistää. Ruotsin- ja suomenkielisten koulujen yhdistäminen samoihin tiloihin onnistuu myös, kun kaikki valmistellaan hyvin ja yhteistyöhön suhtaudutaan oikealla asenteella.

Kulttuuritalo Fokus avattiin Karjaalla myös vuonna 2022, ja siitä tuli nopeasti asukkaiden olohuone ja luonnollinen osa kaupunkiympäristöä, harrastuksia ja sivistystoimea. Monissa kouluissa, päiväkodeissa ja vapaa-ajan rakennuksissa on korjausvelkaa. Tässä yhteydessä on erittäin tärkeää, että pystymme katsomaan riittävän kauas tulevaisuuteen, ajattelemaan strategisesti ja oikeaan suuntaan. Emme voi panostaa kaikkeen samaan aikaan, ja on myös tärkeää tunnustaa koko Suomessa vallitseva väestökehityksen suunta, mistä Raaseporikaan ei ole poikkeus.

Vaikka luonnollinen väestönkasvu on tosiasia vain muutamissa kunnissa, kaupunki on vuonna 2022 ollut siinä tilanteessa, että varhaiskasvatuksen tilat eivät riitä. Muutos on ollut nopeaa, ja se liittyy lähinnä varhaiskasvatuksen kustannuksiin lakimuutoksiin ja siihen, että niiden perheiden määrä, joissa molemmat vanhemmat käyvät töissä, on kasvanut. Myös alle 3-vuotiaiden lasten hoitaminen kodin/perheen ulkopuolella on yleistynyt. Karjaan moduulipäiväkodista ja tilapäisistä varhaiskasvatustiloista tehtiin päätös, jotta tilanteeseen saataisiin nopea ratkaisu ennen uudisrakennuksia. Kaupunki on panostanut määrätietoisesti varhaiskasvatukseen: pätevät opettajat, tilat, materiaalikustannukset, kiertävät sijaiset jne. Olemme myös osallistuneet kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun viidessä päiväkodissamme.

Kaupungin koulut ovat pärjänneet hyvin kansallisissa vertailuissa. Opettaja-lehti, eli opettajien ammatiliitto OAJ:n suomenkielinen lehti, julkaisi hyvin kattavan artikkelin Tammisaaren Hakarinteen koulusta ja nosti positiivisesti esille, miten Raaseporissa ajatellaan peruskouluista ja sivistyskysymyksistä. Yksi suuri asia on ollut valmistavan opetuksen ja kotouttamisasioiden järjestäminen ja kehittäminen. Nämä kysymykset eivät kosketa vain suuria kaupunkeja ja pääkaupunkiseutua.

Kaupungin lakisääteisistä tehtävistä koulut ja varhaiskasvatus ovat nyt selvästi suurimmat sekä rahassa että työntekijämäärässä laskettuna. Tämä on myös alati muuttuva toimiala, jossa yhteiskunnan kehitys ja hyvinvointi/pahoinvointi näkyvät hyvin konkreettisesti. Erityistarpeita omaavien lasten määrä on kasvanut ja näyttää kasvavan kaikissa Raaseporin kouluissa. Erityisopetusta onkin siksi kehitetty sekä varhaiskasvatuksessa, esikouluissa että kouluissa vuonna 2022, mikä on johtanut uusiin palveluihin ja uusien työntekijöiden rekrytointeihin.

Tammisaaressa sijaitsevaa taidemuseo Chappea ei avattu vuonna 2022, mutta huhtikuussa 2023 pitäisi viimeinkin olla avajaisten aika. On epätavallista, että pieni uudisrakennus Suomessa herättää niin paljon kansainvälistä huomiota kuin Chappe on jo tehnyt. Tästä meidän on syytä olla hyvin ylpeitä, mutta tilaisuus tulee myös käyttää hyödyksi parhaalla mahdollisella tavalla. Chappe-hanke on kehittänyt koko Raaseporin museotoimintaa vuonna 2022. Raasepori on kulttuurikaupunki, ja kokoluokassaan ehkäpä Suomen paras! Mielenkiintoinen osa kokonaisuutta on kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen. Kulttuurikasvatussuunnitelmaan panostaminen koskee kaikkia lapsia aina varhaiskasvatuksesta yläasteelle saakka.

Raasepori on myös urheilukaupunki ja yhdistyskaupunki. Yhdistykset ovat saaneet vuonna 2022 kaupungilta 1,2 miljoonaa euroa avustusta sekä suorina avustuksina että vuokratukina. Vuoden 2022 aikana kaupunki on panostanut erityisesti iäkkäiden liikuntaan ja kuntoilumahdollisuuksiin Voimaa vanhuuteen -hankkeen puitteissa.

Kaupunkiympäristö

Vuoden 2022 suurin infrastruktuuriavaus oli Lepin risteys Karjaalla. Monia asioita on viime vuosina viety eteenpäin yhteistyössä Väyläviraston kanssa, ja yhteistyö tulee jatkumaan tulevana vuosina, erityisesti kantatien 51 ja valtatie 25 osalta. Kaupungille on ollut tärkeää, että Karjaan ja Tammisaaren välillä on turvallinen pyörätie, mikä on nyt valmistunut.

Odotamme myös suurella innolla henkilöliikenteen aloittamista uudelleen Karjaan ja Hangon välisellä sähköistetyllä rataosuudella vuonna 2024. Kaupunki on tehnyt paljon töitä Rantaradan suhteen vuonna 2022; eri tahojen välillä on pidetty useita kokouksia, joiden tarkoituksena on ollut saada aikaan Väyläviraston nyt tekemä selvitys Rantaradan parannustarpeista. Joukkoliikenne on yleisesti ottaen ollut tärkeä prioriteetti, ja työmme tulokset alkavat näkyä vuonna 2023.

Toinen suuri hanke käynnistettiin vuonna 2022: Södra vikenin ruoppaus ja yleiset parannustyöt Tammisaaren vanhan kaupungin läheisyydessä. Hanke on kaikin tavoin vaativa ja sisältää luonnollisesti mahdollisia yllätysmomenteja jo sijainnin vuoksi. Hanke alkoi kuitenkin viime hetkellä, kun otetaan huomioon kaupungin saamat ympäristöluvut, mutta myös lahden kunto.

Tammisaaren Liljedahlkadun ympärivuorokautisen asumisen hankkeessa otettiin aikalisä markkinatilanteeseen ja hyvinvointialueen päätöksentekomahdollisuuksiin syksyllä 2022 liittyvien riskien vuoksi, mutta olen varma, että ratkaisemme tarpeen kaupungin kannalta vähemmän riskialttiilla tavalla.

Energiapula, energiakustannukset ja inflaatio olivat merkittäviä keskustelunaiheita ja tosiasia Venäjän Ukrainassa vuonna 2022 aloittaman sodan vuoksi. Kaupungin kustannukset tietenkin nousivat jonkin verran, ja kaupunki varautui mahdollisiin pidempiaikaisiin sähkökatkoksiin, mikäli talvi 2022–2023 olisi ollut erittäin kylmä. Näissä muuten hyvin surullisissa keskusteluissa oli ilo huomata miten kaupungin energiatehokkuustoimet ovat tuottaneet tulosta. Sähkön kulutus kaupungin kiinteistöissä oli vuositasolla 10 prosenttia alhaisempi syksyllä 2022 verrattuna syksyyn 2021. Paljon oli kyse investoinneista taloautomaatiikkaan ja uusiin lämmitysmuotoihin.

Vuoden 2022 kiinteistömyynti oli 1,4 miljoonaa euroa ja myyntivoitto 1,1 miljoonaa euroa verrattuna budjetoituun 1,0 miljoonaan euroon. Kaupunki myi mm. 29 asuintonttia ja 10 yritystonttia vuonna 2022.

Kaavoituspuoli on työskennellyt vuoden 2022 kaavoitusohjelman mukaisesti ja ehtinyt saada useita asemakaavoja valmiiksi sekä työstää Raaseporin maankäytön kehityskuvaa 2050, joka muodostaa pohjan kauan kaivatulle yleiskaavalle. Eri taajamissa ja eri asukasryhmille teetetyt työpajat ja kyselyt ovat antaneet vaikutelman, että meitä on monta, jotka näkevät kaupungin tulevaisuuden valoisana.

Osallistuvan budjetoinnin ensimmäinen kierros Raaseporissa osoitti, miten tärkeitä puistot ja leikkipuistot ovat kuntalaisille. Suurin osa ehdotuksista koski juuri niitä, ja avoimen äänestyksen voittanut ehdotus koski Karjaan Pumpmulahden parannustöitä, mikä toteutetaan vuonna 2023.

Hallinto ja talous

Raasepori on useimpien mielestä pikkukaupunki, sillä meidän vertaamme itseämme monessa suhteessa pääkaupunkiseutuun. Joskus voi olla hyvä muistaa, että Raaseporin kaupunki ei ole kuitenkaan aivan pieni; Suomen kuntien mediaanikoko on noin 18 000 asukasta, ja meillä asukkaita on noin 27 400. Suuruusjärjestyksessä olemme numero 39 Suomen 309 kunnasta. Tämä tarkoittaa sitä, että hallintomme ei voi olla aivan pieni, jotta asiat olisivat hyvin valmisteltuja, koordinoituja, tehtyjä ja arvioituja ja jotta henkilöstö voisi työskennellä ammattimaisessa organisaatiossa.

Kaupunki on jatkanut työtään esimerkiksi prosessikuvausten, ohjelmistoparannusten (erityisesti taloushallinnon), koulutuksen parantamisen ja riskienhallintakysymysten parissa. Viestintään on kiinnitetty enemmän huomiota niin sisäisesti kuin ulkoisesti, mikä näkyy vuoden 2023 talousarvion lisäksi toivottavasti myös pian asukkaille.

Raaseporin kaupungin perustamisesta vuonna 2009 lähtien kaupungilla on ollut vaje, joka oli aluksi runsaat 25 miljoonaa euroa. Positiivisen tuloksen jälkeen vuonna 2021 on hienoa saavuttaa positiivinen tulos myös vuonna 2022: 3,7 miljoonaa euroa Raaseporin Vesi -liikelaitos mukaan lukien. Alkuperäinen talousarvio oli laadittu 1,8 euron positiiviselle tulokselle, joten vuositulos oli vielä huomattavasti parempi.

Kunnilla on paljon yleisiä taloudellisia huolenaiheita, erityisesti kun otetaan huomioon, miten valtionosuudet jaetaan tulevaisuudessa ja millainen väestökehitys tulee olemaan. Tämä tarkoittaa, että meidän on ehdottomasti oltava hereillä, tehokkaita, strategisia ja valmiita mukautumaan.

Hyvä tulos johtuu pääasiassa korkeammasta työllisyysasteesta ja budjetoitua korkeammista verotuloista. Kaupunki on saanut myös noin 2,9 miljoonaa euroa avustusta koronapandemian aiheuttamiin kustannuksiin, mutta avustus ei ole vaikuttanut vuoden kokonaistulokseen, vaan ainoastaan kattanut pandemian aiheuttamat lisäkustannukset. HUS kuntayhtymä lähetti suuren laskun kaikille omistajakunnille vuoden lopussa, koska se ei voinut siirtyä hyvinvointialueelle miinustuloksella. Raaseporin osalta tämä merkitsi 2,5 miljoonan euron loppulaskua.

RASEBORG
RAASEPORI

Toimintakate eli toiminnan harjoittamisen kustannukset olivat 188,2 miljoonaa euroa. Pieni nousu budjetoituun (185,8 miljoonaa euroa) verrattuna johtui lähinnä talvikunnossapidosta, kaupungille työehtosopimuksista tulevista palkankorotuksista ja työmarkkinatuesta. Henkilöstökustannukset Raaseporin Vesi mukaan lukien olivat 94,1 miljoonaa euroa.

Lopuksi haluan korostaa, että näen ympärilläni uskomattoman taitavia ihmisiä, jotka työskentelevät raaseporilaisten ja Raaseporin hyväksi joka päivä. Ei nimittäin voida laskea matemaattisesti, mikä kunta on ”voittaja” maantieteen, väestötieteen tai muiden vastaavien mittareiden perusteella. Hyvin menestyneillä kunnilla on vain yksi yhteinen tekijä: yhteistyöhenki ja yhteistyötaidot.

Eriyiskiitos vielä Ragnarille kaupunginjohtajuudesta vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla.

Raaseporissa 8.3.2023

Petra Theman
Kaupunginjohtaja

1.2 Taloudellinen katsaus

Vuoden 2022 talousarvio hyväksyttiin 1,8 miljoonan euron ylijäämällä. Valtuusto myönsi vuoden aikana talousarviomuutoksia yhteensä -0,1 miljoonaa euroa netto. Tilinpäätös osoittaa 3,7 miljoonan euron ylijäämää, mikä on 1,9 miljoonaa euroa parempi tulos kuin alun perin oli budjetoitu, ja parempi kuin talousarvio muutosten jälkeen, joka näytti 1,7 miljoonan euron ylijäämää. Syyt hyvään tulokseen kuvaillaan alla sekä tilinpäätöskirjan aluekohtaisissa selvityksissä.

Maaliskuussa 2020 puhjennut koronapandemia on jatkunut myös vuonna 2022. Pandemialla on ollut taloudellisia vaikutuksia sekä tuloihin että menoihin, vaikkakin huomattavasti vähemmän kuin vuosina 2020 ja 2021. Pandemia on lisännyt kustannuksia lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Kaupunki on saanut valtiolta tukea koronakustannuksiin yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Tuki kattaa suurelta osin pandemian vuoden aikana aiheuttamat kustannukset. Näissä luvuissa ei ole huomioitu erikoissairaanhoidon hoitovelkaa.

Raaseporin kaupungin virallinen tilinpäätös koostuu kaupungin sekä Raaseporin Vesi -liikelaitoksen tileistä. Oheisessa toimintakertomuksessa on kuitenkin myös tietoja, joissa käsitellään näitä yksikköjä erikseen, jotta kaupungin toiminnasta ja taloudesta saataisiin selkeä ja monipuolinen kuva.

Hallintosäännön 84 §:n mukaan talousarvion muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Menojen ylitykset ja tulojen alitukset on perusteltava tavoitteiden ja suoritteiden toteutumisanalyysin yhteydessä ao. vuoden tilinpäätöksessä.

Vuoden 2022 vuosikate oli 11,6 miljoonaa euroa, mikä on 3,4 miljoonaa euroa alempi kuin vuonna 2021. Muutosten jälkeiseen talousarvioon 2022 verrattuna lopullisesta vuosikatteesta tuli 2,0 miljoonaa euroa budjetoitua parempi. Yksistään kaupungin vuosikate oli 9,4 miljoonaa euroa (13,0 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Toiminnan tulot olivat 66,4 miljoonaa euroa, mikä ylitti alun perin budjetoidun summan 4,6 miljoonalla eurolla. Omaisuuden myynnistä kertyi vuonna 2022 myyntivoittoa 1,1 miljoonaa euroa verrattuna 2,4 miljoonaan euroon vuonna 2021. Myyntivoitot budjetoitiin 1,0 miljoonaksi euroksi. Raaseporin Veden liikevaihto oli 6,4 miljoonaa euroa, mikä on 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2021. Laitoksen liikeylijäämä oli 1,3 miljoonaa euroa ollen 0,2 miljoonaa euroa alempi kuin vuonna 2021.

Toiminnan kulut olivat 254,9 miljoonaa euroa, kun ne alun perin budjetoitiin 248,0 miljoonaksi euroksi. Hyväksytyjen talousarviomuutosten jälkeen budjetoitu menomääräraha oli 251,4 miljoonaa euroa. Toimintakatteesta -188,1 miljoonaa euroa tuli 2,3 miljoonaa euroa heikompi kuin alun perin budjetoitu ja 0,1 miljoonaa euroa parempi kuin budjetoitu, kun huomioidaan talousarviomuutokset.

Kirjattujen henkilöstökulujen kokonaissumma on jaksotusten jälkeen 94,1 miljoonaa euroa oltuaan 89,6 miljoonaa euroa vuonna 2021. Vuoden 2022 talousarviossa henkilöstökulujen määräksi arvioitiin 95,0 miljoonaa euroa. Muutoksien jälkeisessä talousarviossa henkilöstökulut olivat 95,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 palkkasivukulut olivat 19,2 miljoonaa euroa verrattuna 18,7 miljoonaan euroon edellisenä vuonna.

Palvelujen ostovoima kasvoi 7,8 miljoonalla eurolla vuosien 2021 ja 2022 välillä ollen 113,7 miljoonaa euroa. Muutoksien jälkeiseen talousarvioon verrattuna ostopalveluista tuli 4,6 miljoonaa euroa kalliimmat.

Ylitys liittyy kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon, josta HUS-kuntayhtymän alijäämän kattaminen on 2,5 miljoonaa euroa.

Yhteenlasketut verotulot olivat 127,0 miljoonaa euroa, kun ne alkuperäisessä talousarviossa olivat 122,7 miljoonaa euroa. Vuoteen 2021 verrattuna verotulot kasvoivat 4,3 miljoonalla eurolla. Veroennusteet paranivat vuoden aikana talousarvioon verrattuna työllisyysasteen parantumisen ansiosta.

Tuloveroprosentti oli muuttumaton eli 22,00 %. Kunnallisverotulot olivat 109,0 miljoonaa euroa (104,1 miljoonaa euroa vuonna 2021, lisäys 4,7 %) ja ylittivät alun perin budjetoidun summan 1,8 miljoonalla eurolla.

Kiinteistövero oli 11,9 miljoonaa euroa, eli budjetoidun mukainen.

Vuoteen 2021 verrattuna kiinteistöverotulot kasvoivat 0,3 miljoonalla eurolla (2,6 %). Veroprosentit olivat muuttumattomat: yleinen veroprosentti 1,35 %, vakitukselle asunnolle 0,41 % ja muille asuinrakennuksille 1,80 % sekä voimalaitoksille 3,10 %.

Yhteisöverotulot olivat 6,2 miljoonaa euroa, eli 2,0 miljoonaa euroa budjetoitua suuremmat ja 0,3 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2021.

Verotuloista tarkemmin kohdassa 6.5 ”Verotulojen erittely”.

Valtionosuuksia saatiin 71,5 miljoonaa euroa, eli ne kasvoivat edellisvuodesta 7,0 miljoonalla eurolla ja ylittivät alkuperäisen budjetoidun summan 1,0 miljoonalla eurolla.

Korkokustannukset olivat 0,8 miljoonaa euroa, eli ne kasvoivat edellisvuodesta 0,2 miljoonalla eurolla ja ylittivät alkuperäisen budjetoidun summan 0,4 miljoonalla eurolla. Yleinen korkotaso on nousussa, ja korkotason nousu näkyy kaupungissa hyvästä korkosuojausasteesta huolimatta. Kuntatodistusmuotoisia lyhytaikaisia lainoja on hyödynnetty suunniteltua vähemmän. Muut rahoitustuotot olivat 1,0 miljoonaa euroa budjetoituun 1,1 miljoonaan euroon verrattuna. Muut rahoituskulut olivat 5 500 euroa.

Vuoden vaihteessa kaupungilla oli lyhytaikaisia ulkoisia lainoja 25 miljoonaa euroa, mikä on 8 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana (pois lukien kaupungin vuokratulojen konsernilimiitti, jossa kaupunki on merkitty tilinhaltijaksi ja jonka saldo on 0,7 miljoonaa euroa). Pitkäaikaiset vieraat luotot olivat 31.12.2022 82,7 miljoonaa euroa vastaavan luvun oltua 78,2 miljoonaa euroa vuotta aiemmin.

Raaseporin Vedellä oli sisäisiä luottoja kaupungilta 2,2 miljoonaa euroa, (2,2 miljoonaa euroa vuonna 2021), joista mitkään eivät olleet lyhytaikaisia kassaluottoja.

Velkataakka oli 31.12.2022 yhteensä 107,7 miljoonaa euroa (111,2 miljoonaa euroa vuonna 2021) tai 3 942 euroa asukasta kohden (4 047 euroa vuonna 2021), josta liikelaitoksen osuus oli 4,6 miljoonaa euroa eli 4,3 % (3,2 miljoonaa euroa ja 2,9 % vuonna 2021).

Kassavarat olivat vuoden vaihteessa 14,0 miljoonaa euroa verrattuna edellisen vuoden 9,3 miljoonaan euroon. Varoista 11,1 miljoonaa euroa kuului Raaseporin kaupungille ja 2,9 miljoonaa euroa Raaseporin Vedelle.

Raaseporin Veden tuotto peruspääomalle, 599 000 euroa, esitetään omalla rivillä tuloslaskelmassa. Valtuuston vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä tekemän päätöksen mukaan Raaseporin Veden tuotto on kuusi prosenttia. Liikelaitoksen tilinpäätös esitetään erikseen toimintakertomuksen lopussa.

Tulosta rasittavat 7,3 miljoonan euron suunnitelman mukaiset poistot (7,1 miljoonaa euroa vuonna 2021). Kaupungin poistot olivat 5,8 miljoonaa euroa (5,6 miljoonaa euroa vuonna 2021) ja Raaseporin Veden 1,5 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Tilikauden ylijäämä tuloslaskelman mukaan on 3,7 miljoonaa euroa (ylijäämää 7,6 miljoonaa euroa vuonna 2021). Liikelaitos pois lukien kaupungin ylijäämä on 3,0 miljoonaa euroa verrattuna 7,1 miljoonan euron ylijäämään vuonna 2021.

Kaupungin omat nettoinvestoinnit vuonna 2022 olivat 10,6 miljoonaa euroa verrattuna 8,5 miljoonaan euroon vuonna 2021 (alkuperäinen talousarvio vuonna 2022 oli 12,1 miljoonaa euroa). Suurimmat yksittäiset investointierät olivat Mustion koulukeskus 1,5 miljoonaa euroa, Ekenäs högstadieskolan keittiö 1,1 miljoonaa euroa, Södra viken 1,1 miljoonaa euroa sekä liikenneväylien rakentaminen ja perusparannukset 1,8 miljoonaa euroa.

Raaseporin Veden investoinnit olivat kaikkiaan 1,9 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa vuonna 2021), josta 1,0 miljoonaa euroa muodostui johtoverkon ja hulevesijohtojen saneerauksesta ja rakentamisesta sekä 0,6 miljoonaa euroa asuin- ja teollisuusalueiden johtoverkkojen rakentamisesta.

Toiminnan ja investointien kassavirta oli -0,9 miljoonaa euroa negatiivinen (4,5 miljoonaa euroa positiivinen vuonna 2021), kun taas rahoituksen osalta kassavirta oli 6,3 miljoonaa euroa positiivinen (0,6 miljoonaa euroa negatiivinen vuonna 2021). Kassavarojen muutos oli siten 5,4 miljoonaa euroa ja 31.12.2022 kassavarat olivat 14,8 miljoonaa euroa.

Kaupunki otti 17,3 miljoonaa euroa uutta lainaa, kun taas Raaseporin Vesi otti lainaa 1,9 miljoonaa euroa vuoden aikana. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset vuonna 2022 olivat 14,6 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lyhytaikaiset luotot vähenivät 8,0 miljoonalla eurolla.

Taseen kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden alussa 6,4 miljoonaa euroa. Koska vuoden 2022 tulos on 3,7 miljoonaa euroa, on kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2022 10,1 miljoonaa euroa, mikä merkitsee 369 euroa asukasta kohti (233 euroa/asukas 31.12.2021). Taseen loppusumma oli 231 miljoonaa euroa (224 miljoonaa euroa vuonna 2021).

Raaseporin kaupungin konserni

Konsernille on laadittu tuloslaskelma ja tase sekä rahoituslaskelma. Konsernin tulos vuonna 2022 oli 7,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Konserniin sisältyvät Raaseporin kaupunki, Raaseporin Vesi -liikelaitos, 6 kuntayhtymää, joissa kaupunki on osaomistajana, 4 osakeyhtiötä sekä 4 kiinteistöosakeyhtiötä, joissa kaupungin omistusosuus on 51–100 %. Osakkuusyhtiötä Fastighets Ab Fokus ei ole konsolidoitu konsernitilinpäätökseen, koska sen yhtiömuoto on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö.

Vuokratyöyhtiöiden talous on suurimmalta osalta vakaa. Kaupungin sisäiset lainasaamiset Fastighets Ab Dönsbyssa olivat 751 811 euroa 31.12.2022.

Kaupunki lunasti Raaseporin Energian (ent. Tammisaaren Energia) entisen tytäryhtiön Raaseporin Sähköverkko ja Urakointi Oy:n osakekannan 2 500 eurolla (osakepääoma) vuonna 2017, ja yhtiö muutti samalla nimekseen Raaseporin Kehitys Oy. Kaupunki osallistuu merikaapelihankkeeseen Helsinki–Rostock C-Lion I tytäryhtiöidensä Raaseporin Energia Oy:n ja Raaseporin Kehitys Oy:n kautta. Osahankkeena tehdään haarakaapeli Hankoon. Raaseporin Kehitys Oy:n ainoana tehtävänä on sijoittaa 500 000 euron pääoma yritykseen C-Fiber Hanko, mikä tapahtui joulukuussa 2016. Kaupunki nosti 500 000 euroa osinkoa Raaseporin Energia Oy:n vapaan oman pääoman rahastosta, joka rahoitettiin yhtiön kassavaroista. Raaseporin Energia Oy:n osakeomistus C-Fiber Hanko -yhtiöstä on samoin 500 000 euroa.

Raaseporin Energia Oy:n voitto ennen veroja ja tilinpäätössiirtoa oli 3,1 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa vuonna 2021). Tämän vuoden tilinpäätös osoittaa 430 904 euron voittoa (228 803 euroa vuonna 2021). Yhtiö maksoi emoyhteisö Raaseporin kaupungille 1,5 miljoonaa euroa korkoina pitkäaikaisista lainoista, joita yhtiöllä on. Luottojen saldo 31.12.2022 oli 25 miljoonaa euroa.

Konsernin tuloslaskelma 31.12.2022 osoittaa 7,4 miljoonan euron ylijäämää sen oltua 9,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen edeltävänä vuonna. Kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2022 oli 13,7 miljoonaa euroa, 502 euroa asukasta kohden (ylijäämä 6,3 miljoonaa euroa ja 228 euroa asukasta kohden 31.12.2021).

Kaupunki on myös Pohjan Palveluasuntosäätiön pääomistaja. Säätiö hallinnoi kaupungin pyörittämiä palveluasuntoja ikääntyneille, ja kaupungin omistusosuus on 66,6 %, mikä tosin ei sisälly konsernitilinpäätökseen.

Kaupunki omistaa lisäksi Kiinteistö Oy Pohjantien kokonaan (100 %) ja on taannut yhtiön ulkoisia luottoja 1 406 848 eurolla (1 534 578 euroa per 31.12.2021). Kaupunki on myös myöntänyt yhtiölle sisäisiä luottoja, joiden yhteenlaskettu saldo 31.12.2022 oli 696 776 euroa.

Valtuusto hyväksyi 6.6.2011 § 63 Raaseporin kaupungin konserniohjeen, jossa määritellään konserni, sen tarkoitus ja sitovuus. Lisäksi kuvaillaan eri toimielinten roolit, toimivalta ja työnjako ohjauksessa, kuinka raportointi ja edustajien valinta tapahtuvat ja kuinka tilintarkastus, rahoitus, riskienhallinta ja henkilöstöpolitiikka hoidetaan. Valtuusto päivitti konserniohjeen 7.4.2014. Tavoitteena on uudistaa konserniohjetta kaudella 2021–2023, koska sekä hallintosääntö että kaupungin sisäinen valvontaohje on uudistettu konserniohjeen hyväksymisen jälkeen.

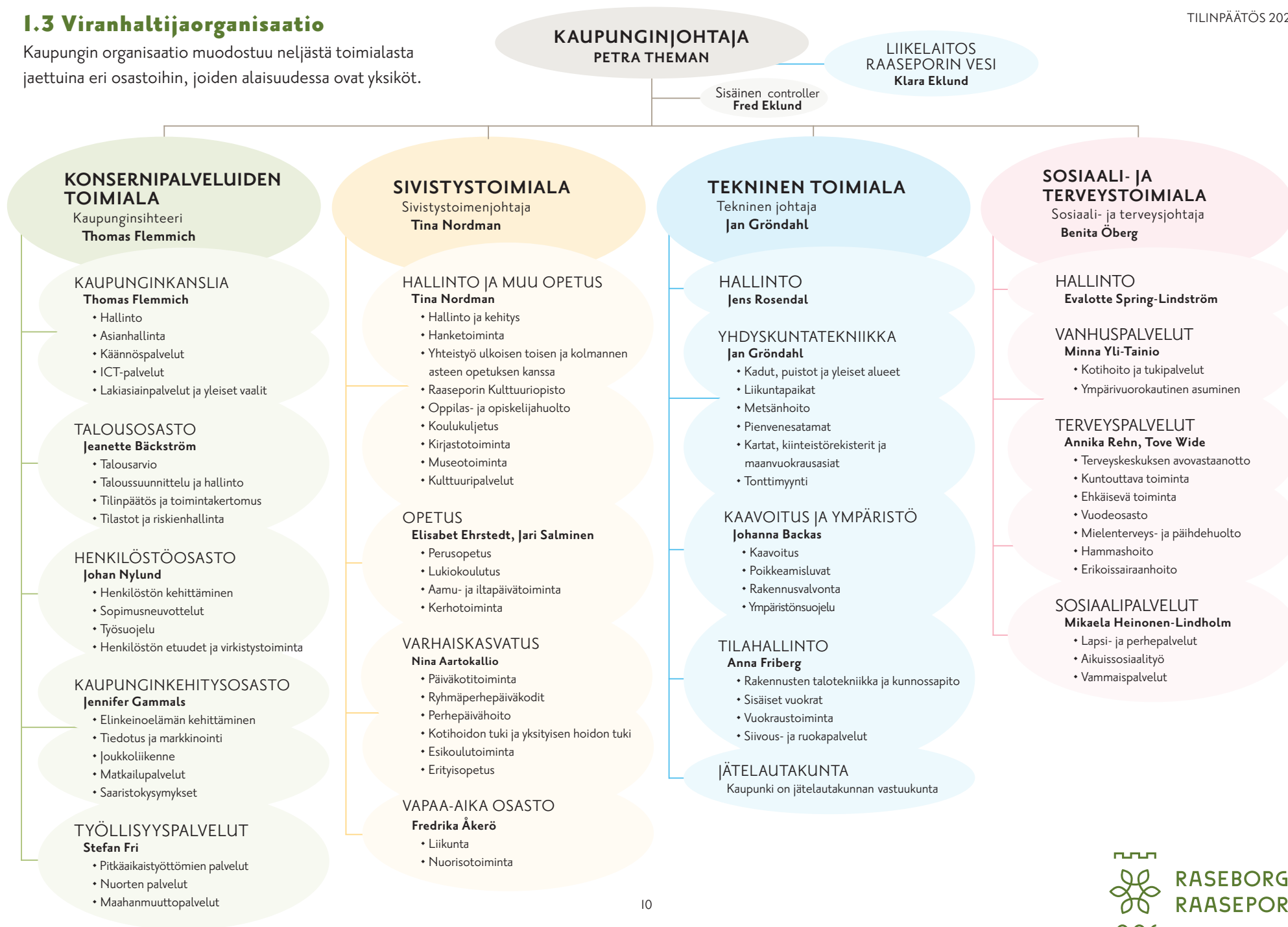
Konsernin valvonta on toiminut niin, että tytäryhteisöt raportoivat omistajalle puolivuositain yhteisön pääasiallisesta toiminnasta ja taloudellisesta tuloksesta. Raaseporin Energia Oy on raportoinut neljännesvuositain, ja raportit on annettu valtuustolle tiedoksi yhdessä kaupungin oman neljännesvuosiraportoinnin kanssa. Yhteisöjen tulee myös raportoida oleellisista poikkeamisista varsinaisesta toiminnasta. Kiinteistöyhtiöiden osalta kyse on erityisesti vuokrahuoneistojen käyttöasteesta ja kiinteistöjen teknisestä kunnosta sekä korjaus- ja investointitarpeista.

Konsernin rakenne ilmenee erillisistä kaavioista luvussa 3.1 ”Konsernin rakenne”.

Koko Raaseporin kaupunkikonsernin velkataakka on 5 084 euroa asukasta kohden (5 093 euroa vuonna 2021) ja lainat ja vuokravastuut 138,9 miljoonaa euroa (139,9 miljoonaa euroa vuonna 2021). Konsernin taseen loppusumma oli 294,3 miljoonaa euroa (279,6 miljoonaa euroa vuonna 2021).

I.3 Viranhaltijaorganisaatio

Kaupungin organisaatio muodostuu neljästä toimialasta jaettuina eri osastoihin, joiden alaisuudessa ovat yksiköt.

1.4 Henkilöstö (määrä)

PÄÄTOIMINEN HENKILÖSTÖ	JOULUKUU 2022	JOULUKUU 2021
Konsernipalvelut	92	65
Sosiaali- ja terveydenhuolto	670	710
Sivistys	915	879
Tekniikka	291	285
Raaseporin Vesi	23	21
YHTEENSÄ	1991	1960

HENKILÖSTÖ TYÖSUHDEMUODON MUKAAN		
Kokoaikainen vakituinen	1363	1358
Kokoaikainen määräaikainen	262	249
Osa-aikainen vakituinen	186	173
Osa-aikainen määräaikainen	180	180
YHTEENSÄ	1991	1960

2. TULOSLASKELMA, TASE JA RAHOITUSLASKELMA, MUKAAN LUKIEN LIKELAITOKSET

2.1 Tuloslaskelma (1 000€)

ulkoinen	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot	33 418	34 662
Myyntituotot	10 509	10 024
Maksutuotot	9 523	9 572
Tuet ja avustukset	6 524	7 086
Muut toimintatuotot	6 862	7 980
Valmistus omaan käyttöön	371	403
Toimintakulut	-221 964	-208 269
Henkilöstökulut	-94 075	-89 559
Palkat ja palkkiot	-74 920	-70 898
Henkilösivukulut	-19 156	-18 661
Eläkekulut	-16 245	-16 082
Muut henkilösivukulut	-2 910	-2 579
Asiakspalvelujen ostot	-76 855	-72 280
Muiden palvelujen ostot	-23 116	-20 321
Palvelujen ostot	-99 971	-92 601
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-12 300	-11 640
Avustukset	-9 472	-8 931
Muut toimintakulut	-6 145	-5 538
Toimintakate	-188 174	-173 204
Verotulot	127 047	121 432
Valtionosuudet	71 525	64 583
Rahoitustuotot ja -kulut	1 208	2 210
Korkotuotot	1 535	1 609
Muut rahoitustuotot	425	1 135
Korkokulut	-747	-529
Muut rahoituskulut	-5	-5
Vuosikate	11 605	15 021
Poistot ja arvonalentumiset	-7 937	-7 395
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 320	-7 045
Arvonalentumiset	-617	-350
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden yli-/alijäämä	3 668	7 626

2.2 Käyttötalouden ja tuloksen yhteenveto

YHTEENVETO €	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteuma %
Konsernihallinto						
Tuotot	5 549 653	5 779 120	0	6 000 754	221 634	103,8 %
Kulut	-17 943 209	-17 976 880	-700 000	-17 628 572	1 048 308	94,4 %
Netto	-12 393 556	-12 197 760	-700 000	-11 627 818	1 269 942	90,2 %
Sosiaali- ja terveydenhuolto						
Tuotot	13 978 980	9 394 260	249 920	13 154 700	3 510 520	136,4 %
Kulut	-121 280 413	-123 202 300	-1 811 920	-129 036 847	-4 022 627	103,2 %
Netto	-107 301 433	-113 808 040	-1 562 000	-115 882 146	-512 106	100,4 %
Sivistys						
Tuotot	4 578 072	5 252 910	0	5 447 220	194 310	103,7 %
Kulut	-65 344 528	-68 839 070	-36 000	-68 771 338	103 732	99,8 %
Netto	-60 766 456	-63 586 160	-36 000	-63 324 118	298 042	99,5 %
Yhdyskuntateknikka lautakunta						
Tuotot	36 458 458	35 466 710	0	35 760 770	0	0,0 %
Kulut	-32 180 657	-34 572 050	-945 000	-35 908 732	-391 682	101,1 %
Netto	4 277 802	894 660	-945 000	-147 962	-97 622	293,9 %
Raaseporin Vesi						
Tuotot	6 254 986	6 399 500		6 414 297	14 797	100,2 %
Kulut	-3 275 382	-3 455 500		-3 606 689	-35 993	100,7 %
Netto	2 979 604	2 944 000	0	2 807 608	-136 392	95,4 %
Raaseporin kaupunki						
Tuotot	60 565 164	55 893 000	249 920	60 363 444	4 220 524	107,5 %
Kulut	-236 748 805	-244 590 300	-3 492 920	-251 345 488	-3 262 268	101,3 %
Netto	-176 183 643	-188 697 300	-3 243 000	-190 982 045	958 255	99,5 %
KAUPUNKI + LIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Tuotot	66 820 150	62 292 500	249 920	66 777 741	4 235 321	106,8 %
Kulut	-240 024 188	-248 045 800	-3 492 920	-254 952 177	-3 413 457	101,4 %
Netto	-173 204 038	-185 753 300	-3 243 000	-188 174 436	821 864	99,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä						
Raseporin kaupunki	7 101 567	1 043 700	-106 006	2 989 106	2 051 412	
Raaseporin Vesi	524 986	731 000		678 870	-52 130	
Yhteensä	7 626 552	1 774 700	-106 006	3 667 976	1 999 282	
Kumulatiivinen ylijäämä/alijäämä						
		Avaava tase 2022		31.12.2022	Muutos	
		6 413 089		10 081 065	3 667 976	

2.3 Tase (1 000 €)

SISÄLTÄEN LIKELAITOKSET

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 365	887
Aineettomat oikeudet	1 365	887
Aineelliset hyödykkeet	138 856	134 239
Maa- ja vesialueet	18 935	18 595
Rakennukset	63 281	57 853
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 369	49 770
Koneet ja kalusto	178	306
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 093	7 715
Sijoitukset	42 702	43 252
Osakkeet ja osuudet	40 778	41 353
Muut lainasaamiset	1 222	1 222
Muut saamiset	702	677
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 251	1 243
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 251	1 243
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	97	91
Aineet ja tarvikkeet	97	91
Saamiset	32 101	35 001
Pitkäaikaiset saamiset	287	27 287
Lainasaamiset	287	25 287
Muut saamiset	0	2 000
Lyhytaikaiset saamiset	31 814	7 714
Myyntisaamiset	3 905	2 613
Lainasaamiset	25 000	0
Muut saamiset	2 861	3 646
Siirtosaamiset	48	1 455
Rahoitusarvopaperit	11	11
Osakkeet ja osuudet	11	11
Rahat ja pankkisaamiset	14 763	9 334
VASTAAVAA YHTEENSÄ	231 146	224 058

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	83 040	79 376
Peruspääoma	71 556	71 556
Arvonkorotusrahasto	796	801
Muut omat rahastot	606	606
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 413	-1 213
Tilikauden yli-/alijäämä	3 668	7 626
PAKOLLISET VARAUKSET	205	205
Eläkevaraukset	67	67
Muut pakolliset varaukset	138	138
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 251	1 243
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 251	1 243
Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
VIERAS PÄÄOMA	146 651	143 234
Pitkäaikainen	71 200	68 585
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 908	63 474
Lainat julkisyhteisöiltä	42	89
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	70	65
Muut velat	5 180	4 957
Lyhtyaikainen	75 451	74 649
Joukkovelkakirjalainat	25 000	33 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 704	14 576
Lainat julkisyhteisöiltä	47	69
Lainat muilta luotonantajilta	658	694
Saadut ennakot	16	42
Ostovelat	14 197	9 411
Muut velat	5 477	4 658
Siirtovelat	13 352	12 199
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	231 146	224 058

2.4 Rahoituslaskelma

(1 000 €)

SIS.LIIKELAITOKSET

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 605	15 022
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-1 212	-2 401
	10 393	12 621
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 535	-14 388
Rahoitusosuudet investointimenoihin	849	187
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	1 437	6 102
	-11 249	-8 099
Toiminnan ja investointien rahavirta	-856	4 522
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	-25	-30
Muut saatavat, vähennys/lisäys / Liityntämaksut		
	-25	-30
Lainankannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 554	25 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 167	-16 430
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-5 930	-7 838
	-3 543	732
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutokset	-7	5
Saamisten muutokset	2 900	-4 050
Korottomien velkojen muutos	6 960	2 787
	9 853	-1 258
Rahoituksen rahavirta	6 285	-556
Rahavarojen muutos	5 429	3 966
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	14 774	9 345
Rahavarat 1.1.	-9 345	-5 379
	5 429	3 966

2.5 Rahoituslaskelman toteutuma (1 000 €)

	TA 2022	TA muutokset	Talousarvio muut.jälk.	Toteutuma 2022	Ero
SIS.LIIKELAITOKSET					
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate +/-	9 130	-3 243	5 887	11 605	5 718
Satunnaiset erät +/-					
Tulorahoituksen korjauserät +/-	-1 000	0	-1 000	-1 212	-212
Investoinnit					
Investoinnit pysyviin vastaaviin -	-14 344	-1 133	-15 477	-13 535	1 942
Rahoitusosuudet investointimenoihin +				849	849
Käyttöomaisuuden myyntitulot +	1 500	-320	1 180	1 437	257
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	-4 714	-4 696	-9 410	-856	8 554
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisen lisäykset muille -				-26	-26
Antolainasaamisten vähennykset muille +	0	0	0	1	1
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset +	22 200	0	22 200	16 554	-5 646
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset -	-14 644	0	-14 644	-14 167	477
Lyhytaikaisten lainojen muutos +/-	0	0	0	-5 930	-5 930
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 842	-4 696	-1 854	-4 424	-2 570

2.6 Tulot ja menot yhteensä x)

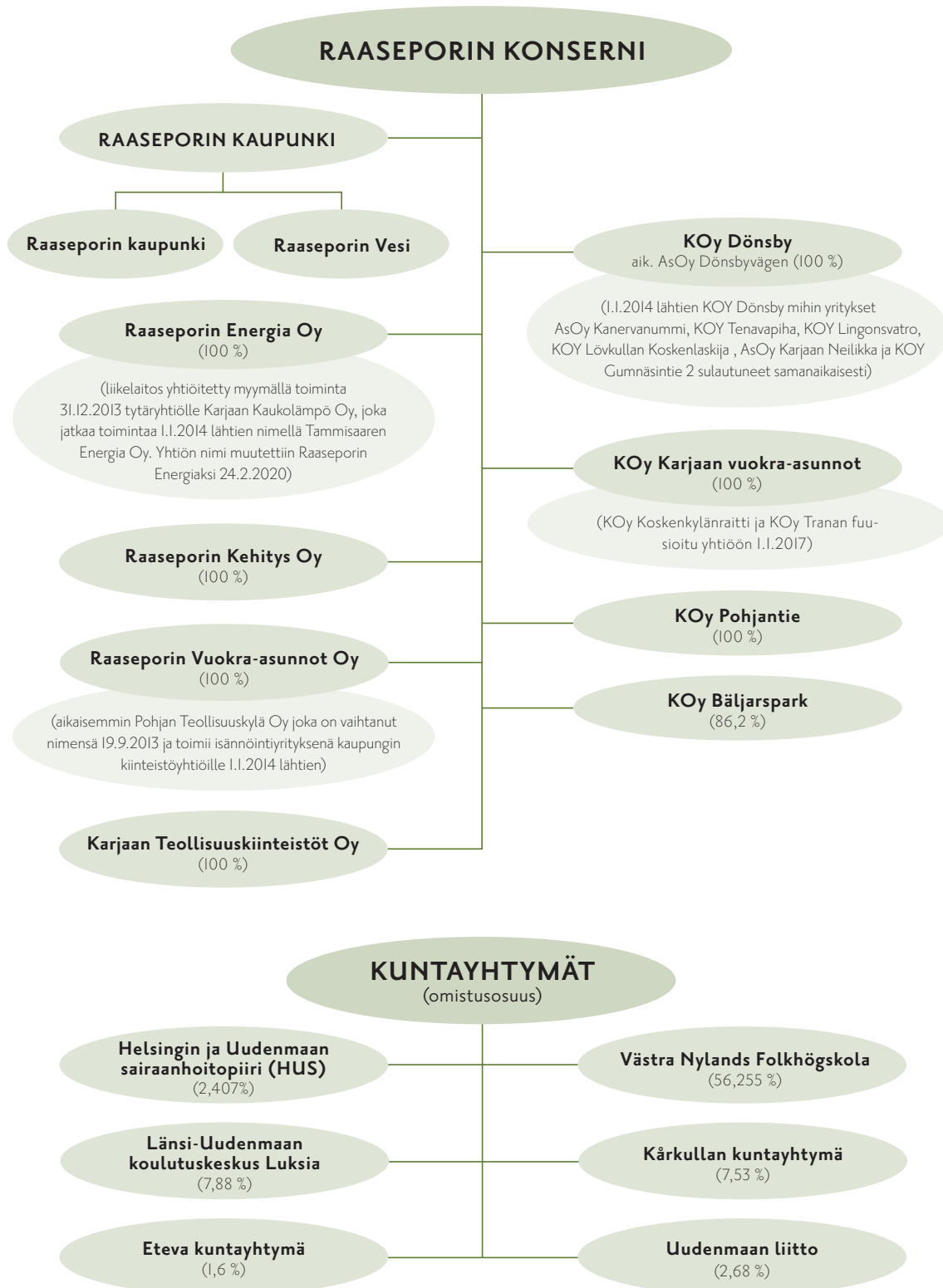
TULOT			SIS.LIIKELAITOKSET		
	m €	%	MENOT	m €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	33,4	13,3	Toimintamenot	-222,0	86,8
Verotulot	127,0	50,5	- Valmistus omaan käyttöön	0,4	-0,2
Valtionosuudet	71,5	28,4	Korkomenot	-0,7	0,3
Korkotuotot	1,5	0,6	Muut rahoituskulut		
Muut rahoitustuotot	0,4	0,2	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjaukset		
Tulorahoituksen korjaukset			+/- Pakollisten varausten muutos		
- pysyvien vastaavien	0,0	0,0	- Käyttöomaisuuden		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-1,2	-0,5	myyntitappiot	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet			Käyttöomaisuusinvestoinnit	-13,5	5,3
investointimenoihin	0,8	0,0			
Käyttöomaisuuden					
myyntivoitot	1,4	0,6			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0,0		Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16,6	6,6	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14,2	5,5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-5,9	2,3
Oman pääoman lisäys			Oman pääoman vähennys		
Kokonaistulot, yhteensä	251,4	100,0	Kokonaismenot, yhteensä	-255,9	100,0

x) Ilman tapahtumia, joilla ei ole rahoituksellista merkitystä kaupungin talouteen. Katso liitetieto 7.16

3. RAASEPORIN KONSERNI

3.1 Konsernin rakenne 31.12.2022

Osakkuusyhtiötä Fastighets Ab Fokus ei ole konsolidoitu konsernitilinpäätöksessä, koska sen yhtiömuoto on keskinäinen kiinteistöosaakeyhtiö.

3.2 Konsernituloslaskelma

TULOSLASKELMA (tuhat euroa)	I.I.-31.12.2022	I.I.-31.12.2021
Toimintatuotot	136 864	134 384
Toimintakulut	-312 241	-296 497
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	-100	5
Toimintakate	-175 477	-162 108
Verotulot	126 983	121 368
Valtionosuudet	71 525	64 582
Rahoitustuotot ja -kulut	-662	-430
Korkotuotot	51	53
Muut rahoitustuotot	449	546
Korkokulut	-868	-636
Muut rahoituskulut	-294	-393
Vuosikate	22 369	23 412
Poistot ja arvonalentumiset	-14 334	-14 081
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 613	-13 731
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-721	-350
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	8 035	9 331
Tilinpäätössiirrot	64	9
Tilikauden verot	-103	-73
Laskennalliset verot	-587	-48
Vähemmistöosuudet	3	-9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 412	9 210
Tunnusluvut		
Toimintatulot / -menot, %	43,8	45,3
Vuosikate / Poistot, %	156,1	166,3
Vuosikate, euro/asukas	818,7	851,9
Asukasmäärä vuoden lopussa	27 324	27 481

3.3 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	3 310	3 191
Aineettomat oikeudet	1 542	1 068
Muut pitkävaikutteiset menot	1 768	2 123
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	233 656	223 893
Maa- ja vesialueet	21 196	20 867
Rakennukset	100 173	94 771
Kiinteät rakenteet ja laitteet	54 250	52 829
Koneet ja kalusto	28 418	27 101
Muut aineelliset hyödykkeet	10 863	10 644
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	18 756	17 681
Sijoitukset	12 813	13 210
Osakkuusyhteisöosuudet	1 112	1 047
Muut osakkeet ja osuudet	11 267	11 739
Muut lainasaamiset	394	411
Muut saamiset	40	13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 651	1 710
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	2 598	2 559
Saamiset	18 271	17 046
Pitkäaikaiset saamiset	396	413
Lyhytaikaiset saamiset	17 875	16 633
Rahoitusarvopaperit	1 253	941
Rahat ja pankkisaamiset	20 756	17 104
VASTAAVAA YHTEENSÄ	294 308	279 654
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	87 605	80 177
Peruspääoma	71 556	71 556
Arvonkorotusrahassto	796	801
Muut omat rahastot	1 563	1 557
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 278	-2 947
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 412	9 210
VÄHEMMISTÖOSUUDET	32	64
PAKOLLISET VARAUKSET	1 240	1 210
Eläkevaraukset	81	81
Muut pakolliset varaukset	1 159	1 129
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 661	1 711
VIERAS PÄÄOMA	203 770	196 483
Pitkäaikainen	107 499	102 339
Lyhytaikainen	96 271	94 144
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	294 308	279 645
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	30,2	29,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,8	61,3
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, 1 000 €	13 690	6 263
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas	501	228
Konsernin lainat, €/asukas	5 084	5 093
Konsernin lainakanta 31.12, 1 000 €	138 919	139 947
Lainat ja vuokravastuut, 31.12, 1 000 €	179 483	167 823
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 569	6 107
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1 000 €	394	411
Kunnan asukasmäärä	27 324	27 481

3.4 Konsernin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma (1 000 euro)	2022	2021
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Vuosikate	22 369	23 412
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 361	-2 524
	21 008	20 888
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-25 387	-25 075
Rahoitusosuudet investointimenoihin	890	218
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	1 911	4 076
	-22 586	-20 781
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	-1 578	107
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten muutokset	-29	-30
Antolainasaamisten vähennykset	45	191
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 164	27 273
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 515	-16 766
Lyhytaikasten lainojen muutos	-6 439	-10 634
Oman pääoman muutokset	69	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	11
Vaihto-omaisuuden muutos	-39	176
Saamisten muutos	1 221	-4 034
Korottomien velkojen muutos	6 066	5 684
	7 247	1 837
Rahoituksen rahavirta	5 542	1 871
Rahavarojen muutos	3 964	1 978
Rahavarojen muutos	3 964	1 978
Rahavarat 31.12	22 009	18 045
Rahavarat 1.1	18 045	16 067
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-18 606	-3 774
Investointien tulorahoitus, %	91,4	94,2
Lainanhoitokate	1,4	1,4
Kassan riittävyys	22,7	19,3

4. TUNNUSLUVUT MUKAAN LUKIEN LIKELAITOKSET

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
ASUKASMÄÄRÄ	27 324	27 481
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot, prosenttia toimintakuluista toimintatuotot / (toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)	15,1	16,7
Vuosikate, prosenttia poistoista vuosikate/poistot	146,2	203,1
Vuosikate, €/asukas	425	547
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, % vuosikate / investointien omahankintameno	91,5	105,8
Lainahoitokate (vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+lainalyhennykset)	0,8	1,1
Lainakanta 31.12., 1 000 €	108 358	111 209
Lainat, €/asukas	3 965	4 047
Lainasaamiset 31.12., 1 000 € Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset	1 222	1 222
Kassasta maksut / vuosi, 1 000 €	206 842	239 183
Kassavarat 31.12., 1 000 €	14 783	9 345
Kassan riittävyys (kassapäivät) 365 päivää x kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella	26,1	14,3
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, % (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)	36,0	35,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, % (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot	63,2	64,9
Velat ja vastuut prosenttina käyttötuloista* (vieras pääoma - saadut ennakot + vuokravastuut) / käyttötulot	69,3	71,2
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	369	233
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 082	6 413
Lainat ja vastuut, 31.12.*	122 530	125 111
Lainat ja vastuut, €/asukas*	4 484	4 553

* vuoden 2021 luku korjattu tilinpäätöksen 2022 yhteydessä

5. SISÄINEN VALVONTA JA EHDOTUS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

5.1 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kaupunki toimii aktiivisesti sisäisen valvonnan parissa sen varmistamiseksi, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja että kaupungin toiminta on lainmukaista, taloudellista ja tuloksellista. Sisäinen valvonta kattaa riskien hallinnan ja ehkäisemisen, mahdollisuuksien hyödyntämisen sekä toiminnan jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen.

Kaupungin hallintosäännön mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja lautakunnat sekä johtokunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja täytäntöönpanon valvonnasta. Viranhaltijat ja esihenkilöt vastaavat oman toimialansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta.

Kaupungin hallintosääntö, konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä sisäisen valvonnan ohje ohjaavat kaupungin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Säännöstö koskee koko organisaatiota, ja kukin toimiala tekee vuosittain arvion suurimmista riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä tuottaa oman toimialansa vaatimat ohjeet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Kaupungin hallintosääntö määrittelee sisäisen valvonnan vastuunjaon. Hallintosäännön määräyksistä viestitään sen varmistamiseksi, että viranhaltijat ja esihenkilöt ovat perehtyneet tehtäviinsä ja toimivaltuuksiinsa. Raaseporin kaupungin konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, jotka päivitettiin vuonna 2022, selventävät vastuunjakoja vielä lisää. Asiakirjassa määritellään myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset osatekijät sekä niiden tarkoitus.

Keskeisesti ohjattuja ja kokonaisvaltaisia tarkastuksia ovat muun muassa taloushallinnon hankintoihin ja maksatuksiin liittyvät prosessit ja menettelyt. Kaupungin hankinnat suoritetaan hallintosäännön ja kaupungin hankintaohjeen mukaisesti. Hallintosäännön mukaisesti kukin toimielin päättää oman toimialansa hankinnoista ja toimeenpanee ne. Kaikille maksuille on nimetty vastuuhenkilöt (hyväksyjät) ja tarkastajat, ja kaikille investointihankkeille on nimetty vastuutoimielimet ja vastuuhenkilöt. Palkanmaksujen ja henkilöstökysymysten osalta on olemassa menettelyt ja selkeä vastuunjako. Kaupunki suunnittelee vuoden 2023 aikana päivittävänsä ohjeitaan vahvistaakseen sisäistä valvontaa entisestään. Päivityksen yhteydessä järjestetään myös sisäisiä koulutuksia.

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut toiminnan ja talouden sitovat tavoitteet. Sitovia tavoitteita seurataan kuukausittain, ja niistä raportoidaan valtuustolle ja vastuulautakunnalle neljännesvuosittain. Investointitalousarviota seurataan myös kuukausittain. Kaupunginhallitus on lisäksi saanut kuukausittain seurannan oleellisten tunnuslukujen toteutumisesta. Tarvittavat talousarviomuutokset on toteutettu heti, kun tarvetta on ollut.

Kaupungin päätösvalta on määritelty hallintosäännössä. Viranhaltijoiden päätökset heille delegoiduissa asioissa on kirjattu kaupungin asianhallintajärjestelmään ja esitetty asianomaisille toimielimille. Kaupungin kaikki sopimukset kirjataan sopimusmoduuliin. Ohjelma ilmoittaa automaattisesti, kun sopimukset

pitää uusia tai irtisanoa. Voimassa olevia sopimuksia seuraa ja valvoo jatkuvasti kukin vastuuhenkilö. Poikkeamista tehdään reklamaatio.

Kaupungin kiinteistöt on ryhmitelty salkkuihin, mikä jäsentää kaupungin kiinteistötyötä ja parantaa mahdollisuuksia kiinteistöjen optimaaliseen käyttöön. Sisäinen vuokrataso vastaa Maakuntien tilakeskuksen määrittelyperiaatteita. Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen vuokra perustuu valtioneuvoston asetukseen kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2025. Hallintosääntö sääntelee kiinteistöjen hankkimista ja luovuttamista. Tavoitteena on omaisuuden pitäminen optimaalisella tasolla.

Toiminnan valvonnan tukemiseksi sekä tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan toimintatavan varmistamiseksi kaupunki kartoittaa ja kuvaa toimintaansa hyvin määritellyissä visualisoiduissa prosesseissa. Visualisoitu prosessikuvausjärjestelmä tukee toiminnan hyvää laatua varmistamalla, että oikea asia tehdään oikeaan aikaan ja oikeilla resursseilla. Prosessikuvausten laatiminen jatkui vuonna 2022, ja vuoden lopussa suurin osa kaupungin keskeisimmistä prosesseista oli kuvattu. Työ on kuitenkin jatkuvaa, koska prosesseja tulee jatkuvasti seurata, arvioida ja päivittää.

Sisäisen valvonnan kehittämiseksi ja arvioimiseksi kaupungilla on sisäinen controller, jonka tehtävänä on muun muassa toimia riippumattomana ja puolueettomana varmistamis- ja neuvontaresurssina operatiiviselle johdolle. Kehittämällä ja arvioimalla järjestelmällisesti ohjausta, riskienhallintaa sekä valvonta- ja johtamisprosessia sisäinen controller tukee kaupungin tavoitteiden saavuttamista.

Sisäisessä valvonnassa ei havaittu merkittäviä puutteita vuonna 2022.

Suurimpien riskien ja epävarmuustekijöiden arviointi

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja se kattaa kaupungille uhan tai mahdollisuuden muodostavien riskien tunnistamisen, arvioinnin, priorisoinnin ja hallinnan. Riskienhallinnan tarkoituksena on kohtuudella turvata kaupungin tavoitteiden toteutuminen ja se, että ei tapahdu mitään sellaista, mikä vaarantaisi kaupungin toimintaa ja jatkuvuutta. Riskienhallinta kattaa myös epävarmuustekijät ja muut seikat, jotka voivat vaikuttaa kaupungin toimintaan.

Kukin toimiala arvioi vuosittain oman toimialueensa riskit ja epävarmuudet. Arviointi sisältää säännösten noudattamisen, hankintojen valvonnan, hallinnon valvonnan ja sopimusten seurannan.

Kaupungin riskit jaetaan strategiaan riskeihin, operatiivisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin ja vahinkoriskeihin.

Strategiset riskit:

Strategisia riskejä ovat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin ja menestystekijöihin vaikuttavat uhat ja mahdollisuudet. Tulevaisuuden kannalta on tällä hetkellä olemassa neljä olennaista epävarmuustekijää: ympäristön kestävyyskysymykset ja niihin liittyvän lainsäädännön kehitys, Suomen geopoliittisesta sijainnista johtuva epävarmuus, hyvinvointialueeseen siirtyminen sekä kunnan yleinen taloudellinen kantokyky erityisesti väestönkehitykseen liittyvien kysymysten osalta.

Nämä kaikki liittyvät ja vaikuttavat osittain toisiinsa. EU:n sekä Suomen kansallisen kestävän kehityksen lainsäädännön edistymisen ja Euroopan geopoliittisen kriisin vaikutusten ennustaminen on haastavaa,

mutta molemmat seikat on huomioitava kaupungin pitkän aikavälin strategisessa suunnittelussa. Kunnan taloudellinen kehitys ja sen ennustaminen ei myöskään ole helppoa, koska se riippuu paljolti maailmantalouden kehityksestä. Väestökehitys on sitä vastoin ollut Suomessa tiedossa jo pitkään, mutta keskustelu on oikeastaan käynnistynyt työvoimapulan myötä vasta nyt.

Hyvinvointialueuudistus on merkinnyt suurta muutosta, joka vaikuttaa kaupungin toimintaan ja talouteen. Kaupungin ja hyvinvointialueen rooli jaon vakiintuminen täysin tulee viemään aikaa. Kaupunki tarkistaa organisaatorakennettaan, koska tehtävät keskittyvät nyt sivistykseen, infrastruktuuriin ja teknisiin palveluihin, elinkeino- ja työllisyysasioihin, ennaltaehkäisevään hyvinvointitoimintaan sekä hallintoon ja tukitoimintoihin. Hyvinvointiuudistus on epävarmuustekijä myös tilahallinnon toiminnan pitkän aikavälin suunnittelussa. Sivistyksen osalta uudistus tuo merkittävän muutoksen oppilashuoltoon, koska koulukuraattori- ja koulupsykologitoiminta on siirtynyt hyvinvointialueelle. Hyvä yhteistyö edellyttää aktiivista vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa sekä selkeiden puitteiden luomista uusille toimintatavoille.

On myös syytä mainita, että varhaiskasvatuksen laadulla on kaupungille strateginen merkitys ja että tähän liittyy riskejä: hoitoa tarvitsevien lasten määrän kehitystä on erittäin haastavaa ennustaa. Lasten määrän suuret vaihtelut voivat johtaa huomattaviin resurssitarpeen muutoksiin, ja muutosten taloudelliset kustannukset ovat huomattavat. Varhaiskasvatuksen toimintaan osallistuvien lasten määrän ennustamisen haastetta lisäävät kansalliset linjaukset ja käyttäytymiskaavat, jotka ovat kaksi epävarmuuteen vaikuttavaa tekijää. Kansalliset suuntaviivat vaikuttavat vanhempien taipumukseen laittaa lapsensa päivähoitoon. Käyttäytymiskaavat voivat vaihdella ulkoisten tekijöiden, kuten työmarkkinoiden kehityksen tai inflaation, mukaan. Erityistarpeita omaavien lasten määrä kasvaa. Tämän vuoksi on erittäin haastavaa laatia tarkkoja ennusteita varhaiskasvatuksen tulevista lapsimääristä ja resurssien tarpeesta.

Operatiiviset riskit:

Operatiiviset riskit liittyvät muun muassa päivittäiseen toimintaan, toiminnan jatkuvuuteen, tieto- ja viestintäteknikkaan sekä henkilöstöasioihin, mutta myös sellaisiin tilanteisiin, jotka voivat syntyä riittämättömän sisäisen valvonnan tai ulkoisten syiden seurauksena. Operatiivisia riskejä käsittelevät pääasiassa operatiivinen johto ja muu henkilöstö. Kaupunki tekee tarvittaessa yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa.

Keskeinen tunnistettu riski on osaavan henkilöstön saatavuus. Erityisen haastavaa vuonna 2022 oli lääkärin, kotihoitajien, sosiaalityöntekijöiden, koulupsykologien, sijaisten sekä yhdyskuntateknisen henkilöstön rekrytointi. Pandemian aiheuttamat poissaolot ja pandemiaan liittyvät säännökset ovat osaltaan lisänneet haastetta osalle toimialoja. Suuri osa kaupungin henkilöstöstä lähestyy eläkeikää, ja henkilöstövaihdoksissa on riskinä ns. hiljaisen tiedon ja kokemuksen häviäminen. Uudet rekrytoinnit ovat kuitenkin myös mahdollisuus, koska uudet ihmiset voivat tuoda mukanaan uutta osaamista. Jotta kaupunki olisi tulevaisuudessakin houkutteleva työpaikka, sen tulee työskennellä aktiivisesti työnantajakuvansa ja henkilöstöpolitiikkansa parissa sekä esimerkiksi selkeämmän sijaisjärjestelmän kautta varmistaa, että osaaminen ei ole pelkästään yhden henkilön varassa.

Suurimmat riskit talousarvion toteuttamisessa vuonna 2022 liittyivät inflaatioon, joka osittain johtui geopoliittisesta kriisistä. Koronaa esiintyy edelleen, ja se vaikuttaa osaltaan toimintaan ja sairauspoissaoloihin. Ukrainan kriisi vaikutti toimintaan enemmän vuoden lopussa, mikä lisäsi kustannuksia. Kaupunki on valmistautunut sähkönjakelun häiriöihin ja keskeytyksiin talvella 2022–2023. Vuonna 2022 tällaista tilannetta ei kuitenkaan syntynyt.

Tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvät riskit ovat keskeinen operatiivinen riski tietointensiivisessä yhteiskunnassa ja kaupungissa. Vuonna 2022 ilmoitettiin yhdeksästä tietoturvaloukkauksesta. Lisäksi on ilmoitettu viidestä tapahtumasta, jotka ovat aiheuttaneet tietoturvaloukkauksen riskin. Tietosuojavastavalle on toimitettu 29 tarkastuspyyntöä ja viisi selvityspyyntöä. On tehty 22 ehkäisevää toimenpidettä, joita ovat olleet muun muassa neuvonta, avustaminen tietosuojaselostuksiin liittyvissä asioissa ja vaikutustenarviointien tekeminen. Kaikkiaan kirjattiin 71 tapahtumaa/tapausta vuonna 2022.

Tietoturvan tietoisuutta ja samalla ennaltaehkäisevää tietoturvaa on saatu aikaan tiedottamalla säännöllisesti tietoturvariskeistä ja torjumalla niitä. Vuoden aikana yksi phishing-hyökkäys sai aikaan sen, että Gmail-sähköpostiosoitteet eivät vähään aikaan voineet vastaanottaa sähköpostiviestejä kaupungilta. Ongelmaa kierrettiin muun muassa käyttämällä salattua sähköpostijärjestelmää.

Kaupunki on osallistunut kansallisiin tietoturvalmiusharjoituksiin. Vuoden aikana kaupunki otti käyttöön BitLocker-kiintolevyalauksen kaikilla työasemilla. Teknistä tietoturvaa vahvistettiin muutenkin jatkuvasti it-yksikön päivittäisessä työssä käyttöjärjestelmien ja ohjelmistojen säännöllisen päivittämisen myötä. Etätyö aiheuttaa myös tietoturvariskejä. Kaupungin tietosuojaryhmä tiedottaa säännöllisesti käyttäjille turvallisesta etäkäytöstä ja seuraa tilannetta. Tämänhetkinen geopolitiittinen kriisi lisää ulkoisten häiriöiden, kuten huijareiden ja verkkokalastuksen sekä kyberuhkien riskiä.

Kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmat ovat myös riskitekijä. Toimiva yhteistyö kaupungin sisällä sekä työterveyshuollon ja Eteläkärjen ympäristöterveyden kanssa on kuitenkin tuottanut toimivia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Taloudelliset riskit:

Taloudelliset riskit liittyvät kaupungin talouden, investointien ja rahoituksen tasapainoon. Keskeinen taloudellinen riski on kaupungin kunnallisveron, yhteisöveron ja kiinteistöveron muodostamien verotulojen kehitys. Toinen on väestön ikääntymisen ja alhaisen syntyvyyden muodostama rakenteellinen haaste. Hyvinvointialueuudistus aiheuttaa myös taloudellista epävarmuutta muun muassa kunnallisveron alentamisen ja valtiontukien tarkistamisen myötä sekä epävarmuuden vallitessa siitä, mitä kiinteistöjä hyvinvointialue haluaa siirtymäajan jälkeen vuokrata. Työllisyyspalvelujen uudistuksen tai uuden rakennuslain taloudellisia vaikutuksia (molempien arvioidaan astuvan voimaan I.I.2025) ei voida vielä täysin analysoida, mutta tällä hetkellä molempiin näyttää liittyvän mahdollisuuksien lisäksi myös taloudellisia riskejä, joita kaupungin on ehkäistävä ja joihin sen on varauduttava.

Osa uudistuksista ja niiden negatiivisista talousvaikutuksista kompensoidaan välillisillä ratkaisulla, joihin toiminta ei voi suoraan vaikuttaa. Laajennettua oppivelvollisuutta kompensoidaan esim. alentamalla lukiokoulutuksen omarahoitusosuutta asteittain, mutta omarahoitusosuuden kokonaismäärä perustuu asukaslukuun. Päivähoitomaksujen tuleva tuloajan korotus kompensoidaan yhteisöverolla. Kompensointimenetelmät eivät ole vain epävarmoja, vaan myös vaikeita määritellä jopa jälkikäteen. Jos suuret uudistukset jatkuvat samankaltaisina, ne muodostavat taloudellisen riskin.

Tämänhetkisten talousennusteiden mukaan kaupungilla on edessään vielä joitakin hyviä talousvuosia, mutta jo 3–5 vuoden kuluttua tulos voi ilman sopeutustoimia muuttua negatiiviseksi. Näin ollen jo nyt on tarkasteltava organisaatiota, painopisteitä ja toimintaa kaupungin käytettävissä olevien varojen käytön tehostamiseksi.

Keskeinen riski on investointitarpeen ja kaupungin velkaantumisen valvonta. Lähivuosina vuosikatteen ja investointien välillä vallitsee kuitenkin hyvä tasapaino, minkä vuoksi velan määrä, joka pienehieman vuonna 2022, ei merkittävästi kasvane. Korkoriskiä hallitaan tällä hetkellä vaihtuvaan korkoon sidotun lainan osan korkosuojaussopimuksilla. Suurin osa kaupungin lainoista on kuitenkin kiinteäkorkoisia. Kaupungin lainasalkun suojausaste on vuoden 2022 lopussa erittäin hyvä (yli 98 %), mutta pitkällä aikavälillä on olemassa korkoriski. Tämän riskin hallitsemiseksi on solmittu uusia korkosuojaussopimuksia myös vuonna 2022. Kaupungin kaikkien korkosuojaussopimusten markkina-arvo oli vuodenvaihteessa positiivinen.

Vuonna 2022 inflaatio palasi riskikartalle. Erilaisten raaka-aineiden kuten polttoaineiden, rakennusmateriaalien ja elintarvikkeiden hinnat nousivat vuoden aikana merkittävästi. Vuoden 2022 talousarviossa otettiin huomioon sähkönhankinnan sopimusten mukaiset hinnankorotukset, mutta muihin materiaalikustannusten korotuksiin ei ollut lisämäärärahoja, jotka olisivat kattaneet hinnankorotukset. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki hinnankorotukset sähkökustannusten lisäksi vaikeuttivat toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteuttamista. Toiminnan jatkamiseksi suunnitellusti kustannusten nousut otettiin huomioon talousarviomuutoksissa yhdyskuntatekniikan ja ruokahuollon osalta.

Vahinkoriskit:

Vahinkoriskit voivat syntyä odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista, jotka voivat johtaa vahinkoon tai toiminnan keskeytymiseen taikka vahingonkorvaukseen.

Kaupungin vahinko- ja vastuuriskejä rajoitetaan vakuutuksilla. Kaupungilla on lakisääteisten vakuutusten lisäksi kiinteistö- ja kalustevakuutuksia sekä toiminnan vastuuvakuutuksia. Lisäksi kaupungilla on vapaaehtoinen tapaturmavakuutus ja metsävakuutus.

Työturvallisuusriskejä arvioidaan säännöllisesti riskikartoituksen avulla. Sen tarkoituksena on arvioida ja tämän kautta pystyä vähentämään tai poistamaan työntekijöille aiheutuvia vaaroja. Työsuojeluhenkilöstö neuvoo ja tukee tarvittaessa riskikartoitukseen liittyvissä asioissa. Esihenkilöitä ja muuta henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti työsuojelu- ja työturvallisuusasioissa. Kaupungin kiinteistöissä on myös otettu käyttöön sähköiset pelastussuunnitelmat. Turvallisuuskävelyjä ja tarkastuksia järjestetään kiinteistöissä yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa.

Konserni

Yhtiötetyn toiminnan lähtökohtana on, että yhtiöt ovat kaupungin perustamia asukkaiden palveluja tarjoavia yhtiöitä, joiden on kyettävä huolehtimaan toiminnasta ja pääsääntöisesti myös investoinneista omin varoin. Yhtiötettyä toimintaa ohjaa kaupungin konserniohje, joka koskee lähinnä niitä yhteisöjä, joissa kaupungilla on enemmistöasema äänin mitattuna. Ohjeessa kuvataan ohjauksen roolit, toimivalta ja työnjako, miten raportointi ja edustajien valinta tapahtuu sekä millä tavalla tilintarkastus, rahoitus, riskienhallinta ja henkilöstöpolitiikka hoidetaan. Tavoitteena on uudistaa konserniohje jakson 2022–2023 aikana.

Kaupunki omistaa 100-prosenttisesti Raaseporin Energia Oy:n, jolla on oma sähköverkko Tammisaaren keskustassa sekä kaukolämpöverkko Tammisaaressa, Karjaalla ja Pohjassa. Yhtiö myy sähköä koko maahan ja urakointipalveluita koko läntiselle Uudellemaalle. Lisäksi Raaseporin Energia Oy omistaa oman sähköntuotannon Tammisaaressa sekä osuuksia voimaloista (lähinnä tuulivoima) muualla Suomessa. Lisäksi kaupunki omistaa 2 osakeyhtiötä (Raaseporin Kehitys Oy sekä Karjaan teollisuuskiinteistöt Oy) ja 4 kiinteistöosakeyhtiötä (Kiinteistö Oy Bäljarsnipuisto [omistusosuus 86,2 %], Kiinteistö Oy Dönsby, Karjaan vuokra-asunnot Koy sekä Kiinteistö Oy Pohjantie).

Yhtiöiden tilintarkastusta on myös yhtenäistetty siten, että kaupungin käyttämä JHTT-yhteisö hoitaa myös yhtiöiden ulkoisen tilintarkastuksen.

Ympäristötekijät

Raaseporin kaupunki on strategiassaan vuosille 2022–2025 ilmoittanut, että kaupungin tulee olla hiilineutraali vuonna 2030, ja työtä tämän eteen tehdään jatkuvasti. Kaupungilla on myös energia- ja ilmasto-ohjelma, johon kuuluu hyväksytyt toiminta- ja toimenpidesuunnitelma, joka selkeyttää ohjelman toteuttamista. Kaupunki on tehnyt energiatehokkuussopimuksen Energiaviraston kanssa.

Ilmastonmuutoksesta on tullut yksi tärkeimmistä ympäristökysymyksistä. Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ilmiö, jonka vaikutukset näkyvät myös Raaseporissa. Lämpötilat, sademäärät ja muut sääilmiöt saavuttavat usein poikkeuksellisia lukuja verrattuna pitkän aikavälin keskiarvoihin, ja sään ääri-ilmiöt yleistyvät. Raaseporin alueella on lyhyellä aikavälillä havaittu kasvavia sääriskejä, joita ovat yhä voimakkaammat myrskytuulet sekä lisääntyvät merivesitulvat, sademäärät (erityisesti talvisin), hellepäivät ja hellejaksot. Paikallissään muutokset saattavat vaikeuttaa kunnossapitoa ja vaikuttaa muun muassa eroosioon, rannikkoveteen, rakennettuun ympäristöön, hulevesien hallintaan ja tulvarisktiin. Uusinvestoinneissa otetaan siten huomioon ilmastonmuutoksen vaikutukset.

Raaseporin pohjavesitilanne ja pohjaveden laatu ovat hyvät, ja ympäristöriskejä poistetaan hyvällä suunnittelulla ja lupamenettelyllä. Ilmanlaatu on hyvä, koska kaupungissa ei ole raskasta teollisuutta. Suurimmat päästöt ovat peräisin ajoneuvoliikenteestä, ja päästöjä voidaan vähentää siirtymällä vähäpäästöisempiin ajoneuvoihin ja lisäämällä joukkoliikennettä. Lisäksi etätyö vähentää päästöjä, koska työmatkat vähenevät. Kaupungin järvien ja rannikkovesien rehevöityminen on vaikuttanut luontoon merkittäväällä tavalla. Se on johtanut alueiden umpeenkasvuun, mikä on vaikuttanut kielteisesti kasvistoon ja eläimistöön. Se vaikuttaa myös ihmisten toimeentulo- ja virkistysmahdollisuuksiin. Kaupunki on huomionnut tämän esimerkiksi Raaseporin joki -hankkeessa sekä Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n ”Rannikkovesien visio” -hankkeessa, joiden tavoitteena on rannikkovesien ekologisen tilan parantaminen.

Yleisesti ottaen kaupunki on suhteellisen hyvässä asemassa ympäristötekijöiden suhteen. Mahdolliset uudet EU-direktiivit ja niiden täytäntöönpano Suomessa ovat herättäneet joitakin kysymyksiä. On vielä epäselvää, miten esim. ennallistamisdirektiivi vaikuttaa Raaseporiin, alueeltaan Uudenmaan suurimpaan kuntaan, mutta ensimmäinen analyysi tämän hetkisestä luonnoksesta on ollut, että kaikkein laajimmat ja vaarallisimmat vaikutukset Uudellamaalla, myös ympäristön kannalta, kohdistuisivat juuri Raaseporiin.

5.2 Kaupunginhallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käytöstä

Määräykset

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 3 667 975,68 euroa ylijäämäinen. Kaupunginhallitus ehdottaa, että ylijäämä jätetään tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille. Kaupunginhallitus merkitsee lisäksi, että taseen kumulatiivinen ylijäämä, oma pääoma, on 10 081 064,71 euroa.

Talouden tasapainottamista koskevat toimenpiteet

Ei tarvetta toimenpiteisiin.

6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1 Tuloslaskelman toteutuma

sisäinen/ulkoinen TULOSLASKELMA	SIS.LIIKELAITOKSET				
	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Tilinpäätös 2022	Poikkeama
Toimintatuotot	62 292 500	140 590	62 433 090	66 777 741	4 344 651
Myyntitulot	24 218 940	0	24 218 940	24 403 124	184 184
Maksutulot	9 144 100	140 590	9 284 690	9 523 374	238 684
Tuet ja avustukset	3 125 890	0	3 125 890	6 523 777	3 397 887
Muut toimintatulot	25 368 070	0	25 368 070	25 956 516	588 446
Valmistus omaan käyttöön	435 500		435 500	370 950	-64 550
Toimintakulut	-248 045 800	-3 383 590	-251 429 390	-254 952 176	-3 522 786
Henkilöstömenot	-95 018 260	-638 590	-95 656 850	-94 075 461	1 581 389
Palvelujen ostot	-107 267 990	-1 880 000	-109 147 990	-113 747 764	-4 599 774
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 845 100	-265 000	-12 110 100	-12 447 078	-336 978
Avustukset muille	-8 886 490	-600 000	-9 486 490	-9 472 064	14 426
Muut toimintamenot	-25 027 960	0	-25 027 960	-25 209 810	-181 850
Toimintakate	-185 753 300	-3 243 000	-188 996 300	-188 174 435	821 865
Verotulot	122 663 000	3 000 000	125 663 000	127 046 641	1 383 641
Valtionosuudet	70 572 000	998 524	71 570 524	71 525 009	-45 515
Rahoitustuotot ja -kulut	1 648 500	-300 000	1 348 500	1 207 683	-140 817
Korkotuotot, ulkoiset	1 534 500	0	1 534 500	1 535 033	533
Korkotuotot, sisäiset	0	0	0	6 628	6 628
Muut rahoitustuotot	503 000	-60 000	443 000	424 829	-18 171
Peruspääoman tuotto	599 000	0	599 000	598 533	-467
Korkokulut, ulkoiset	-387 000	-240 000	-627 000	-746 724	-119 724
Korkokulut, sisäiset	0	0	0	-6 628	-6 628
Korvaus liikelaitosten peruspääomasta	-599 000	0	-599 000	-598 533	467
Muut rahoituskulut	-2 000	0	-2 000	-5 455	-3 455
Vuosikate	9 130 200	455 524	9 585 724	11 604 897	2 019 173
Poistot ja arvonalentumiset	-7 355 500	-561 530	-7 917 030	-7 936 922	-19 892
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 355 500	-561 530	-7 917 030	-7 320 118	596 912
Arvonalentumiset				-616 803	-616 803
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 774 700	-106 006	1 668 694	3 667 976	1 999 282

6.2 Taulukko talousarvion toteutumasta

(1 000 €)	MÄÄRÄRAHA					ARVIOIDUT TULOT				
	Budjetti 2022	Budjetti- muutokset	Budjetti muut.jälkeen	Budjetti- toteuma	Ero	Budjetti 2022	Budjetti- muutokset	Budjetti muut.jälkeen	Budjetti- toteuma	Ero
TOIMINTATALOUS										
Konsernihallinto										
Tilintarkastus	-64	0	-64	-55	9					
Kaupunginkanslia	-6 621	0	-6 621	-6 205	416	3 947	0	3 947	4 140	192
Talous	-1 296	0	-1 296	-1 247	49	64		64	78	14
Henkilöstöosasto	-3 129	-100	-3 229	-3 241	-12	685		685	753	68
Kaupunkikehitys	-1 514	0	-1 514	-1 440	74	156		156	163	7
Joukkoliikenne	-525		-525	-566	-41	85		85	73	-12
Työllisyyspalvelut	-4 829	-600	-5 429	-4 875	553	842		842	794	-48
Konsernihallinto, yhteensä	-17 977	-700	-18 677	-17 629	1 048	5 779	0	5 779	6 001	222
Sosiaali- ja terveydenhuolto										
Hallinto ja tukipalvelut	-1 651	0	-1 651	-1 708	-58	53		53	258	205
Kotihoito ja tukipalvelut	-11 197	-1 103	-12 300	-12 723	-424	2 092	141	2 233	2 050	-183
Ympärivuorokautinen asuminen	-18 658	-109	-18 767	-19 173	-406	4 429	109	4 539	4 755	216
Terveyspalvelut	-12 843	0	-12 843	-13 260	-416	801		801	1 358	558
Mielenterveyshoito ja päihdehuolto	-3 517	0	-3 517	-3 167	350	479		479	297	-182
Hammashoito	-3 727	0	-3 727	-3 770	-43	1 085		1 085	1 023	-62
Lapsi- ja perhepalvelut	-6 565	0	-6 565	-5 997	568	287		287	230	-57
Aikussosiaalityö, vammaispalvelut ja maahanmuuttajatoimisto	-15 283	-600	-15 883	-17 090	-1 207	169		169	868	699
Erikoissairaanhoito / Maksuosuus	-45 350	0	-45 350	-46 432	-1 082	0		0	335	335
Erikoissairaanhoito / Muu erikoissairaanhoito	-4 411	0	-4 411	-5 716	-1 304	0	0	0	1 981	1 981
Sosiaali- ja terveydenhuolto, yhteensä	-123 202	-1 812	-125 014	-129 037	-4 023	9 394	250	9 644	13 155	3 511
Sivistys										
Muu sivistys	-8 742	0	-8 742	-9 109	-367	1 406	0	1 406	1 586	180
Varhaiskasvatus	-18 820	-36	-18 856	-19 039	-183	1 591	0	1 591	1 924	332
Opetus	-29 402	0	-29 402	-29 355	47	739	0	739	781	42
Lukiot	-4 540	0	-4 540	-4 369	171	79	0	79	42	-37
Museot	-1 717	0	-1 717	-1 545	172	451	0	451	227	-224
Kirjasto	-1 490	0	-1 490	-1 446	44	53	0	53	49	-4
Vapaa-aika	-4 128	0	-4 128	-3 908	220	934	0	934	838	-96
Sivistys, yhteensä	-68 839	-36	-68 875	-68 771	104	5 253	0	5 253	5 447	194
Tekniikka										
Hallinto	-3 225	0	-3 225	-3 192	32	410	0	410	398	-12
Yhdyskuntatekniikka	-5 303	-745	-6 048	-6 135	-87	1 097	0	1 097	1 195	97
Mittaus- ja kiinteistömuodostus	-601	0	-601	-576	25	2 816	0	2 816	3 052	236
Tilalahallinta	-13 240	0	-13 240	-13 947	-707	20 203	0	20 203	20 453	250
Toimintilahuolto ja ruokahuolto	-9 562	-200	-9 762	-9 509	254	9 509	0	9 509	9 100	-409
Kaavoitus	-825	0	-825	-761	64	98	0	98	151	53
Rakentaminen ja ympäristö / Ympäristöyksikkö	-1 295	0	-1 295	-1 226	69	732	0	732	765	33
Jätelautakunta	-521	0	-521	-562	-40	601	0	601	647	46
Tekniikka, yhteensä	-34 572	-945	-35 517	-35 909	-392	35 466	0	35 466	35 761	294
Toimintatalous kaupunki yhteensä	-244 590	-3 493	-248 083	-251 345	-3 263	55 892	250	56 142	60 363	4 221
Raaseporin Vesi	-3 456	0	-3 456	-3 607	-151	6 400	0	6 400	6 414	15
TOIMINTATALOUS YHTEENSÄ	-248 045	-3 493	-251 538	-254 952	-3 414	62 292	250	62 542	66 777	4 236
TULOSLASKELMAOSIUS										
Kunnallisvero						122 663	3 000	125 663	109 001	-16 662
Kiinteistövero						0	0	0	11 851	11 851
Osuus yhteisöverosta						0	0	0	6 195	6 195
Verotulot yhteensä						122 663	3 000	125 663	127 046	1 383
Valtionosuudet						70 572	999	71 571	71 525	-46
Korkotulot		0				1 531		1 531	1 542	11
Muut rahoitustulot		0				1 102	-60	1 042	1 019	-23
Korkomenot	-382	-240	-622	-716	-94					
Muut rahoitusmenot	-2	0	-2	-5	-3					
Satunnaiset tuotot ja kulut		0								
Rahoituskulut yhteensä	-384	-240	-624	-721	-97	2 633	-60	2 573	2 561	-12
Raaseporin Vesi	-604	0	-604	-636	-32	4	0	4	5	1
TULOSLASKELMAOSIUS YHTEENSÄ	-988	-240	-1 228	-1 357	-129	195 872	3 939	199 810	201 136	1 326

(1 000 €)	MÄÄRÄRAHA					ARVIOIDUT TULOT				
	Budjetti 2022	Budjetti- muutokset	Budjetti muut.jälkeen	Budjetti- toteuma	Ero	Budjetti 2022	Budjetti- muutokset	Budjetti muut.jälkeen	Budjetti- toteuma	Ero
INVESTOINTIOSUUS										
Maa- ja vesialueet	-500	-150	-650	-530	120	500	-320	180	216	36
Rakennukset										
Kiinteistöjen osto ja myynti									0	0
Ruokahuoltoselvitykset	-1 260	0	-1 260	-1 132	128					
Rakennusten peruskorjaukset	-1 400	0	-1 400	-931	469					
Langansbåle päiväkot	-200	0	-200	-116	84					
Katarinaskolan	-200	0	-200	-43	157					
Tenholan paloasema	-600	0	-600	-643	-43					
Vanhusten asuminen Tammissaaren	0	0	0	0	0					
Raaseporintie 5, palveluverkko- ja rakennus	-200	0	-200	-199	1					
Maria-koti, palveluverkko- ja rakennus	-600	0	-600	-513	87					
Palveluverkkoselvitys, vaihe 2	-50	0	-50	0	50					
Mustion projekti	-1 400	-483	-1 883	-1 461	422					
Uusi päiväkot Karjaa	-50	0	-50	-2	48					
Rakennukset, yhteensä	-5 960	-483	-6 443	-5 040	1 403				0	0
Kiinteät rakenteet ja rakennelmat										
Puistot ja leikkipaikat	-100	0	-100	-100	0					
Pienvenesatamat	-150	0	-150	-92	58					
Vapaa-ajapaikat										
Pohjan skeittipaisto	-35	0	-35	-36	-1					
Österbyn tekonurmikentän suunnittelu	-40	0	-40	-21	19					
Mäntynummen kuntosatama	-40	0	-40	-30	10					
Simmis, uusi hyyppytorni	-25	0	-25	-11	14					
Västerbyn kuntosatama	-35	0	-35	-28	7					
Västerbyn alueen valaistus	-25	0	-25	-25	0					
Västerbyn rullahiito-/ampumahiihtorata	-49	0	-49	-180	-131	0	0	0	128	128
Uudet asuin- ja teollisuusalueet										
Espinginkuja (Pinjainen)	-100	0	-100	-105	-5					
Horsbäckin teollisuusalue	-100	0	-100	-95	5					
Ollakaari (Mustio)	-20	0	-20	-26	-6					
Bäljarsin teollisuusalue	-40	0	-40	-10	30					
Rödmosse asuinalue (Kariaa)	-40	0	-40	-32	8					
Maankäyttösopimukset										
Pinjainen, kadunrakennus	-80	0	-80	-34	46					
Fiskari, kadunrakennus, sillan korjaus	-270	0	-270	-259	11					
Fokuskortteli	-200	0	-200	-193	7					
Rävnäs, asemakaava-alue	-50	0	-50	0	50					
Rautatiekatu Tammissaareessa	0	0	0	-1	0					
Projektit										
Pohjan keskustan alueen kehittäminen	-250	0	-250	-247	3					
Knipnäs-Ekäsenin ulkoilureitti	-130	0	-130	-78	52					
Liikenneturvatoimenpiteet	-50	0	-50	-7	43					
Kvarnträsketin ylittävä silta Trollbolessä	-50	0	-50	-24	26					
Ramsholmen-Gåsören	0	0	0	0	0					
Liikennejärjestelyt VT 25 / Läpp	-1 100	0	-1 100	-730	370					
Liikenneväylät	-2 000	-300	-2 300	-2 450	-150	0	0	0	673	673
Mustionjoen kalatiet	-170	0	-170	-170	0					
Södra vikén	-1 000	0	-1 000	-1 103	-103					
Kiinteät rakenteet ja rakennelmat, yhteensä	-6 149	-300	-6 449	-6 084	366	0	0	0	800	800
Sijoitukset / Osakkeet ja osuudet										
Muut osakkeet ja sijoitukset						0	0	0	14	14
Sijoitukset / Osakkeet ja osuudet, yhteensä	0		0	0	0	0	0	0	14	14
Investointiosuus kaupunki yhteensä :	-12 609	-933	-13 542	-11 655	1 888	500	-320	180	1 030	850
Raaseporin Vesi	-1 735	-200	-1 935	-1 907	28	0		0	50	50
INVESTOINTIOSUUS YHTEENSÄ	-14 344	-1 133	-15 477	-13 562	1 916	500	-320	180	1 080	900
RAHOITUSOSUUS										
Antolainauksen muutokset										
Antolainauksen lisäys						0		0	0	
Antolainauksen vähentyminen				-25	-25	0		0	0	
Antolainauksen vähentyminen liikelaitoksille						0		0	0	
Lainapääoman muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-14 645		-14 645	-14 167	478					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset						22 200		22 200	16 554	-5 646
Lyhytaikaisten lainojen muutokset (kaupungin)	0		0	-5 930	-5 930					
Oman pääoman muutokset										
YHTEENSÄ:	-278 022	-4 866	-282 888	-289 993	-7 079	280 863	3 868	284 732	285 548	816

6.3 Osastojen toiminta ja talousarvion toteutuma

TOIMIALA: Konsernipalvelut

YHTEENVETO €	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteuma %
Tilintarkastus						
Tuotot						
Kulut	-52 603	-64 060	0	-55 001	9 059	85,9 %
Netto	-52 603	-64 060	0	-55 001	9 059	85,9 %
Kaupunginkanslia						
Tuotot	3 669 204	3 947 490	0	4 139 519	192 029	104,9 %
Kulut	-5 881 369	-6 620 660	0	-6 204 661	415 999	93,7 %
Netto	-2 212 165	-2 673 170	0	-2 065 142	608 028	77,3 %
Talous						
Tuotot	117 186	64 000		78 349	14 349	122,4 %
Kulut	-1 318 014	-1 295 790	0	-1 246 635	49 155	96,2 %
Netto	-1 200 828	-1 231 790	0	-1 168 286	63 504	94,8 %
Henkilöstöosasto						
Tuotot	655 969	685 000		753 110	68 110	109,9 %
Kulut	-3 177 273	-3 129 220	-100 000	-3 241 411	-12 191	100,4 %
Netto	-2 521 304	-2 444 220	-100 000	-2 488 302	55 918	97,8 %
Kaupunkikehitys						
Tuotot	229 701	155 700		162 578	6 878	104,4 %
Kulut	-1 724 387	-1 513 720	0	-1 439 515	74 205	95,1 %
Netto	-1 494 686	-1 358 020	0	-1 276 937	81 084	94,0 %
Joukkoliikenne						
Tuotot	211 085	85 000		72 957	-12 043	85,8 %
Kulut	-650 328	-524 890		-566 105	-41 215	107,9 %
Netto	-439 242	-439 890	0	-493 147	-53 257	112,1 %
Työllisyyspalvelut						
Tuotot	666 508	841 930	0	794 240	-47 690	94,3 %
Kulut	-5 139 235	-4 828 540	-600 000	-4 875 244	553 296	89,8 %
Netto	-4 472 727	-3 986 610	-600 000	-4 081 004	505 606	89,0 %
KONSERNIHALLINTO YHTEENSÄ						
Tuotot	5 549 653	5 779 120	0	6 000 754	221 634	103,8 %
Kulut	-17 943 209	-17 976 880	-700 000	-17 628 572	1 048 308	94,4 %
Netto	-12 393 556	-12 197 760	-700 000	-11 627 818	1 269 942	90,2 %

TOIMIALA: Sosiaali- ja terveydenhuolto

YHTEENVETO €	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteuma %
Hallinto ja tukipalvelut						
Tuotot	162 531	52 900		258 307	205 407	488,3 %
Kulut	-1 673 044	-1 650 550	0	-1 708 157	-57 607	103,5 %
Netto	-1 510 513	-1 597 650	0	-1 449 850	147 800	90,7 %
Kotihoito ja tukipalvelut						
Tuotot	2 300 616	2 092 000		2 049 578	-183 012	91,8 %
Kulut	-11 701 290	-11 197 210	-1 102 590	-12 723 369	-423 569	103,4 %
Netto	-9 400 675	-9 105 210	-1 102 590	-10 673 791	-606 581	104,6 %
Ympäri vuorokautinen asuminen						
Tuotot	4 507 361	4 429 170		4 754 662	216 162	104,8 %
Kulut	-18 079 168	-18 657 530	-109 330	-19 172 886	-406 026	102,2 %
Netto	-13 571 808	-14 228 360	-109 330	-14 418 225	-80 535	100,6 %
Terveyspalvelut						
Tuotot	1 921 932	800 660		1 358 169	557 509	169,6 %
Kulut	-12 882 901	-12 843 350	0	-13 259 804	-416 454	103,2 %
Netto	-10 960 970	-12 042 690	0	-11 901 636	141 054	98,8 %
Mielenterveyshoito ja päihdehuolto						
Tuotot	608 302	478 530		296 900	-181 630	62,0 %
Kulut	-3 318 631	-3 516 870	0	-3 166 990	349 880	90,1 %
Netto	-2 710 330	-3 038 340	0	-2 870 090	168 250	94,5 %
Hammashoito						
Tuotot	1 106 581	1 085 000		1 023 484	-61 516	94,3 %
Kulut	-3 388 481	-3 726 880	0	-3 770 176	-43 296	101,2 %
Netto	-2 281 900	-2 641 880	0	-2 746 692	-104 812	104,0 %
Lapsi- ja perhepalvelut						
Tuotot	286 851	287 000		229 734	-57 266	80,0 %
Kulut	-6 216 834	-6 565 300	0	-5 997 405	567 895	91,4 %
Netto	-5 929 983	-6 278 300	0	-5 767 671	510 629	91,9 %
Aikuissozialityö, vammaispalvelut ja maahanmuuttajatoimisto						
Tuotot	472 764	169 000		867 919	698 919	513,6 %
Kulut	-15 281 818	-15 283 170	-600 000	-17 090 084	-1 206 914	107,6 %
Netto	-14 809 054	-15 114 170	-600 000	-16 222 165	-507 995	103,2 %
Erikoissairaanhoito / Maksuosuus						
Tuotot	179 830			334 637	334 637	0,0 %
Kulut	-42 065 555	-45 350 000		-46 432 294	-1 082 294	102,4 %
Netto	-41 885 725	-45 350 000	0	-46 097 657	-747 657	101,6 %
Erikoissairaanhoito / Muu erikoissairaanhoito						
Tuotot	2 432 212		0	1 981 312	1 981 312	0,0 %
Kulut	-6 672 689	-4 411 440	0	-5 715 682	-1 304 242	129,6 %
Netto	-4 240 477	-4 411 440	0	-3 734 370	677 070	84,7 %
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ						
Tuotot	13 978 980	9 394 260	249 920	13 154 700	3 510 520	136,4 %
Kulut	-121 280 413	-123 202 300	-1 811 920	-129 036 847	-4 022 627	103,2 %
Netto	-107 301 433	-113 808 040	-1 562 000	-115 882 146	-512 106	100,4 %

TOIMIALA: Sivistys

YHTEENVETO €	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteuma %
Muu sivistys						
Tuotot	1 352 663	1 406 050		1 585 577	179 527	112,8 %
Kulut	-8 781 928	-8 741 780	0	-9 109 194	-367 414	104,2 %
Netto	-7 429 265	-7 335 730	0	-7 523 616	-187 886	102,6 %
Varhaiskasvatus						
Tuotot	1 848 003	1 591 030		1 923 503	332 473	120,9 %
Kulut	-17 980 852	-18 819 720	-36 000	-19 038 851	-183 131	101,0 %
Netto	-16 132 849	-17 228 690	-36 000	-17 115 348	149 342	99,1 %
Opetus						
Tuotot	895 789	738 880		781 217	42 337	105,7 %
Kulut	-28 729 848	-29 402 460	0	-29 355 231	47 229	99,8 %
Netto	-27 834 059	-28 663 580	0	-28 574 013	89 567	99,7 %
Lukiot						
Tuotot	123 613	79 030		42 402	-36 621	53,7 %
Kulut	-4 256 791	-4 540 320	0	-4 368 901	171 419	96,2 %
Netto	-4 133 178	-4 461 290	0	-4 326 498	134 792	97,0 %
Museot						
Tuotot	85 776	451 090		226 857	-224 233	50,3 %
Kulut	-1 114 976	-1 716 800	0	-1 544 841	171 959	90,0 %
Netto	-1 029 200	-1 265 710	0	-1 317 984	-52 274	104,1 %
Kirjasto						
Tuotot	23 067	53 000		49 414	-3 586	93,2 %
Kulut	-1 394 573	-1 489 950	0	-1 446 149	43 801	97,1 %
Netto	-1 371 506	-1 436 950	0	-1 396 735	40 215	97,2 %
Vapaa-aika						
Tuotot	249 161	933 830	0	838 248	-95 582	89,8 %
Kulut	-3 085 562	-4 128 040	0	-3 908 171	219 869	94,7 %
Netto	-2 836 401	-3 194 210	0	-3 069 923	124 287	96,1 %
SIVISTYS YHTEENSÄ						
Tuotot	4 578 072	5 252 910	0	5 447 220	194 310	103,7 %
Kulut	-65 344 528	-68 839 070	-36 000	-68 771 338	103 732	99,8 %
Netto	-60 766 456	-63 586 160	-36 000	-63 324 118	298 042	99,5 %

TOIMIALA: Tekniikka

YHTEENVETO €	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteuma %
Hallinto						
Tuotot	365 730	410 200		398 476	-11 724	97,1 %
Kulut	-3 107 850	-3 224 800	0	-3 192 398	32 402	99,0 %
Netto	-2 742 120	-2 814 600	0	-2 793 922	20 678	99,3 %
Yhdyskuntatekniikka						
Tuotot	1 388 193	1 097 410	0	1 194 894	97 484	108,9 %
Kulut	-4 939 802	-5 302 680	-745 000	-6 135 130	-87 450	101,4 %
Netto	-3 551 609	-4 205 270	-745 000	-4 940 236	10 034	99,8 %
Mittaus- ja kiinteistömuodostus						
Tuotot	4 162 046	2 816 460		3 051 857	235 397	108,4 %
Kulut	-552 302	-600 870	0	-575 921	24 949	95,8 %
Netto	3 609 745	2 215 590	0	2 475 936	260 346	111,8 %
Tilahallinta						
Tuotot	20 073 726	20 202 590	0	20 452 604	250 014	101,2 %
Kulut	-12 403 422	-13 240 170	0	-13 947 482	-707 312	105,3 %
Netto	7 670 304	6 962 420	0	6 505 122	-457 298	93,4 %
Toimitilahuolto ja ruokahuolto						
Tuotot	9 050 921	9 508 980	0	9 099 562	-409 418	95,7 %
Kulut	-8 912 228	-9 562 330	-200 000	-9 508 681	253 649	97,4 %
Netto	138 693	-53 350	-200 000	-409 119	-155 769	161,5 %
Kaavoitus						
Tuotot	91 609	98 000		151 332	53 332	154,4 %
Kulut	-655 366	-824 650	0	-761 094	63 556	92,3 %
Netto	-563 757	-726 650	0	-609 762	116 888	83,9 %
Rakentaminen ja ympäristö / Ympäristöyksikkö						
Tuotot	847 483	732 070		765 318	33 248	104,5 %
Kulut	-1 193 008	-1 295 110	0	-1 226 394	0	0,0 %
Netto	-345 525	-563 040	0	-461 076	101 964	81,9 %
Jätelaetakunta						
Tuotot	478 750	601 000		646 727	45 727	107,6 %
Kulut	-416 677	-521 440		-561 631	0	0,0 %
Netto	62 073	79 560	0	85 096	5 536	107,0 %
TEKNIikka YHTEENSÄ						
Tuotot	36 458 458	35 466 710	0	35 760 770	0	0,0 %
Kulut	-32 180 657	-34 572 050	-945 000	-35 908 732	-391 682	101,1 %
Netto	4 277 802	894 660	-945 000	-147 962	-97 622	293,9 %

Kaupunki yhteensä sis. liikelaitokset

YHTEENVETO €	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteuma %
Raaseporin Kaupunki						
Tuotot	60 565 164	55 893 000	249 920	60 363 444	4 220 524	107,5 %
Kulut	-236 748 805	-244 590 300	-3 492 920	-251 345 488	-3 262 268	101,3 %
Netto	-176 183 643	-188 697 300	-3 243 000	-190 982 045	958 255	99,5 %
Raseporin Vesi						
Tuotot	6 254 986	6 399 500		6 414 297	14 797	100,2 %
Kulut	-3 275 382	-3 455 500		-3 606 689	-35 993	100,7 %
Netto	2 979 604	2 944 000	0	2 807 608	-136 392	95,4 %
KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ						
Tuotot	66 820 150	62 292 500	249 920	66 777 741	4 235 321	106,8 %
Kulut	-240 024 188	-248 045 800	-3 492 920	-254 952 177	-3 413 457	101,4 %
Netto	-173 204 038	-185 753 300	-3 243 000	-188 174 436	821 864	99,6 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä						
Raaseporin kaupunki	7 101 567	1 043 700	-106 006	2 989 106	2 051 412	
Raaseporin Vesi	524 986	731 000		678 870	-52 130	
Yhteensä	7 626 552	1 774 700	-106 006	3 667 976	1 999 282	
Kumulatiivinen ylijäämä/alijäämä						
31.12.		Avaava tase 2022		31.12.2022	Muutos	
		6 413 089		10 081 065	3 667 976	

TOIMIALA: KONSERNIHALLINTO

Toimialan perustiedot

Toimiala vastaa hallintojen toimialarajat ylittävistä tukitoiminnoista. Toimialaan kuuluvat seuraavat osastot: kaupunginkanslia, talousosasto, henkilöstöosasto, kaupunkikehitysosasto sekä työllisyyspalvelut. Jokaista osastoa johtaa osastopäällikkö.

Kaupunginkanslia on kaupunginhallituksen valmisteleva ja toimeenpaneva elin.

Osasto toimii kaupunginjohtajan kansliana ja avustaa kaupunginjohtajaa tämän tehtävissä. Toiminta-alue on yleishallinto, ja kaupunginkanslia hoitaa yleisiin vaaleihin, juridisiin palveluihin, sisäiseen valvontaan, käännöspalveluihin, tiedottamiseen, sisäiseen postiin ja arkistointiin liittyvät tehtävät.

Osastoon kuuluu ICT-yksikkö, joka hoitaa IT-toiminnot, IT-tuen, kaupungin puhelinvaihteen ja asiakaspalvelun.

Kaupunki oli vielä 2022 Länsi-Uudenmaan sosiaaliamiehen isäntäkunta ja myi potilasasiamiespalveluita Hangon kaupungille ja Kirkkonummen kunnille.

Talousosastolla on kokonaisvastuu taloushallinnosta ja -suunnittelusta, talousarviosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, ennusteista ja tilastoista, raportoinnista, hankinnoista ja riskienhallinnasta.

Henkilöstöosaston vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, työsuojelu, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, johtajakoulutus, henkilökunnan etuudet ja virkistäytyminen, työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa. Osaston ostopalvelut koostuvat pääasiassa kuntatyönantajien jäsenmaksuista, palkkalaskelmista, eri työterveyshankkeista, työterveyshuollosta, johtamisen, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista ja kulttuuri-, liikunta- ja lounaseduista.

Kaupunkikehitysosaston tehtävänä on edistää kaupungin elinkeinoelämäkysymyksiä yhdessä kaupunginjohtajan kanssa. Osasto vastaa markkinoinnista, tiedottamisesta, joukkoliikenteestä, matkailupalveluista, saaristokysymyksistä ja hankkeiden käsittelystä. Kehitysosasto palvelee ensi sijassa kaupungin asukkaita varten, mutta strategisten linjausten mukaisesti osasto panostaa kaupungin imagon edistämiseen ja siihen, että kaupunki vetää puoleensa niin kaupunkiin muuttavia kuin vierailijoita ja matkailijoita.

Raasepori on tieliikenteen toimivaltainen viranomainen, joka valvoo, kehittää ja hankkii sekä sisäistä että alueellista joukkoliikennettä sekä työmatkaliikennettä.

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalvelut tarjoavat palveluja työttömille ja pitkäaikaistyöttömille yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa. Lisäksi tarjolla on kuntouttavaa työtoimintaa, työhönvalmennusta sekä tuettua työtoimintaa. Työ- ja opiskeluelämän ulkopuolella oleville nuorille tarjotaan työpajatoimintaa, etsivää nuoristyötä sekä työhönvalmennusta. Työhönvalmennusta tarjotaan myös mielenterveyshoidon asiakkaille. Raaseporin kaupunki toimii kuntakokeilun vastuuviranomaisena sekä vastaa Raaseporin ja Hangon alueen työnjohtamisesta. Maahanmuuttajatoimisto koordinoi myös Hangon kaupungin palveluja.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022

- aluevaalit 2022
- kaupungin strategian 2022–2025 hyväksyminen
- strategian toimintaohjelman laatiminen
- kansalaisbudjetointi
- kansalaiskeskustelu kuntalaisten kanssa kaikessa toiminnassa
- työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluiden toimeenpano ja varautuminen hyvinvointialueeseen
- Kehitetään sisäistä valvontaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi.
- kaupungin digitaalisen vision ja digitaalisen strategian toteuttamisen jatkaminen
- Panostus tietoturva- ja tietosuoja-asioihin sekä kaupungin digitaalisiin järjestelmiin. Kaupungin osallistuminen kansallisiin valmiusharjoituksiin.
- hallinnollisten prosessien tehostamisen jatkaminen robotiikan ja automaation avulla
- Talousarvion laatimisen, seurannan ja ennustamisen ohjelmiston käyttöönotto.
- talousarvio-, talousarvioseuranta- ja tilinpäätösasiakirjojen laatimishojelmien kartoitus
- Kaupungin sisäisen valvonnan ohjeiden toimeenpanoa ja seurantaa jatketaan yhteistyössä kaupungin sisäisen controllerin kanssa.
- Kaupungin ja yrittäjien välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä kehitetään sekä mahdollisuuksia uusien yritysten perustamiselle ja työllistämiseksi vahvistetaan.
- yrityskäynnit
- yritystapaamiset
- Tammisaaren syysmarkkinat, kansainväliset Suurmarkkinat ja Kierrätysasuntomessut järjestetään vuonna 2022.
- Tarkennetaan markkinoinnin ja viestinnän tavoitteita.
- Ilmasto- ja energiaohjelman sekä kestävän kehityksen edistämiseen on palkattu kestävän kehityksen koordinaattori (entinen HINKU-koordinaattori).
- Toiminnan tavoitteena on kehittää joukkoliikennettä, jotta kaupunki olisi vetovoimainen asuinpaikka
- Kaupunki tekee alueellista yhteistyötä toimivan Länsi-Uudenmaan joukkoliikennekokonaisuuden aikaansaamiseksi.
- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaiseen edistäminen
- Uuden organisaatorakenteen luominen kaupungille

STRATEGIAN JALKAUTTAMINEN KONSERNIHALLINNON TAVOITTEISIIN

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
Paperittomat kokousmenettelyt	Uuden asianhallintajärjestelmän sekä teknisten ratkaisujen käyttöönotto mahdollistaa kaupungin luottamuselinten paperittoman toiminnan.
Neljännesvuosittaisen toiminnan ja talouden raportointi ja ennustaminen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.	Poliittiset toimeleimet ovat tietoisia talouden ja toiminnan toteuttamisesta talousarviovuoden aikana.
Työyhteisöllisyyden ja asiakaspalvelun vahvistaminen	Merkittävä osa kaupungin toiminnasta koskee asiakassuhteita ja työyhteisöllisyyttä. Näitä voidaan parantaa kouluttamalla henkilökuntaa.
Työpaikkojen ja yritysten lisääminen.	Työpaikkojen määrällä on merkitystä kaupungin väestönkehitykselle ja tekemällä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa kaupunki saa lisää resursseja.
Kaupungin järjestämiä yritys-, matkailutapaamisia.	Vuorovaikutuksella kuntalaisten, palveluiden käyttäjien ja muiden toimijoiden kanssa vahvistamme Raasepori-kuvaa. Verkostoyhteistyö parantaa dialogia ja yhteistyötä kaikkien osapuolten välillä ja luo positiivisen kuvan kaupungista. Lisäksi tämä rikastuttaa eri yritysten ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä.
Informaation ja kommunikaation kehittäminen kaupungissa	Kommunikaation kehittäminen ja informaatioon panostaminen vahvistaa viestiä Raaseporista positiivisella ja monipuolisella tavalla. Lisäksi kuntalaisia kannustetaan ja aktivoidaan dialogiin ja positiiviseen ajatteluun.
Reittiliikenteen ja koulukuljetusten yhdistäminen ja joukkoliikenteen palvelutasoselvityksen tekeminen.	Joukkoliikenteen palvelun tasoa tulee selvittää, samalla kun linjaliikennettä ja koulukuljetuksia yhdistetään niin, että koulukuljetukset käyttävät mahdollisimman suuressa määrin linjaliikennettä ja mahdollistavat koululaisten lisäksi muut matkustajat.

Analyysi toimenpiteistä

Valtuusto on hyväksynyt kaupungin strategian. Osallistuvan budjetoinnin ehdotukset on jätetty ja voitaja on valittu. Täytöntöönpanosta vastaa tekninen toimiala. Kaupungin digitaalisen vision ja strategian toteutustyö jatkuu, mutta se ei toteutunut vuoden 2022 aikana resurssien niukkuuden ja tulevan hyvinvointialueen tuottaman työmäärän vuoksi. Työtä tietoturvallisuuden vahvistamiseksi tehdään jatkuvasti.

Uutta budjetointi-, seuranta- ja ennustamisohjelmistoa on käytetty vuoden 2023 talousarvion laadinnassa, ja sitä käytetään talousarvion seurannassa. Talousarvio-, talousarvioseuranta- ja tilinpäätösasiakirjojen laatimisohjelmistojen kartoitusta on tehty. Lakisääteisten rahoitustilastojen automaattisen raportoinnin prosessin kehittämistä on jatkettu. Ohjelmistosta on tehty päätös, ja uuden ohjelmiston automaattisen raportoinnin toteuttaminen on aloitettu.

Terveystarkastusten määrä on alle tavoitteen johtuen siitä, että tarkastukset tehdään nyt joka viides vuosi sen sijaan, että ne tehtäisiin joka kolmas vuosi, johon arvio perustuu.

Kaupunkikehityksen vastuualueella suurin osa asetetuista toimintatavoitteista on saavutettu.

Sisäisen liikenteen palvelutaso on hyväksytty ja palvelutason toteuttamisen suunnittelutyö on käynnistynyt ja se toteutetaan vuonna 2023. Uusi lippujärjestelmä on valittu, ja se otetaan käyttöön vuonna 2023.

Kuntakokeilu ja valmistautuminen hyvinvointialueeseen ja TE-24-uudistukseen kuluttaa paljon työllisyystoiminnan resursseja. Kaupungin työpajatoiminnan rakennetta on uudistettu ja työpajoja on vähennetty yhdellä.

1.1.2022 Raaseporissa asui 41 henkilöä, joilla on pakolaisstatus ja joista kaupungille maksettiin laskennallisia korvauksia. Vuoden lopussa, heitä oli 49. Ajalla 1.1.–31.12.2022 kaupunki on saanut laskennallisia korvauksia pakolaisstatuksen saaneista henkilöistä yhteensä 146 915 euroa. Raaseporin kaupungilla on 1.5.2022 lähtien ollut Punaisen Ristin Halikon vastaanottokeskuksen kanssa sopimus Ukrainan pakolaisten majoituksen järjestämisestä maahanmuuttoviraston kuntamallin mukaisesti. Kunnan kuntamallin mukaisesti järjestämässä asumisessa oli 31.12.2022 69 henkilöä.

Ukrainan pakolaiskriisin aiheuttaman työmäärän selvittämiseksi maahanmuuttajapalveluihin palkattiin hankekoordinaattori ajalle 24.3.–30.9.2022.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Toimintavuoden aikana toimialalla ei ole havaittu puutteita sisäisessä valvonnassa.

Vuoden aikana on ilmoitettu yhdeksän (9) tietoturvaloukkausta. Lisäksi on ilmoitettu viidestä (5) tapahtumasta, jotka ovat aiheuttaneet tietoturvaloukkauksen riskin. 29 tarkastuspyyntöä ja viisi (5) selvityspyyntöä on toimitettu tietosuojavastaavalle. Ehkäiseviä toimenpiteitä on tehty 22, mikä tarkoittaa muun muassa neuvontaa sekä apua tietosuojaselostuksiin ja vaikutustenarviointeihin liittyen. Kaikkiaan 71 tapahtumaa/tapausta kirjattiin vuonna 2022.

Tietoturvan tietoisuutta ja samalla ennaltaehkäisevää tietoturvaa on saatu aikaan tiedottamalla säännöllisesti tietoturvariskeistä ja torjumalla niitä.

Vuoden aikana yksi phishing-hyökkäys johti siihen, että kaupungin sähköposti ei vähään aikaan vastaanottanut Gmail-sähköposteja. Ongelmaa kierrettiin muun muassa käyttämällä salattua sähköpostijärjestelmää.

Kaupunki on osallistunut kansallisiin tietoturvalmiusharjoituksiin.

Vuoden aikana kaupunki otti käyttöön BitLocker-kiintolevysalauksen kaikilla työasemilla. Teknistä tietoturvaa vahvistettiin muutenkin jatkuvasti it-yksikön päivittäisessä työssä käyttöjärjestelmien ja ohjelmistojen säännöllisen päivittämisen myötä.

Suurimpien riskien ja epävarmuustekijöiden arviointi

Suurimmat riskit vuoden 2022 talousarvion toteutumiselle olivat inflaatiosta johtuvat kasvavat kustannukset. Inflaatio liittyy osittain geopolitiiseen kriisiin sekä COVID-19-viruksen mahdollisiin uusiin muunnoksiin. Koronaa esiintyy edelleen, ja se vaikuttaa osaltaan toimintaan ja sairauspoissaoloihin. Ukrainan kriisi vaikutti vuoden lopussa enemmän toimintaan ja aiheutti lisää kustannuksia.

Kaupungin valmiusryhmä on kokoontunut säännöllisesti maaliskuun 2020 puolivälistä lähtien, ja maaliskuusta 2022 saakka ottaen huomioon myös Ukrainan kriisi sekä pakolaisvirrat Euroopassa ja Suomen suuntaan. Nämä säännölliset kokoukset päättyivät syyskuussa.

Kaupunki on valmistautunut sähkönjakelun häiriöihin ja sulkemiseen talvella 2022–2023. Vuonna 2022 tällaista tilannetta ei syntynyt.

Tietoturvaa vahvistetaan jatkuvasti koko organisaatiossa, mutta etätyö aiheuttaa myös riskejä tietoturvallisuudelle. Kaupungin tietosuojaryhmä tiedottaa säännöllisesti käyttäjille turvallisesta etäkäytöstä ja seuraa tilannetta. Tämänhetkinen geopolitiinen kriisi lisää ulkoisten häiriöiden, kuten huijareiden ja verkkokalastuksen sekä kyberuhkien riskejä.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	4 253 760	4 429 050	0	4 744 044	314 994	107,1 %
Maksutuotot	20 211	24 000		17 430	-6 570	72,6 %
Tuet ja avustukset	1 208 058	1 214 120	0	1 115 935	-98 185	91,9 %
Muut tuotot	67 624	111 950		123 345	11 395	110,2 %
Tuotot yhteensä	5 549 653	5 779 120	0	6 000 754	221 634	103,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				8,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-5 627 169	-6 019 230	0	-5 469 232	549 998	90,9 %
Ostopalvelut	-6 019 688	-6 392 470	-100 000	-6 024 515	467 955	92,8 %
Aineet ja tavarat	-220 826	-369 760		-326 904	42 856	88,4 %
Avustukset	-4 239 049	-3 271 500	-600 000	-3 887 957	-16 457	100,4 %
Muut kulut	-1 836 476	-1 923 920	0	-1 919 964	3 956	99,8 %
Kulut yhteensä	-17 943 209	-17 976 880	-700 000	-17 628 572	1 048 308	94,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-1,8 %		
Toimintakate	-12 393 556	-12 197 760	-700 000	-11 627 818	1 269 942	90,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-6,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	3 512 855	3 837 490	0	3 942 091		
Sisäiset kulut	-1 144 723	-1 176 440	0	-1 278 422		

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalvelut on siirretty sosiaali- ja terveydenhuollosta konsernipalveluihin 1.1.2022 valtuuston päätöksen 15.11.2021 mukaisesti.

Analyysi taloudellisesta toteutumasta

Konsernipalvelujen tuotot olivat vuonna 2022 runsaat 6 000 000 euroa, mikä ylittää budjetoidun runsaalla 220 000 eurolla. Tämä johtuu pääasiassa myyntitulojen kasvusta mm. it-toiminnassa, talousosastolla ja maahanmuuttajatoiminnassa. Saadut avustukset alittavat talousarvion lähes 100 000 eurolla johtuen pääasiassa työllisyysosaston (työllistämismuutosten valtionavustukset) ja joukkoliikenteen avustusten pienenemisestä. Näitä kompensoivat jossain määrin henkilöstöosaston saamat suuremmat avustukset.

Toimialan kustannukset ovat – 17 630 000 euroa, mikä tarkoittaa 94,4 prosentin käyttöastetta. Tämä alittaa talousarvion 1 048 400 eurolla. Talousarviovuoden aikana tehtiin kaksi talousarviomuutosta koskien henkilöstöosastoa (työterveyshuolto) – 100 000 euroa ja työllisyyspalveluita (työmarkkinatuki) – 600 000 euroa.

Toimialan toimintakate oli siten – 11 627 768 euroa eli 90,2 prosenttia budjetoidusta määrärahas- ta sisältäen – 700 000 euron budjettimuutokset. Näin ollen toimintakate oli 1 270 000 euroa alle talousarvion.

TILINTARKASTUS

Toimintakuvaus

Tarkistaa laillisuus (tillintarkasta) ja tarkoituksenmukaisuus (tarkastuslautakunta)

Kaupungin hallinto ja talous tarkistetaan kunnallislain, kaupungin tilintarkastussäännön ja hyväksytyt tilintarkastus- ja arviointiohjelman mukaisesti. Lakisääteisiä tilintarkastuspäiviä on 75 valtuuston hyväksymän tarjouksen mukaan. Tarkastuslautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä. Tarkastuslautakunta pitää vuosittain noin 9 kokousta. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä valtuuston hyväksymän tilintarkastustarjouksen mukaan. Tämän arvioidaan vievän yhteensä 10 päivää. Kokouksiin kutsutaan hallintoyksiköiden johtavat virkamiehet hyväksytyt arviointiohjelman mukaan.

Valtuusto tutustuu tarkastuslautakunnan vahvistamaan arviointikertomukseen toukokuun aikana, minkä jälkeen toimialat ja kaupunginhallitus jättävät vastineet. Tilintarkastuskertomus käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä toukokuun aikana, Tilintarkastaja raportoi kirjallisesti tarkastuslautakunnalle 2–3 kertaa toimintavuoden aikana. Tarkastuslautakunta antaa tiedoksi sidonnaisuuksien selvitykset valtuustolle vuosittain.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Lautakunta toteuttaa toimeksiantonsa vahvistetun arviointisuunnitelman mukaisesti. Lautakunnan ensimmäisenä toimintavuotena annetaan vuosittain päivitettävä arviointiohjelma lautakunnan toimikaudeksi 2021–2024.

Vuoden aikana arvioidaan tarkastuslautakunnan työskentelytavat ja prosessikuvaukset. Lautakunnan osaamisen kehittämisen varmistamiseksi lautakunnan jäsenet pyrkivät osallistumaan jakson aikana vähintään yhteen kunnallisille tarkastuslautakunnan jäsenille tarkoitettuun koulutukseen.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Vahvistetun arviointisuunnitelman mukainen arviointikertomus</p>	<p>Arviointiohjelma ja -suunnitelma sekä arviointikertomus</p>
<p>Arviointiohjelma ja -suunnitelma tehty syksyllä 2021, arviointikertomus laadittu vuodelta 2021</p>	
<p>Tarkastuslautakunnan prosessikuvausten päivittäminen (sujuvammat työskentelytavat)</p>	<p>Tarkastuslautakunnan työn prosessikuvaukset ovat selkeät ja niistä on tiedotettu kaupungissa sisäisesti ja tulevan valtuustokauden tarkastuslautakunnalle selkeällä tavalla.</p>
<p>Prosessikuvaukset on päivitetty ja käyty lautakunnassa läpi.</p>	
<p>Tarkastuslautakunnan jäsenten osaamisen kehittäminen</p>	<p>Osa tarkastuslautakunnan jäsenistä osallistuu koulutuksiin.</p>
<p>Päivitykset arviointiohjelmaan ja -suunnitelmaan tehty. Osaamista on kehitetty mahdollistamalla koulutukseen osallistuminen.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Tarkastuslautakunta on pitänyt kokoukset etäkokouksina, jolloin ei ole syntynyt esimerkiksi matkakuluja. Keväällä oli tarkastuslautakunnan jäsenille suunnattua koulutusta, johon oli kaikilla tarkastuslautakunnan jäsenillä mahdollisuus osallistua. Tarkastuslautakunta laati arviointikertomuksen vuodelta 2021, joka toimitettiin valtuustolle.

Tarkastuslautakunta on päivittänyt arviointiohjelman ja -suunnitelman. Syksyllä oli myös koulutusta, joka oli suunnattu tarkastuslautakunnan jäsenille. Tarkastuslautakunta kävi läpi prosessikuvaukset, jotka päivitettiin. Tarkastuslautakunta kutsui kokouksiinsa toimialojen viranahaltijoita arviointiohjelman mukaisesti.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	0	0	0	0	0	0,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)						
Kulut						
Henkilöstökulut	-12 850	-16 270		-14 406	1 864	88,5%
Ostopalvelut	-36 248	-43 540	0	-37 236	6 304	85,5%
Aineet ja tavarat	-207	-1 000		-109		
Avustukset						
Muut kulut	-3 298	-3 250	0	-3 249	1	100,0%
Kulut yhteensä	-52 603	-64 060	0	-55 001	9 059	85,9%
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				4,6 %		
Toimintakate	-52 603	-64 060	0	-55 001	9 059	85,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				4,6 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-4 307	-4 140	0	-4 140		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Tarkastuslautakunnan budjettitoteuma jäi suunnitellusta, mutta suurimmat tekijät olivat se, että tarkastuslautakunnalle suunnattuun koulutukseen eivät kaikki jäsenet pystyneet osallistumaan. Lisäksi se, että tarkastuslautakunta piti kokouksensa pääsääntöisesti Teams:n välityksellä, jolloin säästöjä tuli matkakorvauksista ja muista kokouskuluista.

KAUPUNGINKANSLIA

Toimintakuvaus

Kaupunginkanslia on kaupunginhallituksen valmisteleva ja toimeenpaneva elin. Osasto toimii kaupunginjohtajan kansliana ja avustaa kaupunginjohtajaa tämän tehtävissä. Toiminta-alue on yleishallinto ja kaupunginkanslia hoitaa yleisiin vaaleihin, juridisiin palveluihin, käännöspalveluihin, sisäiseen posttiin ja arkistointiin liittyvät tehtävät. Osastoon kuuluu it-yksikkö, joka hoitaa it-toiminnot, it-tuen, kaupungin puhelinvaihteen ja kaupungintalon asiakaspalvelun.

Kaupunki toimi Länsi-Uudenmaan sosiaaliamiehen isäntäkuntana ja myi potilasasiamiespalveluita Hangon kaupungille ja Kirkkonummen kunnalle.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

- Aluevaalit 2022
- Kaupungin strategian 2022–2025 hyväksyminen
- Strategian toimintaohjelman laatiminen
- Kaupungin osallistuminen myös jatkossa Avoin hallinto -verkostoon
- Kaksikielisyyden täytyä näkyä kaupungin toiminnassa. Kaupunki on mukana kaksikielisten kuntien Kansalliskieliverkostossa, jonka tavoitteena on nostaa esiin hyviä käytäntöjä mm. työmenetelmistä, toimialakohtaisista ratkaisuista ja asenteista sekä tukea kieliasioissa.
- Osallistuva budjetointi otetaan käyttöön osana kaupungin budjetointikäytäntöä, ja tulevaisuutta varten saadaan kokemusta.
- Työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluiden toimeenpano toimialan toiminnassa
- Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan kehittäminen toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi. Muun muassa sisäisen ohjauksen ja valvonnan ohjeistuksen käyttöönotto.
- Kaupungin digitaalisen vision ja digitaalisen strategian toteuttamisen jatkaminen
- Jatkuvat tekniset toimenpiteet tietoturvan ja kaupungin palveluiden saatavuuden lisäämiseksi
- Henkilökunnan jatkuva kouluttaminen tietoturva- ja tietosuoja-asioissa sekä kaupungin digitaalisissa järjestelmissä. Kaupungin osallistuminen kansallisiin valmiusharjoituksiin.
- Toimialojen tukeminen digitaalisten palveluiden kehittämisessä ja hallinnollisten järjestelmien uudistamisessa
- Yhteistyötä edistävien järjestelmien lisääminen viestinnän, tartuntatautien torjunnan ja etätyön tehostamiseksi
- Asukkaiden digitaalisten palvelujen sujuvoittaminen ja lisääminen sähköisillä lomakkeilla ja avoimmilla käsittelyprosesseilla
- Hallinnollisten prosessien tehostamisen jatkaminen robotiikan ja automaation avulla
- Avainprosessien ja it-kokonaisarkkitehtuurin kuvaaminen
- It-yksikön roolin selventäminen
- It-ympäristön valmistelu hyvinvointialueeseen siirtymistä varten

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>Aluevaalit / moitteeton vaaliprosessi</p> <p>Aluevaalit järjestettiin 23.1.2022, ja vaaliprosessi oli moitteeton.</p>	<p>Ei valituksia</p>
<p>Sisäisen valvonnan kehittäminen</p> <p>Raaseporin kaupungin konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyväksyttiin valtuustossa 12.12.2022 § 122</p>	<p>Sisäisen valvonnan ohjeen käyttöönotto</p>
<p>Osallistuva budjetointi</p> <p>Määrärahaa on vuoden 2022 talousarviossa, ja voittaja on valittu. Toteuttamisesta vastaa tekninen toimiala.</p>	<p>Talousarvion määrärahat ja toteutunut prosessi</p>
<p>Kaupungin strategia 2022–2025</p> <p>Valtuusto vahvisti kaupungin strategian vuosille 2022–2025</p>	<p>Hyväksytty strategia</p>
<p>Koulutusten järjestäminen viranhaltijoille ja poliitikoille</p> <p>Valtuustolle ja kaupunginhallitukselle on pidetty yhteensä kuusi (6) iltakoulua.</p>	<p>Koulutusten määrä (4) ja osallistujien määrä (60)</p>
<p>Tietosuojan tiedostamisen parantaminen</p> <p>Toimintavuonna järjestettiin yhteensä 10 koulutustilaisuutta (sähköinen koulutus, mobiilipelit, tietosuojaklinikat, Taisto-harjoitus ja digitaalisen turvallisuuden teemaviikko). Digi- ja väestötietoviraston järjestämiin koulutuksiin osallistuneiden määrää ei valitettavasti voida mitata.</p>	<p>Koulutusten määrä (3) ja osallistujien määrä</p>
<p>Loppuunsaatettujen Helpdesk-tehtävien määrä</p> <p>5 457 loppuunsaatettua Helpdesk-tehtävää vuonna 2022</p>	<p>3 000/vuosi</p>
<p>Asiakastytyväisyys 1–5</p> <p>Henkilöstölle suunnatun kyselyn asiakastytyväisyys oli 4,2.</p>	<p>3,6</p>

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
--------------------	----------------------------

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

Soteuudistuksen johdosta kaupungille tulee luoda sellainen organisaatorakenne, joka on sovitettu vuoden 2023 jälkeiseen tilanteeseen

Päivitetty organisaatorakenne

Valtuusto päätti kokouksessaan 6.6.2022 § 58 hylätä kaupunginhallituksen ehdotuksen uudesta organisaatorakenteesta.

Analyysi toimenpiteistä

Aluevaalit 2022 pidettiin tammikuussa. Valtuusto on kesäkuussa hyväksynyt kaupungin strategian.

Kaksikielisten kuntien kansalliskieliverkosto, jonka tavoitteena on nostaa esiin hyviä käytäntöjä mm. työmenetelmistä, toimialakohtaisista ratkaisuista ja asenteista sekä tukea kieliasioissa, on jatkanut työtään, ja kaupunki osallistuu aktiivisesti verkoston toimintaan.

Osallistuvan budjetoinnin ehdotukset on jätetty ja voittaja on valittu. Täytäntöönpanosta vastaa tekninen toimiala.

Kaupungin digitaalisen vision ja strategian toteutustyö jatkuu, mutta on kärsinyt it-yksikön henkilöstötilanteesta sekä hyvinvointialueeseen siirtymiseen liittyvästä työstä. Työtä tehdään jatkuvasti tietoturvallisuuden vahvistamiseksi.

Työtä tehdään sujuvampien ja tehokkaampien etätyövälineiden sekä asukkaiden digitaalisten palveluiden kehittämiseksi. Lisäksi toiminta kytkeytyy tiiviisti varautumiseen hyvinvointialueelle siirtymiseen. Nämä kehityshankkeet ovat kuitenkin kärsineet resurssien puutteesta.

Uuden organisaation valmistelu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan siirryttyä hyvinvointialueelle alkoi toimintavuoden lopussa.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kaupunginvaltuusto			
kokouksien määrä	7	6	7
käsiteltyjen pykäliden määrä	131	125	124
Kaupunginhallitus			
kokouksien määrä	19	18	20
käsiteltyjen pykäliden määrä	524	475	490
Palvelimia	73	100	96
Työasemia	1 855	1 700	2 593
Liikkuvat yksiköt, hallinto	54	70	68
Liikkuvat yksiköt, edu	3 511	3 850	2 518
Käyttäjät	5 925	3 000	2 840
Valmiita HelpDesk-tehtäviä	4 762	3 050	5 457
Vastattuja puheluita vaihteessa	35 196	36 000	29 559

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
			muutos			
Tuotot						
Myyntituotot	3 612 505	3 841 090	0	3 989 930	148 840	103,9 %
Maksutuotot				156	156	0,0 %
Tuet ja avustukset	56 700	48 000		68 274	20 274	142,2 %
Muut tuotot	0	58 400		81 160	22 760	139,0 %
Tuotot yhteensä	3 669 204	3 947 490	0	4 139 519	192 029	104,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				12,8 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 957 812	-2 114 590		-2 029 628	84 962	96,0 %
Ostopalvelut	-2 490 421	-2 917 550	0	-2 631 032	286 518	90,2 %
Aineet ja tavarat	-89 779	-80 250		-111 228	-30 978	138,6 %
Avustukset	-113 192	-152 000		-171 843	-19 843	113,1 %
Muut kulut	-1 230 166	-1 356 270	0	-1 260 931	95 339	93,0 %
Kulut yhteensä	-5 881 369	-6 620 660	0	-6 204 661	415 999	93,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				5,5 %		
Toimintakate	-2 212 165	-2 673 170	0	-2 065 142	608 028	77,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-6,6 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	3 508 666	3 837 490	0	3 937 189		
Sisäiset kulut	-366 438	-380 250	0	-431 608		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Tulot ovat 4 139 519 euroa, ja ne ylittävät talousarvion 191 873 eurolla. Suurin osa johtuu siitä, että it-yksikön tulot ovat olleet budjetoitua suuremmat ja että vaaleihin ja kuntien välisten palveluiden laskutukseen tarkoitetut valtionosuudet ovat tuottaneet budjetoitua suuremmat tulot.

Kustannukset ovat -6 204 661 euroa, ja ne alittavat talousarvion 415 999 eurolla. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että it-palveluja ostettiin budjetoitua vähemmän. Materiaali- ja tarvikemenot ylittävät talousarvion 30 978 eurolla pääasiassa it-hankintojen vuoksi, jotka ovat kuitenkin yleensä olleet toimintojen rahoittamat.

Toimintakate on -2 065 142 euroa budjetoituun -2 673 170 euroon verrattuna. Talousarviovuoden aikana kustannuspaikalla ei tehty talousarviomuutoksia.

TALOUS

Toimintakuvaus

Talousoasto vastaa kokonaisvaltaisesta taloushallinnosta ja -suunnittelusta, talousarviosta, tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, ennusteista ja tilastoinnista, raportoinnista, hankinnasta ja riskienhallinnasta.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

- Hallinnollisten prosessien tehostamista ja digitalisointia jatketaan mm. seuraavasti:
 - ✦ sähköisten arkistojen käytön laajentaminen
 - ✦ robotiikan käytön arvioiminen useissa työprosesseissa
 - ✦ kehitetään edelleen prosessia, jolla lakisääteiset taloustiedot raportoidaan Valtiokonttorille
- Talousarvion laatimisen, seurannan ja ennustamisen ohjelmiston käyttöönotto.
- Talousarvio-, talousarvioseuranta- ja tilinpäätösasiakirjojen koontiohjelmien kartoitus.
- Hallinnollisten prosessien dokumentointia jatketaan.
- Controller-tiimi jatkaa toimintatapojen yhteensovittamista ja prosessien kehittämistä.
- Kaupungin sisäisen valvonnan direktiivien toimeenpanoa ja seurantaa jatketaan yhteistyössä kaupungin sisäisen controllerin kanssa.
- Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan kehittämistyön jatkaminen toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi sekä riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi.
- Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Toiminnan ja talouden raportointi ja ennustaminen neljännesvuosittain kaupunginhallitukselle ja valtuustolle</p>	<p>Kokonaisvaltainen raportti neljännesvuosittain + tilinpäätös.</p> <p>Kuukausittaiset seurantakriteerit kaupunginhallitukselle.</p>
<p>Toteuman seurannasta ja koko vuoden ennusteesta raportointiin kaupunginhallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain. Kuukausittaiset seurantakriteerit on toimitettu kaupunginhallitukselle.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Toimialojen välisten prosessien yhtenäistäminen järjestämällä koulutustilaisuuksia kaupungin työntekijöille kirjanpidossa, laskutuksessa, Rondon käytössä ja ProEconomicassa.</p>	<p>Vähintään 4 koulutustilaisuutta / vuosi</p>
<p>Vuoden aikana on pidetty viisi Opiferus-budjetointiohjelmiston koulutustilaisuutta,</p>	
<p>Sähköisten ostolaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (12/2021 77,1 %)</p>	<p>Sähköisten tapahtumien osuus = 85 %.</p>
<p>Sähköisten laskujen osuus 31.12.2022 oli 82 %.</p>	
<p>Sähköisten myyntilaskujen osuuden lisääminen nykyisestä (12/2021 27,6 %)</p>	<p>Sähköisten tapahtumien osuus = 35 %.</p>
<p>Sähköisten laskujen osuus 31.12.2022 oli 25 %. Koskee suurelta osin yksityishenkilöitä, jotka vastaanottavat sähköisiä laskuja vaihtelevassa määrin. Työ sähköisten laskujen osuuden kasvattamiseksi jatkuu.</p>	
<p>Toiminnan valmisteleminen ja sopeuttaminen hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.</p>	<p>Toiminta on valmisteltu ja sopeutettu hyvinvointialueen tuomien muuttuneiden tarpeiden mukaisesti.</p>
<p>Työn alla.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Uusi budjetointi-, talousarvioseuranta- ja ennustamishjelmisto on otettu käyttöön. Talousarviovastaavat ovat saaneet ohjelmiston käyttökoulutusta ja voivat ohjelmiston avulla helposti ja jatkuvasti seurata talousarvion toteutumista.

Lakisääteisten taloustietojen automaattisen raportoinnin prosessin kehittämistä on jatkettu. Ohjelmistosta on tehty päätös, ja uuden ohjelmiston automaattisen raportoinnin toteuttaminen on aloitettu.

Talousarvio-, talousarvioseuranta- ja tilinpäätösasiakirjojen koontiohjelmien kartoitus on tehty.

Controller-tiimi on jatkanut työtä talousohjauksen käytäntöjen yhteensovittamiseksi sekä prosessien edelleen kehittämiseksi.

Hallinnollisten prosessien dokumentointi on jatkunut vuoden aikana.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Ostotositteita Rondo	47 067	49 000	47 940
Verotuskustannukset valtiolle	643 102	605 000	596 712

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	94 976	40 000		59 058	19 058	147,6 %
Maksutuotot	20 211	24 000		17 274	-6 726	72,0 %
Tuet ja avustukset	0			0	0	0,0 %
Muut tuotot	1 999			2 017	2 017	0,0 %
Tuotot yhteensä	117 186	64 000	0	78 349	14 349	122,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-33,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-499 060	-525 750		-525 216	534	99,9 %
Ostopalvelut	-761 478	-717 080	0	-682 497	34 583	95,2 %
Aineet ja tavarat	-6 078	-13 410		-2 380	11 030	17,7 %
Avustukset	0			0	0	0,0 %
Muut kulut	-51 398	-39 550	0	-36 542	3 008	92,4 %
Kulut yhteensä	-1 318 014	-1 295 790	0	-1 246 635	49 155	96,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-5,4 %		
Toimintakate	-1 200 828	-1 231 790	0	-1 168 286	63 504	94,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-2,7 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0			0		
Sisäiset kulut	-79 351	-82 230	0	-74 086		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Myyntitulot muodostuvat pääosin palvelujen edelleen laskutuksesta (bruttoperiaate).

Ostopalvelujen alittuminen johtuu pääosin talousosaston ja muiden toimialojen välisen kustannustenja-koperusteen muutoksesta ulkoisen palveluntarjoajan toteuttaman laskujen kuorittamisen kustannuksissa. Vuoden 2022 sisäiset it- ja verotuskustannukset olivat budjetoitua alhaisemmat.

Muuten toiminta on seurannut talousarviota.

HENKILÖSTÖOSASTO

Toimintakuvaus

Henkilöstöosaston vastuulla on kaupungin henkilöstökehitys, sopimusneuvottelut, palkanlaskenta, eläkeasiat, työsuojelu, oppisopimukset, kesätyöt, henkilöstökyselyt, henkilöstötilastot, johtajakoulutus, henkilökunnan etuudet ja virkistäytyminen, henkilökunnan työterveyshuolto sekä muiden toimialojen tukeminen rekrytoinnissa. Osaston ostopalvelut koostuvat pääasiassa jäsenmaksuista kunnalliselle työmarkkinalaitokselle, palkkalaskelmista, eri työterveyshankkeista, työterveyshuollosta, johtamisen, kielten ja ensiavun koulutuspalveluista, kulttuuriseteleistä ja lounaseteleistä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

- Palveluiden digitalisoimisen jatkaminen, mm. sähköiset matkalaskut
- Suunnatun liikuntakampanjan toteuttaminen
- Valmistautuminen hyvinvointialueeseen
- Toimet työhyvinvoinnin edistämiseksi
- Toimet hyvän työnantajamaheen edistämiseksi

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>Laadukas työterveyshuolto</p> <p>Vuoden aikana on tehty 358 terveystarkastusta.</p>	600 terveystarkastusta
<p>Ensiapukurssit</p> <p>Vuoden aikana 97 työntekijää on osallistunut ensiapukoulutukseen.</p>	100 henkilöä
<p>Kesätyöläiset</p> <p>Vuoden aikana on palkattu 100 kesätyöntekijää.</p>	100 kuukautta
<p>Jäsennellyt kehityskeskustelut käydään/toteutetaan kaikkien työntekijöiden kanssa. Kehityskeskustelut dokumentoidaan. Kehityskeskustelussa seurataan sovittuja tavoitteita/sopimuksia.</p>	Aikataulu: joulukuu 2022
<p>Tehdään jatkuvasti. Henkilöstökyselyyn saatujen vastausten mukaan 65 % henkilöstöstä ilmoitti käyneensä kehityskeskustelun vuonna 2022.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Jäsennely ja suunniteltu työhön perehdyttäminen pidetään kaikkien uusien työntekijöiden kanssa.</p>	<p>Aina uusien työntekijöiden aloittaessa.</p>
<p>Tehdään jatkuvasti. Intro-ohjelma on otettu käyttöön uusien työntekijöiden perehdyttämiseksi järjestelmällisesti.</p>	
<p>Työnkuvaukset laaditaan kaikille työntekijöille.</p>	<p>Vuonna 2022.</p>
<p>Tehdään jatkuvasti. Työnkuvaukset on koottu keskitetysti yhteiselle alueelle palvelimelle.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Kehityskeskustelut, perehdyttäminen ja työnkuvaukset ovat jatkuva osa kaikkien esimiesten työtä, eikä näitä mitata tai raportoida keskitetysti.

Terveystarkastusten tavoitteena olisi pitänyt olla 400 eikä 600, koska tarkastukset tehdään joka viides vuosi eikä joka kolmas vuosi kuten ennen. terveystarkastusten määrä jäi tästä huolimatta alle tavoitteen. terveystarkastukset ovat kuitenkin henkilöstölle vapaaehtoisia kaikissa muissa tapauksissa paitsi silloin, kun kyse on riskityöstä.

Toisella vuosineljänneksellä toteutettiin kohdennettu liikuntakampanja.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Maksett. palkkojen lkm per vuosi	43 267	40 000	46 151
Henkilöstön terveystarkastukset	496	600	358
Työtäpaturmia	198	0	152

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	164 158	230 000		206 138	-23 862	89,6 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	491 810	450 000	0	546 971	96 971	121,5 %
Muut tuotot	0	5 000		0	-5 000	0,0 %
Tuotot yhteensä	655 969	685 000	0	753 110	68 110	109,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				14,8 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 112 028	-1 086 920		-1 112 836	-25 916	102,4 %
Ostopalvelut	-1 920 839	-1 877 390	-100 000	-1 974 948	2 442	99,9 %
Aineet ja tavarat	-68 241	-96 200		-84 031	12 169	87,4 %
Avustukset						
Muut kulut	-76 164	-68 710	0	-69 596	-886	101,3 %
Kulut yhteensä	-3 177 273	-3 129 220	-100 000	-3 241 411	-12 191	100,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,0 %		
Toimintakate	-2 521 304	-2 444 220	-100 000	-2 488 302	55 918	97,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-1,3 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0			1 049		
Sisäiset kulut	-140 660	-152 400	0	-159 489		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Osaston toiminta on pysynyt talousarviossa. Työterveyshuoltoon myönnettiin 100 000 euron lisämääräraha. Kelalta saadut tulot työterveyshuollon kustannusten kattamiseen ovat budjetoitua suuremmat. Palkanlaskennan menot olivat myös budjetoitua suuremmat, koska vuoden aikana tarvittiin lisäresursseja.

KAUPUNKIKEHITYS

Toimintakuvaus

Kaupunkikehitysosaston tehtävänä on edistää kaupungin elinkeinoelämään liittyviä kysymyksiä yhdessä kaupunginjohtajan kanssa. Osasto vastaa elinkeino-, saaristo- ja maaseutuasioista, markkinoinnista, viestinnästä, joukkoliikenteestä, matkailupalveluista ja hankesuunnittelusta.

Elinkeinoelämä

Elinkeinoelämäasiat – osasto tekee yhteistyötä työllisyyden, TE-palvelujen, yritysten, yrittäjäyhdistysten, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin, Novagon, Novian ja Pomovästin kanssa. Yhdessä eri kokoonpanoissa työskennellään järjestelmällisesti yhteisten elinkeino- ja markkinointikysymysten parissa. Kaupunki osallistuu perusrahoituksella Pomovästin toimintaan, jossa jaetaan hankerahoitusta yrityksille ja yhdistyksille. Novago hoitaa yrittäjyyteen, hankerahoitukseen ja työhönottoon liittyvää neuvontaa ja tukea yrityksille. Novago tarjoaa yrityksille myös koulutusta ja hankkeita. Maaseutupalvelut on lähikuntien kanssa järjestettävä yhteinen palvelu, joka valvoo kaupungin etua ja tarjoaa tukea ja neuvontaa maatalousyrityksille. Kaupunki tukee Noviaa tutkimusavustuksin. Kehityspäällikkö hoitaa torikauppaa, syysmarkkinoita ja pitkäaikaisia sopimuksia elinkeinoelämän toimintaa harjoittavien yhdistysten kanssa.

Viestintä ja markkinointi

Kaupungin markkinointia ja viestintää kehittää kehityspäällikkö yhdessä tiedottajasta, markkinointikoordinaattorista sekä viestintä- ja markkinointiassistentista koostuvan viestintä- ja markkinointitiimin kanssa. Lisäksi tiedottaja tukee kaupungin tiedotusvastaavia sekä johtaa ja kehittää some-ryhmää. Viestintä- ja markkinointitiimillä on päävastuu kaupungin markkinointisuunnitelman sisällöstä. Ryhmä päivittää ja seuraa vuosittain viestintä- ja markkinointisuunnitelmaa sekä laatii viestinnän ja markkinoinnin toimintasuunnitelmat.

Hyväksytyt markkinointisuunnitelman mukaiset markkinointitoiminnan tavoitteet ovat markkinoinnin sisäisten ja ulkoisten prosessien luominen, selkeyttäminen ja kehittäminen sekä Raaseporin profiilin nostaminen kohdennetusti ja ajallisesti harkitusti. Toiminnot yksilöidään markkinoinnin toimintasuunnitelmassa. Osasto vastaa myös viestintäsuunnitelman päivittämisestä. Viestinnän tavoitteena on jatkaa prosessien kehittämistä keskeisillä kanavilla: raasepori.fi-sivusto ja kaupungin Facebook-sivu sekä viestinnän kehittäminen medialle. Toiminnot yksilöidään viestinnän toimintasuunnitelmassa.

Matkailu

Tiedottaminen ja markkinointi Raaseporista matkailukohteena noudattaa kaupungin strategiaan perustuvaa matkailun toimintasuunnitelmaa. Pääpaino on dynaamisissa ympärivuotisissa matkailupalveluissa. Toimintasuunnitelmassa tunnistetaan kolme alueen matkailun pääteemaa: luontoelämyksiä historiallisessa ympäristössä, ruokaelämyksiä ja Raasepori Suomen parhaana hääpaikkakuntana.

Informaation saatavuuden varmistamiseksi jatkamme 2019 alkanutta yhteistyötä satelliitti-infopisteiden kanssa. Matkailupalveluiden pääinfopiste jatkaa Raaseporin museossa, ja matkailutiedottamisen kehittäminen tapahtuu yhdessä Raaseporin museon kanssa. Myös liikkuvia infopisteitä käytetään pääsesongin aikana. Suurin osa tiedottamisesta tapahtuu digitaalisesti visitraseborg.comin, Facebookin ja Instagramin kautta. Yhteistyötä sisällöntuottajien, median, bloggaajien, Retkipaikan ja muiden vastaavien kanavien kanssa syvennetään ja suunnitellaan pidemmälle aikavälille. Matkailupalvelut tuottavat myös painotuotteita, kuten karttoja.

Matkailuelinkeinon verkostoyhteistyötä vahvistetaan pitämällä yhteyttä matkailuelinkeinon yrittäjiin, naapurikuntiin, Metsähallitukseen, Uudenmaan liittoon, Fiskars Villageen ja Visit Finlandiin. Matkailupalvelut hakevat avustusta matkailuinfrastruktuuriin kehittämiseen yhteistyössä kaupungin muiden osastojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa mahdollisuuksien mukaan. Matkailupalvelut tekevät yhteistyötä työllisyysosaston, teknisen osaston, Metsähallituksen, Uuvin ja paikallisten organisaatioiden kanssa tarkoituksena kehittää luontoalueiden saavutettavuutta kuntalaisille ja matkailijoille.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Kehitetään vuoropuhelua ja yhteistyötä kaupungin yrittäjien kanssa sekä vahvistetaan yritysten perustamis- sekä työllistymismahdollisuuksia erilaisten yhteistyöryhmien kautta, joissa kokoontuvat säännöllisesti työllisyyttä, yrittäjähdistyksiä, viranomaisia, Novagoa, kauppakamaria, koulutuksentarjoajia, Pomovästä ja kaupunkia edustavat sidosryhmät. Yrityskäyntejä tehdään suurimpiin Raaseporin yrityksiin.

Novagon, yrittäjähdistysten ja kaupungin kanssa järjestetään 2–3 yritystapaamista, joiden toistuvia teemoja ovat hankinta, lupakäsittely ja kaavoitus. Vuosittain järjestetään myös koko päivän kestävä kansallinen yrittäjäpäivä 5.9. Rekrytointimessut on muokattu digitaaliseksi versioksi, ja se järjestetään vuosittain. Raaseporin palkintoseremonia on helmikuussa, Game of Ideas pitää taukoa 2022 ja Tammissaaren syysmarkkinat järjestetään syyskuussa. Vuoden uusia tapahtumia ovat Kansainväliset suurmarkkinat ja Kierrätysasuntomessut Home & Found.

Markkinoinnin ja viestinnän tavoitteet määritellään kunkin toiminnan toimintasuunnitelmassa, jonka viestintä- ja markkinointitiimi laatii markkinointisuunnitelman ja viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Hyväksytyin markkinointisuunnitelman mukaiset markkinointitoiminnan tavoitteet ovat markkinoinnin sisäisten ja ulkoisten prosessien luominen, selkeyttäminen ja kehittäminen sekä tunnettuuden lisääminen kohdennetusti ja ajankohtaisesti. Toiminnot yksilöidään markkinoinnin toimintasuunnitelmassa. Viestinnän tavoitteena on jatkaa prosessien kehittämistä keskeisillä kanavilla: raasepori.fi-sivusto ja kaupungin Facebook-sivu sekä viestinnän kehittäminen medialle. Toiminnot yksilöidään viestinnän toimintasuunnitelmassa.

Viestintä- ja markkinointitoiminnan keskeinen muutos on viestintä- ja markkinointitiimin perustamiseen johtava organisaatiomuutos: viestintä- ja markkinointiasistentti on palkattu ja lisäksi tiedottajan ja matkailusihteerin, josta tulee markkinointikoordinaattori, työtehtävät muuttuvat. Tämä johtaa siihen, että tiimi voi toimia määrätietoisemmin kohti tavoitteita.

Ilmasto- ja energiaohjelman toimeenpanoon sekä kestävä kehityksen edistämiseen on palkattu kestävä kehityksen koordinaattori (entinen HINKU-koordinaattori).

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT															
<p>Energia- ja ilmasto-ohjelma</p> <p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	<p>Hyväksytty toimintaohjelma ja täytäntöönpanon aloittaminen 2022</p>															
<p>Operatiivinen työryhmä ja poliittinen ohjausryhmä on asetettu. Toimintaohjelma on hyväksytty ja toimeenpano aloitettu.</p>																
<p>Yhteistyön ja viestinnän kehittäminen elinkeinoelämän kanssa</p>	<p>Kaupunki osallistuu aktiivisesti säännöllisiin sidosryhmätapaamisiin.</p>															
<p>Kaupunki on osallistunut seuraaviin tapaamisiin:</p> <p>Raaseporin yrittäjät -yhdistyksen hallituksen kokoukset</p> <p>Kauppakamarin hallituksen kokoukset</p> <p>Yhteinen tapahtuma, yrittäjäpäivä 5.9.</p> <p>Yrityskäynnit keväällä ja syksyllä</p> <p>Breakfast- ja afterwork-tilaisuudet (Yrittäjäyhdistys, Novago ja kaupunki järjestävät yhdessä)</p> <p>Viranomaistapaamiset/kokoukset (ELY-keskus, Kuntaliitto, Uudenmaan liitto, maaseutujaosto)</p>																
<p>Elinkeinoelämän edellytysten kehittäminen</p>	<p>Arc Gate -hanke valmistuu</p> <p>Tutkia uusia vaihtoehtoja osallistua elinkeinoelämää tukeviin hankkeisiin.</p>															
<p>ARC Gate -hanke valmistui Q4:n aikana.</p>																
<p>Matkailusesongin jatkaminen ympärivuotiseksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matkailutoiminnan toimintasuunnitelman noudattaminen - Toimintasuunnitelman vuosittainen päivittäminen 	<p>Yöpymisten lisääminen ja erityisesti matalan sesongin aikana.</p>															
<p>Yöpymiset Raaseporissa:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Q1</td> <td>3 622</td> <td>6 199</td> </tr> <tr> <td>Q2</td> <td>15 286</td> <td>16 734</td> </tr> <tr> <td>Q3</td> <td>36 732</td> <td>29 204</td> </tr> <tr> <td>Q4</td> <td>10 984</td> <td>9 030</td> </tr> </tbody> </table>			2021	2022	Q1	3 622	6 199	Q2	15 286	16 734	Q3	36 732	29 204	Q4	10 984	9 030
	2021	2022														
Q1	3 622	6 199														
Q2	15 286	16 734														
Q3	36 732	29 204														
Q4	10 984	9 030														

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Telian kävijäseuranta - Vierailut yhteensä / per päivä:

	2021	2022	
I.1.-30.4.	49 041	49 302	+0,5 %
I.5.-31.7.	57 301	55 875	-2,5 %
I.8-30.9	49 389	49 972	+1,2
I.10-31.12	46 272	44 950	-2,9%

Muista kunnista Raaseporiin per päivä:

	2021	2022	
I.1-31.12	9 401	7 990	-18%

Toimintasuunnitelma päivitetty. Seurataan jatkuvasti.

Raaseporin tunnettuuden parantaminen kansallisella tasolla

- Markkinoinnin sisäisten ja ulkoisten prosessien luominen, selkeyttäminen ja kehittäminen
- Markkinoinnin toimintasuunnitelman päivittäminen
- Markkinoinnin toimintasuunnitelman noudattaminen
- Viestintä- ja markkinointitiimin toimintatapojen vahvistaminen ja viestiminen organisaatiossa.
- Tulomuuttajatutkimuksen tekeminen.
- Raaseporin tietoisuuden selvittäminen

Markkinointitiimi esiteltiin johtoryhmälle (tiimi, työtapa, mitä tehtiin vuonna 2021 sekä alustavat suunnitelmat vuodelle 2022), ja brändikäsikirja hyväksyttiin kaupunkikehitysjaostossa. Tutkimus Raaseporin tietoisuudesta, joka piti tilata yhteistyössä Home & Found -tapahtuman kanssa, ei toteutunut.

Keväällä pidettiin vuoden 2023 markkinoinnin suunnittelupäivä/työpaja lvnngroom-yrityksen Laura Johanssonin johdolla. Mukana oli markkinointitiimin lisäksi matkailupäällikkö Ville Vuorelma ja kehityspäällikkö Jennifer Gammals.

Tämän perusteella vuoden 2023 markkinointisuunnitelma laaditaan syksyn aikana. Kevään aikana kaupungin edustajat osallistuivat myös Pinjaisissa järjestetyille Home&Found -messuille. Kaupungilla oli oma messupöytä, ja edustajat osallistuivat lukuisiin puhetilaisuuksiin ja kahteen paneelikeskusteluun. Markkinointikoordinaattori on keväällä esitellyt kaupungin markkinoinnin ja vuoden 2022 kampanjaiden myös kyläfoorumille. Vuoden 2022 loppukesän/syksyn markkinointikampanjaa on valmisteltu viestintätoimisto Åcommunicationsin kanssa.

Suunnitelman mukaisesti kesän 2022 Maisemakonttori-kampanjaan tuotettiin sekä sisältöä että markkinointivideoita, ja kampanja toteutettiin sosiaalisessa ja digitaalisessa mediassa kilpailuna 30.9.-20.10.2022. Kilpailu herätti suurta kiinnostusta, ja siihen osallistui noin 500 henkeä. Kilpailu sai myönteistä näkyvyyttä mediassa lehdistötiedotteen (sekä lehdistö että radio) ansiosta. Seuranta kilpailun ja toteuttamisen päätyttyä sekä määrällisesti (kampanjan vaikutus) että laadullisesti (seuranta sekä voittajien ja paikallisten majoittajien palaute).

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Kaupunki jatkoi myös monivuotista yhteistyötä Suomen suurimman retkeilyblogin, Retkipaikan, kanssa. Retkipaikka julkaisi kaksi uutta blogikirjoitusta retkeilykokemuksista historiallisessa ympäristössä.

Vuoden viimeisinä kuukausina valmisteltiin markkinoinnin toimintasuunnitelma vuodelle 2023. Vuoden lopussa aloitettiin myös uuden viestintä- ja markkinointiassistentin sekä visuaalisen tiedottajan rekrytointi.

Viestinnän parantaminen kaupungissa

- Viestintäsuunnitelman jatkuva päivittäminen
- Viestintäsuunnitelman noudattaminen
- Tärkeimpien viestintäkanavien kehittäminen viestinnän toimintasuunnitelman mukaisesti

Viestinnän toimintasuunnitelma vuodelle 2022 tehtiin, ja joitakin osatavoitteita saavutettiin, muun muassa lehdistöpalvelu mukaan lukien seuranta kilpailutettiin. Kaupungin Twitter-tili on aktivoitu uudelleen, Canva-palvelu on otettu käyttöön some-ryhmälle.

Tiedottaja ja assistentti ovat työskennelleet kevään aikana eniten kaupungin verkkosivujen parissa ja kehittäneet sisältöä yhdessä yksiköiden kanssa. Lisäksi yksiköitä on tuettu erilaisilla hankkeilla. Paikallisilta valokuvaajilta on tilattu uusia kuvia, ja kesän valokuvauksia tilattiin.

Elokuussa/syyskuussa otettiin käyttöön uusi lehdistötiedote- ja mediaseurantapalvelu, ja Liana Technologies/Koodiviidakko Oy:n kanssa tehtiin sopimus ajalle 1.9.2022–2026.

Lokakuussa järjestettiin someryhmän jäsenille Instagram-työpaja, jota johti tiedottaja ja Instagram-profiili Nina Sointu. Vuoden lopussa someryhmä kokoontui suunnittelemaan vuoden 2023 tapaamisia.

Rekrytointi tehtiin uuden viestintä- ja markkinointiassistentin sekä visuaalisen tiedottajan palkkaamiseksi. Kaupungin viestintäsuunnitelman uudistamishanketta suunniteltiin, ja Innolinkiltä tilattiin tilanneanalyysi, joka toteutetaan vuoden 2023 alussa.

Analyysi toimenpiteistä

Toimet on toteutettu suunnitelman mukaisesti lukuun ottamatta sitä, että suunniteltuja tutkimuksia ei ole tehty, koska ne piti toteuttaa Home and Found -hankkeen puitteissa, mutta ne eivät tältä tosin toteutuneet. Kaupungin kaikista tutkimuksista tehdään kartoitus vuonna 2023.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
			muutos			
Tuotot						
Myyntituotot	20 234	150		3 117	2 967	2077,8 %
Maksutuotot				0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	171 145	107 000		122 258	15 258	114,3 %
Muut tuotot	38 322	48 550		37 204	-11 346	76,6 %
Tuotot yhteensä	229 701	155 700	0	162 578	6 878	104,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-29,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-493 650	-472 700		-439 938	32 762	93,1 %
Ostopalvelut	-476 979	-435 350		-374 794	60 556	86,1 %
Aineet ja tavarat	-11 308	-114 600		-82 643	31 957	72,1 %
Avustukset	-686 007	-465 000		-466 627	-1 627	100,3 %
Muut kulut	-56 442	-26 070	0	-75 512	-49 442	289,7 %
Kulut yhteensä	-1 724 387	-1 513 720	0	-1 439 515	74 205	95,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-16,5 %		
Toimintakate	-1 494 686	-1 358 020	0	-1 276 937	81 083	94,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-14,6 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 369	0		2 388		
Sisäiset kulut	-103 953	-72 210		-78 607		

Talouden analyysi

EU-avustus Arc-Gate-hankkeelle on budjetoitua suurempi, mikä liittyy myös hankkeen muiden kustannusten budjetoitua korkeampiin kustannuksiin. Henkilöstökustannukset ja ostopalvelut ovat budjetoitua pienemmät, koska hankkeiden toteuttamiseen ei ole tarvinnut ostaa tai käyttää organisaation muita resursseja.

JOUKKOLIIKENNE

Toimintakuvaus

Raasepori toimii tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena (TVV) ja valvoo, kehittää ja hankkii kaupungin sisäistä sekä seudun julkista liikennettä että Helsinkiin ja Turkuun suuntautuvassa työmatkaliikenteessä. Kaupunki osallistuu alueelliseen yhteistyöhön julkisen liikenteen kysymyksissä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toiminnan tavoitteena on kehittää joukkoliikennettä siten, että kaupunki on houkutteleva asumispaikka myös heille, joilla ei ole omaa autoa. Lisäksi yksityisautoilulle täytyy olla myös houkutteleva vaihtoehto. Vuoden 2021 aikana Raaseporissa laadittiin joukkoliikenteen palvelutasoselvitys. Sen osana on vertailuanalyysi, jossa toimintaa verrattiin muihin joukkoliikenteen toimivaltaisina viranomaisina toimiviin paikkakuntiin. Joukkoliikenteen hankinta toteutetaan vahvistetun palvelutason mukaisesti. Jatketaan tulo- ja palvelutason lippujärjestelmien selvityksiä. Kaupunki tekee alueellista yhteistyötä toimivan joukkoliikennekokonaisuuden saamiseksi Länsi-Uudellemaalle. Raasepori tekee seudullista yhteistyötä muiden kuntien kanssa, sekä viranomaisyhteistyötä muiden viranomaisten ja valtion kanssa. Raasepori-lippu, johon on sisällytetty lipputuki matkustajille Raaseporin sisäisessä liikenteessä, otettiin uudestaan käyttöön.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	
Selvitys tulevista matkalippujärjestelmistä.	Selvitys esitellään 2022.
Selvitys valmistui ja lippujärjestelmäksi valittiin Waltti 2022.	
Kehitetään joukkoliikennettä.	Suunnitellaan yhteinen runkoliikenne koulu- kuljetusten kanssa, joka täyttää halutun palvelutason.
Palvelutaso on hyväksytty ja suunnittelu aloitettu palvelutason mukaisesti.	
Joukkoliikenteen viestinnän parantaminen.	Selvitetään miten aikataulut ja reitit saataisiin sisällytetty kotisivuille.
Selvitys valmistunut, aikataulut ja reitit sisällytetään kotisivuille/joukkoliikennesivuille Waltin myötä 2023.	
Raaseporin lippu	Raaseporin lippu otetaan uudestaan käyttöön
Raaseporin lippu on otettu uudelleen käyttöön.	

Analyysi toimenpiteistä

Sisäisen liikenteen palvelutaso on hyväksytty ja suunnittelutyö palvelutason toteuttamisesta on aloitettu ja toteutetaan 2023. Aikataulujen ja reittien sisällyttäminen kotisivuille siirtyy 2023, jolloin otetaan käyttöön Waltti- järjestelmän sisältö Raaseporin kotisivuille. jossa on reittiopas. Syksy ja loppuvuosi on hankittu täydennysvuoroja, työstetty esityksiä sisäisen liikenteen eri osioille hyväksyttäväksi ja suunniteltu uutta liikennettä vuodelle 2023. Eazybreak on muuttunut E-passiksi ja se on otettu uudelleen käyttöön toukokuussa 2022. Epassi toimii hyvin. Loppuvuodesta päätettiin ottaa käyttöön Waltti-lippujärjestelmä, joka toteutuu kesällä 2023.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Raaseporilippu	0	1 600	892
HSL	104	0	375
VR (Easybreak)	219	1 200	627

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	186 835	85 000		72 957	-12 043	85,8 %
Muut tuotot	24 250			0	0	0,0 %
Tuotot yhteensä	211 085	85 000	0	72 957	-12 043	85,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-65,4 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-47 972	-50 030		-56 334	-6 304	112,6 %
Ostopalvelut	-53 869	-42 360		-28 156	14 204	66,5 %
Aineet ja tavarat	-9			-180	-180	0,0 %
Avustukset	-518 969	-427 000		-475 973	-48 973	111,5 %
Muut kulut	-29 510	-5 500		-5 461	39	99,3 %
Kulut yhteensä	-650 328	-524 890	0	-566 105	-41 215	107,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-13,0 %		
Toimintakate	-439 242	-439 890	0	-493 147	-53 257	112,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				12,3 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0		0		
Sisäiset kulut	-3 014	-4 290	0	-4 272		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Ongelmia on ollut saada junamatkalippu alennukset uudelleen toimimaan, koska vanha järjestelmä, Eazybreak, VR:llä ja alihankkijoilla ei ole toiminut. Uusi järjestelmä, Epassi, on nyt tullut ja otettu käyttöön.

Raasepori-lippujen määrä alhainen ja tähän vaikuttaa Covid-19 ja muuttuneet etätyömahdollisuudet.

Koronapandemia on haitannut liikennöintiä vielä v. 2022, jonka vuoksi kaupunki on joutunut mm. ostamaan kannattamattomia ”häntävuoroja” Bromarviin ja Anskuun. Liikennöitsijä Amper-Wikström on soveltanut vuoden alusta Raaseporin sisäisessä ostoliikenteessä indeksikorotusta +2.1 % ja ELY-liikenteessä indeksikorotusta +6.2 %. Lisäksi henkilöstökuluja ovat nostaneet sopimuspuolen ja kaupungin sisäiset palkankorotukset.

TYÖLLISYYSPALVELUT

Toimintakuvaus

Toimialaan kuuluvat Raaseporin ja Hangon työllisyyden kuntakokeilut sekä Raaseporin kaupungin työllisyys- ja maahanmuuttajapalvelut.

Kuntakokeilu

Raaseporin kaupunki toimii kuntakokeilun vastuuviranomaisena sekä vastaa Raaseporin ja Hangon alueen työnjohtamisesta. Kunnan viranomaisvastuu on muu kuntakokeilulain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain puitteissa.

TE-palveluista siirretään kokeilussa henkilöstöresursseja kunnallisen työnjohdon alaisuuteen. Kuntakokeilussa kohderyhmänä ovat henkilöt, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan, kaikki alle 30-vuotiaat ja kaikki maahanmuuttajat sekä vieraskieliset henkilöt.

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalvelut

Työllisyyspalvelut tarjoaa, yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa, työttömille ja pitkäaikaistyöttömille terveystarkastuksia, sosiaalityötä sekä työ- ja toimintakyvyn arviointia. Lisäksi tarjotaan palvelua kuntouttavan työtoiminnan muodossa, työhönvalmennusta sekä tuettua työtä. Työ- ja opiskeluelämän ulkopuolella oleville nuorille tarjotaan työpajatoimintaa, etsivää nuorisotyötä sekä työhönvalmennusta. Työhönvalmennusta työpajamuodossa tarjotaan myös mielenterveyshuollon asiakkaille. Kaupungin kesätyösetelien hoitaminen kuuluu myös tänne. Maahanmuuttajatoimisto koordinoi palvelua myös Hangon osalta kuntien välillä solmitulla sopimuksella.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä hyvinvointialueelle l.i.2023 työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluosasto siirtyy kaupungin konsernipalveluihin. Suuri osa työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluista tulee olemaan kunnan vastuulla. Organisaatiomuutos tapahtuu jo l.i.2022 alkaen, jotta voidaan rakentaa hyvä yhteistyömalli sille, mikä on kunnan vastuulla ja mikä hyvinvointialueen vastuulla. Myös vastuu työnhakijoista siirtyy kunnalle vuoden 2024 aikana eli TE-toimiston nykyisin tarjoamat palvelut.

Muuton yhteydessä sosiaali- ja terveyspalveluihin jäävät sosiaalityöntekijä, terveydenhoitaja, sairaanhoitaja ja psykologi.

Työllisyyspalvelut

Kunnan työmarkkinatukikustannusten osuuden hillintä vaatii työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä. Työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä ovat kunnan osalta kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, oppisopimus tai palkkatuettu työ. Tavoitteena on tarjota kuntouttavan työtoiminnan piiristä joka kuukausi työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä eri ryhmien, omien työpajojen, kautta kaupungin organisaatiossa sekä ostopalveluina kolmannelta sektorilta. Lisäksi tarjotaan kuntalisää työnantajalle, joka palkkaa pitkäaikaistyöttömiä, ja kaupunki hakee sopivia työpaikkoja työllistämismuutokseen kuuluville henkilöille.

Pitkäaikaistyöttömien joukossa on monia, jotka eivät selviä aktivointitoimenpiteestä heikentyneen työ- ja toimintakyvyn johdosta. Tälle ryhmälle tarjotaan terveydenhoitajien, psykologien, lääkärin ja muiden asiantuntijoiden tekemiä selvityksiä ja arvioita sosiaali- ja terveystalouden tarpeiden pohjalta. Nämä toimenpiteet ja panostukset eivät tuo säästöä työmarkkinatukeen ennen kuin henkilölle on saatu lopullinen ratkaisu, eikä kunta voi tehdä sitä päätöstä.

Etsivästä nuorisotyöstä otetaan aina yhteyttä niihin nuoriin, jotka ovat peruskoulun jälkeen jääneet ilman opintopaikkaa tai jotka ovat keskeyttäneet opintonsa, asevelvollisuutensa tai siviilipalveluksensa. Työ muotoutuu jokaisen yksilön elämäntilanteen ja voimien mukaan tavoitteena löytää takaisin työ- ja opiskeluelämään.

Maahanmuuttajapalvelut

Pakolaisstatuksen omaavien kuntalaisten, joista kaupunki saa lasketun korvauksen, arvioitu määrä I.I.2022 on 53 henkeä. Näistä henkilöistä kaupunki saa korvauksen 46 henkilöltä koko vuoden 2021 ajalta.

Vuoden 2021 aikana kaupunki vastaanotti 27 kiintiöpakolaista Suomen vuoden 2020 pakolaiskiintiöstä. Kiintiöpakolaiset tulivat Eritreasta, Sudanista, Pakistanista ja Ruandasta. Maahanmuuttajapalvelun työn painopiste vuonna 2022 tulee olemaan pitkälti kotouttamispalveluiden tarjoamisessa näille kiintiöpakolaisille. Kunnassa asuu myös muita pakolais- ja maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, jotka eivät kuulu kotouttamislain piiriin, mutta jotka tarvitsevat edelleen kotouttamisohjausta ja muita kotoutumista edistäviä palveluja.

Työllistymisen kuntakokeilu tarkoitti kaikkien työttömien maahanmuuttajien työllisyyspalveluiden siirtämistä TE-toimistosta kunnalle. Maahanmuuttajapalvelut osallistuu kuntakokeiluun ohjaajaresurssilla, joka työskentelee 60-prosenttisesti kokeilussa. Maahanmuuttajapalvelun henkilöstöresurssit ovat vuonna 2022 1 maahanmuuttajakoordinaattori, 2 ohjaajaa 100 %, 1 ohjaaja 40 %. Maahanmuuttajapalvelun sairaanhoitajan 80 %:n toimi siirtyy maakuntaudistuksen valmisteluvaiheessa terveystalouteen, mutta työkuva säilyy ennallaan.

Kaupungin nykyinen kotouttamisohjelma on voimassa vuosille 2019–2022 ja se on päivitettävä vuoden 2022 aikana. Kotouttamisohjelma on kaupungin kotouttamistyön perusta ja edellytys kaupungin saamille valtion pakolaisten vastaanoton korvauksille. Ohjelman laatii työryhmä, johon osallistuvat asianomaiset yksiköt ja jonka kaupunkihallitus hyväksyy.

Raaseporin maahanmuuttajapalvelut osallistuu 1.8.2021–31.7.2022 yhdessä Lohjan, Karkkilan, Vihdin ja Kirkkonummen kuntien kanssa kartoitushankkeeseen ”Asia Selväksi”, jonka tavoitteena on selvittää mitä maahanmuuttajien matalan kynnyksen ohjaus-, tiedotus- ja neuvontapalveluita eri kunnat tarjoavat, ja laatia ehdotuksia, kuinka näitä palveluita voidaan tarjota tulevaisuudessa.

Toiminta tapahtuu konsernipalvelujen puitteissa I.I.2022 alkaen.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Kunnan työmarkkinatukiosuuden kustannusten hillitseminen</p>	<p>Kustannussäästöjä suhteessa TP 2021:een.</p>
<p>Vuoden 2021 kuluihin verrattuna vuoden 2022 kulut ovat 149 180 euroa pienemmät.</p>	
<p>Työnhakijoiden aktivointiaste %</p>	<p>Parannus tilanteesta 1.1.2021</p>
<p>Lähtötilanne 1.1.2021 oli 21,04 prosenttia ja 31.12.2022 tilanne 24,60 prosenttia.</p>	
<p>Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste %</p>	<p>Parannus tilanteesta 1.1.2021</p>
<p>Lähtötilanne 1.1.2021 oli 5,85 prosenttia ja 31.12.2022 tilanne 6,37 prosenttia.</p>	
<p>Kotouttamisohjelman päivittäminen</p>	<p>Päivitetty kotouttamisohjelma</p>
<p>Voimassa oleva Raaseporin ja Hangon valtuustojen hyväksymä kotouttamisohjelma koskee vuosia 2019–2023, joten vuonna 2023 laaditaan uusi ohjelma. Vuoden 2022 talousarviotekstissä sanotaan, että ohjelma koskee vuosia 2019–2022, mutta kyseessä on painovirhe.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Työllisyyspalvelut

Hyvinvointialueen käynnistys ja valmistelut ovat kuluttaneet vuoden aikana paljon aikaa palvelujen turvaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Työpajatoiminnassa on vuoden aikana uudistettu rakennetta ja vähennetty työpajojen määrää yhdellä sekä päätetty rakentaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa toimiva kokonaisuus työnhakijoiden tarpeiden mukaisesti vuonna 2023.

Kesätyösetelin käyttö väheni 94 nuoresta 62 nuoreen, ja 44 työnantajaa tarjosi työtä, kun vuonna 2021 työnantaja oli 61. Etsivässä nuorisotyössä ilmoitusten määrä pysyi melko samana kuin edellisenä vuonna 71 ilmoituksella.

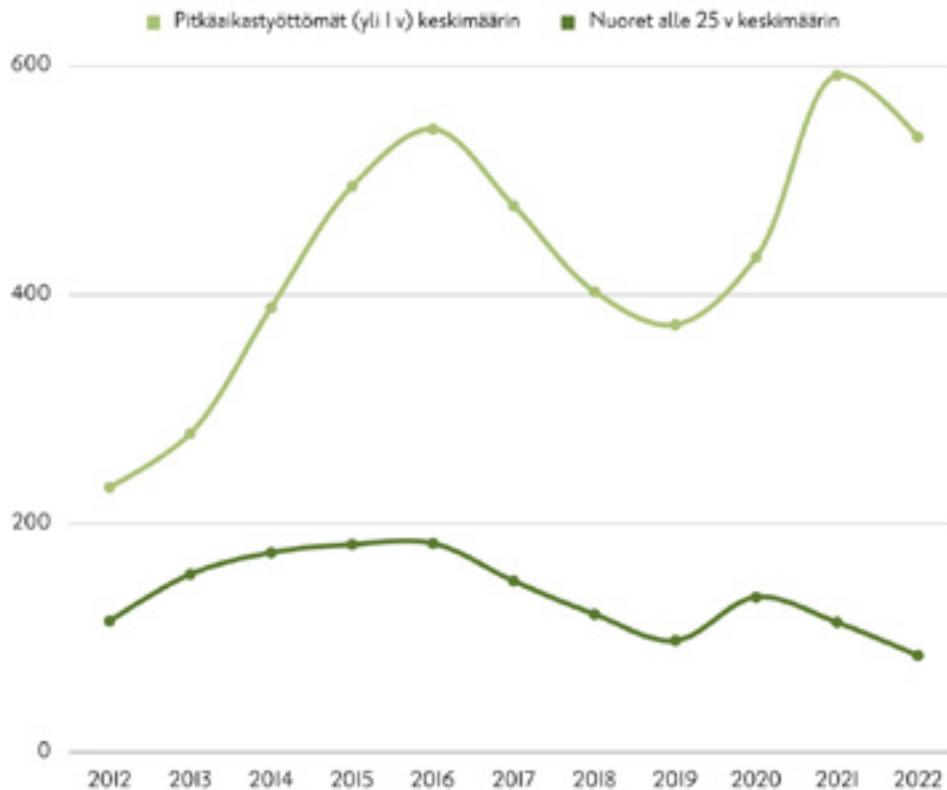
Kuntakokeilu

Vuoden aikana on tullut uusia muutoksia, jotka ovat myös luoneet uusia resurssitarpeita uuden palvelumallin kautta 2.5.2022 alkaen. Valtion ja kuntien (Raasepori ja Hanko) henkilöstöresurssit ovat kasvaneet seitsemällä henkilöllä, ja lisäksi työnjohtoa on vahvistettu omalla toiminnan yksikönpäälliköllä. Tämä on myös luonut tarpeita uusille toimitiloille sekä Raaseporissa että Hangossa lyhyellä varoitusaajalla. Karjaan toiminnan siirtämistä vuonna 2023 on suunniteltu.

Kokonaistyöttömyys on parantunut vuoden aikana. Raaseporissa se on laskenut tammikuun 10,3 prosentista 9,0 prosenttiin ja Hangossa tammikuun 11,0 prosentista 9,7 prosenttiin vuoden lopussa. Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien kuulussa kuntakokeilun asiakasryhmiin työn tulokset alkavat näkyä selvästi tilastoissa.

Alla tilastoja (lähde Ely-keskus)

Maahanmuuttajapalvelut

Ukrainan sota ja Raaseporiin saapuneet pakolaiset ovat vaikuttaneet merkittävästi maahanmuuttajapalveluiden työhön vuonna 2022. Maahanmuuttajapalveluiden tavanomaiset työtehtävät alkuvaiheen kotoutumispalvelujen ja muun kotoutumista edistävän toiminnan kanssa ovat jatkuneet normaalisti. Maahanmuuttajapalveluiden henkilöstömäärä vuonna 2022 koostui maahanmuuttajakoordinaattorista, kahdesta maahanmuuttajaohjaajasta (100 %) ja yhdestä maahanmuuttajaohjaajasta (40 %). Ajanjaksolla 24.3.–30.9.2022 maahanmuuttajapalveluilla oli Ukrainan pakolaistilanteen vuoksi yksi hankekoordinaattori. Raaseporin kaupungin sopimus Hangon kaupungin kotouttamispalveluista päivitettiin vuoden 2022 aikana, ja sopimus on voimassa toistaiseksi.

1.1.2022 Raaseporissa asui 41 henkilöä, joilla on pakolaistatus ja joista kaupungille maksettiin laskennallisia korvauksia. Kauden lopussa, 31.12.2022, heitä oli 49. Kaupunkiin muutti vuonna 2022 16 kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä (pakolaista), joista kaupunki saa laskennallisia korvauksia. Ajalla 1.1.–31.12.2022 kaupunki on saanut laskennallisia korvauksia pakolaistatuksen omaavista henkilöistä yhteensä 107 594 euroa.

Raaseporin kaupungilla on 1.5.2022–3.3.2023 ollut Punaisen Ristin Halikon vastaanottokeskuksen kanssa sopimus Ukrainan pakolaisten majoituksen järjestämisestä maahanmuuttoviraston kuntamallin mukaisesti. Malli tarkoittaa, että Raaseporin kaupunki tarjoaa majoitusta kaupungin asunnoissa tilapäistä suojelua hakeneille ukrainalaisille pakolaisille. Raaseporin kaupunki saa tästä korvausta 9,53 euroa henkeä ja vuorokautta kohden. Vastaanottokeskus on 1.5.–31.12.2022 maksanut korvauksia ukrainalaisten pakolaisten majoituksesta 146 915 euroa. Kaupungin saman ajanjakson ja käyttötarkoituksen vuokra-, vesi- ja sähkökustannukset olivat 117 101 euroa. Majoituksen lisäksi kaupungin tulee tarjota ohjausta ja tietoa asumiseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Kunnan kuntamallin mukaisesti järjestämässä asumisessa oli 31.12. 69 henkilöä. Ukrainalaispakolaisten sosiaali- ja terveystaloketut järjestettiin vastaanottokeskusten kautta.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut:	TP 2021	TA 2022	
		muutoksin	TP 2022
Työmarkkinatuki €/vuosi	2 836 515	2 725 000	2 687 334

Talous	TP 2021	TA 2022	Taloussarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	361 888	317 810		485 801	167 991	152,9 %
Maksutuotot	0			0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	301 568	524 120	0	305 474	-218 646	58,3 %
Muut tuotot	3 053	0		2 965	2 965	0,0 %
Tuotot yhteensä	666 508	841 930	0	794 240	-47 690	94,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				19,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 503 797	-1 752 970	0	-1 290 873	462 097	73,6 %
Ostopalvelut	-279 854	-359 200	0	-295 851	63 349	82,4 %
Aineet ja tavarat	-45 205	-64 300	0	-46 332	17 968	72,1 %
Avustukset	-2 920 881	-2 227 500	-600 000	-2 773 515	53 985	98,1 %
Muut kulut	-389 498	-424 570	0	-468 674	-44 104	110,4 %
Kulut yhteensä	-5 139 235	-4 828 540	-600 000	-4 875 244	553 296	89,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-5,1 %		
Toimintakate	-4 472 727	-3 986 610	-600 000	-4 081 004	505 606	89,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-8,8 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	2 820	0		1 465		
Sisäiset kulut	-447 000	-480 920	17 340	-526 220		

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalvelut on siirretty sosiaali- ja terveydenhuollosta konsernipalveluihin 1.1.2022 valtuuston päätöksen 15.11.2021 mukaisesti.

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Työmarkkinatuen kustannukset ovat ilahduttavasti laskeneet 149 000 eurolla vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna johtuen pitkäaikaistyöttömien määrän laskusta. Määrärahojen riittävyys edellytti kuitenkin 600 000 euron talousarvion muutosta.

Palkkakustannukset alittavat määrärahan 500 000 eurolla, mikä johtuu useista eri syistä. Työpajapalveluissa on ollut täyttämättä useita avoimia paikkoja, ja Sic-Sac-verstas on ollut suljettuna 1.4.2022 alkaen. Työllistämismääränsä määrärahasa henkilömäärä on ollut selvästi budjetoitua pienempi, ja etsivässä nuorisotyössä rekrytointia on tehty useita kertoja, ja kaikki avoimet paikat on täytetty vasta 1.1.2023.

Maahanmuuttajapalveluissa tulot ovat selvästi kasvaneet Koy Raaseporin vuokra-asuntojen kuntamallin mukaisen sopimuksen myötä. Tätä ei voitu ottaa huomioon budjetoinnissa.

TOIMIALA: SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Toimialan perustiedot

Toimiala jakautuu viiteen osastoon, joista kutakin johtaa osastopäällikkö. Hallintoa johtaa toimialan controller, vanhuspalveluja johtaa vanhuspalvelupäällikkö, sosiaalipalveluja johtaa sosiaalipalvelupäällikkö ja työllisyyspalveluja johtaa työllisyyspalvelupäällikkö. Terveyspalveluja johtaa terveyspalvelupäällikkö avoterveydenhuollon hoitotoiminnassa, vuodeosastohoidossa, ehkäisevässä terveydenhuollossa ja kuntoutuksessa sekä mielenterveys- ja päihdehuollossa. Johtava lääkäri johtaa ja vastaa kaikista toimialan lääkäripalveluista, avoimen terveydenhuollon lääkäritoiminnasta, hammashuollosta sekä erikoissairaanhoidosta.

Toimialan perustehtävä on varmistaa, että kaupungin asukkaat saavat laadullisesti hyvää ja riittävää sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoa ja palvelua. Palvelut tuotetaan omana toimintana tai ostopalveluina.

Hallinto

Osasto vastaa koko toimialan kokonaisvaltaisesta hallinnosta ja tukitoimista. Hallinnossa koordinoidaan budjetointia, taloussuunnittelua sekä toimialan kokonaistalousseurantaa. Kansliatoiminto vastaa toimialan asianhallinnasta, ostoreskontrasta ja suuresta osasta toimialan laskutusta.

Vanhuspalvelut

Vanhuspalvelut tarjoaa Raaseporin ikääntyville ihmisille henkilökohtaista tukea ja palvelua. Tavoitteena on, että ikääntyneet voivat asua kodeissaan tai kodinomaisissa olosuhteissa mahdollisimman kauan. Vanhuspalveluihin kuuluvat ehkäisevä toiminta (päivätoiminta, seniorineuvonta, kotiutustiimi), kotihoito ja ympärivuorokautinen asuminen.

Terveyspalvelut

Terveyspalveluihin kuuluvat terveysasemien avovastaanotto, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto ja kuntoutus (fysioterapia, puheterapia ja toimintaterapia, lapsi- ja äitiysneuvolatoiminta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, ehkäisyneuvonta ja lasten ja nuorten vastaanotto), TK:n vuodeosasto, mielenterveys- ja päihdehuolto sekä hammashoito. Terveyspalveluihin kuuluu myös erikoissairaanhoidon, jonka toiminta-alueeseen kuuluu kaikki HUSilta ja muilta erikoissairaanhoidon tuottajilta ostettu erikoissairaanhoidon hoito. Muita erikoissairaanhoidossa hoidettavia toimintoja ovat erikoissairaanhoidon liikelaitosten tuottamat tukipalvelut, kuten röntgen ja laboratoriopalvelut. Myös ensihoito, apuvälinekeskus sekä eläkkeet entisille erikoissairaanhoidon kuntayhtymien ja kuntaliiton työntekijöille kuuluvat toiminta-alueeseen.

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluja leimaa vahvasti viranomaistehtävät. Toiminta-alueeseen kuuluvat viranomaistehtävät lapsi- ja perhepalveluissa (ehkäisevä lastensuojelu (sosiaalipäivystyksen toiminta sekä perhekeskustoiminta), avohuolto ja jälkihuolto, lasten ja nuorten sijoitukset sekä lastenvalvojan tehtävät). Sosiaalipalveluihin kuuluvat myös aikuissosiaalityö sekä vammaispalvelu, joka on jaettu omaan tuotantoon ja ulkoisiin sopimuksiin (erityishuollon ostopalvelut).

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022

Eduskunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen keskeiset lait (EV III/2021) ja tasavallan presidentti on vahvistanut lait. Lait tulevat voimaan vaiheittain, useimmat 1.7.2021. Tällöin myös hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Osa säännöksistä tulee voimaan 1.3.2022 uusien hyvinvointialueiden aluevaltuustojen aloittaessa toimintansa. Vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023.

Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, jotka vastaavat kuntien nykyisistä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävistä. Uudenmaan erillisratkaisun mukaan Uudellemaalle muodostetaan neljä hyvinvointialuetta. Helsingin kaupungilla on jatkossakin järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta ja pelastustoimesta. Uudellamaalla erikoissairaanhoidon järjestämisestä vastaa lisäksi HUS-yhtymä.

Väliaikainen valmistelutoimielin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen tähtäävää valmistelutyötä ja käyttää siihen liittyvää päätösvaltaa sekä käyttää puhevaltaa tehtäviinsä liittyvissä asioissa, kunnes hyvinvointialueen aluevaltuuston toimikausi alkaa 1.3.2022.

Raaseporin kaupungin toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti. Kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti hyvinvointialueen suunnittelun eri työryhmiin ja kehittämishankkeisiin. Tämä työ on jatkuvaa ja painopisteenä tulee olla hyvinvointialueelle siirtymisen toimeenpano, jonka tavoitteena on laadukkaiden lähipalvelujen ja muiden palvelujen tuottaminen kunnan asukkaille ja alueelle asiakkaan/potilaan omalla äidinkielellä.

Valtion varoista myönnettyissä hankemäärärahoissa painotetaan muun muassa Tulevaisuuden sotekeskusta, jonka tavoitteena on parantaa palvelujen saatavuutta, siirtää painopiste raskaista palveluista ennaltaehkäisevään työhön, parantaa laatua ja tehokkuutta sekä hillitä kustannusten kasvua. Palvelujen tulee sisältää sosiaali- ja terveydenhuolto, ja poikkihallinnollista työtä tulee kehittää. Painopisteenä tulee olla hoitoketjujen kehittäminen sekä yhteistyö kaupungin muun toiminnan kanssa myös 1.1.2023 jälkeen. Osallisuus hyvinvointiin.

Vanhuspalveluissa toiminnan päätavoitteena on saada keskitetty asiakas- ja palveluohjaus valmiiksi siten, että palvelutarpeen arviointi tapahtuu lähellä asiakasta tavoitteena saada oikea palvelu mahdollisimman nopeasti. RAI-järjestelmä otetaan käyttöön asiakkaiden palvelutarpeiden yhtenäiseksi ja monipuoliseksi selvittämiseksi. Valtuuston 8.6.2020 hyväksymä palveluverkkoselvitys sekä toiminnan suunnitelma ovat perustana vuoden 2022 aikana toteutettaville rakennemuutoksille. Onnelan tehostettu palveluasuminen siirtyy syksyllä 2021 Ruukin hoitokotiin, jonka kaupunki otti haltuun Attendo Oy:ltä toukokuussa 2021. Tämän myötä kuntouttava päivätoiminta siirtyy Karjalta ja Pohjasta Onnelan tiloihin. Mariakoti kunnostetaan, ja sen myötä yksikkö muuttuu laitoshoidosta tehostetuksi palveluasumiseksi. Uuden kuntoutus-, arviointi- ja jaksohoitoyksikön arvioidaan voitavan ottaa käyttöön Raaseporin sairaalakiinteistöissä maaliskuussa 2022.

Terveyspalveluissa kehitetään perusterveydenhuoltoa vahvistavia malleja. Osallistutaan Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeeseen sisältyvään pilottihankkeeseen, jonka painopisteenä on kartoittaa nykytilaa ja kehittämistarpeita sekä toiminnan haasteiden tunnistamista. Tavoitteena on kehittää ja vahvistaa

tiimityöskentelymallia ja sitä kautta lisätä palvelujen saatavuutta. Vuodeosastopaikkojen sekä jaksohoito-/lyhytaikaishoitopaikkojen osalta Hangon kaupunki, Inkoon kunta ja Raaseporin kaupunki osallistuvat HUS-rahoitteiseen osastonhoidon kehittämishankkeeseen.

Mielenterveys- ja päihdehuolto kehittää Terapiat etulinjaan -hankkeen avulla palvelun oikea-aikaista ja oikeatasoista saatavuutta laadukkaan potilasohjauksen avulla.

Hammashoidossa nähdään mahdollisuus erikoishammashoidon saatavuuden lisääntymiseen hyvinvointialueeseen siirryttäessä.

Ehkäisevän lapsi- ja perhetyön kehittämistä jatketaan vuoden 2022 aikana. Vuoden aikana sosiaalipalvelujen ehkäisevä lapsi- ja perhetyö siirtyy yhteiseen palvelupisteeseen kaupungin lapsiperheiden terveyspalvelujen kanssa Raaseporintie 5:een, Tammisaareen. Lapsi- ja perhepalvelujen palvelukoordinaattorin aloitettua työnsä syksyllä 2021 suunnitellaan erilaisia matalan kynnyksen palveluita lisäämällä yhteistyötä kaupungin osastojen ja toimialojen välillä. Raaseporin perhekeskustoiminnan kehittäminen noudattaa myös uuden hyvinvointialueen perhekeskuskehityksen linjauksia. Lastensuojeluun palkataan uusi sosiaalityöntekijä, jotta päästään suositukseen, joka on enintään 35 asiakasta/sosiaalityöntekijä.

Vammaispalveluissa osallistutaan toiminnan suunnitteluun, kun kuntayhtymien (Kärkulla ja Eteva) toiminta siirtyy hyvinvointialueelle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluosasto siirtyy kaupungin konsernipalveluihin. Suuri osa työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluista tulee olemaan kunnan vastuulla. Tämä tapahtuu jo 1.1.2022 alkaen, jotta voidaan rakentaa hyvä yhteistyömalli sille, mikä on kunnan vastuulla ja mikä hyvinvointialueen vastuulla. Myös vastuu työnhakijoista, eli TE-toimiston nykyisin tarjoamat palvelut, siirtyy kunnalle vuoden 2024 aikana. Siirtymisen yhteydessä sosiaali- ja terveyspalveluihin jäävät sosiaalityöntekijä, terveydenhoitaja, sairaanhoitaja ja psykologi.

Koko toimialalle keskeiset painopisteet vuonna 2022:

- Kansalaiskeskustelu kuntalaisten kanssa kaikessa toiminnassa
- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaineen edistäminen
- Uuden organisaatorakenteen luominen kaupungille

STRATEGIAN JALKAUTTAMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALAN TAVOITTEISIN

Vuoropuhelua erikoissairaanhoidon ja erityishuollon kanssa koskien palveluita ja kustannuksia	<p>Jatkaa perus- ja erikoissairaanhoidon integrointia hoitoketjujen optimoimiseksi sekä kustannusten alentamiseksi.</p> <p>Itse tuotetut palvelut/yhteistyö/ostopalvelut.</p> <p>Toimintaa (erityisesti erityishuollossa) ruvetaan tuottamaan itse niiltä osin, kun se on tarkoituksenmukaista.</p> <p>Toiminnan mukauttaminen hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.</p>
Asiakas- ja potilasvirran koordinointi	<p>Oikea potilas oikeassa paikassa, tehostettua palveluasumista ei tarvitse ostaa tai rakentaa niin laajassa mittakaavassa. Avohoitoon panostaminen.</p> <p>Lyhyemmät jonot palveluasumiseen ja vuodeosastojen hoitopäivien pienentäminen. Vuodeosastojen keskimääräisen hoitoajan alentaminen. Ostopalveluiden vähentäminen.</p> <p>Toiminnan mukauttaminen hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.</p>
Hyväksytty vanhuspalvelusuunnitelma	<p>Suunnitelmassa hyväksytyt tavoitteet implementoidaan toimintaan painopisteenä avohoito.</p> <p>Toiminnan mukauttaminen hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.</p>

Analyysi toimenpiteistä

Vuosi on ollut useimmilla tasoilla poikkeuksellinen, koska Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen siirron suunnittelu ja toteutus on teettänyt paljon työtä normaalin työn ohella. Tämä muutosprosessi on ollut työläs ja raskas kaikille. Ilman henkilöstön arvokasta ja joustavaa panosta tämä ei olisi mahdollista, joten tästä kuuluu suuri kiitos kaikille.

Sekä kentällä työskentelevä henkilöstö että esihenkilöt ovat osallistuneet muutosprosessiin osallistamalla erilaisiin työryhmiin, kehittämishankkeisiin, koulutuksiin ja valmennuksiin. Osa henkilöstöstä on myös jonkin verran työskennellyt hyvinvointialueella resurssisopimuksella tai osa-aikatyönä. Sosiaali- ja terveydenhuollossa IMS-työssä on ennaltaehkäisyä painottaen kuvattu kaupungin ja hyvinvointialueen rajapintoihin tulevaisuudessa kytkeytyviä prosesseja.

Erialaisten tietojen, sopimusten, it-ratkaisujen jne. siirto on ollut työläs prosessi. Tämä prosessi on työllistänyt henkilöstöä suuressa osassa kaupungin toimintaa.

Suuri haaste vuoden aikana on ollut henkilöstöpula ja rekrytointivaikeudet useissa yksiköissä ja ammattiryhmissä. Tämä on puolestaan johtanut henkilöstön suureen työmäärään, paikkojen vähenemiseen, jonojen pitenemiseen ja lisäkustannuksiin, jotka johtuvat erikoissairaanhoidon ostopalveluista ja ylikäyttökorvauksista.

Vanhuspalveluissa on painotettu asiakas- ja palveluohjauksen keskittämistä siten, että oikea asiakas saa palvelutarpeen perusteella oikeaa hoitoa oikeassa paikassa. Myös ennaltaehkäisevän hoidon painottaminen on vaikuttanut toimintaan. Uusia ratkaisuja ja työvälineitä on otettu käyttöön ja pilotoitu laadukkaan hoidon toteuttamiseksi paremmin, kuten kotihoidon etäkäynnit, lääkeautomaatit, kuntouttavan päivätoiminnan ryhmäkeskustelut, omaishoitajien ennaltaehkäisevä tuki ja ohjaus sekä kotiuttamiseen panostaminen. Uusi kuntoutus-, arviointi- ja jaksohoitoyksikkö aloitti toimintansa elokuussa. Palveluverkkoselvityksessä määritellyt päivätoiminnan keskittämistä koskevat muutokset toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti, ettei uutta palveluasumisen korvaavaa kiinteistöä/toimintaa Tammisaaren Liljedahlkadulla panna täytäntöön aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti.

Terveyspalveluiden avovastaanotossa on osallistuttu pilottihankkeeseen tiimimallin ja omahoitajamallin kehittämiseksi tavoitteena parantaa palvelujen saatavuutta. Tätä ei kuitenkaan ole voitu toteuttaa sovitujen tavoitteiden mukaisesti muun muassa henkilöstöpulan vuoksi. Tämän on kuitenkin tarkoitus jatkaa hyvinvointialueeseen siirryttäessä.

Mielenterveys- ja päihdehuollossa käynnistettiin Terapiat Etulinjaan -hanke. Alueen vuodeosastohoidon kehittämisen osalta Inkoon kunnan, Hangon kaupungin, Raaseporin kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustajat ovat osallistuneet HUS Raaseporin sairaalan hallinnoimaan hankkeeseen. Henkilöstöpulan vuoksi hammashoidossa ei ole pystytty pitämään kiinni lakisääteisistä ei-akuutin hoidon jonoista.

Erikoissairaanhoidon käyttö oli kokonaisuudessaan budjetoitua vähäisempää, mutta HUS-yhtymän joutuessa aloittamaan nollatuloksesta vuodenvaihteessa, HUSin alijäämä tasoittui jäsenkuntien maksuosuuksilla.

Suuri panostus ja osa perhekeskusmallin kehittämistä voitiin toteuttaa, kun lasten, nuorten ja perheiden palvelut keskitettiin Raaseporintie 5:n kampukseen. Tämä koskee sekä ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa, kuntoutusta että sosiaalipalveluja/perhetyötä.

Henkilöstöpula on myös lastensuojelussa vaikuttanut toimintaan, mutta positiivinen muutos on panostaminen ennaltaehkäiseviin palveluihin ja perhehoitoon, joka puolestaan on vähentänyt laitoshoidon käyttöä.

Viime vuosina aikuissosiaalityön toiminta on muuttunut taloudellisen tuen myöntämisestä asiakkaiden tukemiseen muiden sosiaalityön muotojen ja niiden tukimuotojen kautta. Vammaispalveluissa palvelujen tarve on kasvanut, koska uusia asiakkaita ja raskaampaa hoitoa tarvitsevia asiakkaita on tullut lisää. Etevan ja Kärkullan kuntayhtymien lakkauttaminen toiminnan siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 on myös työllistänyt henkilöstöä ja tuonut mukanaan joitakin muutoksia.

Toimintaa on toteutettu vuoden aikana strategiassa asetettujen tavoitteiden pohjalta. Muun muassa mukauttamalla toimintaa hyvinvointialueen aiheuttamien muutosten mukaisesti, panostamalla ennaltaehkäisevään hoitoon, perus- ja erikoissairaanhoidon kehittämishankkeisiin sekä asiakas- ja potilasvirtojen koordinointiin.

Hyvinvointialueeseen siirtyminen on historiallinen ja valtava organisaatiomuutos, joka on leimannut koko vuoden toimintaa.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	1 259 495	1 048 900	0	1 254 951	206 051	119,6%
Maksutuotot	6 868 007	6 497 260	173 920	6 771 882	100 702	101,5%
Tuet ja avustukset	4 001 963	192 500	0	3 520 494	3 327 994	1828,8%
Muut tuotot	1 849 516	1 655 600	76 000	1 607 373	-124 227	92,8%
Tuotot yhteensä	13 978 980	9 394 260	249 920	13 154 700	3 510 520	136,4%
Muutos (TP 2021 vs TP 2020)				-5,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-34 013 280	-36 612 270	-145 630	-35 809 196	948 704	97,4%
Ostopalvelut	-77 179 440	-76 255 820	-1 641 750	-82 018 193	-4 120 623	105,3%
Aineet ja tavarat	-2 783 114	-2 446 360	6 960	-2 738 360	-298 960	112,3%
Avustukset	-2 909 158	-3 489 000	0	-3 623 243	-134 243	103,8%
Muut kulut	-4 395 421	-4 398 850	-31 500	-4 847 854	-417 504	109,4%
Kulut yhteensä	-121 280 412	-123 202 300	-1 811 920	-129 036 847	-4 022 627	103,2%
Muutos (TP 2021 vs TP 2020)				6,4 %		
Toimintakate	-107 301 432	-113 808 040	-1 562 000	-115 882 146	-512 106	100,4%
Muutos (TP 2021 vs TP 2020)				8,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	10 647			0		
Sisäiset kulut	-7 897 253	-8 447 710		-8 267 376		

Analyysi taloudesta

Korona vaikutti taloudelliseen tulokseen vielä vuonna 2022. Tämä koskee sekä tuloja että kustannuksia. Valtiollista koronatukea on kirjattu 2 856 787 euroa. Korvaus ei perustu kirjattuihin kustannuksiin, vaan se laskettiin kertomalla suoritteet (testit, rokotukset ja erikoissairaanhoidon hoitovuorokaudet) vahvistetulla yksikköhinnalla. Vuonna 2022 kirjattiin lisäksi koronatukea 132 106 euroa vuodelle 2021 (täsmäytys).

Suurin yksittäinen koronaan liittyvä suora kustannus johtuu koronatestauksesta, jonka kustannukset ovat 1 638 368 euroa. Koronan kanssa työskennelleille henkilöille maksettiin vuoden 2023 alussa 600 euron kertakorvaus. Noin 200 000 euron kustannus kuormittaa vuotta 2022.

Toimialan talousarviomäärärahoja tarkistettiin vuoden aikana. Henkilöstöpula erityisesti kotihoidossa vaikutti merkittävästi sekä toimintaan että toimintakustannuksiin. Hoitohenkilöstölle maksettujen lisäkorvausten lisäksi jouduttiin turvautumaan ostopalveluihin. Valtuuston päätöksellä kotihoidon ja tukipalvelujen määrärahaa tarkistettiin yhteensä 962 000 eurolla. Vammaispalveluiden/ulkoisten palveluiden määrärahaa tarkistettiin 600 000 eurolla.

Tulokseen vaikuttaa se, että kaupunki kirjasi HUSin alijäämää 2 501 440 euroa. Myös Kärkullan kuntayhtymä veloitti alijäämäosuutta, joka oli 128 620 euroa.

Tilinpäätös osoittaa, että toimialan oman toiminnan budjetoitu toimintakate (tarkistettu) ylittyi 441 519 eurolla, kun taas erikoissairaanhoidon, maksuosuuksien ja muun budjetoitu toimintakate ylittyi 70 587 eurolla.

Tilinpäätöksen tulot ylittyivät 3 510 520 eurolla (136,4 %). Kun koronatuki lasketaan pois, tulot ylittyivät alkuperäisen talousarvion reilulla 520 000 eurolla. Hyvinvointialueen suunnitteluun osallistumisesta on varattu korvausta runsaat 250 000 euroa.

Henkilöstökulut alittuvat 948 704 eurolla (97,4 %). Talousarviomuutoksella korotettiin kotihoidon ja tukipalveluiden henkilöstökulujen määrärahaa 602 590 eurolla. Asiakasmäärän kasvu, lisäkorvausten maksaminen sekä koronakorvausten maksaminen vaikuttivat kotihoidon henkilöstökustannuksiin. Henkilöstön rekrytointin vaikeus näkyy henkilöstökustannuksissa, erityisesti terveyspalveluissa ja sosiaalipalveluissa, joissa määrärahaa ei ole käytetty 100-prosenttisesti.

Palvelujen oston toteutuma on 105,3 % budjetoidusta määrarahasta, mikä vastaa reilun neljän miljoonan euron ylitystä. Erikoissairaanhoidon osuus ylityksestä on 2 400 075 euroa, kun taas aikuissosiaalityössä ja vammaispalveluissa ylitys on 1 095 257 euroa. Terveyspalveluissa ostopalvelujen määräraha ylittyy 927 195 eurolla lähinnä siksi, että lääkäripalveluja on jouduttu ostamaan.

Hoitotarvikkeiden kustannuksiin vaikuttaa se, että koronasta johtuvan suojamateriaalin hankintakustannukset ovat edelleen suhteellisen korkeat.

Vuonna 2020 tuloutettiin kuntariidan johdosta 163 138 euroa. Asia ratkesi vuonna 2022, ja kaupunki hävisi kuntariidan. Tämän seurauksena vastaava määrä kirjattiin vuoden 2022 tilinpäätöksen kuluihin. Kustannukset kirjattiin muihin kuluihin.

Vuoteen 2021 verrattuna tulot ovat (poislukien koronatuki) 6,2 % alemmat ja kustannukset 2,1 % korkeammat. Nettotulos (poislukien kirjattu koronatuki) on 2,8 % korkeampi kuin vuonna 2021. Suora vertailu vuosien välillä on hankalaa, koska muut kertaluontoisemmat varaukset ja koronaan liittyvät kustannukset vaikuttivat merkittävästi ja erisuuruisesti sekä vuoteen 2021 että vuoteen 2022.

HALLINTO JA TUKIPALVELUT

Toimintakuvaus

Hallinto-osasto käsittää toimialan ja osastojen hallinnon. Toimialahallinto vastaa koko toimialan kokonaisvaltaisesta hallinnosta ja tukitoimista. Hallinnossa koordinoidaan budjetointia, taloussuunnittelua sekä toimialan kokonaistalousseuranta. Kansliatoiminto vastaa toimialan asiansiivouksesta, ostoreskont-rasta ja suuresta osasta toimialan laskutusta. Lisäksi osasto vastaa toimialarajat ylittävästä yhteistyöstä ja tukee osastoja osasto- ja toimialarajat ylittävissä asioissa. Osasto vastaa lisäksi toimialarajat ylittävästä yhteistyöstä. Hallinnossa käsitellään lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistykselle myöntämät tuet.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimialahallinnon työprosessit tukevat toimialan keskeisiä tavoitteita. Työt hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti olemassa olevien resurssien puitteissa. Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointi-alueen tuomien muutosten mukaisesti. Valmistelut ja sopeutukset merkitsevät osallisuutta työryhmiin, jotka suunnittelevat hallinnollisia prosesseja hyvinvointialueelle siirtymiseksi. Hallintohenkilöstö otetaan mahdollisuuksien mukaan suunnittelutyöhön, jotta työ saadaan juurrutettua hyvinvointialueen tulevaan hallintoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtyessä hyvinvointialueelle 1.1.2023 työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluosasto siirtyy kaupungin konsernipalveluihin. Organisaatiomuutos tapahtuu jo 1.1.2022 alkaen, jotta voidaan rakentaa hyvä yhteistyömalli sille, mikä on kunnan vastuulla ja mikä hyvinvointialueen vastuulla. Osastojen hallinnosta siirtyy myös työllisyyspalveluiden osastohallinto ja 0,4 työvuosi.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Jo laaditut prosessikuvaukset arvioidaan ja päivitetään tarvittaessa.</p>	<p>Päivitettyjen prosessikuvausten lukumäärä.</p>
<p>Sosiaali- ja terveystoimialan päivitetyn prosessikartan prosessien kuvaustyö vietiin loppuun.</p>	<p>Osallistuminen kaikkiin hyvinvointialueen toimeenpanotyöryhmiin.</p>
<p>Toiminta valmistellaan ja sopeutetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti</p>	<p>Osallistuminen kaikkiin hyvinvointialueen toimeenpanotyöryhmiin.</p>
<p>Hyvinvointialueeseen siirtymistä koskeva suunnittelutyö jatkui koko vuoden aikana.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Kaupungin johtoryhmä vahvisti vuoden alussa kaupungin IMS-prosessityön vastuunjaon. Tavoitteena oli, että kaikkien olennaisten prosessien prosessikuvaukset laadittiin kesäkuuhun 2022 mennessä. Sosiaali- ja terveystoimiala laati uuden prosessikartan, jossa kuvattiin vain prosessit, jotka hyvinvointialueeseen siirtymisen jälkeen liittyvät kaupungin toimintaan Työ valmistui syksyllä 2022.

Hyvinvointialueeseen siirtymistä koskeva suunnittelu jatkui koko vuoden ajan. Kaupunki oli edustettuna kaikissa työryhmissä. Hallinnon toiminta-alueen osalta laadittiin luettelot kaikista sosiaali- ja terveydenhuollon sopimuksista, omaisuudesta ja muista sitoumuksista. Luettelot siirrettiin konkreettisesti tähän tarkoitukseen tarkoitettulle Teams-alustalle.

Sopimusluettelot toimitettiin kunnan luottamuselimille sopimusten siirtämistä koskevaa päätöstä varten, minkä jälkeen hyvinvointialueen luottamuselin päätti sopimusten vastaanottamisesta. Vuoden 2023 talousarvion luonnoksen ja vuosien 2024 ja 2025 taloussuunnitelman laatiminen tehtiin. Yhteinen foorumi koko hyvinvointialueelle siirtyvälle hallinnon, hankinnan ja taloustoimintojen henkilöstölle käynnistyi kesäkuussa. Syksyllä pidettiin säännöllisiä Teams-kokouksia. Hyvinvointialueelta alettiin elokuussa ottaa yhteyttä hallinnolliseen henkilöstöön tarkoituksena keskustella yhdessä siitä, mitä työtehtäviä hyvinvointialue voisi tarjota suhteessa kunkin henkilön osaamiseen ja toiveisiin. Vuodenvaihteessa hallinnossa oli vielä yksittäisiä henkilöitä, jotka eivät olleet saaneet tietoa tulevasta työtehtävästään hyvinvointialueella.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	33 281	52 900	0	132 572	79 672	250,6 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	129 250			116 002	116 002	0,0 %
Muut tuotot	0	0		9 732	9 732	0,0 %
Tuotot yhteensä	162 531	52 900	0	258 307	205 407	488,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				58,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-815 179	-796 070	0	-860 203	-64 133	108,1 %
Ostopalvelut	-491 422	-482 190	0	-450 244	31 946	93,4 %
Aineet ja tavarat	-90 493	-67 290	0	-24 973	42 317	37,1 %
Avustukset	-167 343	-180 000	0	-191 365	-11 365	106,3 %
Muut kulut	-108 607	-125 000	0	-181 372	-56 372	145,1 %
Kulut yhteensä	-1 673 044	-1 650 550	0	-1 708 157	-57 607	103,5 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,1 %		
Toimintakate	-1 510 513	-1 597 650	0	-1 449 850	147 800	90,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-4,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-151 260	-146 790	0	-142 724		

Talouden analyysi

Tulot ylittivät budjetoidut määrät runsaalla 200 000 eurolla. Korona-avustusta on varattu 116 002 euroa rokotusten ja tartunnan seurannan hallinnolliseen koordinointi- ja johtotyöhön. Hyvinvointialueen suunnitteluun osallistumisesta korvattiin tuntilityksellä 103 808 euroa, kun budjetoitu summa oli 48 400 euroa. Lisäksi hyvinvointialue maksoi korvausta niin sanottujen resurssisopimusten mukaisista työpanoksista 23 024 euroa.

Kustannukset ylittivät budjetoidut määrät 3,6 prosentilla eli 59 887 eurolla. Tämä ylitys johtuu osittain rokotuskoordinoinnin ylimääräisellä henkilöstöresurssilla, jonka palkkakustannukset korvattiin korona-avustuksilla.

KOTIHOITO JA TUKIPALVELUT

Toimintakuvaus

Kotihoito ja tukipalvelut -toiminnan tavoitteena on turvata asiakkaille omannäköinen, laadukas, turvallinen ja aktiivinen elämä omassa kodissa. Toiminta-alue koostuu ennaltaehkäisevästä toiminnasta, kotona-asumisen tukipalveluista, kotiutustiiimitoiminnasta ja kotihoidosta.

Usean ikäihmisen toive on asua kotona mahdollisimman pitkään. Vanheneminen ja toimintakyvyn muutokset vaikuttavat ikäihmisen kotona pärjäämiseen ja avun tarpeeseen. Asiakas tarvitsee monipuolisia ja oikea-aikaisia palveluita, jotka auttavat päivittäisissä toiminnoissa.

Asiakas määrittelee yhdessä hoitohenkilökunnan kanssa hoitonsa ja kuntoutuksen yksilölliset tavoitteet sekä millaisia palveluita hänen hoito- ja palvelusuunnitelmansa tulisi sisältää mielekkään, toimintakyvyn ja turvallisen arjen toteutumiseksi. Asiakkaan voimavarat ja tarve niiden vahvistamiseen arvioimaan RAI-toimintakykymittarin avulla ja tulokset huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Asiakkaan mielipiteet, toiveet ja tarpeet määrittävät palveluiden sisällön.

Ehkäisevään toimintaan kuuluvat seniorineuvonta, kuntouttava päivätoiminta ja kotiuttamistiimi. Seniorineuvonnan työhön sisältyy mm. omaishoidon tuki, sotainvalidi- ja sotaveteraanasiat, palvelutarpeen arviointi, neuvonta sosiaalietuuksia koskevilla kysymyksillä, terveysneuvonta ja -tarkastukset sekä muistisairaiden vastaanotto. Yhteistyö kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten kanssa on tärkeää iäkkäiden yksinäisyyden torjunnassa.

Kuntouttava päivätoiminta tukee vanhusten fyysistä toimintakykyä sekä psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Päivätoiminnan tavoitteena on tukea iäkkäitä, jotka kärsivät muistisairaudesta tai heikentyneestä fyysisestä toimintakyvystä, omaishoitajaperheitä ja yksinäisiä henkilöitä heidän oman aktiivisuutensa ylläpitämiseksi ja näin ollen tukea heidän edellytyksiään omatoimiseen elämään. Halutaan myös tukea omaisia, jotka ovat osallisia vanhuksen arjessa.

Kotiuttamistiimin tehtävänä on turvata turvallinen kotiuttaminen sairaalahoidon tai vuodeosastohoidon jälkeen tilanteissa, joissa asiakas tarvitsee erityistä tukea ja kotihoitoa. Kotiuttamistiimi osallistuu kotiuttamisen suunnitteluun ja kotiin toteutettavien tukitoimien toteuttamiseen. Kotiuttamistiimi tekee kotiuttamisen jälkeen kotikäyntejä asiakkaan luona ja aktiivisesti yhteistyötä kotihoidon kanssa, kun asiakas tarvittaessa siirretään kotihoitoon.

Kotihoitoon kuuluu ennakoivaa toimintaa, neuvontaa, ohjausta, kodinhoidollisia tehtäviä, hoiva- ja hoitotyötä, kuntoutusta ja sairaanhoidollisia tehtäviä, kuten lääketieteellistä hoitoa, sairauksien ehkäisyä, terveyden edistämistä sekä saattohoitoa.

Kotihoito toimii aktiivisesti yhdessä asiakkaan ja hänen lähipiirinsä kanssa asiakkaan muuttuvan toimintakyvyn mahdollistamissa puitteissa. Asiakas saa hoitajan ohjausta ja apua päivittäisten toimintojen toteuttamisessa. Hoitajan rooli on toimia itsenäiseen toimintaan rohkaisevasti ja kannustavasti. Etäkäynnit lisäävät asiakkaan turvallisuuden tunnetta ja omaisten osallisuutta. Henkilökunnan kuntouttavaa työtapaa sekä siihen liittyvää osaamista ja positiivista asennetta edistetään kinestetiikkakoulutusten avulla. Arkiaktiivisuuskäynnit tukevat asiakkaan psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä. Asiakkaan selviytymistä arjen toiminnoissa voidaan tukea myös tukipalveluiden avulla. Tukipalveluita ovat muun muassa ateriapalvelut ja turvapalvelut.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti. Hyvinvointialueeseen siirtymistä valmistelevan työn hankkeissa kehitetyt prosessimallit (vanhusten hoitoprosessit, kotihoidon akuutit tilanteet) otetaan käyttöön vaiheittain.

Oman toimintakyvyn kehittämistä ja tukemista jatketaan. Tämä tapahtuu joustavin ratkaisuin kuntouttavassa päivätoiminnassa, kuntoutus-, tarkkailu- ja jaksohoitoyksikön käynnistämisessä, etäkäyntien lisäämisessä sekä kotihoidon arkiaktiiviteettikäynneissä.

RAI-mittarin (Resident Assessment Instrument) käyttöönoton suunnittelu tehdään vuoden 2022 aikana ja ohjelma otetaan käyttöön vuoteen 2023 mennessä. Kinestetiiikkaosaamiseen panostetaan edelleen vanhuspalveluissa. Henkilöstökoulutuksia jatketaan ja syksyllä 2021 aloitettua esimiesvalmennusta jatketaan kevään 2022 aikana.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Toimintakyvyn arvioinnin kehittäminen sekä keskitetty asiakas- ja potilasohjaus.</p>	<p>RAI-järjestelmän asteittainen käyttöönotto</p> <p>SAP-SAS-prosessi valmis</p> <p>Kuntoutus-, tarkkailu- ja jaksohoitoyksikkö perustettu</p>
<p>Koko hyvinvointialueen yhteinen RAI-järjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2023.</p> <p>SAS- ja SAP-prosessia kehitettiin ja käyttöönotto aloitettiin.</p> <p>Arviointi- ja kuntoutusyksikkö avattiin elokuun lopussa.</p>	
<p>Kuntouttavan päivätoiminnan tehostaminen.</p>	<p>Päivätoiminnan keskittäminen Pohjaan ja Tammisaareen</p> <p>Joustavat ratkaisut yksilöllisiin tarpeisiin vastaamiseksi (aukioloajat)</p>
<p>Karjaan päivätoiminta siirrettiin Pohjaan. Yksikkö on nimeltään Pohjan päivätoiminta.</p> <p>Joustavia ratkaisuja otettiin käyttöön.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

Henkilöstön hyvinvointia ja työyhteisölisyyttä Raaseporin vanhuspalveluissa lisätään

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Osaamisen kehittäminen henkilöstökoulutuksen avulla
Työkierto toteutuu (25 % henkilöstöstä / vuosi)
Henkilöstön rekrytointia kehitetään ja parannetaan parantamalla täyttämättömien vakanssien markkinointia
Kotihoidon työaikaprocenttien seuranta työpanoksen ja työn kuormittavuuden seuraamiseksi

Henkilöstön koulutus paikan päällä oli jälleen sallittua.

Työkiertoa alkoi 31.10.2022.

Henkilöstöosastolle jätettiin ehdotuksia henkilöstön rekrytoinnin kehittämiseksi.

Kotihoidon työpanosta ja kuormittavuutta seurattiin työaikaprocentein.

Kotihoidon resurssien turvaaminen

Kotihoidon etäkäyntien lisääminen

Sähkölukkohankkeen laajentaminen

Sähkölukkoja käytetään kaikissa kotihoidon yksiköissä.

Etäkäyntien lisääminen jatkuu.

Toimenpideanalyysi

Kotihoidossa oli vuoden aikana, ja on edelleen suuri henkilöstöpula. Uuden henkilöstön rekrytointi oli vaikeaa, vaikka avoimia paikkoja on ollut paljon. Tilanteen helpottamiseksi osa asiakkaista siirrettiin yksityisille palveluntuottajille.

Ajalla 16.6.–30.9.2022 9Lives/Stella kotipalvelut hoiti 37:ää Tammisaaren kotihoidon asiakasta. Kesäkuussa 2022 turvapuhelinpalveluiden avustustoiminta siirrettiin AddSecure Smart Care Oy:lle, jotta omalle henkilökunnalle jäisi enemmän aikaa hoitotyöhön. Henkilöstön saatavuuden varistamiseksi kaupunki liittyi Hanselin dynaamiseen vuokrahenkilöstöhankintaan 1.10.2022 lähtien.

Paljon resursseja vaativan lyhyt- ja pitkäaikaissijaisten rekrytointitilanteen helpottamiseksi sekä kanslia-tehtäviä hoitavan lähiesihenkilön kuormituksen vähentämiseksi kotihoitoon jouduttuttiin palkkaamaan neljä uutta kanslistia. Näistä toimenpiteistä huolimatta henkilöstön työmäärä oli suuri, varsinkin Tammisaaren alueella.

Kotihoidon yksiköiden välistä työrotaatiota alkoi 31.10.2022. Jokainen työntekijä työskenteli toisessa yksikössä seitsemän viikon ajan. Tämä koski kotihoidon koko henkilöstöä.

Kaupunki aloitti tarjoamaan asiakkailleen etäkäyntejä videokeskustelujen välityksellä. Etäkäynneillä pyritään vähentämään fyysisten kotikäyntien määrää, turvaamaan henkilöstön riittävyys, lyhentämään jonotusaikojä sekä lisäämään asiakkaiden turvallisuuden tunnetta ja omaisten osallistumista hoitoon.

Elokuussa 2022 palkattiin kaksi etähoitajaa suunnittelemaan, toteuttamaan ja kehittämään Raaseporin kotihoidon etäkäyntejä. Sähkölukkojen käyttöä laajennettiin koko kotihoitoon, ja lukot ovat kaikkien yksiköiden henkilöstön käytössä päivittäin.

Tammisaaren kotihoidossa aloitettiin elokuussa 2022 kymmenen lääkeautomaatin pilottihanke. Hankkeen tavoitteena on vähentää lääkkeisiin liittyvien käyntien määrää ja varmistaa lääkkeiden turvallinen käsittely. Sekä pääkäyttäjää että muuta henkilöstöä koulutettiin.

Elkävään toimintaan rekrytoitiin omaishoidon koordinaattori, jotta omaishoitajille voidaan antaa tukea ja ohjausta. Omaishoidon koordinaattorit alkoivat säännömukaisesti käydä läpi ja seurata omaishoitajia ja vähitellen myös heidän sopimuksiaan hyvinvointialueeseen siirtymisestä aiheutuvien uusien kriteerien ja direktiivien näkökulmasta. Kotona tehtävän työn helpottamista varten palkattiin uusi omaishoitaja sen jälkeen, kun entinen omaishoitaja siirtyi muihin tehtäviin. Tehtävän helpottamisen määrä omassa kodissa lisääntyi ympärivuorokautisten asumispaikkojen pulan vuoksi, eivätkä asiakkaat kyenneet toimimaan ryhmässä.

Seniorineuvonnan henkilöstö on myös työskennellyt SAP- ja SAS-prosessin parissa, ja tarkoitusta varten on laadittu uusi lomake. Lomakkeen SAP-osan tulee tukea henkilöstöä asiakkaan kokonaistilanteen kartoittamisessa sekä siinä, mitä tukipalveluja on tarjottu ja mitä voidaan vielä tarjota, jotta asiakas voi mahdollisimman pitkään asua turvallisesti omassa kodissaan. Ryhmätoiminnat käynnistyivät syksyllä, kuten myös Senioripiste. Myös resurssikokoukset aloitettiin vuoden aikana yhden vuoden tauon jälkeen. Suuri osa seniorineuvonnasta muutti kesällä takaisin Raaseporintie 5:een ja ajatuksena on, että siellä olisi seniorikeskus, johon kuuluisi seniorilinja, muistineuvonta, muistikoordinaattori, omaishoito, terveydenhoitaja sekä kokoushuone esimerkiksi senioripisteelle, seniorien luennoille jne.

Päivätoiminnassa käynnistettiin asiakkaiden arvostama pilottihanke, jossa on käyty ryhmäkeskusteluja etäyhteydellä. Päivätoiminta käynnisti neljä etäyhteydellä toimivaa ryhmää, koska kaupunki jatkoi sopimusta I.4. Kiinnostus oli suuri. Päivätoimintaa keskitettiin maaliskuussa, jolloin Pohjan ja Karjaan päivätoiminta yhdistettiin ja toiminta muutti yhteisiin tiloihin entiseen Onnelaan Pohjassa. Toiminta sai nimekseen Pohjan päivätoiminta. Yksilöllisiin tarpeisiin on tehty joustavat aukioloratkaisut, ja toiminnasta on saatu myönteistä palautetta sekä asiakkailta että omaisilta. Etänä toteutetut ryhmäkeskustelut ovat osoittaneet erittäin onnistuneeksi panostukseksi, ja kyseiseen toimintaan on asiakkaita jopa jonoksi asti.

Raaseporin kaupunki on myös ainoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kunnista, joka pystyy tarjoamaan tällaista palvelua päivätoiminnan puitteissa, ja seuraavaksi panostetaan digitaalisiin palveluihin omaishoitajille ja kehitetään ratkaisua heidän keskustelutarpeisiinsa (ryhmä- tai yksilökeskustelu), jotta he jaksaisivat omaishoitajan tehtävässään. Ylipäänsä päivätoiminnan asiakasmäärät/käyntimäärät ovat olleet korkeat, mikä johtuu suurelta osin henkilöstön kiinnostuksesta ja motivaatiosta kehittyä toimialueellaan. Henkilöstön motivaatio ja viihtyminen työssä heijastavat myös omaisilta ja muilta kuntalaisilta saatua palautetta. Lisäksi seniorineuvonnan, kotiuttamistiimin ja päivätoiminnan välinen yhteistyö on parantunut, kun suuri osa toiminnasta on siirtynyt saman katon alle.

Kotiuttamistiimin yhteistyö sairaalan ja vuodeosaston kanssa jatkui entiseen tapaan. Asiakkaita oli ajoittain paljon. Kotiutustiimiin lisättiin kaksi lähihoitajan vakanssia. Kotiuttamistiimin sairaanhoitaja on työstänyt uuden kuntoutus- ja arviointiosaston hoitokoordinaattorin kanssa tehtävää tiivistä yhteistyötä.

Kuntoutus- ja arviointiosasto avattiin elokuun lopussa. Tämän seurauksena Villa Anemomen jaksohoito-osasto muutti Tammikuja 2:een (Hagahemmet-hoitokodin vanhoihin tiloihin). Jaksohoitopaikkojen määrä lisääntyi, ja lisäksi on paikkoja asiakkaiden arviointia varten. Nämä paikat ovat sellaisille asiakkaille, joiden lääketieteellinen tila on selvitetty mutta jotka tarvitsevat lisää aikaa toipumiseen. Osastolla määrätään jakso, jonka ajaksi asetetaan asiakkaalle tavoitteet ja jonka jälkeen arvioidaan, onko asiakas sellaisessa kunnossa, että hän pärjää kotona tukipalvelujen avulla.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Omaishoitajia, lukumäärä	188	200	171
Kotihoito, asiakasmäärä (säännöllinen ja tilapäinen)	1 125	1 500	1 163
Kotihoito, käyntimäärä (säännöllinen ja tilapäinen)	291 216	280 000	286 358
Kotihoito, suoran asiakastyön aika (%)	70	70	66
Kotihoito, käyntihinta	24	24	24
Etäkäynnit	2 000	2 500	8 289
Päivätoiminnan käyntipäivät	5 729	5 500	6 533

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	562 718	600 000	0	283 584	-316 416	47,3 %
Maksutuotot	1 627 246	1 492 000	140 590	1 654 718	22 128	101,4 %
Tuet ja avustukset	72 307			95 686	95 686	0,0 %
Muut tuotot	38 345	0		15 589	15 589	0,0 %
Tuotot yhteensä	2 300 616	2 092 000	140 590	2 049 578	-183 012	91,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-10,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-7 878 949	-7 417 610	-602 590	-8 037 150	-16 950	100,2 %
Ostopalvelut	-1 874 844	-1 809 110	-500 000	-2 575 896	-266 786	111,6 %
Aineet ja tavarat	-585 974	-515 240	0	-635 603	-120 363	123,4 %
Avustukset	-1 034 571	-1 060 000	0	-1 077 042	-17 042	101,6 %
Muut kulut	-326 953	-395 250	0	-397 677	-2 427	100,6 %
Kulut yhteensä	-11 701 290	-11 197 210	-1 102 590	-12 723 369	-423 569	103,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				8,7 %		
Toimintakate	-9 400 675	-9 105 210	-962 000	-10 673 791	-606 581	106,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				13,5 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0					
Sisäiset kulut	-583 845	-695 980	0	-693 543		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Henkilöstökuluja nosti vuoden aikana henkilöstölle maksetut lisäkorvaukset. Henkilöstöpulan takia kotihoitopalveluita jouduttiin ostamaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Sähkölukot otettiin käyttöön koko Raaseporin alueella. Lääkeautomaattipilotti aloitettiin Tammisaaren alueella. Nämä toimenpiteet nostivat ostopalvelujen kustannuksia. Hoitotarvikkeisiin liittyviä kustannuksia nosti runsas suojavarusteiden käyttö.

Tulojen alitus johtuu pääasiassa rintamaveteraanien määrän jyrkästä laskusta. Vähentäminen vaikuttaa myös kustannuksiin.

YMPÄRIVUOROKAUTINEN ASUMINEN

Toimintakuvaus

Ympäri vuorokautisilla asumispalveluilla turvataan arvokas ja toimintakykyinen ikääntyminen asiakkaalle, jolla hoivan ja huolenpidon tarve on merkittävästi kasvanut niin, että hänen turvallisuutensa ja hyvinvointinsa vaativat jatkuvaa avustajan läsnäoloa. Asiakkaan ympäri vuorokautisen palvelun tarve selvitetään monialaisesti ja ikäihmisen näkökulmasta.

Asumispalvelujen asiakkaiden tahtoa ja mielipidettä kunnioitetaan kaikissa hänen elämäänsä ja arkeaan koskevissa kysymyksissä. Asukkaille tarjotaan mahdollisimman kodinomainen ja omannäköinen elämä, heidät hoidetaan kaikissa asumisyksiköissä elämän loppuvaiheeseen asti.

Ympäri vuorokautisen asumisen piirissä järjestetään myös jaksohoitoa. Jaksohoitoon tuleville henkilöille tarjoamme monipuolista toimintakykyä ja kotona pärjäämistä tukevaa toimintaa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintakyvyn arviointia ja ympäri vuorokautisen asumispalvelun asiakkaaksi tulon prosessia kehitetään perustamalla kuntoutus-, arviointi- ja intervalliyksikkö. Kaikkien asumispalveluihin jonottavien asiakkaiden toimintakyky ja palveluiden tarve selvitetään yksikössä. Kuntoutuksen avulla pyritään selvittämään voisiko asiakas vielä asua kotonaan riittävien palveluiden turvin ennen asumisyksikköön muuttoa. Yksikkö tarjoaa myös lyhytaikaisia hoivia yllä kuvatun mukaisesti. Tavoitteena on, että yksikön toiminta tehostaa SAP-SAS-prosessia niin, että asiakas saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut.

Vanhuspalveluiden palvelurakennetta muutetaan niin, että laitospaikkojen määrä vähenee. Mariakodin tilojen korjaus alkaa vuoden 2022 alussa, sen ajaksi Mariakodin toiminta siirtyy väliaikaisesti vanhan Hagakodin tiloihin. Samalla yksikkö muuttuu kokonaan tehostetun asumisen yksiköksi. Toiminnan kustannukset on huomioitu vanhuspalveluiden budjetissa, kiinteistökulut puolestaan tilahallinnon budjetissa. Uudelleenjärjestelyistä johtuen Mariakodin asukasmäärä pienenee 8–10 henkilöllä. Vähennyksen kompensoimiseksi paikkoja voidaan ostaa CIO-hankinnan kautta tehtyjen ostopalvelusopimusten puitteissa.

Uuden Tammissaareen sijoittuvan tehostetun asumispalveluyksikön alustavaa suunnittelua on jatkettu vuoden 2021 aikana. Hankkeelle on saatu poikkeuslupa kesäkuussa. Tekninen suunnittelu alkaa syksyllä ja rakentaminen on tarkoitus aloittaa keväällä 2022. Tavoitteena on, että yksikkö valmistuu vuoden 2024 aikana. Hankkeen kokonaiskustannukseksi on arvioitu 11 M€ ja rahoitetaan leasingillä.

Asiakkaat asuvat kotona heille järjestettyjen palveluiden avulla entistä pidempään. Tämä tarkoittaa sitä, että asumispalveluiden piiriin tullessaan asukkaiden toimintakyky on entistä alhaisempi ja että vaatimukset asumispalvelujen toiminnalle kasvavat. Asumisyksiköissä tarjotun palvelun laadun nostaminen edellyttää oman toiminnan tehostamista.

Toiminnassa valmistaudutaan ja sitä sopeutetaan hyvinvointialueen mukanaan tuomien muutosten mukaiseksi. Hyvinvointialueen valmistelutyön aikaisessa ”Arvokas elämän loppuvaihe” -projektissa työstetty alueellinen saattohoitotoimintakonsepti tulee käyttöönottovaiheeseen syyskuun 2021 aikana ja Raaseporin ikääntyneiden asumispalvelujen henkilökunta perehdytetään yhteiseen toimintamalliin kevään 2022 aikana. Ikääntyneiden palveluita on kehitetty projektissa, jossa on luotu yhtenäiset asumispalvelun

myöntämisen perusteet, kehitetty kuntien yhteistä hoivakotiportaalia ja työstetty asumispalvelujen valvontaprosessia päivitetään yhteiseen Länsi-Uudenmaan valvontasuunnitelman mukaisesti. Kaikkien näiden käyttöönottoa edistetään kevään 2022 aikana.

Kehittämiskohteeksi nostetaan edelleen prosessijohtaminen (LEAN) sekä ihmislähtöisen esimiestyön edistäminen. Suoraan huolenpidon laatuun ja hoitohenkilökunnan hyvinvointiin todistetusti vaikuttavat myös hoitotyöntekijöiden valmiudet ihmislähtöiseen työskentelyyn. Tämä on myös seuraavien vuosien kehittämistyön ydintä.

RAI-mittarin (Resident Assessment Instrument) käyttöönoton suunnittelu tehdään vuoden 2022 aikana ja ohjelma otetaan käyttöön vuoteen 2023 mennessä. Kinestetikkaosaamiseen panostetaan edelleen vanhuspalveluissa. Henkilöstökoulutuksia jatketaan ja syksyllä 2021 aloitettua esimiesvalmennusta jatketaan kevään 2022 aikana.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Toimintakyvyn arvioinnin kehittäminen sekä keskitetty asiakas- ja potilasohjaus</p>	<p>RAI-järjestelmän asteittainen käyttöönotto</p> <p>SAP-SAS-prosessi valmis</p> <p>Kuntoutus-, tarkkailu- ja jaksohoitoyksikkö perustettu</p>
<p>Koko hyvinvointialueen yhteinen RAI-järjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2023.</p> <p>Päivitetyn SAS- ja SAP-prosessin käyttöönotto on aloitettu.</p> <p>Arviointi- ja kuntoutusyksikkö avattiin elokuun lopussa.</p>	
<p>Henkilöstön hyvinvointia ja työyhteisöllisyyttä Raaseporin vanhuspalveluissa lisätään</p>	<p>Osaamisen kehittäminen henkilöstökoulutuksen avulla</p> <p>Työkierto toteutuu (25 % henkilöstöstä / vuosi)</p> <p>Henkilöstön rekrytointia kehitetään ja parannetaan parantamalla täyttämättömien vakanssien markkinointia</p>
<p>Henkilöstön koulutus paikan päällä sallittiin jälleen koronan jälkeen</p> <p>Työkierto alkoi 31.10.2022.</p> <p>Henkilöstöosastolle jätettiin ehdotuksia henkilöstön rekrytoinnin kehittämiseksi.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Palvelurakenteen kehittäminen</p>	<p>Mariakoti muutetaan tehostetuksi palveluasumiseksi</p> <p>Jatketaan uuden tehostetun palveluasumisen yksikön rakentamishanketta</p>
<p>Mariakodin peruskorjaus valmistui heinäkuussa. Yksikön muuttaminen palveluasumiseksi on mahdollista heti kun asukasmäärä sallii sen.</p> <p>Uuden tehostetun palveluasumisen yksikön rakentamishanke keskeytettiin.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Kuntoutus- ja arviointiosasto avattiin elokuun lopussa. Tämän seurauksena Villa Anemonen jaksohoito-osasto muutti Tammikuja 2:een (Hagahemmet-hoitokodin vanhoihin tiloihin). Jaksohoitopaikkojen määrä lisääntyi, ja lisäksi on paikkoja asiakkaiden arviointia varten. Nämä paikat ovat sellaisille asiakkaille, joiden lääketieteellinen tila on selvitetty mutta jotka tarvitsevat lisää aikaa toipumiseen. Osastolla määrätään jakso, jonka ajaksi asetetaan asiakkaalle tavoitteet ja jonka jälkeen arvioidaan, onko asiakas sellaisessa kunnossa, että hän pärjää kotona tukipalvelujen avulla.

Uuden Tammissaareen sijoittuvan tehostetun asumispalveluyksikön suunnittelu keskeytettiin poliittisen päätöksen puuttumisen vuoksi.

Hyvinvointialueen valmistelutyöhön liittyvän ”Arvokas elämän loppuvaihe” -projektin käyttöönotto aloitettiin ja henkilökunta osallistui kolmeen ensimmäiseen työpajaan aiheesta. Muiden sote-hankkeiden, kuten hoivakotiportaalin ja valvontaprosessin, päivittäminen ja edistäminen jatkui vuoden aikana.

Prosessijohtaminen (LEAN) sekä ihmislähtöisen esihenkilötyön edistäminen sekä muut kehittämissuunnitelmat ovat käynnissä.

Henkilöstötilanne oli haastava, määräaikaisen henkilöstön rekrytoiminen oli usein mahdotonta. Sekä sairaanhoitaja- että lähihoitajasijaisuudet paikattiin usein tuntityöntekijöiden voimin. Henkilöstö joutui työskentelemään alimitoituksella tilanteessa, jossa yksikössä on ollut asiakkaita jopa ylipaikoilla. Erityisesti vaikeuksia oli sairaanhoitajan rekrytoinnissa Mariakotiin. Yksikössä jouduttiin käyttämään vuokra- sairaanhoitajaresursseja.

Rekrytoinnin vaikea tilanne vaikutti myös Arviointi- ja kuntoutusosaston toimintaan. Suunniteluista 25:sta paikasta käytössä oli 20. Myös tyhjennetty osasto Villa Anemonessa, entinen intervalliyksikkö, oli poissa käytöstä rekrytoinnin haasteiden takia.

1.2.2022 tuli voimaan päivitetty tartuntalaki, jonka mukaan mm. sosiaalihuollon asumispalveluyksikössä hoitotehtävissä toimiminen edellyttää 48 ja 48 a §:ien mukaista rokotussuojaa. Kunnan koronatartuntojen korkea määrä heijastui myös hoitajien sairauspoissaoloihin. Molemmat tekijät aiheuttivat henkilöstöpulan syvenemistä entisestään.

Koronaepidemiaa ilmeni myös asumispalveluyksiköissä, kuten koko yhteiskunnassa. Niistä selviytyttiin henkilökunnan osaamisen ja joustamisen avulla kohtuullisen hyvin.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Jonotusaika, päiviä keskim.	88	70	70
Ympäri vuorokautiset paikat, oma tuotanto + ostopalvelut	274	265	277

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	100 272	73 000		77 725	4 725	106,5 %
Maksutuotot	2 959 993	2 994 670	33 330	3 100 872	72 872	102,4 %
Tuet ja avustukset	44 717	2 500		79 329	76 829	3173,2 %
Muut tuotot	1 402 379	1 359 000	76 000	1 496 735	61 735	104,3 %
Tuotot yhteensä	4 507 361	4 429 170	109 330	4 754 662	216 162	104,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				5,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-9 886 530	-11 899 890	456 960	-11 519 598	-76 668	100,7 %
Ostopalvelut	-5 508 094	-4 127 380	-541 750	-4 819 358	-150 228	103,2 %
Aineet ja tavarat	-340 156	-285 300	6 960	-366 982	-88 642	131,8 %
Avustukset						
Muut kulut	-2 344 387	-2 344 960	-31 500	-2 466 947	-90 487	103,8 %
Kulut yhteensä	-18 079 168	-18 657 530	-109 330	-19 172 886	-406 026	102,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				6,0 %		
Toimintakate	-13 571 808	-14 228 360	0	-14 418 225	-189 865	101,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				6,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 563			3 034		
Sisäiset kulut	-4 256 926	-4 441 940	0	-4 199 244		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Koronaepidemian vuoksi suojarusteiden käyttö oli edelleen runsasta, ja hoitotarvikkeiden hankintakustannukset ylittyivät 54 750 eurolla.

Ajalla 1.6.–31.8. maksettiin henkilöstöjaoston päätöksen mukaisesti hoidon lisäkorvauksia, mikä vaikutti henkilöstökustannuksiin. Ylimääräistä ylityskorvausta maksettiin 1.9. alkaen.

Kuntoutus- ja arviointiyksikkö budjetoitiin aloittamaan toimintansa 1.3.2022, kun taas Villa Stellan palveluasumispaikkojen ostaminen budjetoitiin jatkuvaksi 31.3.2022 saakka. Toiminnallisen uudelleensuunnittelun mukaisesti kuntoutus- ja arviointiyksikön toiminta käynnistyi vasta elokuun lopussa, kun taas Villa Stellalta ostetaan paikkoja vuoden 2022 loppuun saakka. Tämä näkyy toteutumassa.

Koronatukea kirjattiin 69 290 euroa.

TERVEYSPALVELUT

Toimintakuvaus

Terveyspalveluihin kuuluvat terveysasemien avovastaanotto, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto ja kuntoutus (fysioterapia, puheterapia ja toimintaterapia, lapsi- ja äitiysneuvolatoiminta, koulu- ja opiskelija-terveydenhuolto, ehkäisyneuvonta ja lasten ja nuorten vastaanotto) sekä TK:n vuodeosasto. Päämääränä on edistää asukkaiden terveyttä ja toimintakykyä sekä ehkäisevillä toimenpiteillä että sairaanhoidolla. Palvelut on järjestettävä siten, että nykyisillä resursseilla saadaan mahdollisimman suuri terveyshyöty. Kaikessa suunnittelussa pyritään jatkuvuuden parantamiseen, hyvään saatavuuteen ja potilasturvallisuuteen. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja ja hyvää pätevyyttä.

Terveyspalvelut -osastoa johtaa kaksi osastopäällikköä, joilla on omat vastualueet. Johtava lääkäri vastaa kaikesta lääkäritoiminnasta, hammashoidosta sekä erikoissairaanhoidosta. Terveyspalvelupäällikkö vastaa avovastaanoton, ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja kuntoutuksen sekä vuodeosastohoidon hoitotoiminnasta.

Raasepori osallistuu useisiin kehittämishankkeisiin osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella tehtävää kehittämistyötä. Yhteistyössä Savoa Partnersin konsulttien kanssa tehdään syksyllä 2021 kartoitus, joka todennäköisesti johtaa laajaan kehittämistyöhön vuonna 2022. Tavoitteena on parantaa hoidon jatkuvuutta siten, että potilaalla on moniammatillinen tiimi ja yhteyshenkilö, johon hän ottaa yhteyttä kaikissa asioissa, ja joka koordinoi hoitoa. Näin selkeytetään, kenellä hoitovastuu on, ja vältetään päällekkäistä työtä. Myös terveydenhuollon avovastaanoton, kuntouttavan toiminnan sekä mielenterveys- ja päihdehuollon rajapintoja lisätään. Vuodelle 2022 suunniteltu kehitys keskittyy jatkuvuuteen, palvelujen saatavuuteen, potilastyytyväisyyteen ja henkilöstön tyytyväisyyteen. Suuri osa hoidosta toteutuu etänä, ja vain osa asioista vaatii käynnin paikan päällä.

Terveyspalvelujen kehittämistä ohjataan vuoden 2022 aikana tavoitteena varautuminen hyvin toimivaan toimintaan I.I.2023, jolloin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa hyvinvointialueen yhteisten tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Terveyskeskuksen avovastaanotto

Terveyskeskuksen avovastaanoton tavoitteiden tulee olla linjassa tulevaisuuden sotekeskuksen tavoitteiden kanssa.

Tulevaisuuden sotekeskuksen kehittämishojelman viisi päätavoitetta ovat:

- [Yhdenvertaisten ja oikea-aikaisten palvelujen saatavuuden ja jatkuvuuden parantaminen](#)
- [Toiminnan painopisteen siirtäminen raskaista palveluista ennaltaehkäisevään ja ennakoiwaan työhön](#)
- [Palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantaminen](#)
- [Palvelujen poikkihallinnollisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen](#)
- [Kustannusten kasvun hillitseminen](#)

Tämä tarkoittaa, että:

1. Jonotusaikoja on lyhennettävä, ja tavoitteena on, ettei jonoja ole tulevaisuudessa. Potilaan hoito alkaa yhteydenotosta.
2. Perusterveydenhuoltoa vahvistamalla voidaan vähentää erikoissairaanhoidon tarvetta. Kehitystyötä tehdään ja siihen annetaan valtionapua. Perusterveydenhuollossa keskitytään terveyden edistämistöimiin kaikissa toiminnoissa, sekä terveysneuvonnassa että terveydenhuollossa.
3. Potilashoidon analysoinnilla on korjattava sekä tarpeettomia hoitotoimia että hoitotoimien puutetta. Painotetaan elämänlaatuun ja elinikään vaikuttavaa hoitoa, joka on potilaan omien tavoitteiden mukaista.
4. Tavoitteena on yhteistyö moniammatillisissa tiimeissä. Tällöin eri ammattilaiset voivat tukea toisiaan sen sijaan, että potilas saa lähetteen eteenpäin.
5. Kustannussäästöt ovat mahdollisia väestön ikääntymisestä huolimatta, mutta työ ei saa olla liian lyhytnäköistä. On tärkeää valmistella ja kehittää toimintaa niin pitkälle kuin mahdollista ennen vastuun siirtymistä hyvinvointialueelle. Näin voimme odottaa saavamme jatkossakin tukea Raaseporille sopiville ratkaisuille.

Osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen siirtymisen valmistelua siirtyy yksi sairaanhoitaja ja yksi terveydenhoitaja työllisyysosastolta terveydenhuollon avovastaanottoon.

Sairaanhoitajan resurssien vapauttamiseksi suoraan potilastyöhön toimintaan lisätään vastaanottoapulaisen toimi sellaisten tukipalvelujen hoitamiseksi, jotka eivät liity suoraan potilastyöhön.

Palvelujen saatavuuden lisäämiseksi otetaan käyttöön chat-sovellus, joka mahdollistaa yhteydenpidon terveydenhuollon avovastaanottoon digitaalisesti. Tämä vähentää puhelinjonoja, ja toivottu vaikutus on myös, että useita fyysisiä käyntejä voidaan korvata digitaalisilla yhteyksillä.

Kuntouttava toiminta ja ehkäisevä terveydenhuolto

Toiminta koostuu ehkäisevästä terveydenhuollosta, kuntouttavasta toiminnasta sekä lasten ja nuorten vastaanotosta.

Lasten ja perheiden matalan kynnyksen palveluiden kehittämistä jatketaan vuoden 2022 aikana. Kevään 2022 aikana Tammisaaren toiminta siirtyy uusiin yhteisiin tiloihin ja muodostaa siten lapsille ja perheille yhteisen palvelupisteen yhdessä sosiaalipalvelujen kanssa. Lasten ja perheiden palvelujen yhteensovittamista jatketaan koko kunnassa painottaen matalan kynnyksen toimintaa tämän kohderyhmän palvelujen saatavuuden lisäämiseksi entistä varhaisemmassa vaiheessa. Yhteistyö kunnan muiden toimialojen kanssa on aloitettu vuonna 2021 palvelujen kehittämiseksi. Yhteistyö jatkuu vuonna 2022. Raasepori seuraa myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perhekeskuskehityksen linjoja. Samalla kun kehitetään lasten ja perheiden ennaltaehkäisevän toiminnan kehittämistä, myös lasten ja perheiden mahdollisuudet saada oikea-aikaista ja oikeatasoista apua lisääntyvät.

Aikuisväestölle suunnatun kuntouttavan toiminnan puitteissa kehitetään uusia yhteistyömalleja integroidun moniammatillisen kokonaisuuden kehittämiseksi yhdessä terveydenhuollon avovastaanoton kanssa. Tämä toteutuu Tulevaisuuden sotokeskuksen, jonka kehitystyötä ohjaa uusi hyvinvointialue, toimintatavoitteiden mukaisesti.

TK:n vuodeosasto

TK:n vuodeosasto on lyhytaikaishoito-osasto. Paikkamäärä riippuu osin tarpeesta ja osin osaavan henkilöstön saatavuudesta. Suurin osa potilaista tulee HUS sairaalasta, päivystyksen kautta tai jälkihoitoon. Toiminnan painopisteenä on lyhytaikaishoito ja tavoitteena on mahdollisimman nopeasti kartoittaa potilaan kokonaistilanne yhdessä omaisten ja potilaan kanssa kotiuttamisen suunnittelemiseksi. Onnistumisen kannalta ratkaisevaa on osaston yhteistyö sairaalan, ympärivuorokautisen asumisen, kotihoidon, kotiuttamistiimin sekä kotikuntoutuksen kanssa.

TK:n vuodeosaston keskimääräistä hoitoaikaa lyhennetään lisäämällä aktiivisen kuntoutuksen painottamista yhteistyössä kuntouttavan toiminnan kanssa. Monialaista yhteistyötä parannetaan kehittämällä sujuvampaa hoitoprosessia, jonka tavoitteena on vähentää hoitopäiviä.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Parannetaan palvelujen saatavuutta lisäämällä digitaalisten palveluiden tarjontaa</p>	<p>Digihyvintointi-sovellus on käytössä.</p>
<p>Digihyvintointia ei laajenneta hyvinvointialueella, mutta sähköiset palvelut on otettu käyttöön.</p>	
<p>Lasten ja perheiden matalan kynnyksen palvelujen saatavuutta ja yhteensovittamista parannetaan</p>	<p>Lapsille ja perheille suunnattu toiminta siirtyy samoihin tiloihin Raaseporintie 5:een.</p>
<p>Toiminta on muuttanut Raaseporintie 5:een</p>	
<p>Toiminta, joka tuottaa mahdollisimman suuren hyödyn asukkaiden terveydelle ja toimintakyvylle</p>	<p>Terveysindikaattorit</p>
<p>Lisäanalyysiä tarvitaan. Indikaattoreita ei ole seurattu järjestelmällisesti.</p>	
<p>Tuottavuus</p>	<p>Asukkaiden tulee saada hoitotakuun mukaiset palvelut asukaskohtaisella hinnalla, joka on yhtä suuri tai pienempi kuin vuonna 2021.</p>
<p>Vuoden aikana on ollut hankalaa antaa aikoja kolmen kuukauden kuluessa. Kiireelliset tapaukset on hoidettu, mutta kiireettömiä tapaukset ovat joutuneet odottamaan.</p>	
<p>Tyytyväiset potilaat</p>	<p>Kysely sekä TK:n käyttäjille että koko väestöä edustavalle otokselle, tavoiteltu taso hyvä ja tulevana vuosina nouseva suuntaus</p>
<p>Kysely piti tehdä huhti- ja toukokuun vaihteessa. Kyselyä ei ole tehty.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Tyytyväinen henkilökunta

Vuosittainen henkilöstökysely

Henkilöstöä ovat rasittaneet sairauspoissaolot, rekrytointiongelmat ja se, ettei potilaille ole voitu tarjota palveluja niin nopeasti kuin haluttaisiin. Työtä tehtiin jatkuvasti asian korjaamiseksi.

Analyysi toimenpiteistä

Terveyskeskuksen avovastaanotto:

Lääkäriresurssit olivat koko vuoden 2022 aikana puutteelliset, minkä johdosta Karjaalla ei ollut loka-marraskuussa lääkäreitä, vaan yhteistyötä tehtiin Lohjan terveyskeskuksen kanssa. Lokakuusta eteenpäin oli mahdollista saada ostolääkäreitä ja Karjaan terveysasema pystyi tarjoamaan lääkäripalveluja 5.12.2022 alkaen.

Toiminta oli edelleen kuormittunutta koronapandemian vuoksi erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Samaan aikaan koronarokotukset jatkuivat koko ajan, mutta niitä on kuitenkin ollut vähemmän kuin vuonna 2021. Hyvinvointialueeseen siirtymisen valmistelu vaati paljon resursseja.

Henkilöstöpulan vuoksi ohjatun omahoidon mallia ei voitu ottaa laajasti käyttöön. Yksittäiset työntekijät saivat koulutusta menetelmään. Sähköisiä yhteydenottomalleja otettiin käyttöön. Digihyvinvointi-keskustelupalvelun käyttöönotto päättyi hyvinvointialueen aloitteesta.

Terapiat Etulinjan -hanke käynnistettiin yhteistyössä mielenterveyshoidon ja päihdehuollon kanssa. Avovastaanottoon kuuluu ohjattu omahoito -työkalu, jossa tavoitteena on, että asiakkaat saavat nopeaa apua varhaisessa vaiheessa ennen kuin ongelmat vaativat suurempia hoitotoimia. Henkilöstö on saanut tietoa hankkeesta ja myös työkalun käyttöön liittyvistä koulutuksista. Työkalun käyttöönotto edellyttää työrauhaa, jota hyvinvointialueeseen siirtymisen yhteydessä ei vielä ole ollut.

Kuntouttava toiminta ja ehkäisevä terveydenhuolto:

Lapsi- ja perhetoiminnan toimijat osallistuivat aktiivisesti tulevan hyvinvointialueen eri työryhmiin, kuten perhekeskuskehitykseen, lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin, kuntoutukseen, neuvontatoimintaan, opiskeluhooltoon jne.

Lapsille ja nuorille suunnattu toiminta muutti uusiin yhteisiin tiloihin Raaseporintie 5:een.

Moniammatillisten perhevalmennusryhmien työ käynnistettiin uudelleen koronapandemian jälkeen, ja myös lasten kuntoutusryhmä käynnistettiin helpottamaan lasten ja nuorten palvelujen koordinoimista. Moniammatilliset lasten kuntoutusryhmät kokoontuivat säännöllisesti, mikä helpotti kaupungin lapsille ja perheille tarjoamien palvelujen yhteensovittamista. Moniammatillisten perhevalmennuskurssien ja lapsikuntoutusryhmien kehittäminen edistyi hyvin ja paransi perheille suunnattuja palveluja.

Digitaalisten palvelujen kehittäminen johti ehkäisyneuvonnan sähköiseen ajanvaraukseen.

TK:n vuodeosasto:

Vuodeosastohoidon prosessit ja kehittäminen olivat keskeisellä sijalla valmisteltaessa toiminnan siirtämistä hyvinvointialueelle. Toiminnan tehostaminen edellyttää resursseja sekä osasto- ja organisaatioarajat ylittävää yhteistyötä. Alueellisen osastotoiminnan kehittämishanke käynnistyi. Alueellisen osastotoiminnan kehittämiseen osallistuivat Hanko, Inkoo, Raasepori, Raaseporin sairaala/HUS sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustajia. Tavoitteena oli kartoittaa koko hyvinvointialueen hoito-osastotarvetta, jossa Raaseporin sairaalahanke oli osa suunnittelua.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Avovastaanotto/ sairaanhoitajakäyntien määrä	16 267	20 000	14 584
Avovastaanotto/ lääkärikäyntien määrä	19 146	12 000	7 859
Ei-kiireellinen hoito/ jonotusajat	12	10	18
Keskimääräinen hoitoaika, vuodeosasto	21	17	33
Sisäänkirjautumisia, vuodeosasto	610	750	390

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	207 972	143 000		412 421	269 421	288,4 %
Maksutuotot	685 902	644 860	0	524 717	-120 143	81,4 %
Tuet ja avustukset	1 017 454			1 017 454	414 346	0,0 %
Muut tuotot	10 604	12 800		6 684	-6 116	52,2 %
Tuotot yhteensä	1 921 932	800 660	0	1 358 169	557 509	169,6 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-29,3 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-7 732 769	-8 225 820	0	-7 530 937	694 883	91,6 %
Ostopalvelut	-2 860 922	-2 553 180	0	-3 480 375	-927 195	136,3 %
Aineet ja tavarat	-1 374 513	-1 141 250	0	-1 282 288	-141 038	112,4 %
Avustukset			0			
Muut kulut	-914 698	-923 100	0	-966 204	-43 104	104,7 %
Kulut yhteensä	-12 882 901	-12 843 350	0	-13 259 804	-416 454	103,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,9 %		
Toimintakate	-10 960 970	-12 042 690	0	-11 901 636	141 054	98,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				8,6 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0	0	0	0		
Sisäiset kulut	-1 941 172	-2 027 690	0	-2 083 622		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Terveyskeskuksen avovastaanotto

Hoitotarvikkeiden kustannukset ylittivät budjetoidun määrärahan 184 759 eurolla. Ylitys johtuu koronaan liittyvien suojavälineiden ja diabetesmateriaalin ostamisesta. Terveyskeskusten vaihtojen kustannukset olivat merkittävä menoerä.

Koronatukea on kirjattu 143 783 euroa, johon sisältyy korvaus lääkäreiden koronatyöstä.

Tulopuolelle on lisäksi kirjattu 110 923 euroa korvauksena hyvinvointialueen suunnittelusta. Vastaava kustannus on kirjattu osin palkkakustannuksina, mutta lähinnä tulevaisuuden sote-keskuksen kehittämishankkeen palvelujen ostoina.

TK:n vuodeosasto

Koronavirusepidemia vaikutti vuoteen 2022 sairauspoissaolojen ja vuodeosaston sulun muodossa. Tämä puolestaan johti siihen, että oman vuodeosaston paikkoja jouduttiin vähentämään ajoittain. Ylikäyttömaksujen kustannusten hillitsemiseksi ostettiin edelleen vuodeosastopaikkoja muilta kunnilta. Siitä huolimatta ylikäyttömaksuja on esiintynyt.

Koronatukea on kirjattu 51 647 euroa.

Kuntouttava toiminta ja ehkäisevä terveydenhuolto

Koronatukea on kirjattu 217 916 euroa korvauksena koronan ennaltaehkäisyyn liittyvistä rokotuksista sekä hallinnoinnista ja koordinaatiosta.

MIELENTERVEYSHOITO JA PÄIHDEHUOLTO

Toimintakuvaus

Mielenterveysyksikkö muodostuu kahdesta tiimistä: aikuistiimi sekä kuntoutuskeskustoiminta. Vastaanottotoimipisteitä on Tammisaarella, Karjaalla ja Pohjassa. Päihdehuolto muodostuu ajanvarausvastaanotosta sekä jalkautuvasta toiminnasta. Jalkautuvan toiminnan toimipiste on Tammisaarella, mutta sen palvelut ulottuvat koko Raaseporiin. Ajanvarausvastaanoton toimipisteet sijaitsevat Tammisaarella, Karjaalla ja Pohjassa. Mielenterveys- ja päihdehuolto tukee ihmisiä, joilla on erilaisia psyykkisiä- ja/tai riippuvuusongelmia ja heidän omaisiaan.

Mielenterveys- ja päihdehuollon kehittämistä ohjataan vuoden 2022 aikana tavoitteena varautuminen toimivaan toimintaan I.I.2023, jolloin toiminta siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Valmisteluissa keskitytään jatkuvuuteen, palvelujen saatavuuteen, potilasturvallisuuteen ja laadulliseen potilasohjaukseen siten, että hoitoa tarjotaan oikea-aikaisesti oikealla tasolla.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdehuollon kehittäminen toteutetaan integroimalla palvelut yhtenäiseksi osaksi muita perustason terveyspalveluja. Tavoitteena on parantaa matalan kynnyksen palvelujen saatavuutta riittävän varhaisessa vaiheessa ja osana tulevaisuuden sotekeskuksen kehittämistä.

Tavoite hoidon painopisteen siirtämisestä psykiatrisesta erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon mahdollistaa tehokkaan ja kustannustehokkaan hoidon aloittamisen entistä varhaisemmassa vaiheessa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toiminta valmistee siirtymisen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtymisen edellyttämien muutosten ja niistä aiheutuvien tavoitteiden mukaisesti. Muun muassa palvelujen saatavuuden ja laadukkaan sekä oikea-aikaisen ja oikeatasoisen potilasohjauksen parantamiseksi perustason mielenterveyspalveluissa kehitetään näyttöön perustuvia, tehokkaita ja tavoitteellisia psykososiaalisia hoitomenetelmiä, joiden piiriin yhä useammat pääsevät. Tämä toteutuu lisäämällä näyttöön perustuvien lyhytkestoisten terapioiden tarjontaa. Terapioihin on tyypillisesti pitkiä jonoja ja ongelmat ehtivät pitkittyä ennen riittävän tehokkaan hoidon tarjoamista. Näyttöön perustuvien psykososiaalisten lyhytkestoisten terapioiden tarjonta on vähäistä. Terapiat Etulinjaan -hanke on osa tulevaisuuden sotekeskuksen kehittämistä ja toteutetaan yhteistyössä terveydenhuollon avovastaanoton kanssa.

Hyvinvointialueeseen siirtymisen valmisteluna yksi psykologin toimi siirtyy työllisyysosastolta mielenterveys- ja päihdehuoltoon.

Päihdehuollossa palveluja suunnataan yhä enemmän ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Palkataan sosiaaliohjaaja vahvistamaan lasten ja nuorten ehkäisevää päihdehuoltoa.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Oikea-aikaisten ja oikealla tasolla tarjottavien palvelujen saatavuuden parantaminen laadullisella potilasohjauksella</p>	<p>Terapiat etulinjaan -hanke on käytössä.</p>
<p>Näyttöön perustuvien lyhytkestoisten terapiamenetelmien koulutukset käynnistettiin.</p> <p>Koulutukset viedään loppuun kevään 2023 aikana.</p>	
<p>Lapsille ja nuorille suunnattua ehkäisevää päihdehuoltoa vahvistetaan.</p>	<p>Lisäresursseja</p>
<p>Sosiaaliohjaaja palkattiin ja hän aloitti työnsä kesäkuussa.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Toiminnassa valmisteltiin hyvinvointialueelle siirtymistä. Vuoden aikana laadittiin mielenterveyshoidon ja päihdehuollon palvelukuvaukset. Myös organisaatiomalli kehiteltiin. Lyhytkestoisten terapiamenetelmien käyttöönotto aloitettiin yhteistyössä avovastaanoton kanssa Terapiat Etulinjaan -hankkeen puitteissa. Suuri osa henkilöstöstä osallistui koulutukseen itseopiskelun ja ohjauksen kautta. Hankkeen tavoitteena on parantaa matalan kynnyksen palvelujen saatavuutta riittävän varhaisessa vaiheessa ja osana tulevaisuuden sote-keskuksen kehittämistä.

Samaan hankkeeseen sisältyy myös osio ”Ohjattu omahoito”, jossa tavoitteena on, että asiakkaat saavat nopeasti apua lieviin mielenterveysongelmiin, jolloin vältetään ongelmien kasvaminen ajan mittaan. Ohjattu omahoito oli haastavaa ottaa käyttöön avovastaanotossa aika- ja henkilöstöpulan vuoksi. Lyhytkestoisen terapian koulutusten arvioidaan valmistuvan keväällä 2023, jolloin malli voidaan ottaa käyttöön Raaseporissa.

Yksi psykologin toimi siirtyi työllisyysosastolta osana hyvinvointialueen valmistelutyötä.

Sosiaaliohjaaja palkattiin päihdehuoltoon nuorten ehkäisevän hoidon vahvistamiseksi. Yhteistyö koulujen, neuvolan ja muiden toimijoiden kanssa tuotti tulosta, ja kynnyksen ottaminen yhteyttä päihdehuoltoon entistä varhaisemmassa vaiheessa alentui. Uuden sosiaaliohjaajan palkkaamisen myötä tämä työ vahvistui entisestään. Ankkurin puitteissa tehtävä toimiala- ja organisaatorajat ylittävä työ on aloitettu. Kyseessä on nuorisotoimen, perhekeskuksen, mielenterveyshoidon ja päihdehuollon sekä poliisin yhteistyö. Toiminnan tarkoituksena on tavoittaa varhaisessa vaiheessa sellaiset nuoret, jotka ovat syrjäytymisen vaarassa tai joihin liittyy päihteiden käytön tai rikollisuuden riski.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Suoritteet			
Päihdehuolto, käyntejä	3 788	4 000	3 955
Mielenterveyshoito, käyntejä	6 612	5 000	4 685

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	100 056	37 000	0	80 409	43 409	217,3 %
Maksutuotot	253 896	247 730	0	198 582	-49 148	80,2 %
Tuet ja avustukset	46 828			16 000	16 000	0,0 %
Muut tuotot	207 523	193 800	0	1 908	-191 892	1,0 %
Tuotot yhteensä	608 302	478 530	0	296 900	-181 630	62,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-51,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 019 903	-1 289 760	0	-1 034 287	255 473	80,2 %
Ostopalvelut	-2 115 388	-2 054 710	0	-1 925 705	129 005	93,7 %
Aineet ja tavarat	-40 889	-39 280		-47 434	-8 154	120,8 %
Avustukset						
Muut kulut	-142 452	-133 120	0	-159 564	-26 444	119,9 %
Kulut yhteensä	-3 318 631	-3 516 870	0	-3 166 990	349 880	90,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-4,6 %		
Toimintakate	-2 710 330	-3 038 340	0	-2 870 090	168 250	94,5 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				5,9 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-215 353	-215 353	0	-192 323		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Päivitetty asiakasmaksulaki vaikutti maksuihin siten, että tulot jäivät aiempaa pienemmiksi, koska perusterveydenhuollon mielenterveystyöhön liittyvistä avopalveluista ei saa periä maksuja. Asiaksmaksujen alentaminen tai poistaminen on ensisijainen suhteessa Kelan toimeentulotuen myöntämiseen.

Mielenterveys- ja päihdehuollon palveluja käyttäneitä asiakkaita oli vuonna 2022 1 767 henkilöä (päihdehuolto 684 henkilöä ja mielenterveyshoito 1 083 henkilöä):

Päihdehuolto

Lisää palveluja otettiin kaupungin omaan toimintaan, muun muassa kotikäyntejä ja katkohoitoa omassa kodissa, minkä vuoksi ostopalveluja tarvittiin vähemmän.

Mielenterveyshoito

Nuorten aikuisten tehostetun hoidon tarve lisääntyi samalla, kun myös mielenterveystyössä tehtiin kotikäyntejä ostopalvelujen sijaan omana toimintana.

HAMMASHOITO

Toimintakuvaus

Kuntalaisten suun terveydenhoidon järjestäminen lainsäädännön, asetusten ja ohjeistusten mukaan. Toiminta sisältää suun ja hampaiston tutkimuksen, hoidon ja ennaltaehkäisevän hoidon sekä ympärivuorokautisen kiireellisen hoidon järjestämisen. Perushoito tulee järjestää 3 kuukauden kuluessa, kuitenkin viimeistään 6 kuukauden kuluessa ja kiireellinen hoito hoidontarpeen arvion mukaisesti tarvittaessa 24 tunnin kuluessa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toiminta varautuu hyvinvointialueen aiheuttamiin muutoksiin. On tärkeää, että suun terveydenhuolto voidaan jatkossakin antaa lähipalveluna kunnassa. Tällä on merkitystä erityisesti 0–18-vuotiaille ja ikääntyneelle väestölle. Erikoishammashoidon mahdollisuudet voivat parantua, kun yhteistyötä tehdään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Hammashoidon jono on tällä hetkellä pitkä. Valtionavustuksesta voi olla hyötyä, mutta perusongelmana on pätevä henkilöstön ja erityisesti erikoishammaslääkäreiden puute.

Tiukempi hoitotakuu voi olla tulossa. Haasteenamme on edelleen henkilöstön saatavuus. Lisäksi tarvitaan tarkoituksenmukaisia tiloja ja varusteita. Suun terveydenhuollon hoidon tarve kasvaa, koska yhä suurempi osa väestöstä säilyttää omat hampaansa elämän loppuun asti. Kunnallista hammashoitoa yksityisen hammashoidon sijaan käyttävien potilaiden osuus on kasvanut viime vuosina, ja on todennäköistä, että tämä suuntaus tulee kasvamaan.

Ehkäisevää työtä tullaan edelleen korostamaan, mikä tarkoittaa panostusta siihen, että ehkäisevä hammashoito tavoittaa kaikki lapset ja että iäkkäällä väestöllä on mahdollisuus saada hammashoitoa myös tilanteissa, joissa he eivät voi enää itse aktiivisesti hakea sitä.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>Akuutti hoito kaikille asukkaille tarvittaessa</p> <p>Akuuttia hoitoa priorisoitiin voimakkaasti ja se toimii.</p>	<p>Kaikissa akuuteissa tapauksissa tarjotaan hammashoitoa omassa kunnassa vuorokauden sisällä tai viikonloppuisin Helsingissä</p>
<p>Hoitojono lakisääteisellä tasolla</p>	<p>Alle kuusi kuukautta</p>
<p>Ei toteutunut täysin. Tammissaaren terveysasemalla oli 10 kuukauden jono ja Karjaan/Pohjan terveysasemalla oli 6 kuukauden jono.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITeltu TAsO / MITTARIT

Ehkäisevä suun terveydenhuolto ja välttämätön hammashoito toteutetaan kaikille 0–18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Yhteistyö sosiaalihuollon ja koulun kanssa kaikkien lasten tavoittamiseksi, tarvittaessa etsivän toiminnan avulla.

Tavoitteena on, että ehkäisevä hammashoito tavoittaa 100 % lapsista ja nuorista

Koronaepidemia ja henkilöstöpula ovat hidastaneet jonkin verran valistushammashoitajan tutkimuksia.

Analyysi toimenpiteistä

Ylihammaslääkäri Jaakko Palmujoki aloitti työnsä 11.4.2022. Muun henkilöstön rekrytointikierros loppui 07.10.2022. Kaksi hakijaa hakivat kolmeen virkaan. Syyskuussa palkattiin määräaikaiseksi osalaillinen hammaslääkäri. Uudet hammaslääkärit pääsivät aloittamaan työnsä vasta vuodenvaihteen tienoilla joten jonot eivät siltä osin lyhentyneet merkittävästi. Jonojen purkua tehtiin ylitöinä. Loppuvuoden influenssa-kausi aiheutti vajausta henkilöstössä.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Käynnit - hammaslääkärit	22 390	21 000	13 716
Käynnit - suuhygienistit	4 103	4 000	3 438
Käynnit - hammashoitajat	1 190	2 000	966
Jonotusajat - kuukausia	8	6	10

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	73 716	71 000		70 317	-683	99,0 %
Maksutuotot	1 010 718	1 014 000	0	942 985	-71 015	93,0 %
Tuet ja avustukset	22 148			10 092	10 092	
Muut tuotot	0			90	90	0,0 %
Tuotot yhteensä	1 106 581	1 085 000	0	1 023 484	-61 516	94,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-7,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-2 396 815	-2 519 530		-2 515 359	4 171	99,8 %
Ostopalvelut	-442 024	-648 580		-658 049	-9 469	101,5 %
Aineet ja tavarat	-320 668	-330 400	0	-355 467	-25 067	107,6 %
Avustukset						
Muut kulut	-228 973	-228 370	0	-241 301	-12 931	105,7 %
Kulut yhteensä	-3 388 481	-3 726 880	0	-3 770 176	-43 296	101,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				11,3 %		
Toimintakate	-2 281 900	-2 641 880	0	-2 746 692	-104 812	104,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				20,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-362 378	-362 378	0	-575 335		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Taloudellisessa toteutuksessa poikkeamaa potilasmaksukatton ulottumisesta hammashoittoon vuonna 2022.

ERIKOISSAIRAANHOITO / MAKSUOSUUS

Toimintakuvaus

Toiminta-alueeseen kuuluu erikoissairaanhoidon (NordDRG-tuotteet, hoitopäivien määrä/psykiatria, käyntimäärä/psykiatria ja somatiikka). Polikliiniset palvelut toteutetaan pääosin Raaseporin sairaalassa, ja osastohoidon annetaan useassa HUSin alueen sairaalassa, erityisesti Lohjan sairaalassa, Jorvin sairaalassa, HYKSissä ja Raaseporin sairaalassa. Lisäksi määrärahaan kuuluu Raaseporin osuus HUSin akuutin hoidon Raaseporin sairaalan perusterveydenhuollon ympärivuorokautisesta päivystyksestä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Lähipalvelujen vakuuttava ja kustannustehokas tarjoaminen on nyt perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon yhteinen tavoite vuonna 2023 voimaan astuvan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelussa. On toivottavaa, että erikoissairanhoidon eri poliklinikat jatkavat toimintaansa Raaseporissa sekä perusterveydenhuollon tukena että sen varmistamiseksi, että asukkaiden lähellä on ainakin tavanomaiset palvelut ja tiheitä käyntejä edellyttävät palvelut.

Osastohoidossa tapahtuvat muutokset ovat todennäköisiä lähivuosina. Raaseporin sairaalassa toimii erikoissairanhoidon osasto, jossa on enintään 25 paikkaa. Sairaalan profiilin vuoksi osastohoidon on rajallista. Kuntien vuodeosastopaikat ja jaksohoitopaikat ovat sairaalan uuden profiilin myötä ruuhkaisia, ja alueellinen henkilöstöpula estää kapasiteetin optimaalisen hyödyntämisen. Siirtojen myöhästymispäivien määrä on kasvanut.

HUSin myöntämällä määrärahalta toteutettava hanke selvittää koko alueen osastohoidon tarvetta. Vaikka hyvinvointialue tulee vastaamaan suuresta osasta tai kaikista Raaseporin vuodepaikoista, hoidon tehokkuuden ja tavoitteellisuuden vuoksi tarvitaan kuitenkin erikoislääkäreiden konsultaatioita.

Kaikki toiminta vaatii diagnostisia palveluja.

Sitovat tavoitteet 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Jatketaan tavallisten erikoisalojen polikliinistä toimintaa sairaalassa.</p>	<p>Perusterveydenhuolto huolehtii yleislääketeitteestä. Perusterveydenhuolto käyttää HUSin erikoislääkäripalveluita.</p>
<p>Raaseporin sairaala tarjoaa polikliinistä, tavallisten erikoisalojen erikoislääkärihoitoa. Perusterveydenhuollon saatavuuden parantaminen ja perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon työnjaon selkeyttäminen vaativat lisäponnisteluja vuonna 2023.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Osastohoidon selvittäminen, pilotointi

Potilaat hoidetaan oikeassa paikassa.

Siirtojen myöhästymispäiviä vältetään.

Kesästä 2021 lähtien on jonotettu vuodeosastolta asumiseen ja erikoissairaanhoidosta vuodeosastolle. Uusi jaksohoito- ja kuntoutusosasto avattiin elokuun lopussa. Vuodeosastolle haettiin sairaanhoitajia ostopalveluna. Sakkopäivien määrää ei onnistuttu pienentämään.

Potilasta hoidetaan oikealla tasolla, jotta kustannukset pysyvät oikealla tasolla

Raaseporin erikoissairaanhoidon asukaskohtaiset kustannukset eivät saa nousta aiempiin vuosiin verrattuna, ellei siihen ole selkeitä syitä, kuten pandemia tai kaikkia kuntia koskeva kustannusten nousu.

Uutta tietoa erikoissairaanhoidon kustannusvertailusta kuntien välillä ei ole saatavilla.

Analyysi toimenpiteistä

Aktiivista suunnittelutyötä tehtiin ennen siirtymistä hyvinvointialueelle, yhteistyötä tehtiin sairaalan kanssa ja kehitystyötä tehtiin terveyskeskuksen sisällä kaikkien potilaiden oikeatasoisen hoidon vahvistamiseksi. Raaseporin sairaalan hoitama hanke käynnistettiin alueen ja sairaalan eri tasojen hoito-osastopaikkojen kartoittamiseksi ja suunnittelemiseksi. Mukana oli myös hyvinvointialueen edustajia. Henkilöstön sairauspoissaolot, koronatilanne ja niukat resurssit tekivät työstä haastavaa. Elokuun lopussa avattiin uusi osasto, jossa on paikkoja jaksohoidon ja kuntoutuksen potilaille, ja tämän odotetaan ajan mittaan osittain ratkaisevan erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon jonottavien potilaiden ongelman.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut:	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Hoitovuorokausien määrä osastolla/	795	6 500	720
Kävijämäärä yhteispäivystyksessä	8 746	8 000	9 358
Kävijämäärä perusterveydenhuollon päivystyksessä		0	0

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
			muutos			
Tuotot						
Myyntituotot	1 815	0		0	0	0,0 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	178 015			334 637	334 637	0,0 %
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	179 830	0	0	334 637	334 637	0,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				86,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut						
Ostopalvelut	-42 065 555	-45 350 000	0	-46 432 294	-1 082 294	102,4 %
Aineet ja tavarat						
Avustukset						
Muut kulut					0	0,0 %
Kulut yhteensä	-42 065 555	-45 350 000	0	-46 432 294	-1 082 294	102,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				10,4 %		
Toimintakate	-41 885 725	-45 350 000	0	-46 097 657	-747 657	101,6 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				10,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut						

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Erikoissairaanhoidon palvelujen käyttökustannukset olivat vuonna 2022 hieman korkeammat vuoteen 2021 verrattuna. Tämä siitä huolimatta, että NordDRG-tuotteiden kustannukset laskivat 2,7 miljoonalla ja suoritteiden määrä 1 775:llä. Hoitopäivien, käyntien ja päivystyskäyntien määrä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna. Päivystyskäyntien kustannukset ylittävät talousarviomäärärahan noin yhdellä miljoonalla eurolla.

HUS teki alijäämää, joka tasoitettiin jäsenkuntien maksuosuuksilla. Raaseporin osuus alijäämästä oli 2 501 440 euroa.

Koronatukea on kirjattu 154 312 euroa erikoissairaanhoidon hoitovuorokausista aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Lisäksi vuoden 2021 tuesta kirjattiin vuonna 2022 132 106 euroa (täsmäytys).

KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN VUOSINA 2020–2022:

	2020	2021	2022	2022 verrattuna vuoteen 2021
Hoitovuorokausia	1 487 043	1 412 280	1 896 605	484 325
NordDRG	24 284 636	26 359 139	23 665 479	-2 693 660
Kalliin hoidon rahasto	-112 345	-380 009	303 109	683 118
Käyntejä	10 130 808	10 358 605	10 533 975	175 370
Käynnit päivystyksessä/yhteis- päivystyksessä (muutos 1.10.2020)	1 204 414	1 886 148	3 008 382	1 122 234
Terveyskeskushoitovuorokaudet (päivystysvalvontapaikat + kombo-osasto) 2019: seurantaosasto	314 880	393 525	419 650	26 125
Ylikäyttövuorokausia	31 200	375 600	1 026 900	651 300
Potilasvakuutus	125 729	238 755	333 365	94 610
Muuta	2 417 842	2 612 050	2 370 228	-241 822
Osuus HUSin alijäämästä	1 481 383	0	2 501 440	
Osuus HUSin ylijäämästä		-1 263 147	0	
Osuus varastojen arvon alentumisesta	242 924	0	0	

Lähde: HUS/Total

ERIKOISSAIRAANHOITO / MUU ERIKOISSAIRAANHOITO

Toimintakuvaus

Toiminta-alueeseen kuuluvat röntgen, laboratorio, ensihoito, apuvälinekeskus sekä eläkkeet entisille erikoissairaanhoidon kuntayhtymien ja kuntainliiton työntekijöille.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

HUSin järjestämät diagnostiset erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon palvelut sekä Raaseporille että muiden seudun kunnille ovat erittäin tärkeitä. Hyvinvointialueeseen siirtymisen kannalta on tärkeää varmistaa, että nämä palvelut toimivat lähipalveluina. Diagnostiset palvelut hyötyvät HUSin kaltaisesta suuremmasta organisaatiosta. Laadun ja kustannustehokkuuden varmistaminen vaatii paljon teknistä ja lääketieteellistä osaamista.

Ensihoidon hallinnoinnista vastaa HUS, ja vuosia kestäneiden keskustelujen ja neuvottelujen tuloksena asukaskohtaisesta hinnasta tulee oikeudenmukaisempi. Vuonna 2022 kustannus on 40 euroa/asukas.

HUSin Apuvälinekeskus palvelee Raaseporin, Hangon ja Inkoon asukkaita riippumatta siitä, ovatko he erikoissairaanhoidon vai perusterveydenhuollon potilaita. Toimintaan kuuluvat hankinnat, kriteerien päivittäminen, ennakkotapauksien arviointi, henkilökohtainen testaus ja ohjaus oikeaan valintaan ja apuvälineiden oikeaan käyttöön. Henkilöstökulut muodostavat merkittävän osan kustannuksista. Näiden palvelujen tarjoaminen laajemmalle alueelle yhteisesti on järkevää, koska ne vaativat erityisosaamista. Alue ei kuitenkaan voi olla liian suuri, koska monet asukkaat tarvitsevat kotikäyntejä. Näiden palvelujen hoitamista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ei ole vielä selvitetty, mutta on järkevää jatkaa nykyistä yhteistyötä ainakin jonkin aikaa.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>Diagnostiset palvelut jatkuvat perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyönä.</p>	<p>Perusterveydenhuollossa tarvittavat diagnostiset palvelut tuotetaan ja ostetaan lähipalveluna HUSin diagnostiikalta</p>
<p>Merkittäviä muutoksia ei ole tapahtunut. Yhteistyö jatkuu entiseen tapaan.</p>	
<p>Laboratorio- ja röntgenpalveluiden kustannukset eivät kasva, vaikka perusterveydenhuollossa hoidetaan aiempaa enemmän potilaita.</p>	<p>Sama kustannustaso kuin vuonna 2021 (lukuun ottamatta koronatestausta, joka ei ole vertailukelpoista)</p>
<p>Perusterveydenhuolto ei ole pystynyt kasvattamaan osuuttaan.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Yhteistyö laboratorion, röntgenin ja apuvälinekeskuksen kanssa jatkui kuten aiemmin, mikä on tärkeää, jotta perusterveydenhuolto voi toimia optimaalisesti. Kunta on ollut edustettuna apuvälinekeskuksen myöntäjäryhmässä. Muutoksia tapahtuu todennäköisesti hyvinvointialueeseen siirtymisen jälkeen.

Tapaamisia HUS diagnostiikan kanssa on järjestetty säännöllisesti ja kriisitilanteissa ja muutosten yhteydessä yhteydet ovat toimineet.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot			0		0	0,0 %
Maksutuotot						0,0 %
Tuet ja avustukset	2 432 212			2 432 212	2 432 212	0,0 %
Muut tuotot						0,0 %
Tuotot yhteensä	2 432 212	0	0	1 981 312	1 981 312	0,0 %
Muutos (TP 2021 vs TP 2020)						
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 430 965	-1 310 000		-1 296 460	13 540	99,0 %
Ostopalvelut	-5 241 724	-3 101 440	0	-4 419 222	-1 317 782	142,5 %
Aineet ja tavarat	0			0		
Avustukset						
Muut kulut						
Kulut yhteensä	-6 672 689	-4 411 440	0	-5 715 682	-1 304 242	129,6 %
Muutos (TP 2021 vs TP 2020)				-14,3 %		
Toimintakate	-4 240 477	-4 411 440	0	-3 734 370	677 070	84,7 %
Muutos (TP 2021 vs TP 2020)				-11,9 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut						

Talouden analyysi

Testauksen koronatuon määrä on 1 981 312 euroa. Koronatestauksen kustannuksiksi on kirjattu 1 638 368 euroa. Avustus ei perustu kirjattuihin kustannuksiin, vaan kiinteään yksikköhintaan * testien määrään.

LAPSI- JA PERHEPALVELUT

Toimintakuvaus

Toiminta-alueeseen kuuluu lapsi- ja perhepalvelujen viranomaistehtävät. Toiminta on jakautunut ehkäisevään lasten- ja perhepalveluun (sosiaalipäivystyksen sekä perhekeskuksen toiminta), lastensuojelun avohuoltoon ja jälkihuoltoon, lasten ja nuorten sijoitukseen sekä lastenvalvojatehtäviin.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Vielä vuonna 2021 toimintaan vaikuttivat koronavirus sekä lapsi- ja perhepalveluyksikön suuret rekrytointiongelmat, lähinnä lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palveluihin liittyen.

Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti. Valmisteluihin ja mukautuksiin sisältyy mm. ehkäisevän lapsi- ja perhetyön kehittämiseen liittyvä työ, joka jatkuu vuonna 2022. Vuoden aikana sosiaalipalvelujen ehkäisevä lapsi- ja perhetyö siirtyy yhteiseen palvelupisteeseen kaupungin lapsiperheiden terveystalujen kanssa Raaseporintie 5:een, Tammisaareen. Samalla kun tämän yhteisen palvelupisteen kehittäminen on käynnissä, tulee myös koko toimintaa kehittää siten, että toiminta on kaupungin asukkaiden saavutettavissa kaupungin kaikissa osissa.

Lapsi- ja perhepalveluiden palvelukoordinaattorin aloitettua työnsä syksyllä 2021 matalan kynnyksen toiminnan kehittämistä suunnitellaan lisäämällä kaupungin osastojen ja toimialojen välistä yhteistyötä, kehittämällä perheiden digitaalisia apuvälineitä, koordinoimalla kaupungin palveluja niin, että yksittäinen perhe voi saada tarvitsemansa avun yhden yhteydenoton kautta sekä laajemmalla yhteistyöllä kaupungin kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Osana sosiaalipalvelujen ennalta ehkäisevän lapsi- ja perhetyön, jota nykyisin kutsutaan perhekeskukseksi, yhdistämistä terveystaluihin on tärkeää, että työn terminologia on oikea, ja siten vuodesta 2022 alkaen toiminnan nimen tulisi olla perhesosiaalityö, ei perhekeskus. Raaseporin perhekeskustoiminnan kehittäminen noudattaa myös uuden hyvinvointialueen perhekeskuskehityksen linjauksia.

Ennaltaehkäisevien lapsi- ja perhepalveluiden matalan kynnyksen palveluiden kehittymisen myötä perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet saada oikea-aikaista tukea ja apua lisääntyvät, mikä lisää palvelujen vaikuttavuutta sekä hillitsee kalliimpien erityispalvelujen kustannuksia. Lasten ja nuorten tukemista koskevan työn toteuttamiseksi tulee (myös lain mukaan) perhekeskukseen tehtävän yhteydenoton jälkeen laatia palveluarvio. Erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointi tulee aloittaa viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun asia on pantu vireille, ja arvioinnin on valmistuttava viimeistään kolme kuukautta sen aloittamisesta. Yhteydenottojen ja palveluarvioiden määrä on kasvanut osittain koronapandemiasta sekä nuorten ja lasten pahoinvoinnista johtuen sekä myös sen vuoksi, että toiminta on löytänyt paikkansa kaupungin tukiverkostossa.

Kysynnän kasvun myötä siihen vastaaminen on tärkeää. Tarvetta on yhdelle sosiaaliohjaajalle, joka tekee palveluarviointeja, sekä perheohjaajalle, joka antaa perheen pyytämää ja hakemaa tukea perheen ollessa yhteydessä yksikköön. Kasvanut tarve näkyy vuosien 2021 ja 2022 talousarvioissa ostopalvelujen määränä, millä voidaan perustella perheohjaajan toimen perustaminen. Palveluarvioinnit tulee suorittaa kaupungin virkasuhteessa oleva sosiaalihuollon ammattihenkilö, mikä on peruste sosiaaliohjaajan viran perustamiselle perhekeskukseen.

Lastensuojelu käsittää lapsiin ja perheisiin kohdistetun lastensuojelutyön, jota ohjaa lastensuojelulaki. Lastensuojelussa tavoitteena on voida ensisijaisesti toimia lastensuojelun avohuollon palvelujen tuottajana ja siten pyrkiä vähentämään kiireellisten huostaanottojen määriä. Lastensuojelun kehittämistyötä tehdään järjestelmällisen lastensuojelumallin kautta, jonka THL on kehittänyt aiemman LAPE-hankkeen kautta. Systemaattisen lastensuojelumallin työ on otettu käyttöön vuoden 2021 aikana, ja se jatkuu vuonna 2022. Vuonna 2022 myös sosiaalihuoltolain mukainen perhesosiaalityö koulutetaan systemaattisessa työmallissa osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien välisessä yhteistyössä toteutettavaa perhekeskushanketta.

Yhteisen Ankkuri-toiminnan suunnittelu yhdessä poliisitoimen kanssa on aloitettu vuoden 2021 aikana, ja toivottavasti todellinen asiakastyö voidaan aloittaa viimeistään vuonna 2022.

Edelleen myös perhehoitajien, tukihenkilöiden ja tukiperheiden koulutusta jatketaan alueellisesti sosiaalihuollon ja lastensuojelun avohoidon tuen ja avun lisäämiseksi ja tarjoamiseksi sekä perhehoidon sijoitusmahdollisuuksien tarjoamiseksi, mikä on erityisesti nuoremmille lapsille kustannustehokas ja hyvä vaihtoehto lastensuojelun sijoittamisessa.

Suunniteltujen hankkeiden toteuttamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi myönteiseen suuntaan on ratkaistava lapsi- ja perhepalveluyksikön henkilöstön rekrytointiin liittyvät suuret haasteet. Rekrytoinnin haasteet liittyvät pitkälti palkkapolitiisiin kysymyksiin sekä työnkuorimitukseen liittyviin kysymyksiin, koska lastensuojelun parissa työtä haluavien sosiaalityöntekijöiden kilpailu on kovaa.

Lastensuojelussa otetaan käyttöön vuodesta 2022 alkaen henkilöstömitoitus, jossa sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 35 asiakasta vuonna 2022. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin tulee lisätä lastensuojelun sosiaalityöntekijän virkojen määrää yhdellä. Tätä mitoitusta varten kaupunki saa osittain valtionosuuksia.

Kanta-palvelut laajenevat ja niiden käyttöönotto on aloitettu sosiaalihuollossa. Kanta-palvelujen laajentaminen sosiaalihuoltoon on osa valtakunnallista strategiaa, ja sähköisen arkistoinnin lisäksi tavoitteena on toteuttaa valtakunnallinen tietojärjestelmäpalveluiden järjestelmä ja jäsenelty dokumentaatio terveydenhuollossa. Kanta-palvelut aiheuttavat dokumentaation muutosten lisäksi muutoksia sosiaalihuollon it-ohjelmaan. Kehittämistyötä jatketaan ja tiivistetään vuoden 2022 aikana.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Paremmat matalan kynnyksen palvelut lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen.</p> <p>Enemmän poikkiammatillista yhteistyötä sosiaali- huoltolain tavoitteiden mukaisesti.</p>	<p>Raskaimpien hoitomuotojen käytön vähentäminen ja kuluja hillitseminen</p> <p>Lapsiperheiden sosiaalityön palveluarviointien määrä (sosiaalihuoltolain mukaan)</p>
<p>Yhteydenottojen määrä perhesosiaalityöhön kasvoi. Ajalla 1.1.–30.9.2022 tehtiin 70 palveluarviota. Ohjelman päivitysten vuoksi luotettavia tilastoja koko vuoden 2022 palveluarviointien määrästä ei ole saatavilla.</p>	
<p>Lapsi- ja perhepalvelujen yksilöasioiden määrän odotetaan vähenevän nyt tehtävillä panostuksilla perhekeskukseen.</p> <p>Henkilöstömitoitus 1.1.2022 alkaen on 35 asiakasta/sosiaalityöntekijä</p>	<p>Vähemmän yksilöasioita/sosiaalityöntekijä/perhetyöntekijä.</p> <p>Asiakkaiden määrä / sosiaalityöntekijä</p>
<p>1.1.–30.9.2022: 58 lasta/sosiaalityöntekijä</p> <p>Ohjelman päivitysten vuoksi luotettavia tilastoja koko vuoden 2022 palveluarviointien määrästä ei ole saatavilla.</p>	
<p>Lapsi- ja perhepalvelujen palvelukoordinaattori</p> <p>Hoitoprosessien selkeyttäminen.</p> <p>Lapsiperheiden yhteydenottamisen yksinkertaistaminen</p>	<p>Yhteydenottojen määrä:</p> <ul style="list-style-type: none">- Asiakkaat- Yhteistyötahot
<p>Yhteydenottojen määrä lapsi- ja perhepalveluiden palvelukoordinaattorille oli ajalla 1.1.–30.9.2022:</p> <p>Asiakkaat: 61 kpl</p> <p>Yhteistyökumppanit: 136 kpl</p> <p>Ohjelman päivitysten vuoksi luotettavia tilastoja koko vuoden 2022 palveluarviointien määrästä ei ole saatavilla.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Vuotta leimasi suuressa määrin uuden dokumentointiohjelman käyttöönotto ja hyvinvointialueeseen siirtymisen valmistelut. Ohjelmaa päivitettiin useassa vaiheessa ja dokumentoinnin todettiin vaatineen enemmän aikaa, koska uusi ohjelma vaatii aiempaa huomattavasti enemmän toimia dokumentointikertaa kohti. Uuden asiakastieto-ohjelman haasteet jatkuivat vuoden mittaan. Ohjelman päivitysten vuoksi luotettavia tilastoja ei voida esittää. Lisäksi ohjelmassa oli monia keskeytyksiä, jotka johtivat siihen, että viranhaltijat eivät ole saaneet tehtyä dokumentointiaan eikä päätöksiään suunnitelmien ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tukihenkilöiden/-perheiden tarve oli suuri. Tukiperheiden myöntäminen on avohuollon tukitoimenpide, joka on sekä taloudellisesti että lapsen edun kannalta onnistunut ratkaisu.

Henkilöstön kouluttamista järjestelmälliseen työtapaan jatkettiin vuoden aikana ja sitä toteutetaan myös perhesosiaalityössä hyvinvointialueen perhekeskuksen kehittämistyön kautta.

Hyvinvointialueen työryhmät ja aineistojen kerääminen ovat vaatineet tiimien henkilökunnalta paljon panostusta normaalien töiden hoitamisen ohella. Yksikössä ei ole ollut riittävästi henkilöstöä, mikä on vaikuttanut suoraan asiakastyöhön, päätöksentekoprosesseihin, seurantaan jne. Henkilöstöllä on ollut suuri työtaakka, koska aineiston kerääminen sekä seuraavan vuoden toiminnan suunnittelu on vienyt paljon työaikaa, johon on jo aiemmin kuulunut paljon todellista asiakastyötä.

Perhesosiaalityö muutti kesällä Raaseporintie 5:een.

Ankkuritoiminta on käynnistynyt. Ankkuritoimintaa hoitava henkilöstö kokoontuu säännöllisesti viikoittain, ja ryhmän hoitamat asiakasasiat lisääntyvät tasaisesti.

Lastensuojelun henkilöstötilanne oli vaikea, koska kaikkia sosiaalityöntekijän virkoja ei ollut täytetty. Tämä tarkoitti, että asiakkaiden määrä sosiaalityöntekijää kohden kasvoi sen sijaan, että se laskisi lain edellyttämällä tavalla. Lain henkilöstömitoituksen mukaan sosiaalityöntekijän tulisi vastata korkeintaan 35 lapsesta. Uusien sosiaalityöntekijöiden rekrytointi jatkuu koko ajan.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lastensuojelu - laitossijoitukset/vrk määrä/vuosi	7 778	9 000	6 280
Lastensuojelu - perhehoito/vrk määrä/vuosi	8 545	8 000	8 323
Lastensuojelu - yksilöasioiden määrä	279	250	xxx
Laitossijoitukset/€/vrk	280	350	333
Perhehoito/€/vrk	93	95	82
Perhekeskus/yhteydenottoja	567	520	xxx

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	162	0		77	77	0,0 %
Maksutuotot	285 174	97 000		229 657	132 657	236,8 %
Tuet ja avustukset	1 515	190 000		0	-190 000	0,0 %
Muut tuotot	0	0		0	0	0,0 %
Tuotot yhteensä	286 851	287 000	0	229 734	-57 266	80,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-19,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 681 674	-1 731 640		-1 678 457	53 183	96,9 %
Ostopalvelut	-4 259 806	-4 463 500	0	-3 896 063	567 437	87,3 %
Aineet ja tavarat	-13 665	-57 810		-13 849	43 961	24,0 %
Avustukset	-109 844	-174 000		-111 143	62 857	63,9 %
Muut kulut	-151 845	-138 350	0	-297 894	-159 544	215,3 %
Kulut yhteensä	-6 216 834	-6 565 300	0	-5 997 405	567 895	91,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-3,5 %		
Toimintakate	-5 929 983	-6 278 300	0	-5 767 671	510 629	91,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-2,7 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-202 392	-202 392	0	-191 159		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Koska tukiperheiden tarve oli edelleen suuri, se tarkoittaa myös sitä, että tukiperheiden/-henkilöiden kustannukset ylittävät talousarviomäärärahan (104,3 %). Koska tukiperheen myöntäminen on keino ehkäistä intensiivisempien ja kalliimpien tukitoimien tarpeita, tukiperheiden käyttö on kuitenkin myönteistä kehitystä lastensuojelun ja ennaltaehkäisevän työn kannalta. Perhehoidon kustannukset ovat budjetoitua suuremmat (105,4 %), koska useita lapsia voitiin sijoittaa perhehoitoon laitoshoidon sijaan. Perhehoito on kuitenkin parempi vaihtoehto kuin laitoshoido sekä lapsen edun että taloudellisen näkökulman kannalta. Laitoshoidon nettototeutuma on 95,5 % budjetoidusta määrärahasta.

Vuonna 2020 tuloutettiin kuntariidan johdosta 163 138 euroa. Asia ratkesi vuonna 2022, ja kaupunki hävisi kuntariidan. Tämän seurauksena vastaava määrä kirjattiin vuoden 2022 tilinpäätöksen kuluihin. Kustannukset kirjattiin muihin kuluihin.

AIKUISSOSIAALITYÖ JA VAMMAISPALVELUT

Toimintakuvaus

Toiminta-alueeseen kuuluvat aikuissosiaalityön viranomaistehtävät sekä vammaispalvelu, joka on jaettu omaan tuotantoon ja ulkoisiin sopimuksiin (erityishuollon ostopalvelut).

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa valmistellaan, sopeutetaan ja mitoitetaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti. Valmisteluun ja mukautuksiin sisältyy muun muassa asiakaslähtöisten ja asiakas-keskeisten palvelujen ja toiminnan kehittäminen.

Kanta-palvelut laajenevat ja niiden käyttöönotto on aloitettu sosiaalihuollossa. Kanta-palvelujen laajentaminen sosiaalihuoltoon on osa valtakunnallista strategiaa. Sähköisen arkistoinnin lisäksi tavoitteena on toteuttaa valtakunnallinen tietopalveluiden järjestelmä ja jäsenelty dokumentaatio sosiaalihuollossa. Kanta-palvelut aiheuttavat dokumentaation muutosten lisäksi muutoksia sosiaalihuollon it-ohjelmaan, joka sisältää muun muassa vammaispalvelut ja aikuissosiaalityön.

Aikuissosiaalityö

Vuonna 2022 työn keskipisteenä tulee olla yhteisten toimintatapojen ja työtapojen löytäminen sekä palveluarviointeihin että muuhun työhön siten, että kaupungin resursseja käytetään mahdollisimman asiakasystävällisesti ja kustannustehokkaasti. Yhteistyötä tulee tehdä sekä kaupungin sisällä että yhdessä saman asiakaskunnan kanssa työskentelevien muiden palveluntuottajien kanssa. Ensisijaisesti kehittämissä keskitytään nuoriin ja paljon palveluita ja resursseja käyttäviin asiakkaisiin. Tavoitteena on yhteistyön lisäämisen lisäksi keskittää palvelut ja yhteydenpito asiakkaan kanssa paikkoihin, joissa asiakkaita tosiasiallisesti on, ja siten parantaa asiakaslähtöistä palvelua, joka tulee olemaan myös yksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteista.

Aikuisten asiakkaiden tukitarpeiden kartoitusten ja palvelutarpeen arvioiden myötä on voitu todeta, että tukitoiminnan tarve on kasvanut. Tämän vuoksi on syntynyt tarve kehittää aikuisten vapaaehtoista tukihenkilötoimintaa.

Välttämättömillä organisaatiomuutoksilla Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kehittämisen myötä yksi sosiaalityöntekijä siirtyy työllisyyspalveluista organisatorisesti aikuissosiaalityön piiriin.

Vammaispalvelut

Tavoitteena on lisätä myös vammaispalveluiden yhteistyötä kaupungin muiden toimijoiden kanssa lähinnä asiakkaiden saavutettavuuteen liittyvissä kysymyksissä sekä kehittää moniammatillista yhteistyötä. Tärkeää on myös pyrkiä tiedottamaan vammaispalveluiden tarjoamista palveluista.

Vuoden 2021 talousarviosuunnittelussa oli varattu 400 000 euroa vuodelle 2022 asumispalveluyksikön kehittämiseen Nävis-toimintaan kaupungin omassa ohjauksessa. Tämä varaus on nyt kohdennettu uudelleen, koska hyvinvointialueiden suunnittelussa on ilmennyt, että erityishuollon palveluiden järjestäminen siirtyy laajasti hyvinvointialueelle vuodesta 2023 alkaen. Rahoitus on kohdennettu uudelleen

koskemaan lapsi- ja perhepalveluita (joiden arvioitiin taloussuunnitelmassa alenevan 200 000 euroa) sekä terveyspalveluita / mielenterveys- ja päihdepalveluita, joissa kustannukset nousevat. Lisäksi pieni osa on varattu Näviksen nykyisten palvelujen kehittämiseen ohjaajan toimella, koska Näviksen asumis- palvelujen tarve on tällä hetkellä tarjontaa suurempi.

Vuoden 2021 lopulla suunnitellaan uuden kuljetuspalvelun käynnistämistä yhdessä Siuntion, Inkoon, Lohjan ja Karviaisen kanssa. Uuden kuljetuspalvelun tavoitteena on, että se toimii tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.

SITOVAT TAVOITTEET 2021

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Aikuissosiaalityössä toteutettujen palvelutarpeen arviointien seuranta</p>	<p>Arviointien määrä suhteessa siihen asiakkaiden määrään, jotka saavat taloudellista tukea, kasvaa</p> <p>Alle 25-vuotiaiden nuorten palveluarviointien määrä (18–25 vuotta)</p>
<p>Tehtyjen palveluarvioiden määrä on pieni; vuosittain 50 %:n aikuissosiaalityön asiakkaista tulisi saada palveluarvio.</p> <p>Ohjelman päivitysten takia luotettavia tilastoja palveluarviointien määrästä ei voida esittää.</p>	
<p>Asiakaslähtöinen palvelu</p>	<p>Prosentuaalinen osuus asiakaskäyntien määrästä:</p> <ul style="list-style-type: none">- kotikäynnit- asiakastapaamiset muualla
<p>Kotikäyntejä ja varsinaisia asiakastapaamisia tehtiin vähän koronapandemian vuoksi 1.1.–31.3.2022. 1.4.–31.12.2022 suurin osa sosiaaliohjaajien asiakaskäynneistä on tehty muualla kuin toimistossa. Sosiaalityöntekijöiden osuus muualla tehdyistä käynneistä on pienempi.</p>	
<p>Asiakaslähtöinen ja toimiva kuljetuspalvelu</p>	<p>Kustannus/kk</p>
<p>Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun kustannukset ajalta 1.1.–31.12.2022 ovat 588 934 euroa (80 %), noin 49 077 euroa/kk.</p> <p>Lähitaksille tehtiin reklamaatio koskien ruotsinkielistä palvelua taksin tilaamisen yhteydessä. Lähitaksi on sittemmin tehnyt muutoksia palveluun.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

Erytishuollon kustannustehokkaammat ratkaisut

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Asumistuen asiakkaiden määrä/oman tuotannon asiakkaiden määrä

Asiakkaiden määrä/tuettu työ

Tuetun työn asiakkaiden määrä 1.1.–31.12.2022: 28 kpl

Asumistuen asiakkaiden määrä 1.1.–31.12.202: 33 kpl

Analyysi toimenpiteistä

Vuotta leimasi suuressa määrin uuden dokumentointiohjelman käyttöönotto ja hyvinvointialueeseen siirtymisen valmistelut. Ohjelman päivitys toteutettiin useassa vaiheessa, ja todettiin, että dokumentointi vaatii enemmän aikaa, koska uusi ohjelma vaatii aiempaa huomattavasti enemmän panostusta dokumentointitapahtumaa kohti.

Uuden asiakastieto-ohjelman haasteet jatkuivat vuoden mittaan. Ohjelman päivitysten takia luotettavia tilastoja ei voida esittää. Lisäksi ohjelmassa on paljon katkoksia, joiden seurauksena viranhaltijat eivät saaneet tehtyä dokumentointiaan tai päätöksiään suunnitellusti annettujen suuntaviivojen mukaisesti.

Hyvinvointialueen työryhmät ja aineistojen kerääminen ovat vaatineet tiimien henkilökunnalta paljon panostusta samalla kun normaalit työt ovat jatkuneet. Yksikössä ei ole ollut riittävästi henkilökuntaa, mikä on vaikuttanut suoraan asiakastyöhön, päätöksentekoon, seurantaan jne. Henkilöstön työmäärä on ollut suuri, koska aineiston kerääminen ja ensi vuoden toiminnan suunnittelu on vienyt suuren osan työajasta, joka jo on täytynyt varsinaisesta asiakastyöstä.

Aikuissosiaalityö

Koronapandemia vaikutti yhä työhön vuoden ensimmäisellä puolella.

Vuoden aikana käynnistettiin useita työryhmiä hyvinvointialueen yhteisten linjausten kehittämiseksi, ja osa henkilöstöstä sekä lähiesimiehistä osallistui työryhmiin.

Jälkihuollossa olevien nuorten määrä on kasvanut, ja aikuissosiaalityössä oli vuodenvaihteella noin 60 18–25-vuotiaasta asiakasta. Vuonna 2022 aikuissosiaalityössä on käsitelty 157 palvelunarvointitarvetta koskevaa ilmoitusta. Aikuissosiaalityö tekee paljon ikääntyneiden (yli 65-vuotiaiden) palveluihin kuuluvaa sosiaalityötä. Tämä työ tilastoidaan tällöin luokkaan ”ikäihmisten palvelut”, jolloin se ei näy esimerkiksi talousarvion seurannassa esitettävissä tilastoissa.

Vammaispalvelut

Lohjan, Karviaisen, Siuntion ja Inkoon kanssa järjestetty kuljetuspalvelu jatkui. Tiedotus- ja yhteistyötapaamisia järjestettiin palvelun tuottajien sekä palvelun käyttäjien edustajien kanssa. Koska kaupunki ei saanut toiminnasta palautetta, käyttäjille annettiin selkeämpää tietoa siitä, miten toiminnasta voidaan antaa palautetta, ja asiakkaita kehoitettiin antamaan palautetta, jotta saadaan todenmukainen kuva toiminnan toimivuudesta ja parannustarpeista.

Myös vammaispalvelussa käynnistettiin työ yhteisen linjan kehittämiseksi hyvinvointialueen palveluille. Henkilöstö osallistui eri työryhmiin, mikä käytännössä merkitsi sitä, että asiakastyöhön oli vähemmän aikaa.

Näviksen asumistuki lisäsi toimintaansa toukokuusta 2022 uuden rekrytoinnin myötä. Näviksen asumistuki pystyy nyt kohtaamaan varsin pitkälle tämänhetkisen tarpeen.

Raasepori osallistuu hankkeeseen FDUV Steget vidare - från arbetsverksamhet till arbete med lön. Hankkeella on kehitetty verkostotapaamisia ja onnistuttu vaikuttamaan niin, että vammaispalvelujen työelämävalmentajan tuella ja ohjauksella on tarjottu myös tavallisia (palkallisia) kesätyöpaikkoja henkilöille, joilla on älyllinen kehitysvamma.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Täydentävä toimeentulotuki, talouksien määrä/vuosi	323	300	260
Ehkäisevä toimeentulotuki, talouksien määrä/vuosi	103	120	149
Sosiaalihuotolain mukainen palvelutarpeen arviointi/% kyseisistä talouksista	23	50 x	

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	179 505	72 000		197 845	125 845	274,8 %
Maksutuotot	45 078	7 000		120 350	113 350	1719,3 %
Tuet ja avustukset	57 516	0		473 090	473 090	0,0 %
Muut tuotot	190 665	90 000		76 634	-13 366	85,1 %
Tuotot yhteensä	472 764	169 000	0	867 919	698 919	513,6 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				83,6 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 170 496	-1 421 950		-1 336 745	85 205	94,0 %
Ostopalvelut	-12 319 660	-11 665 730	-600 000	-13 360 987	-1 095 257	108,9 %
Aineet ja tavarat	-16 755	-9 790		-11 765	-1 975	120,2 %
Avustukset	-1 597 401	-2 075 000		-2 243 694	-168 694	108,1 %
Muut kulut	-177 506	-110 700	0	-136 894	-26 194	123,7 %
Kulut yhteensä	-15 281 818	-15 283 170	-600 000	-17 090 084	-1 206 914	107,6 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				11,8 %		
Toimintakate	-14 809 054	-15 114 170	-600 000	-16 222 165	-507 995	103,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				9,5 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	9 084	0	0	0		
Sisäiset kulut	-183 927	-173 080	0	-189 426		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Aikuissosiaalityö

Toteutuma 76,8 %

Viime vuosina aikuissosiaalityön toiminta on muuttunut taloudellisen tuen myöntämisestä asiakkaiden tukemiseen muiden sosiaalityön muotojen ja niiden tukimuotojen kautta. Tämä näkyy myös tarkasteltaessa toimeentulotukikustannusten vähentymisen taloudellisia vaikutuksia. Samalla muihin tukipalveluihin varattuja varoja ei ole myöskään käytetty täysimääräisesti, koska toiminta vielä hakee muotoaan.

Jälkihuollon kustannukset, joiden uudelleenjärjestely on johtanut siihen, että yli 18-vuotiaita asiakkaita hoidetaan nyt aikuissosiaalityössä, ovat kasvaneet ennakoitua enemmän. Kustannukset on kuitenkin sijoitettu lapsi- ja perhepalveluiden alle, joten niitä ei esitetä tässä lomakkeessa.

Vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä kustannukset nousivat yli 100 prosenttia. Nämä kustannukset liittyvät kustannuksiin, jotka ELY-keskus korvaa kunnalle. Korvaus on kirjattu tuottona vuonna 2022, joten se ei vaikuta vuoden nettotalousarviototeutumaan.

Vammaispalvelut / oma tuotanto

Toteutuma 103,7 %

Henkilökohtaisen avun kustannukset ylittävät budjetoidut varat lisääntyneen volyymin ja kasvaneen palvelutarpeen vuoksi (tarvetta useammalle avustustunnille). Lisäksi avustajayhtiöiden hinnantarkistukset (jotka eivät olleet käytettävissä vuoden 2022 talousarviota laadittaessa) vaikuttavat toteutumaan, jossa avustajatuntien määrä oli 6 000–7 000 t/kk.

Kun asiakaskohtaiset kustannukset ovat suuret, 1–5 asiakkaan lisäys merkitsee suurta kustannusmuutosta vahvistettuun talousarvioon verrattuna. Palvelua ei voida kieltää tehdyn palvelutarpeen arvioinnin perusteella, koska asiakkaalla on subjektiivinen oikeus palveluun.

Vammaispalvelut / ulkoiset sopimukset

Toteutuma 106,2 %

Erytyshuollon ulkoisten sopimusten kustannukset ylittivät vuodelle 2022 budjetoidut määrärahat 600 000 euron talousarviotarkistuksesta huolimatta.

Perhehoitoa on vuoden aikana onnistuttu järjestämään laajemmin kuin moneen vuoteen, mitä ei ole voitu ottaa huomioon vuoden 2022 talousarviota laadittaessa.

Asumispalvelujen ja laitoshoidon kustannukset ovat ylittyneet vaativamman ja siten kalliimman hoidon suuremman tarpeen vuoksi. Kotikuntamuutokset vaikuttivat uusien asiakkaiden määrään, mikä tarkoittaa, että asiakkaiden määrä on kasvanut. Erytyshuollon psykiatrisen hoidon kustannukset ovat suuret. Palvelut ovat tässäkin yhteydessä palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus, joten niitä ei voida evätä. Näitä kustannusten nousuja ei ole voitu ottaa huomioon vuoden 2022 talousarviota laadittaessa.

TOIMIALA: SIVISTYS

Perustietoa toimialasta

Sivistystoimialan pääasiallisena tehtävänä on tarjota riittävät ja laadukkaat palvelut varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa ja vapaa-ajassa. Sivistys- ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa palvelujen kehittämisestä voimassa olevan lainsäädännön ja kaupunginvaltuuston vahvistamien taloudellisten puitteiden mukaisesti. Sivistystoimialaan kuuluu neljä osastoa: varhaiskasvatus, opetus, vapaa-aikatoiminta sekä hallinto ja muu sivistys.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022

- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaineen edistäminen
- Uuden organisaatorakenteen luominen kaupungille

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023–2024

- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaineen edistäminen
- Kaupungilla on uusi organisaatorakenne

STRATEGIAN JALKAUTTAMINEN SIVISTYSTOIMIALAN TAVOITTEISIIN

Kaupunginvaltuuston 4.6.2018 § 45 vahvistaman strategian toimeenpanon katsotaan olevan toimialan eri osastojen päämäärä. Strategiassa esitetyt toimenpiteet on pyritty käsittelemään konkreettisina osina koko toimialan toimintaa.

Painopisteet:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilökunnan ja oppilaiden fyysinen ja psyykinen hyvinvointi
- Kestävä kehitys
- Sivistyksen toimintaa valmistellaan, sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti

Vuonna 2022 valmistuu kolme sivistystoimialalle ja koko Raaseporille tärkeää rakennushanketta: Askers Mustiolla, Fokus Karjaalla ja taidemuseo Kronan Tammisaarella. Lisäksi kansalaiskeskustelu kuntalaisten kanssa kaikessa toiminnassa toimii koko toimialan kokonaisvaltaisena tavoitteena vuosina 2022–2024.

Analyysi toimenpiteistä

Koronarajoitukset lieventyivät keväällä, ja eri toiminnot ovat voineet palata normaalitilaan syksyllä. Kävijät ovat löytäneet takaisin uimahalliin, ohjattuun liikuntatoimintaan ja kulttuuriopiston kurseille. Tämä johtuu osittain koronarajoitusten poistamisesta, mutta merkittävänä pidetään paperisen kurssiluettelon jakamista kaikille kotitalouksille.

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat olleet huomattavia erityisesti varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa, ja sijaisten saatavuus on ollut heikkoa. Tämän vuoksi arjen pyörittäminen päiväkodeissa ja kouluissa on ollut erityisen raskasta.

Ukrainasta tulleita pakolaisia on muuttanut Raaseporiin. Vuoden 2022 lopussa suomenkielisissä kouluissa oli 15 lasta ja ruotsinkielisissä kouluissa oli viisi lasta, jotka saivat valmistavaa opetusta. Varhaiskasvatuksessa on yhteensä 14 ukrainalaista lasta. Myös muista maista on tullut maahanmuuttajia Raaseporiin, ja heillä on myös oikeus valmistavaan opetukseen.

Varhaiskasvatuksen hakijoiden määrän kasvun vuoksi on ollut tarvetta perustaa uusia päiväkotiryhmiä. Päivähoitohakemusten määrän kasvu ei johdu maahanmuutosta eikä vastasyntyneiden määrän kasvusta, vaan toisaalta alle kolmivuotiaille lapsilleen päivähoitopaikkaa hakevien huoltajien määrän kasvusta, toisaalta perhepäivähoitajien määrän vähenemisestä. Tammisaareen on perustettu uusi osasto Björkebon päiväkotiin, Mustiolle on perustettu osasto toimintavuodelle 2022–2023 ja Karjaan–Pohjan alueelle kolme osastoa Kila daghemiin/Kiilan päiväkotiin.

Sivistystoimiala valmistautui hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin osallistumalla aktiivisesti erilaisiin siirtymään liittyviin työryhmiin ja verkostoihin. Hyvinvointialueeseen siirtyminen koski konkreettisesti koulukuraattoreita ja koulupsykologeja.

Hyvinvointikoordinaattori aloitti työnsä toukokuussa 2022. Työnkuvaan kuuluu muun muassa kaupungin ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön edistäminen sekä toimialojen välinen työ kaupungin hyvinvointityön edistämiseksi. Hyvinvointikoordinaattori osallistuu sosiaali- ja terveydenhuollon eri työryhmiin, verkostoihin ja hankkeisiin.

Hyvinvointikoordinaattori johtaa seuraavia työryhmiä:

- Hyvinvointityöryhmä
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin työryhmä
- Väkivaltaa ehkäisevän työn yhteistyöryhmä

Askersin ja kulttuuritalo Fokuksen toiminta käynnistyi syksyllä 2022 aikataulun mukaisesti, ja on käynnistynyt hyvin. Taidemuseo Chappen aikataulu ei pitänyt, ja sen avaamista lykättiin syyskuusta 2022 huhtikuuhun 2023. Näyttelytoimikunta on kokoontunut säännöllisesti, ja näyttelyn suunnittelu on edennyt hyvin.

Sivistystoimialalla on ollut mahdollisuus hakea valtionavustusta toiminnan kehittämiseen keväällä 2022. Avustusta on myönnetty seuraavasti:

Hallinto

Suomen malli (120 000 euroa)

Valtion erityisavustus sairaalaopettajien palkkaamiseen konsultatiivisen sairaalaopetuksen lisäämiseksi vuosina 2022–2023 (129 536,00 euroa)

Varhaiskasvatus

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosina 2022–2023 (415 155 euroa)

Valtion erityisavustus varhaiskasvatustilain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–2023 (375 622 euroa)

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023 (142 768 euroa)

Valtion erityisavustus turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen (106 148 euroa)

Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024 (90 406 euroa)

Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2023–2024 (54 055,45 euroa)

Koulutus

Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosina 2022–2023 (519 000,00 euroa)

Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024 (166 945 euroa)

Valtion erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamiseen ja kehittämiseen vuodelle 2023 (54 929 euroa)

Valtionavustukset vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetukseen sekä heidän oman äidinkieltensä opetukseen vuonna 2022 (35 088 euroa)

Lukiot

Valtion erityisavustus lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelman edistämiseen 2022–2024 (58 950 euroa)

Museot

Valtionosuutta saaville museoille, orkestereille ja teattereille myönnettävä yleisavustus, joka myönnetään koronaviruspandemian aiheuttaman lisärahoitustarpeen vuoksi (6 000 euroa)

Eritysavustus digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuuden ja säilyttämisen tukemiseen, yleisten kirjastojen yhteisiin palveluihin sekä museoiden digitalisaation tukemiseen (45 000 euroa)

Sivistystoimialalle vuonna 2022 myönnettyjen valtionavustusten kokonaismäärä on 2 319 196 euroa.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	799 807	1 188 800	0	1 134 093	-54 707	95,4%
Maksutuotot	1 841 169	1 827 990	0	1 853 645	25 655	101,4%
Tuet ja avustukset	1 691 910	1 545 350	0	1 703 598	158 248	110,2%
Muut tuotot	245 186	690 770	0	755 884	65 114	109,4%
Tuotot yhteensä	4 578 072	5 252 910	0	5 447 220	194 310	103,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				19,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-37 359 249	-39 308 720	-36 000	-39 647 803	-303 083	100,8%
Ostopalvelut	-12 669 739	-13 267 620	0	-13 373 148	-105 528	100,8%
Aineet ja tavarat	-1 452 170	-1 631 870	0	-1 484 254	147 616	91,0%
Avustukset	-1 550 131	-1 894 000	0	-1 735 902	158 098	91,7%
Muut kulut	-12 313 241	-12 736 860	0	-12 530 231	206 629	98,4%
Kulut yhteensä	-65 344 530	-68 839 070	-36 000	-68 771 338	103 732	99,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				5,2 %		
Toimintakate	-60 766 458	-63 586 160	-36 000	-63 324 118	298 042	99,5 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				4,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	255 143	635 090	0	622 350		
Sisäiset kulut	-20 030 691	-20 747 470	0	-20 535 028		

Talouden analyysi

Vuosi 2022 oli monin tavoin tapahtumarikas vuosi, myös taloudellisesta näkökulmasta. Sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla poikkeuksellisin taloudellinen epäkohta oli vuotuinen inflaatio, joka saavutti tason, jota Suomessa ei ole nähty sitten 1980-luvun. Sivistystoimialan kustannusrakenne muodostuu 58-prosenttisesti henkilöstökustannuksista, ja koska työehtosopimusneuvottelut johtivat nykyiseen korkeaan inflaatiotasoon nähden suhteellisen alhaiseen kustannusten nousuun, selvää inflaatiopaineita ei ole näkynyt sivistyksen 2022 tilinpäätöksessä.

Epävarma geopoliittinen tilanne aiheutti kuitenkin jälleen yllätyksiä ja uusia haasteita useille toimintoille. Ukrainan sota pakotti monet etsimään turvaa ympäri maailmaa. Ensimmäiset ukrainalaiset saapuivat Raaseporiin keväällä, ja nopea reagointi mahdollisti päivähoitopaikkojen tarjoamisen ukrainalaisille lapsille. Samoin monet ukrainalaislapset aloittivat koulunkäynnin heti keväällä. Tämä on tietenkin vaatinut lisäresursseja, joita ei ole voitu ennakoida talousarvion laadinnassa ja jotka ovat siten aiheuttaneet kustannuspaineita useille alan toimintoille.

Vuoden 2021 syksyllä tehtiin kaksi muutosta, joilla odotettiin olevan merkittävä taloudellinen vaikutus vuonna 2022. Nämä kaksi muutosta olivat päivähoitomaksujen tuloajan korotus ja oppivelvollisuuden laajentaminen. Muutosten taloudellinen vaikutus arvioitiin syksyllä 2021 ilman konkreettista käsitystä niiden todellisesta vaikutuksesta, koska molemmat muutokset tapahtuivat vasta elokuussa 2021. Vuoden 2021 lopussa saatiin signaalia, että molempien muutosten vaikutus oli ennakoitua lievempi. Vuonna 2022 tämä sai vahvistuksen. Oppivelvollisuuden laajentamisen on osoitettu aiheuttavan odotettua alhaisempia kustannuksia, mikä selittää lukioiden selkeän talousarvion alittumisen vuonna 2022. Tuloajan korotuksella odotettiin olevan 30 prosentin negatiivinen vaikutus päivähoitomaksuista saataviin tuloihin, mikä oli kansallinen linjaus. Todellinen vaikutus oli 15 prosenttia, mikä vaikutti osaltaan päivähoiton julkisen talousarvion alittumiseen vuonna 2022.

Paikalliset syyt johtivat taloudelliseen yllätykseen sivistyksessä. Myöhään syksyllä 2021 päivähoiton hakijamäärät alkoivat kasvaa nopeasti. Tämä suuntaus jatkui koko vuoden 2022, mikä merkitsi kovaa painetta koko vuodelle. Uusia osastoja jouduttiin avaamaan vuoden aikana päivähoitopaikkojen yllättävän lisääntyneen tarpeen vuoksi. Tästä aiheutui luonnollisesti odottamattomia kustannuksia.

Museon vuosi oli myös tapahtumarikas. Vuoteen 2022 mennessä odotettiin uuden taidemuseo Chappen avaamista. Rakennuksen viivästyminen lykkäsi kuitenkin avaamista vuoteen 2023, minkä johdosta osa tuloista ja kustannuksista siirtyi vuodelle 2023.

Sen sijaan kulttuuriopisto ja kirjasto sekä urheilu- ja kulttuuritoiminta pystyivät palaamaan lähes normaaliin toimintaansa kahden pitkän pandemiavuoden jälkeen. Useimmat ovat saavuttaneet vastaavat vierailijamäärät kuin ennen vuotta 2020, mutta joissakin toiminnoissa, erityisesti kirjaston, kansalaisopiston ja uimahallin vierailijamäärissä, on edelleen havaittavissa muutoksia käyttäytymistavoissa. Nähtäväksi jää, ovatko ne pysyviä.

Kaiken kaikkiaan sivistystoimiala alitti talousarvion 298 042 eurolla (talousarvion toteutuma 99,5 prosenttia). Tarkemmat selitykset poikkeamista löytyvät osastolomakkeista.

MUU SIVISTYS

Toimintakuvaus

Osasto Muu sivistys käsittää sivistystoimialan hallinnon, koulupsykologi- ja kuraattoritoiminnan, Raaseporin Kulttuuriopiston (vapaa sivistystyö sekä taiteen perusopetus), koulukuljetukset sekä yhteistyön muiden kouluttajien kanssa. Osasto tuottaa hallinnollisia palveluita, johtaa ja koordinoi talouden suunnittelua ja seurantaa sekä tukee osastoja kaikkia osastot ja toimialat ylittävissä asioissa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Sivistystoimialan yhteiset painopisteet ovat:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilökunnan ja oppilaiden fyysinen ja psyykinen hyvinvointi
- Kestävä kehitys
- Sivistyksen toimintaa valmistellaan, sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti

Kulttuuriopisto muuttaa Karjaalla uuteen Fokukseen Musiikkiopiston toiminnan osalta kesällä 2022.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023–2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa kehitetään hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaan.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Toiminnan valmisteleminen ja sopeuttaminen hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti</p>	<p>Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuneisiin tarpeisiin</p>
<p>Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuneisiin tarpeisiin</p>	
<p>Henkilöstön hyvinvointi</p> <p>Uusien työntekijöiden perehdyttämisen parantaminen</p>	<p>Kaupungin Intro-ohjelma on käytössä sivistystoimen hallinnossa ja Kulttuuriopistossa (elokuu 2022)</p>
<p>Toimialajohtaja, osastopäälliköt sekä Kulttuuriopiston rehtori ja vararehtori ovat saaneet Intro-ohjelman käytön koulutusta, ja ohjelma on otettu käyttöön.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Kestävä kehitys

Sähköisen allekirjoituksen mahdollistavien lomakkeiden kehittäminen

Sähköisen allekirjoituksen lomakkeet käytössä

Uudet sähköisen allekirjoituksen lomakkeet on otettu käyttöön

Kestävä kehitys

Virvatuli-kysely taiteen perusopetuksen opiskelijoille oppimisympäristöstä

Virvatuli-kysely taiteen perusopetuksen opiskelijoille on toteutettu lokakuussa 2022 taiteen perusopetuksen opiskelijoille.

Kysely on toteutettu syksyllä 2022 ja tulokset on esitelty henkilöstölle.

Yhtenäinen oppimispolku

Kaupungin kulttuurikasvatus-suunnitelma; musiikin taiteen perusopetus

"Iloa musiikista"/"Musikglädje"

Musiikkiopiston musiikkipedagogi on vierailut kaikissa esikouluissa syyslukukaudella.

"Kadonneen soittimen seikkailu"/"Det försvunna instrumentet"

Musiikkiopiston musiikkipedagogien ja oppilaiden toteuttama esitys järjestetty kevätlukukaudella.

"Iloa musiikista"/"Musikglädje"

Musiikkiopiston musiikkipedagogi on vierailut kaikissa esikouluissa syyslukukaudella.

"Kadonneen soittimen seikkailu"/"Det försvunna instrumentet"

Musiikkipedagogit ja musiikkiopiston oppilaat ovat järjestäneet esityksen kevätlukukaudella 2022

Väkivaltaa ehkäisevän poikkihallinnollisen yhteistyöryhmän asettaminen.

Laadittu toimintamalli väkivallan, lähisuhdeväkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi.

Hyvinvointikoordinaattori aloitti työnsä toukokuussa 2022. Kaupunginjohtaja on asettanut työryhmän laatimaan toimintamallia lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisemiseksi.

Selvittää Västra Nylands folkhögskolan ja Kulttuuriopiston yhdistymistä

Toteutettu selvitys

Valtuusto päätti 12.12.2022, että selvitys toteutetaan vuonna 2023

Analyysi toimenpiteistä

Muun sivistyksen toiminnassa varauduttiin hyvinvointialueen aiheuttamiin muutoksiin mahdollisimman hyvin. Sivistystoimiala osallistui aktiivisesti työhön nimeämällä edustajat kaikkiin hyvinvointialueen koollekutsumiin eri työryhmiin. Muun sivistyksen henkilöstöryhmä, johon hyvinvointialueuudistus eniten kohdistui, oli koulukuraattorit ja koulupsykologit.

Hyvinvointikoordinaattori aloitti työnsä toukokuussa 2022. Työnkuvaan kuuluu muun muassa kaupungin ja hyvinvointialueen välisen yhteistyön edistäminen sekä toimialojen välinen työ kaupungin hyvinvointityön edistämiseksi.

Hyvinvointikoordinaattori johtaa seuraavia työryhmiä:

- Hyvinvointityöryhmä
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin työryhmä
- Väkivaltaa ehkäisevän työn yhteistyöryhmä.

Hyvinvointikoordinaattori osallistuu lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon eri työryhmiin, verkostoihin ja hankkeisiin.

Koronarajoitukset helpottivat keväällä, ja syksystä lähtien toimintaa on voitu jatkaa kuten ennen koronapandemiaa. Kulttuuriopiston osallistujamäärä on noussut osittain siksi, että koronarajoituksia ei enää ole, ja siksi, että toimintavuoden 2022–2023 paperinen kurssiluettelo jaettiin kaikille kaupungin kotitalouksille, ja näin tavoitettiin useampia kuntalaisia.

Prosessikuvaustyö on jatkunut, ja se on valmistunut suunnitelman mukaisesti.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Koulukuljetus/oppilas	2 477	2 220	2 287
Opetustuntien määrät, kansalaisopist.	12 415	16 900	14 906
Osallistujien määrä, kansalaisopist.	4 653	6 800	4 936
Viikkotuntien määrä/Musiikkiopist.	480	482	482

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	524 817	616 870		593 021	-23 849	96,1 %
Maksutuotot	505 107	638 400		569 527	-68 873	89,2 %
Tuet ja avustukset	283 877	137 280		353 694	216 414	257,6 %
Muut tuotot	38 862	13 500		69 335	55 835	513,6 %
Tuotot yhteensä	1 352 663	1 406 050	0	1 585 577	179 527	112,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				17,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-3 562 239	-3 668 060		-3 766 661	-98 601	102,7 %
Ostopalvelut	-4 362 458	-4 108 390	0	-4 420 846	-312 456	107,6 %
Aineet ja tavarat	-55 452	-82 130		-57 327	24 803	69,8 %
Avustukset	-176 923	-262 000		-215 523	46 477	82,3 %
Muut kulut	-624 856	-621 200	0	-648 837	-27 637	104,4 %
Kulut yhteensä	-8 781 928	-8 741 780	0	-9 109 194	-367 414	104,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				3,7 %		
Toimintakate	-7 429 265	-7 335 730	0	-7 523 616	-187 886	102,6 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				1,3 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	101 524	93 230		109 683		
Sisäiset kulut	-852 826	-887 420	0	-919 065		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Hallinnossa käynnistettiin uusia valtionavustuksella rahoitettuja hankkeita, kuten valtion 129 536 euron erityisavustus sairaalaopettajien palkkaamiseen konsultatiivisen sairaalaopetuksen lisäämiseksi. Lisäksi Suomen mallia on jatkettu lukuvuoden 2021–2022 jälkeen uudella 120 000 euron valtionavulla. Näitä avustuksia ei ole otettu huomioon budjetoitavaiheessa, ja koska niillä on omarahoitusosuus, tämä on osaltaan vaikuttanut hallinnon talousarvion vähäiseen ylittymiseen. Hallinto ylitti talousarvion 10 945 eurolla ja talousarvion toteutuma oli 100,6 prosenttia.

Keväällä 2021 kilpailutetun ja syksyllä 2021 alkaneen uuden koulukuljetussopimuksen odotettiin tuovan merkittäviä säästöjä, ja tähän päästiin vuonna 2022. Vuosiin 2019 ja 2020 verrattuna nettokustannukset olivat 200 000–250 000 euroa alhaisemmat vuonna 2022. Nettokustannukset olivat vuonna 2022 noin 10 prosenttia alhaisemmat kuin vuosina 2019 ja 2020. Säästö ei kuitenkaan ollut yhtä merkittävä kuin hankinnan perusteella oli odotettavissa, ja siten koulukuljetukset ylittivät talousarvion noin 87 000 eurolla tai noin 4 prosentilla. Tämä johtuu yhtäältä siitä, että reittien kokonaiskilometrimäärä oli hieman suurempi kuin hankinnassa oli arvioitu, ja toisaalta siitä, että kilometrihintoihin on tehty pieni indeksitarkistus.

Kuten vuonna 2021, koulupsykologien rekrytoiminen oli haastavaa myös vuonna 2022, ja yksi virka oli suuren osan vuotta täyttämättä. Opetus- ja kulttuuriministeriön 25 000 euron valtion erityisavustus oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen edellyttämiin toimenpiteisiin on kuitenkin mahdollistanut psykologipalvelujen hankinnan suhteellisen pienin kustannuksin. Lisäksi yksi

kuraattorin virka oli täyttämättä vuoden viimeisinä kuukausina. Nämä tekijät ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että talousarvio alittui 51 682 eurolla, ja talousarvion toteutuma oli 93,6 prosenttia.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalle asetettiin vuodelle 2021 tiukat säästövaatimukset. Vuonna 2021 nämä säästövaatimukset onnistuttiin täyttämään, ja talousarvio alittui. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä mainittiin säästöjen toteutuminen erityisesti syksyllä 2021 toiminnan uudelleenjärjestelyn jälkeen, mikä antoi hyvän edellytyksen vuonna 2022 jatkuvien säästövaatimusten saavuttamiselle. Vuoden 2022 toteutuma osoitti tämän oletuksen oikeaksi, ja aamu- ja iltapäivätoiminta alitti talousarvion 6 714 eurolla. Talousarvion toteutuma oli 99,2 prosenttia.

Kahden haastavan pandemiavuoden jälkeen kulttuuriopisto pystyi palaamaan lähestulkoon normaaliin toimintaansa, kun koronarajoitukset helpottuivat vuoden 2022 alussa. Musiikkiopiston kustannukset olivat talousarvion mukaiset, mutta tulot alittivat talousarvion noin 28 000 eurolla tai 7,7 prosentilla. Osa alituksesta selittyy sillä, että vuosi 2021 oli taloudellisesti hyvä musiikkiopistolle. Tämä johti siihen, että yhteistyökuntien osuudet vuonna 2021 olivat etukäteen laskutettua pienemmät, mikä yhteistyösopimusten mukaisesti kompensoitiin vuonna 2022. Sen sijaan yhteistyökuntien osuus vuonna 2022 oli hieman ennakoitua suurempi, mutta tämä tasoittuu myös yhteistyösopimusten mukaan vasta vuonna 2023. Kokonaisuudessaan musiikkiopisto ylitti talousarvion 32 698 eurolla, ja talousarvion toteutuma oli 103,1 prosenttia.

Vuosi 2022 oli haastava kansalaisopistolle. Toiminta ylitti talousarvion 115 272 eurolla, ja talousarvion toteutuma oli 112,8 prosenttia. Pandemia on jättänyt jälkensä toimintaan, ja kaikki eivät ole palanneet kurseille kahden edellisen rajallisen toimintavuoden jälkeen. Tämä näkyy selvästi tulopuolella: tulot alittivat talousarvion 68 427 eurolla eli 18,8 prosentilla. Vertailun vuoksi tulot olivat vuonna 2019 noin 46 000 euroa suuremmat. Tuloksellisesti heikosta vuodesta huolimatta toivoa oli nähtävissä syksyllä, jolloin osallistujamäärät olivat kevääseen verrattuna suhteellisen korkeat verrattuna vuosiin 2018 ja 2019.

Kesän aikana jaetulla esitteellä oli varmasti myönteinen vaikutus syksyn osallistujamääriin. On kuitenkin huomattava, että osallistujien kokonaismäärä oli syksyllä edelleen alhainen verrattuna vuosiin 2018 ja 2019. Kustannusten osalta toiminta ylitti talousarvion 34 633 eurolla, mikä johtui pääasiassa odotettua suuremmista sisäisistä kustannuksista. Kokonaisuudessaan kulttuuriopisto ylitti talousarvion 147 970 eurolla, ja talousarvion toteutuma oli 107,6 prosenttia.

Kokonaisuudessaan muu sivistys ylitti talousarvion 187 886 eurolla, ja talousarvion toteutuma oli 102,6 prosenttia.

Muulle sivistykselle on vuoden aikana myönnetty seuraavat avustukset:

1. Suomen malli (120 000 euroa)
2. Valtion erityisavustus sairaalaopettajien palkkaamiseen konsultatiivisen sairaalaopetuksen lisäämiseksi vuosina 2022–2023 (129 536,00 euroa)

VARHAISKASVATUS

Toimintakuvaus

Varhaiskasvatuksen toimiala koostuu varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kokonaisuus, joka koostuu kasvatuksesta, opetuksesta ja hoidosta, joissa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Esikouluopetuksessa lapselle tarjotaan mahdollisuus inspiroitua, kokeilla ja oppia uutta. Lapsen kehitystä eri taito- ja valmiusalueilla laajennetaan leikkisällä tavalla monipuolisissa oppimisympäristöissä. Kommunikatiiviset ja sosiaaliset valmiudet vahvistuvat, ja lapsi oppii arvostamaan itseään ja muita. Esikouluopetuksella on suuri merkitys, kun aikaisessa vaiheessa havaitaan tukitarpeita kasvamiselle ja oppimiselle, annetaan tukea ja samanaikaisesti ennaltaehkäistään vaikeuksia.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toiminnan tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia varhaiskasvatuksessa ja esikoulussa. Laadukkaan varhaiskasvatuksen sekä tavoitteellisen ja tietoisien asteiden ylittävän työn avulla pyrimme luomaan yhtenäisen ja turvallisen oppimispolun lapsille varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen. Tavoitteen saavuttamisen edellytyksenä on henkilökunnan hyvinvointi. Koronapandemia on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen hyvinvointiin ja toimintaan varhaiskasvatuksessa. Työskentelemme yhdessä toimivan, hyvän ja turvallisen arjen luomiseksi.

Sivistystoimialan toimintaa valmistellaan, sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.

Painopisteet:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilöstön ja lasten hyvinvointi
- Kestävä kehitys

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023-2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa kehitetään hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Toiminnan valmisteleminen ja sopeuttaminen hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti</p>	<p>Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuneisiin tarpeisiin</p>
<p>Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen</p> <p>Yhtenäinen oppimispolku</p> <p>Askersin toiminta käynnistyy yhteisesti määritellyn arvopohjan mukaisesti. Arvopohja on kuvattu lukuvuosisuunnitelmassa.</p>	<p>Lukuvuosisuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2022.</p>
<p>Arvopohja luotiin joulukuussa 2021 järjestetyssä yhteisessä tapaamisessa. Lukuvuosisuunnitelmat on hyväksytty jaostoissa kesäkuussa 2022.</p>	
<p>Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen</p> <p>Yhtenäinen oppimispolku</p> <p>- esikoulun ja koulun välistä yhteistyötä kehitetään</p> <p>Bromarvin ja Snappertunan kokeilua arvioidaan</p>	<p>Arviointi on tehty</p>
<p>Arviointi tehtiin huhtikuussa 2022. Sivistyslautakunta hyväksyi 19.4.2022 kokeilun pysyväksi.</p>	
<p>Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen</p> <p>Toimintakulttuurin kehittäminen</p> <p>Laatujohtaminen: varhaiskasvatuksen jatkuva suunnittelu, arviointi ja parantaminen laadun kehittämiseksi</p>	<p>Arviointitulosten kooste toiminnan suunnittelun ja kehittämisen pohjana, valmis 1.8.2022.</p>
<p>Varhaiskasvatuksen asiantuntija on palkattu kehittämään, suunnittelemaan ja arvioimaan varhaiskasvatusta laadun parantamiseksi. Arviointitulosten kokoaminen on tehty ja toimintaa kehitetään tulosten pohjalta.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen

Kestävä kehitys

Kaikissa päiväkodeissa käsitellään teemaa Vastuullinen kulutus

Kaikki päiväkodit määrittelevät teeman tavoitteet

Päiväkodit ovat tehneet kartoituksen ennen teeman alkua ja sen jälkeen

Päiväkodit määrittelevät teeman tavoitteet, jotka saavutetaan 100-prosenttisesti

Kaikki päiväkodit ovat vahvistaneet ja täyttäneet omat tavoitteensa yhteiseen ”Vastuullinen kulutus”-teemaan liittyen.

Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen

Henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvoinnin vahvistaminen

Kartoitetaan henkilöstön hyvinvointia kyselyllä.

Hyvinvointikysely on suoritettu kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä kevätlukukaudella

Kysely on lähetetty varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Vastauksia saatiin 159, ja tulokset on esitelty päiväkodinjohtajille.

Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen

Henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvoinnin vahvistaminen

lasten oikeuksien edistämisen toimenpideohjelma toteutetaan Raaseporissa

Seuraavien painopistealueiden tavoitteisiin liittyvät toimenpiteet on toteutettu

- Lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi
- Kehityskuva ja osallistuminen yhdyskuntasuunnitteluun

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Asetettujen tavoitteiden mukaiset toimet on aloitettu, mutta ne ovat vielä kesken.

Tavoitteet ovat osin toteutuneet; esimerkiksi lasten päivä toteutettiin 20.II.2022.

Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen

Henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvoinnin vahvistaminen

Osallistumme yhteishankkeeseen KasvuVauhdissa joka kehittää menetelmiä hyvinvoinnin ja varhaisen tuen edistämiseen

Kaikki esikoululaiset osallistuvat hyvinvointia edistävään Friends-ohjelmaan

Yhteishanke KasvuVauhdissa etenee ja toteutuu yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti

Otetaan käyttöön lasten hyvinvointia ja varhaista tukea edistäviä menetelmiä

Kaikki esikoululaiset ovat osallistuneet Friends-ohjelmaan ja sen vaikutuksia on arvioitu

Hankkeet käynnistyivät suunnitelman mukaisesti. Lasten hyvinvointikysely lähetettiin henkilöstölle ja huoltajille. Friends-ohjelma on toteutettu useissa esikouluryhmissä. Lasten hyvinvointikysely on lähetetty huoltajille ja henkilöstölle. Verkkosivustolta kasvuvauhdissa.fi löytyy materiaalia päiväkotihenkilöstön tueksi.

Analyysi toimenpiteistä

Koronarajoitukset ovat hellittäneet vuodenvaihteen jälkeen, ja valmistauduimme vastaanottamaan pakolaisia Ukrainasta. Suomen- ja ruotsinkielisissä yksiköissä on tällä hetkellä 14 ukrainalaista lasta, joista suurin osa on Karjaan alueella. Esikoulussa valmistavan opetuksen parissa työskenteleville varhaiskasvatuksen opettajille maksettiin palkanlisä.

Sivistyslautakunta vahvisti myös lähiesikoulut 13.12.2022. Päivähoitopaikkoihin on kohdistunut edelleen suuria paineita vuonna 2022 Raaseporissa, erityisesti ruotsinkielisten 1–3-vuotiaiden osalta. Elokuussa avattiin Björkebon päiväkodissa uusi kaksikielinen osasto ja Svartå skolassa avattiin Råvarna/Ketut-niminen osasto. Kesäkuussa 2022 hyväksyttiin päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma, ja 1.8.2022 voimaan tulleen varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen lainmuutoksen vuoksi on tehty valmisteluita.

Elokuusta 2022 lähtien saimme varhaiskasvatukseen kaksi uutta erityisopettajan toimea, ja olemme palkanneet kaksi pätevää erityisopettajaa. Haasteena on rekrytoida suomenkielisiä päteviä varhaiskasvatuksen opettajia. Henkilöstöpula on ollut korkea ja sijaispula muodostaa suuren haasteen. Varhaiskasvatukselle myönnettiin 497 000 euroa lisähenkilöstön palkkaamiseen, ja tästä summasta 105 559 euroa on varattu yksityisille Steiner-päiväkodeille. Meille on myös myönnetty avustusta lapsille annettavaa tukea koskevan uudistuksen toteuttamiseen, pääasiassa henkilöstön, esim. ryhmäavustajien, palkkaamiseen. Lisäksi on saatu valtionavustusta varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseen, minkä puitteissa on palkattu varhaiskasvatuksen asiantuntija, jonka tehtävä on mm. laatia varhaiskasvatuksen laatuopas, sekä yksi kiertävä varhaiskasvatuksen opettaja, joka vapauttaa korvaajien työaikaa, jotta he voivat paremmin auttaa päiväkodin johtajia käytännöllisissä ja hallinnollisissa tehtävissä.

Askersin koulukeskus on valmistunut, ja koulut, päiväkotit, nuorisotoiminta sekä kirjasto ovat muuttuneet uusiin tiloihin, ja toiminta on käynnistynyt. Virallinen avaus tapahtui 16.9., jolloin myös Askersin taide-teos paljastettiin.

Syyslukukauden työ on voitu toteuttaa kuten ennen pandemiaa. Yksiköt ovat pystyneet järjestämään juhlia ja aloittamaan uudelleen hyvinvoinnin ja yhteisön kannalta tärkeitä perinteitä. 3–4-vuotiaat ovat saaneet osallistua kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisiin draamatyöpajoihin.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vuosina 2015-2020 syntyneet lapset	1 375	1 388	1 339
joista päivähoidossa	869	843	892
Vuonna 2015 syntyneet lapset	0		
joista esiopetuksessa	246	314	299
Lasten hoidon tuki (KELA)	279	295	239
Nettomeno/päivähoitolapsi	13 335	13 692	13 258

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	0			0	0	0,0 %
Maksutuotot	1 317 758	1 046 790		1 250 032	203 242	119,4 %
Tuet ja avustukset	526 382	544 000		671 709	127 709	123,5 %
Muut tuotot	3 863	240		1 762	1 522	734,2 %
Tuotot yhteensä	1 848 003	1 591 030	0	1 923 503	332 473	120,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				4,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-11 759 870	-12 222 830	-36 000	-12 717 891	-459 061	103,7 %
Ostopalvelut	-2 303 841	-2 467 600	0	-2 392 007	75 593	96,9 %
Aineet ja tavarat	-266 533	-275 510	0	-241 346	34 164	87,6 %
Avustukset	-1 223 620	-1 335 000	0	-1 177 977	157 023	88,2 %
Muut kulut	-2 426 988	-2 518 780	0	-2 509 630	9 150	99,6 %
Kulut yhteensä	-17 980 852	-18 819 720	-36 000	-19 038 851	-183 131	101,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				5,9 %		
Toimintakate	-16 132 849	-17 228 690	-36 000	-17 115 348	149 342	99,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				6,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	266	240		0		
Sisäiset kulut	-4 490 212	-4 696 070	0	-4 639 180		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Tapahtumarikkaan vuoden jälkeen varhaiskasvatuksen nettototeutuma oli talousarvion mukainen. Osasto alitti talousarvion 149 342 eurolla, mikä merkitsee 99,1 prosentin talousarviototeutumaa. Tulot olivat odotettua positiivisemmat; talousarvio ylittyi 332 473 eurolla ja talousarviototeutuma oli 120,9 prosenttia. Kustannukset ylittivät myös talousarvion, ylitys oli noin 183 131 euroa ja prosentuaalisesti talousarviototeutuma oli 101,0 prosenttia.

Toimintakate väheni 6,1 prosenttia eli 982 499 euroa vuodesta 2021. Tämä johtuu pääasiassa kustannuksista, jotka nousivat 1 057 999 eurolla. Erityisesti henkilöstökustannukset kasvoivat merkittävästi vuodesta 2021, mikä osittain selittää suuremmat tulot, koska tämä johtuu suuremmista avustustuloista. Useimmissa varhaiskasvatukseen myönnettyissä avustuksissa on omarahoitusosuus, joka on 5–30 prosenttia. Yleisin omarahoitusosuus on 20 prosenttia, ja jos tämä oletetaan kaikkien avustusten omarahoitusosuuksien keskiarvoksi, avustustulojen noususta aiheutuva kustannusten nousu voidaan arvioida lähes 190 000 euroksi.

Varhaiskasvatukselle on vuoden aikana myönnetty seuraavia avustuksia:

1. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosina 2022–2023 (497 000 euroa)
2. Valtion erityisavustus varhaiskasvatustalouden mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–2023 (449 987 euroa)
3. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023 (169 437 euroa)

4. Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronapandemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024 (90 406 euroa)
5. Valtion erityisavustus turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen (106 148 euroa)
6. Valtion erityisavustus digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen vuodelle 2023–2024 (54 055,45 euroa)

Hallinto

Kuten vuonna 2021, kotihoidon tukien kustannukset olivat vuonna 2022 ennakoitua alhaisemmat. Tämä vaikutti noin 140 000 eurolla hallinnon talousarvion alittumiseen, joka oli 225 830 euroa. Kotihoidon tuen alhaiset kustannukset voivat heijastaa vallitsevaa suuntausta, jossa lapset aloittavat päivähoidossa aiempaa nuorempina. Pidempiaikaisessa suuntauksessa voidaan nähdä, että vuodesta 2019 kotihoidon tukea saavien lasten määrä on laskenut 23,4 prosenttia, vuodesta 2020 18,2 prosenttia ja vuodesta 2021 14,3 prosenttia. Syksyllä 2022 kotihoidon tukea saavien lasten määrä laski jopa 80 lapsella keväästä 2022. Tämä on 30 prosentin vähennys. Myös päivähoitopalvelujen oston alentunut tarve vaikutti osaltaan talousarvion alitukseen.

Perhepäivähoito

Perhepäivähoito alitti talousarvion 238 453 eurolla, mikä johti 79,8 prosentin talousarviototeutumaan. Suurin syy huomattavaan talousarvion alitukseen on henkilöstökulut, jotka alittivat talousarvion 187 728 eurolla. Tämä johtuu siitä, että osa henkilöstöstä jäi eläkkeelle vuoden aikana, eikä heitä ole korvattu. Tämä johtuu siitä, että perhepäivähoidon lapsimäärä on vähentynyt viime vuosina, ja siten myös resurssien tarve on vähentynyt.

Päiväkodit

Päivähoito ylitti talousarvion 2,2 prosentilla eli 314 941 eurolla. Vuoden 2022 alussa tulorajan korotuksen taloudellinen vaikutus oli sen voimaantumisen jälkeen 1.8.2021 paremmin tiedossa kuin talousarviota laadittaessa. Syksyllä 2021 tulorajan korotuksesta aiheutuneet tulonmenetykset osoittautuivat arvioitua pienemmiksi, joten vuonna 2022 voitiin odottaa budjetoitua suurempia tuloja. Toteutuma vastasi odotuksia, ja tulot ylittivät talousarvion 273 229 eurolla eli 18,2 prosentilla. Päivähoitomaksujen osuus ylityksestä oli noin 198 000 euroa.

Koko vuodelle 2022 oli ominaista, että päivähoitopaikkojen ja siten resurssien tarve kasvoi jatkuvasti. Vuoden aikana avattiin uusia osastoja sekä Tammissaarella että Mustiolla. Resurssitarve ja uudet osastot näkyvät selvinä henkilöstökustannusten ylityksinä; henkilöstökulut ylittivät talousarvion 663 672 eurolla. Ylitykseen vaikuttivat myös sairauslomasijaisten ja muiden sijaisten suuri tarve sekä poikkeuksellisen korkeat lomapalkkajaksotukset.

Levoton maailmantilanne ja erityisesti Ukrainan sota aiheuttivat toiminnalle aivan uusia haasteita. Raaseporiin saapui ukrainalaisia perheitä vuoden aikana, ja päivähoidon tarjoaminen ukrainalaislapsille edellytti ylimääräisiä resursseja. Tästä aiheutui luonnollisesti odottamattomia kustannuksia, mutta syksyllä opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi kunnille avustuksen turvattomista oloista saapuneiden lasten päivähoiton järjestämiseen. Raaseporille myönnettiin 106 148 euroa, joten tällä yllättävällä tapahtumalla ei ollut suurta vaikutusta päivähoiton toimintakatteeseen.

OPETUS

Toimintakuvaus

Koulutus edistää lasten ja nuorten elinikäisen oppimisen jatkuvuutta. Toiminta kasvattaa terveeseen itsetuntoon ja ihmisyyteen sekä antaa lapsille ja nuorille hyvät tiedot ja valmiudet jatko-opintoihin ja laadukkaaseen elämään. Perusopetusta Raaseporissa annetaan luokat 1-6 (14 kpl), luokat 7-9 (3 kpl) sekä luokat 1-9 (2 kpl) käsittävissä kouluissa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Tavoitteena on tarjota laadukasta opetusta turvallisessa ja pedagogisesti rikkaassa oppimisympäristössä. Yhtenäisen oppimispolun valmistuminen luo tavoitteellisen oppiainerajat ylittävän oppimisympäristön mallin varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja sitä kautta lukioihin toiselle asteelle saakka. Tavoitteiden onnistuminen pohjautuu hyvinvoivaan henkilöstöön. Koronapandemia on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen koulujen hyvinvointiin ja toimintaan. Rakennetaan yhdessä uudenlaista, sujuvaa, hyvinvoivaa ja turvallista arkea.

Keskeistä:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointi
- Kestävä kehitys

Sivistystoimiala valmistautuu sekä sopeuttamaan että mitoittamaan toimintansa hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023-2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa kehitetään hyvinvointialueiden tuomien muutoksien mukaisesti.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p> ■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu </p>	
Valmistellaan ja sopeutetaan toimintaa hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.	Toiminta on valmistautunut ja sopeutunut hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.
Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuneisiin tarpeisiin	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>Yhtenäinen oppimispolku Aamu- ja iltapäivätoiminnan kokeilu kouluihin integroituna arvioidaan. Arviointi toteutetaan kyselyillä huoltajille ja esimiehille helmi-maaliskuussa.</p>	<p>Kyselyt esimiehille ja huoltajille on toteutettu.</p>
<p>Sivistyslautakunta on käsitellyt kokeilun tuloksia ja muuttanut kokeilun vakituseksi toiminnaksi.</p>	
<p>Yhtenäinen oppimispolku A1 ja A2 kielten opetussuunnitelma päivitetään.</p>	<p>A1 ja A2 kielten opetussuunnitelma on päivitetty.</p>
<p>A1 osalta opetussuunnitelmaa on päivitetty kesäkuussa sivistyslautakunnassa 14.6.</p>	
<p>Yhtenäinen oppimispolku Toiminta Askersissa käynnistyy yhdessä määritellyn arvopohjan mukaan. Arvopohja näkyy lukuvuosisuunnitelmassa.</p>	<p>Lukuvuosisuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa.</p>
<p>Lukuvuosisuunnitelmat ovat hyväksytyt sivistyslautakunnan suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä jaostoissa 15-16.6.2022</p>	
<p>Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi Kouluttaa henkilökuntaa kohtaamaan erityisen vaativan tuen oppilaita (Tänk om-projekti)</p>	<p>Tänk om -projekti on suoritettu Karjaan yhteiskoulussa, Höjdens skolassa, Katarinaskolassa ja Seminarieskolassa.</p>
<p>Tänk om -projekti on käynnissä Karjaan yhteiskoulussa, Höjdens skolassa, Katarinaskolassa ja Seminarieskolassa</p>	
<p>Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi Parannetaan uusien työntekijöiden perehdytystä.</p>	<p>• Intro on käytössä elokuussa 2022</p>
<p>Intro on käytössä kaikissa kouluissa.</p>	
<p>Oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointi Kartoitetaan oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointikyselyllä.</p>	<p>Hyvinvointikysely on suoritettu kaikissa kouluissa kevätlukukaudella.</p>
<p>Henkilöstökysely ja viihtyvyykskysely oppilaille on toteutettu kaikissa yksiköissä</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Kestävä kehitys Kestävä kehityksen työt ja projektit kuvataan lukuvuosisuunnitelmassa.</p>	<p>Lukuvuosisuunnitelmat ovat hyväksytyinä kesäkuussa 2022</p>
<p>Lukuvuosisuunnitelmat ovat hyväksytyt sivistyslautakunnan suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä jaostossa 15-16.6.2022</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Toimintavuosi on lähtenyt liikkeelle suunnitelmien mukaisesti. Ukrainan sodan vuoksi Raaseporiin on saapunut pakolaisia. Koska lapset ja perheet ovat saapuneet yksityismajoituksiin, on ollut vaikeaa kartoittaa sekä heidän sijaintia että suunnitella valmistavaa opetusta. Tästä huolimatta koulunkäynti on saatu aloitettua useissa kouluissa. Perheillä on ollut mahdollisuus valita koulukieleksi suomi tai ruotsi ja useimmat ovat valinneet suomen ja tästä syystä suomenkielisiin kouluihin on palkattu kaksi valmistavan opetuksen opettajaa. Suomenkielisessä opetuksessa on 12 lasta ja viisi lasta on valinnut ruotsinkielisen koulun, joissa he opiskelevat kotiluokassaan ja osittain tuntiopettajan opetuksessa.

Koronapandemia ja rajoitukset vaikuttavat koulujen opettajiin ja varsinkin sijaisten saamisessa on ollut paikoin suuria vaikeuksia. Tämä on tietysti entisestään kuormittanut koulujen arkea. Oppilaiden poissaolomäärät ovat suuria osassa kouluja.

Kevätlukukausi on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Sivistyslautakunta hyväksyi valmistavan opetuksen opetussuunnitelman. Kaupunki perusti huhtikuussa kaksi valmistavan opetuksen luokkaa ukrainalaisille sotapakolaisille. Lisäksi olemme antaneet yksittäisille vieraskielisille valmistavaa opetusta inklusiivisesti useissa eri kouluissa. Valmistavan opetuksen määrä on noussut merkittävästi.

Olemme saaneet valtionapua sairaalakoulun konsultatiiviseen erityisopetukseen kahdelle erityisopettajalle, tasa-arvon edistämiseen sekä harrastamisen Suomen mallin jatkamiselle 2022-2023.

Suomenkielisellä puolella haasteita on ollut jonkun verran rekrytoinneissa varsinkin yläluokkien maattisten aineiden osalta.

Uusi lukuvuosi on alkanut suunnitelmien mukaisesti. Sijaistarve on ollut suurta ja sijaisista on osin ollut puutetta. Olemme palkanneet kaksi konsultoivaa erityisopettajaa, jotka työskentelevät erityisopetuksen kehittämiseksi ja oppilaiden, opettajien ja perheiden tueksi.

Kiertävä valmistavan opetuksen opettaja on rekrytoitu myös ruotsinkieliselle koululle. Materiaalipankki valmistavan opetuksen tueksi on perustettu.

Askersin koulukeskus on valmistunut. Koulut, päiväkoti, nuorisotoiminta ja kirjasto ovat muuttaneet taloon ja toiminta on aloitettu. Virallisia avajaisia vietimme 16. syyskuuta, jolloin myös Askersin koulu-keskuksen oma taideteos paljastettiin.

Syyslukukauden työ on voitu toteuttaa kuten ennen pandemiaa. Koulut ovat pystyneet järjestämään juhlia ja aloittamaan uudelleen hyvinvoinnin ja yhteisön kannalta tärkeitä perinteitä. 5. vuosiluokan oppilaat ovat viettäneet yhdessä lasten päivää uudessa Fokus-talossa kaupunginjohtajan kutsusta. Oppilaat ovat voineet jälleen vierailla muun muassa kirjastoissa ja uimahallissa sekä ottaa vastaan vierailevia luennoitsijoita.

Erityisopetuksen kehittämistä on jatkettu monin eri tavoin, ja lisäksi on perustettu neljä erityisopettajan virkaa sekä erityispedagogiikan asiantuntijan virka. Konsultoivat erityisopettajat ovat kartoittaneet nykyiset resurssit ja niiden käytön pohjaksi jatkokehitykselle.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Oppilasmäärä yhteensä lk. 1-9	2 555	2 510	2 493
Nettomeno/oppilas yhteensä, sis.koulukulutukset	11 751*	11 985*	12 026*
Nettomeno/oppilas, opetus	7 308*	7 615*	7 649*
Tuntikehys/oppilas	2,21*	2,22*	2,29*
Sijoittuminen toisen asteen koulutukseen	100	100	100
* Luku ei sisällä sairaalakoulua eikä valmistavaa opetusta			

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	66 590	90 000		134 497	44 497	149,4 %
Maksutuotot	0			0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	710 397	494 120		467 593	-26 527	94,6 %
Muut tuotot	118 802	154 760		179 128	24 368	115,7 %
Tuotot yhteensä	895 789	738 880	0	781 217	42 337	105,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-12,8 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-17 234 628	-17 873 130	0	-17 737 561	135 569	99,2 %
Ostopalvelut	-4 439 183	-4 618 300	0	-4 670 461	-52 161	101,1 %
Aineet ja tavarat	-706 246	-646 350	0	-678 994	-32 644	105,1 %
Avustukset			0	-200		
Muut kulut	-6 349 791	-6 264 680	0	-6 268 015	-3 335	100,1 %
Kulut yhteensä	-28 729 848	-29 402 460	0	-29 355 231	47 229	99,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,2 %		
Toimintakate	-27 834 058	-28 663 580	0	-28 574 013	89 567	99,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,7 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	108 500	154 760		158 715		
Sisäiset kulut	-10 560 312	-10 569 520	0	-10 589 545		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Opetuksen tulos alitti vuoden 2022 talousarvion marginaalisesti. Alitus oli 0,3 prosenttia eli 89 567 euroa. Tulot ylittivät talousarvion 42 337 eurolla eli 5,7 prosentilla ja kustannukset alittivat talousarvion 47 229 eurolla eli 0,2 prosentilla. Vuoteen 2021 verrattuna tulot laskivat 108 572 euroa ja kustannukset nousivat 625 383 euroa. Opetuksen toimintakate väheni yhteensä 739 954 euroa eli 2,7 prosenttia.

Sekä kustannusten nousua että toimintakateen pienentymistä voidaan pitää nykyinen inflaatio huomioon ottaen kohtuullisina. Kustannuspainetta voidaan nähdä menoissa, kuten matkakustannuksissa ja kirjahankinnoissa, jotka ovat ylittäneet talousarvion, kun taas henkilöstökustannukset ovat pysyneet talousarvion rajoissa.

Suuri erotus vuosien 2021 ja 2022 tuottojen välillä selittyy sillä, että vuoden 2022 toteutuneet avustukset olivat pienemmät kuin vuonna 2021. Vuoden 2022 avustustulot olivat varsin pitkälti talousarvion mukaisia eikä ero johdu suoraan siitä, että avustukset olisivat olleet poikkeuksellisen alhaisia vuonna 2022, vaan ennen kaikkea siitä, että avustukset olivat vuonna 2021 erittäin suuria. Sen sijaan muiden kuntien laskutuksesta saadut tulot ja vuokratulot olivat vuonna 2022 huomattavasti suuremmat kuin vuonna 2021, joten tulot ylittivät budjetoidun summan.

Opetukselle on vuoden aikana myönnetty seuraavat avustukset:

1. Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosina 2022–2023 (519 000 euroa)
2. Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024 (166 945 euroa)
3. Valtion erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen vuodelle 2023 (54 929 euroa)
4. Valtionavustukset vieraskielisten sekä saamen- ja romanikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetukseen sekä heidän oman äidinkieltensä opetukseen vuonna 2022 (35 088 euroa)

Ruotsinkielinen perusopetus

Tulot ylittivät talousarvion 13,0 prosentilla eli 51 965 eurolla ja kustannukset alittivat talousarvion 2 176 eurolla, minkä vuoksi toimintakate alitti talousarvion 49 789 eurolla (talousarvion toteutuma 99,7 prosenttia). Kuten edellä mainittiin, muilta kunnilta laskutetut korvaukset vaikuttivat osaltaan odotettua suurempiin toteutuneisiin tuloihin. Lisäksi sekä vuokratulot että avustukset ylittivät budjetoidun summan.

Kustannusten osalta inflaatio näkyy selvästi kuljetuskustannuksiin kohdistuvina kustannuspaineina, ja kuljetuskustannukset olivat odotettua suurempia. Sen sijaan henkilöstökustannukset alittivat budjetoidun määrärahan, mikä voi johtua siitä, että budjetointivaiheessa palkkojen odotettiin nousevan työehtosopimuksen mukaisesti aikaisemmassa vaiheessa vuotta.

Ukrainan traaginen tilanne on pakottanut useat perheet etsimään turvaa ympäri maailmaa, ja myös Raaseporiin on saapunut ukrainalaisia lapsia koko vuoden ajan. Näiden lasten opetuksen järjestäminen on ollut haastavaa, mikä on myös aiheuttanut lisäresurssien tarvetta ja siten aiheuttanut odottamattomia kustannuksia vuoden aikana. Näiden kustannusten kattamiseksi maksetaan tulevina vuosina suurempi valtionosuus.

Suomenkielinen perusopetus

Suomenkielinen perusopetus alitti talousarvion 39 777 eurolla (talousarvion toteutuma 99,6 prosenttia). Tulot alittivat talousarvion 9 628 eurolla, mikä johtui pääasiassa avustuksista saatavista tuloista, jotka jäivät budjetoitua pienemmiksi. Kustannukset alittivat talousarvion 49 405 eurolla. Kustannusten alitus johtuu pääasiassa henkilöstökustannuksista, jotka toteutuivat odotettua alhaisempina. Alituksen syy on sama kuin ruotsinkielisessä perusopetuksessa, eli uusi työehtosopimus tuli voimaan vasta kesällä, kun taas talousarvio oli laadittu niin, että uusi työehtosopimus, jossa on palkkojen indeksikorotus, tulisi voimaan jo alkuvuodesta.

Kuten ruotsinkielisessä perusopetuksessa, Ukrainan sota aiheutti uusia haasteita suomenkieliselle perusopetukselle. Uusia resursseja tarvittiin, mikä näkyy selkeimmin joidenkin koulujen talousarvion ylityksissä. Kuten edellä mainittiin, nämä kustannukset kompensoidaan tulevina vuosina korotetuilla valtionosuuksilla.

LUKIOT

Toimintakuvaus

Lukio tarjoaa korkeatasoista yleissivistävää koulutusta, joka antaa hyvät valmiudet jatko-opintoihin ja muodostaa tärkeimmän väylän korkeakoulu- ja yliopisto-opintoihin. Koulutus kasvattaa terveeseen itsetuntoon ja ihmisyyteen sekä antaa nuorille hyvät tiedot ja valmiudet laadukkaaseen elämään. Raaseporissa lukio-opetusta antavat Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium ja Karjaan lukio.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Tavoitteena on tarjota laadukasta opetusta turvallisessa ja pedagogisesti rikkaassa oppimisympäristössä. Yhtenäisen oppimispolun valmistuminen luo tavoitteellisen oppiainerajat ylittävän oppimisympäristön mallin varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja sitä kautta lukioihin toiselle asteelle saakka. Tavoitteiden onnistuminen pohjautuu hyvinvoivaan henkilöstöön. Koronapandemia on vaikuttanut ja vaikuttaa edelleen koulujen hyvinvointiin ja toimintaan. Rakennetaan yhdessä uudenlaista, sujuvaa, hyvinvoivaa ja turvallista arkea.

Sivistystoimiala valmistautuu sekä sopeuttamaan että mitoittamaan toimintansa hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin. Myös laajennetun oppivelvollisuuden tuomat muutokset on huomioitu lukion toiminnassa.

Keskeistä:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointi
- Kestävä kehitys

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023-2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa kehitetään hyvinvointialueiden tuomien muutoksien mukaisesti.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Valmistellaan ja sopeutetaan toimintaa hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.</p>	<p>Toiminta on valmistautunut ja sopeutunut hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.</p>
<p>Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuneisiin tarpeisiin</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointi Opiskelijoille tarjotaan monipuolista tukea opintoihinsa, jotta he etenevät opinnoissa suunnitelman mukaisesti.</p>	<p>Järjestetään kertauskursseja ja tukiopetusta.</p>
<p>Kertauskursseja on järjestetty ja tukiopetusta tarjotaan säännöllisesti</p>	
<p>Perehdyttämisessä otetaan Intro käyttöön uusille työntekijöille.</p>	<p>Intro on käytössä elokuussa 2022</p>
<p>Intro on käytössä kaikissa lukioissa.</p>	
<p>Koulun hyvinvointityölle kirjataan suunnitelma osaksi lukuvuosisuunnitelmaa.</p>	<p>Lukuvuosisuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2022</p>
<p>Lukuvuosisuunnitelmat ovat hyväksytyt sivistyslautakunnan suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä jaostoissa 15-16.6.2022</p>	
<p>Kestävä kehitys Lukuvuosisuunnitelmaan laaditaan kestävä kehityksen koulukohtainen suunnitelma.</p>	<p>Lukuvuosisuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2022</p>
<p>Lukuvuosisuunnitelmat ovat hyväksytyt sivistyslautakunnan suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä jaostoissa 15-16.6.2022</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Ylioppilaskirjoitukset on pidetty kevään osalta ja lukion toiminta toteutunut suunnitellusti. Koronapandemia ja rajoitukset vaikuttavat koulujen opettajiin ja varsinkin sijaisten saamisessa on ollut paikoin suuria vaikeuksia. Tämä on tietysti entisestään kuormittanut koulujen arkea. Opiskelijoiden poissaolomäärät ovat suuria osassa kouluja. Sota Ukrainassa ja sen seuraaminen on osaltaan synnyttänyt huolta ja lisännyt opiskelijoiden pahoinvointia.

Yhteishaun tulokset ovat tulleet ja ensi lukuvuodelle Karjaan lukioon on tulossa 29, KBG on tulossa 37 ja EG on tulossa 56 uutta opiskelijaa. Lukiot ovat taas saaneet pidettyä mm. perinteiset penkkikset ja vanhojen tanssit koronarajoitusten helpotettua. Kevätlukukausi voidaan katsoa edenneen suunnitelmien mukaisesti.

Uusi lukuvuosi on alkanut suunnitelmien mukaisesti. Sijaistarve on ollut suurta ja sijaisista on osin ollut puutetta. Lukioden kansainvälinen toiminta on alkanut koronan jälkeen uudelleen. Lukioden välinen yhteistyö on kasvanut ja saanut uusia toiminnan muotoja. Syksyn ylioppilaskirjoituksen on saatu pidettyä suunnitellusti.

Syyslukukauden työ on voitu toteuttaa kuten ennen pandemiaa. Koulut ovat pystyneet järjestämään juhlia ja aloittamaan uudelleen hyvinvoinnin ja yhteisön kannalta tärkeitä perinteitä. Opiskelijat ovat voineet taas osallistua opintokäynneille ja ottaa myös vastaan vierailevia luennoitsijoita.

Lukioiden välisen yhteistyön puitteissa on järjestetty mm. Karjaan lukion ja Karis-Billnäs gymnasiumin opiskelijoiden yhteinen espanjan kielen kurssi sekä Ekenäs gymnasiumin ja Karis-Billnäs gymnasiumin opiskelijoiden yhteinen kielimatka Pariisiin.

Laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat 1. ja 2. vuosiluokkien opiskelijat. Oppivelvollisuuden laajentamisen vaikutus kaupungin lukioiden opiskelijoiden määrään on vielä epäselvä.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Opiskelijamäärä yhteensä	427	441	424
Nettomeno/opiskelija €	9 680	10 097	10 204
Lukion valinneiden osuus kaupungin peruskoulujen 9.luokan oppilaista, %	50	50	46
Oman lukion valinneiden osuus kaupungin peruskoulujen 9. luokan oppilaista, %	44	50	38
Ylioppilastutkinto ja päättötodistus kolmessa vuodessa, %	78	90	78

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot				-7		
Maksutuotot	0	0		34	34	0,0 %
Tuet ja avustukset	105 009	76 000		18 443	-57 557	24,3 %
Muut tuotot	18 604	3 030		23 932	20 902	789,8 %
Tuotot yhteensä	123 613	79 030	0	42 402	-36 621	53,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-65,7 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-2 807 263	-2 924 680		-2 861 288	63 392	97,8 %
Ostopalvelut	-555 141	-589 050	0	-609 623	-20 573	103,5 %
Aineet ja tavarat	-204 611	-343 710		-200 155	143 555	58,2 %
Avustukset	0			0	0	0,0 %
Muut kulut	-689 776	-682 880	0	-697 835	-14 955	102,2 %
Kulut yhteensä	-4 256 791	-4 540 320	0	-4 368 901	171 419	96,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,6 %		
Toimintakate	-4 133 178	-4 461 290	0	-4 326 498	134 798	97,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				4,7 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 119	3 030		333		
Sisäiset kulut	-1 175 437	-1 163 420	0	-1 185 713		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Lukiot alittivat talousarvion 3,0 prosentilla eli 134 792 eurolla. Tulot alittivat talousarvion noin 37 000 eurolla, ja toteutuma on 53,7 prosenttia budjetoidusta summasta. Kustannukset alittivat talousarvion 3,8 prosentilla, mikä merkitsee 171 419 euron poikkeamaa talousarviosta. Näin ollen voidaan todeta, että poikkeamat ovat suhteellisen suuria sekä tulojen että kustannusten osalta. Kun lukuja verrataan vuoteen 2021, voidaan todeta, että tulot ovat vähentyneet huomattavasti, eli 81 211 eurolla (65,7 prosenttia), kun taas kustannukset ovat kasvaneet kohtuullisemmin, eli 112 110 eurolla (2,6 prosenttia). Toimintakate on näin ollen laskenut 193 320 eurolla (4,7 prosenttia).

Tulojen suuri heitto selittyy ensisijaisesti sillä, että vuosi 2021 ei ole verrattavissa vuoteen 2022, koska koronapandemialla ei ollut yhtä suurta vaikutusta toimintaan kuin vuonna 2021. Tämä on luonnollisesti johtanut kustannusten alenemiseen, mikä näkyy myös alhaisina avustustuloina. Pienemmät avustustulot kuvaavat koko muutosta ollessaan noin 86 566 euroa pienemmät kuin vuonna 2021. Prosentteissa tämä tekee 82,4.

Suuriin talousarviopoikkeamiin on kaksi pääasiallista syytä: oppivelvollisuuden laajeneminen ja opiskelijamäärä. Vuonna 2022 talousarvio laadittiin kokonaisuudessaan syksyllä 2021 voimaan tulleen laajennetun oppivelvollisuuden kustannusten arvion pohjalta. Jo syksyllä havaittiin merkkejä siitä, että alustavat arviot poikkesivat merkittävästi toteutuneista kustannuksista, ja että muutoksen kustannukset olisivat odotettua pienemmät. Samanlaista näyttöä saatiin sekä kevätlukukauden 2022 että syksyn 2022 toteutumasta, mikä tarkoittaa sitä, että kustannusten nousun voidaan suuremmalla varmuudella todeta olevan ennakoitua vähäisempää. Alun perin arvioitiin, että muutoksesta aiheutuisi noin 1 270 euron lisämateriaalikustannukset oppilasta kohden.

Tämänhetkisten tietojen perusteella vaikuttaa siltä, että todelliset kustannukset ovat olleet tähän mennessä keskimäärin noin 807 euroa oppilasta kohden inflaatiokorjattuna. Laajennetun oppivelvollisuuden alussa syntyi melkoisesti kustannuksia tietokoneista, joita hankittiin useaan otteeseen. Tämä näkyy myös kustannuksissa. Lukuvuonna 2021–2022 inflaatiokorjatut lisämenot olivat noin 910 euroa oppilasta kohti. Lukuvuoden 2022–2023 syksyllä toteutuneiden kustannusten mukaan vastaava kustannus olisi 705 euroa oppilasta kohden.

Oppivelvollisuuden laajentaminen rahoitetaan asteittain alenevalla valtionosuuslaskelman omarahoitussuosuudella. Vuonna 2020 osuus oli 58,04 prosenttia, vuonna 2021 56,81 prosenttia ja vuonna 2022 54,82 prosenttia. Vuonna 2023 osuus laskee edelleen 53,28 prosenttiin. Vuoden 2022 opiskelijamäärällä laskettaessa voidaan arvioida, että aleneva omarahoitussuosuus on vaikuttanut noin 641 eurolla laajennetun oppivelvollisuuden piirissä olevaa opiskelijaa kohden. Näin ollen näyttää siltä, että asteittain pienenevä omarahoitussuosuus ei kata täysin oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvia kustannuksia.

On kuitenkin muistettava, että esitetyt laskelmat ovat vain parhaita mahdollisia arvioita, jotka voidaan saavuttaa olemassa olevilla tiedoilla, ja ne ovat suuntaa-antavia. Täysin tarkkoja summia on lähes mahdotonta laskea, koska niihin vaikuttavat useat muuttujat. Esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentamisen kompensointi vaihtelee Raaseporin asukasluvun mukaan, ja valtionosuusrahoituksen kokonaismäärä määräytyy opiskelijamäärän ja asukasluvun suhteesta.

Kuten edellä mainittiin, kustannusten kokonaisalitus voi johtua myös opiskelijamäärästä. Opiskelijamäärä väheni syksyllä melko merkittävästi, kun lukiossa aloittaneiden määrä oli hyvin alhainen, erityisesti Karjaan lukiossa. Opiskelijamäärät ja kustannukset eivät ole lineaarisessa suhteessa toisiinsa, mutta odotettua pienemmät toteutuneet opiskelijamäärät vaikuttivat ehdottomasti kustannusten alittumiseen.

MUSEOT

Toimintakuvaus

Länsi-Uudenmaan museo on Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämä alueellinen vastuumuseo läntisen Uudenmaan alueella. Museon mandaatti kattaa maantieteellisesti kahdeksan kuntaa: Raasepori, Hanko, Vihti, Karkkila, Kirkkonummi, Lohja, Siuntio ja Inkoo. Museolain (314/2019) mukaisesti Länsi-Uudenmaan museo toimii kulttuuriperinnön asiantuntijana edistämällä alueen museoiden toimintaa sekä toimii kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön sekä arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana. Tähän toimintaan sisältyy kaupunkisuunnitteluun ja maankäyttöön liittyviä asiantuntijatehtäviä ja tarkastuksia sekä viranomaislausuntojen kirjoittamista rakennettuun- ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvissä kysymyksissä, viranomaisneuvotteluita ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjauksia koskevaa neuvontaa ja valvontaa. Lisäksi toimintaan kuuluu museotoiminnan koordinoitua toiminta-alueella ja neuvontaa muille museoille museoteknisissä kysymyksissä.

Länsi-Uudenmaan museon toimintaan kuuluu kulttuurihistoriallista näyttely- ja yleisötoimintaa Raaseporin museossa sekä taidemuseotoimintaa Chappessa, taiteentalossa meren äärellä. Raaseporin museo ja Chappe sijaitsevat Tammissaaren kulttuurikorttelissa. Raaseporin museoon kuuluu myös kulttuurikorttelissa sijaitsevat historialliset museorakennukset Blombergin talo, Lindbladin talo ja Porvaristalo ulkorakennuksineen sekä Forngårdenin talomuseo Snappertunassa.

Länsi-Uudenmaan museon historia juontaa juurensa Tammissaaren museosta, joka on perustettu vuonna 1906. Länsi-Uudenmaan museon kokoelmat ovat laajat ja koostuvat esine-, valokuva-, taide- ja arkistomateriaalista. Kokoelmat ovat talletettuina Länsi-Uudenmaan yhteisessä kokoelmakeskuksessa Leirassa, Tammissaarella, jossa sijaitsee myös museon toimisto.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Vuonna 2021 valmistunut kulttuurikasvatussuunnitelma toteutuu museon osalta lapsille ja nuorille tarjottavan museopedagogisen toiminnan kautta, joihin lukeutuvat esimerkiksi museossa järjestettävät aikamatkat.

EKTA-rakennuksen yhteyteen rakennettavan uuden taidemuseorakennuksen toiminnan käynnistäminen ja liittäminen osaksi kaupungin museotoimea on museon suurimpia tehtäviä vuodelle 2022.

Kestävä kehitys on osa kaupungin strategiaa ja on myös painopisteenä sivistystoimen sektorilla. Museo jatkaa jätteen jaottelua ja materiaali kierrätystä toimipisteissä ja se otetaan huomioon myös uuden taidemuseon osalta. Museon näyttelytoiminnassa kestävä kehityksen teemat nostetaan myös vahvasti esiin luontoa ja ilmastoa käsittelevissä näyttelyissä.

Osana sivistystoimen tavoitetta parantaa osastojen infrastruktuuria tehdään museossa uudistuksia IT-infrastruktuurin osalta sekä myös kehitetään tilojen käyttöä Kokoelmakeskus Leirassa.

Sivistystoimiala valmistautuu sekä sopeuttamaan että mitoittamaan toimintansa hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.

Keskeistä:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilöstön ja opiskelijoiden/asukkaiden hyvinvointi
- Kestävä kehitys

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Länsi-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo toimittaa tehtävänsä kaudella 2020–2022.

Museo jatkaa toimintaansa alueellisena vastuumuseona vuonna 2022. Museo hakee jatkon vastuumuseon tehtävään seuraavalle kaudelle 2023-2026.

Museo on valittu alueelliseksi vastuumuseoksi 2023–2026 ja jatkaa Länsi-Uudenmaan alueellisena vastuumuseona lakisääteistä tehtävänsä kulttuuriympäristön asiantuntijana alueellaan. Museo järjesti vuonna 2022 Uudenmaan museopäivän 14.5. ja korjausrakentamispäivän 11.6 sekä metallinilmaisinkoulutusta Kirkkonummella. Arkeologin rekrytointi päättyi onnistuneesti. Länsi-Uudenmaan museo sai 45 000 euron erityisavustuksen Opetus- ja kulttuuriministeriöltä kulttuuriympäristötiedon digitointiin vuodelle 2023, jolla palkataan projektityöntekijä.

Kokoelmakeskus Leiran kehittämistä jatketaan.

Leirassa parannetaan asiakas- ja kokoelmatiloja opastustoiminnalle sopivaksi.

Kokoelmakeskus Leiran luento- ja kokoustan parannustyöt ovat valmistuneet. Kokoushuone on kalustettu ja tila voidaan sulkea uudella väliovellalla, seinät on maalattu ja tapetoitu. Museomestari on rakentanut uudet pöydät. Kiinteistössä on tehty paljon myös sähkö-, ilmastointi- ja putkitöitä. Kokoelmakeskuksen varastonäyttelyn valaistussuunnitelma on valmistunut yhteistyössä Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa.

Uuden taidemuseon perustaminen ja operatiivinen käynnistäminen.

Uuden taidemuseon toiminta aloitetaan osana Raaseporin museota.

Vuosien 2023–2024 näyttelysuunnitelmat ovat valmiit. Avajaisnäyttelyitä valmistelevat museomestarit on rekrytoitu ja he ovat aloittaneet työnsä. Asiakaspalvelurekrytointi on loppusuoralla, hakijoita yhteensä 64. Näyttelyrakennusta valmistelevat työt on pitkälti tehty. Tarvittavat tilaukset uuden museorakennuksen varustamiseksi on tehty. Markkinoinnin suunnittelu on hyvässä vaiheessa ja mm. uudet Chappe-tuotteet on suunniteltu ja niitä on tilattu museokauppaan. Rakennuksen valmistumisesta johtuvien aikatauluvaikkeuksien vuoksi museon avaamista on lykätty ja uuden taidemuseon toiminta ei ole vielä käynnistynyt.

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Tarjotaan museopedagogista toimintaa lapsille, nuorille ja vanhuksille mm. aikamatkojen kautta.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan aikamatkoina lapsille näyttelyiden yhteydessä sekä kiertävän matkalaukun avulla vanhuksille.

Museopedagogiseen toimintaan on osallistunut yhteensä 823 henkilöä ja 49 ryhmää. Suurin osa olleet ryhmiä, jotka ovat käyneet kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisessa taideosiossa Helene Schjerfbeck -näyttelyssä. Raaseporin Pride-viikolla järjestettiin yleisötilaisuuksia. Kulttuuriperintöoppitunnin kirjeitä on kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti lähetetty kaikille Raaseporin kakkosluokkalaisille. Vanhuksille järjestettiin museopedagogista ohjelmaa kiertävän matkalaukun avulla. Raaseporin museossa järjestettiin joulukoristetyöpaja joulutapahtumana, jossa oli 34 kävijää.

Kestävän kehityksen teemoja nostetaan esiin museon näyttelytoiminnassa.

EKTA:ssa toteutetaan luontoaiheinen näyttely.

Raaseporin museossa toteutettiin Hetkiä luonnossa -valokuvanäyttely. Museossa vieraili 6381 kävijää. Helene Schjerfbeck -näyttelyä päivitettiin uudella ripustusjärjestyksellä. Hetkiä luonnossa- ja Helene Schjerfbeck -näyttelyiden vakituisia yleisöpastuksia järjestettiin ensimmäistä kertaa. Uusi Museo-lounge-näyttelykonsepti hyväksyttiin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa ja valmistelut aloitettiin. Konseptiin liittyvä museokaupan ja museokahvilan uudistus on aloitettu ja ne valmistuvat Chappen avautuessa. Museon uusi asiakaspalvelutiski on valmistunut. Lindbladin talossa oli esillä vanhan kaupungin joulukalenterin luukku numero II.

Tietojärjestelmien päivitys.

Museo hankkii kokoelmien ja kulttuuriympäristön hoitoon valtakunnallisessa suunnitelmassa vaadittavat järjestelmät.

Molemmat suunnitellut tietojärjestelmät on hankittu. Kulttuuriympäristöjärjestelmän (MIP) ja kokoelmahallintajärjestelmän (Yksa) asennukset on tehty ja molempien ohjelmien käyttöönotto käynnistyy vuoden 2023 alusta lähtien.

Analyysi toimenpiteistä

Kaikki käynnistetyt hankkeet ovat toteutuneet ja niihin liittyvät tavoitteet on saavutettu lukuun ottamatta uuden taidemuseon avaamista, joka lykkääntyi rakennustyömaalla esiintyneiden materiaalitöiden takia. Alueellisen vastuumuseon status pysyy Länsi-Uudenmaan museolla ja Raaseporin kaupungilla myös seuraavan nelivuotiskauden aikana, joka on lakisääteinen ja tärkeä tehtävä historiallisesti merkittävä, kulttuurihistoriallisesti rikkaalla sekä maantieteellisesti suurella läntisen Uudenmaan alueella.

Kokoelmakeskus Leirassa tehdyt parannukset valmistuivat ajallaan ja valaistussuunnittelu toteutettiin onnistuneesti, joka mahdollistaa jatkossa ryhmien vastaanottamisen ja tapahtumien järjestämisen kokoelmakeskuksessa laadukkaasti. Taidemuseon valmistelutyöt ovat erittäin hyvällä mallilla. Museopedagogista toimintaa voitiin taas toteuttaa koronavuosien jälkeen menestyksekkäästi. Valokuvanäyttelyssä kävi kiitettävästi vierailijoita rakennustyömaan aiheuttaman hankalan saavutettavuuden huomioon ottaen.

Helene Schjerfbeck -tiloissa tehdyt parannukset mm. lisäävät museon vetovoimaisuutta ja parantavat näyttelykokemusta huomattavasti. Museon kahvilassa ja museokaupassa tehdyt suuret parannukset palvelutiskeihin, tekniikkaan ja toimivuuteen lisäävät suuresti kävijäviihtyisyyttä sekä henkilökunnan hyvinvointia, mutta myös tekevät Chappen tuomien suurentuneiden kävijävirtojen palvelemisen helpommaksi ja osaltaan lisäävät museokokonaisuudessa asiakastyytyväisyyden aivan uudelle tasolle. Kauan odotetut tietojärjestelmäpäivitykset museon perustyyöhön kokoelmien ja tiedonhallinnan parissa päivittävät museon prosessit nykystandardeille ja mahdollistavat tiedon avaamisen museon yleisöille Raaseporissa ennennäkemättömällä tavalla. Kahden eri hankerahoituksen turvaaminen digitalisaation kehittämiseen parantaa museon tuottaman tiedon saavutettavuutta ja nostaa merkittävästi museon kansallista tasoa.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Näyttelyt, pysyvät	2	4	3
Erikoisnäyttelyt	2	5	2
Näyttelykävijät yhteensä	6 724	25 000	7 282
Lausunnot yhteensä	452	300	455

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	24 584	45 340		13 307	-32 033	29,4 %
Maksutuotot	18 304	111 800		29 772	-82 028	26,6 %
Tuet ja avustukset	42 940	293 950		183 392	-110 558	62,4 %
Muut tuotot	-52			385	385	0,0 %
Tuotot yhteensä	85 776	451 090	0	226 857	-224 233	50,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				164,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-643 473	-834 190	0	-887 518	-53 328	106,4 %
Ostopalvelut	-106 815	-379 480	0	-214 644	164 836	56,6 %
Aineet ja tavarat	-31 282	-80 720	0	-91 737	-11 017	113,6 %
Avustukset			0			
Muut kulut	-333 406	-422 410	0	-350 942	71 468	83,1 %
Kulut yhteensä	-1 114 976	-1 716 800	0	-1 544 841	171 959	90,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				38,6 %		
Toimintakate	-1 029 200	-1 265 710	0	-1 317 984	-52 274	104,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				28,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	0			40		
Sisäiset kulut	-362 990	-477 260	0	-408 303		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Museot ylittivät talousarvion 52 274 eurolla tai 4,1 prosentilla. Tulot alittivat talousarvion 224 233 eurolla (talousarvion toteutuma 50,3 prosenttia) ja kustannukset alittivat talousarvion 171 959 eurolla (talousarvion toteutuma 90,0 prosenttia). Muutokset ovat myös merkittäviä vuoteen 2021 verrattuna. Tulot kasvoivat 164,5 prosenttia ja kustannukset kasvoivat 38,6 prosenttia. Toimintakate laski vuodesta 2021 kokonaisuudessaan 28,1 prosenttia eli 288 784 euroa.

Suuret poikkeamat selittyvät pääasiassa sillä, että taidemuseo Chappen avaus siirtyi vuoteen 2023. Talousarvio oli laadittu alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, eli museon oli tarkoitus avautua syyskuussa 2022. Chappea koskevat tulot poikkesivat talousarviosta 128 808 eurolla, ja kustannukset alittivat talousarvion 267 382 eurolla. Chappe alitti talousarvion 26 134 eurolla. Chappen avautumisen viivästyminen näkyy selvästi myös näyttelyvieraiden määrässä.

Museossa on vuoden aikana tapahtunut myös monia muita muutoksia. Chappen näyttelyitä suunniteltaessa todettiin, että koko museokompleksin konsepti kaipaa uudistusta. Näin ollen yksi talousarvion ylitykseen vaikuttavista tekijöistä on Raaseporin museon aulan kunnostamishankkeen kustannukset. Raaseporin museo ylitti talousarvion noin 57 038 eurolla. Lisäksi vastuumuseo vaati vuoden aikana odotettua enemmän resursseja. Vastuumuseon talousarvion ylitys on 118 046 euroa. Museon uudet ohjelmat, joiden kustannukset oli alustavasti suunniteltu jaettaviksi useille vuosille, kirjattiin kertakustannuksina vuodelle 2022. Tämä myötävaikutti vuoden 2022 talousarvion ylitykseen, mutta vähentää kustannuksia tulevina vuosina. Sen sijaan hallinnossa on onnistuttu säästämään, ja talousarvio on alittunut 109 645 eurolla.

Museoille on vuoden aikana myönnetty seuraavat avustukset:

1. Valtionosuutta saaville museoille, orkestereille ja teattereille myönnettävä yleisavustus, joka myönnetään koronaviruspandemian aiheuttaman lisärahoitustarpeen vuoksi (6 000 euroa)
2. Erityisavustus digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuuden ja säilyttämisen tukemiseen, yleisten kirjastojen yhteisiin palveluihin sekä museoiden digitalisaation tukemiseen (45 000 euroa)

KIRJASTOT

Toimintakuvaus

Kirjastotoiminta muotoutuu kirjastolain mukaan, jonka tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Yhtenäinen oppimispolku on yksi sivistysalan kahdesta laaja-alaisesta painopistealueesta vielä vuoden 2022 talousarviossa.

Yhtenäinen oppimispolku tarkoittaa yhteistä käsitystä hoidosta, kasvatuksesta, kasvusta ja oppimisesta kaikkien ikäryhmien kohdalla. Kirjaston näkökulmasta tämä tarkoittaa sitä, että kaikille lapsille tulee tarjota samat tiedot sekä pääsyn kirjaston resursseihin. Vuoden 2022 tavoitteena on, että kaikki ensimmäisen vuosiluokan oppilaat käyvät kirjastossa ensimmäisen kouluvuotensa aikana tutustumassa kirjaston toimintaan. Tavoite oli sama vuonna 2021, mutta sitä ei voitu toteuttaa toiminnan ollessa koronan vuoksi rajoitettua suuren osaa vuodesta.

Raaseporin kulttuurikasvatussuunnitelma hyväksyttiin sivistyslautakunnassa kesäkuussa 2021, ja täytäntöönpano aloitettiin syksyllä 2021. Kirjastojen osalta tämä tarkoittaa ensimmäisen vuosiluokan vierailun lisäksi myös ohjelmaa leikki-ikäisille sekä neljännen ja seitsemännen vuosiluokan oppilaille.

Henkilökunnan sekä oppilaiden/asukkaiden hyvinvointi on toinen sivistystoimialan yhteinen painopistealue. Kirjastotoiminta itsessään lisää sitä käyttävien henkilöiden hyvinvointia, ja siksi vuonna 2022 käytännön toimenpiteissä keskitytään henkilökunnan hyvinvoinnin lisäämiseen. Koska kirjaston henkilökunta vuoteen 2020 verrattuna väheni yhdellä henkilötyövuodella (16,4 htv:sta 15,4 htv:een) ja aineistomäärärahaa samana vuonna supistettiin 38 %:lla, tämä tarkoittaa, että työtehtävät ovat muuttuneet osalla henkilökunnasta toimipisteiden lukumäärän säilyessä ennallaan. Osaamiskartoitus sekä työtehtävien kartoitus ja uudelleenjärjestely jatkuvat vuonna 2022, jotta kaikilla olisi toiminnan kannalta optimaaliset työtehtävät.

Kestävän kehityksen saralla kirjastot panostavat vuonna 2022 aiheeseen liittyvien teemanäyttelyiden järjestämiseen ja tietoisuuden lisäämiseen sekä asiakkaidensa tiedottamiseen siitä, mitä kestävä kehitys on ja miten yksittäinen henkilö voi myötävaikuttaa siihen. Näyttelyiden lisäksi suunnitellaan teemaan liittyviä ohjelmia ja työpajoja sekä panostetaan kestävästä kehityksestä käsittelevän kirjallisuuden hankkimiseen.

Karjaan kirjaston uudet tilat valmistuvat kesällä 2022 ja toiminta siirtyy niihin.

Mustion sivukirjasto on ollut suljettuna syksystä 2019, jolloin toimipiste purettiin, ja kirjasto avaa ovensa uudelleen uusissa tiloissa syksyllä 2022.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023-2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Sivistystoimiala valmistautuu sekä sopeuttamaan että mitoittamaan toimintansa hyvinvointialueen tuomiin muutoksiin.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Strategian toimeenpano Henkilökunnan fyysinen ja henkinen hyvinvointi</p>	<p>Osaamiskartoitus tehty</p>
<p>Kartoitus on toteutettu kahdessa eri tilaisuudessa Tammisaaren ja Karjaan kirjastoissa</p>	
<p>Strategian toimeenpano Yhtenäinen oppimispolku</p>	<p>Kaikilla oppilailla on kirjastokortti päästessään ensimmäiseltä tai toiselta luokalta</p>
<p>Suurin osa ykkösluokkalaisista on lukuvuoden aikana vierailut kirjastossa, ja suuri osa heistä on hankkinut myös kirjastokortin.</p>	
<p>Strategian toimeenpano Kestävä kehitys</p>	<p>5 kestävää kehitystä käsittelevää teemanäyttelyä ja 8 kestävää kehitystä käsittelevää ohjelmaa/työpajaa</p>
<p>Vuoden aikana on järjestetty kahdeksan teemanäyttelyä ja kolme tapahtumaa.</p>	
<p>Karjaan kirjasto muuttaa uusiin tiloihin</p>	<p>Karjaan kirjasto toimii uusissa tiloissa</p>
<p>Muutto tapahtui heinä-elokuussa, kirjasto avattiin 22.8.2022</p>	
<p>Mustion sivukirjasto muuttaa uusiin tiloihin</p>	<p>Mustion sivukirjasto toimii uusissa tiloissa</p>
<p>Muutto tapahtui heinä-elokuussa, kirjasto avattiin 16.8.2022</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Vuonna 2021 hyväksytty kulttuurikasvatussuunnitelma voitiin toteuttaa kirjastoissa vuoden aikana. Luokat, jotka aloittivat koulunkäynnin syksyllä 2021 tai 2022, ovat käyneet kirjastossa, ja oppilaille on tarjottu mahdollisuus hankkia kirjastokortti. Käytännössä kirjastokortin hankkineiden ykkösluokkalaisten osuuden seuranta on vaikea tehdä kattavasti, eikä voida myöskään tietää, ovatko kaikki hankkineet kirjastokortin. Muut kulttuuriopetussuunnitelman ohjelmakohdat, kuten satutuokiot, kirjakeskustelut ja informaatiolukutaito toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Henkilöstön osaamiskartoitus toteutettiin kahdessa erässä yhteistyössä alueellista kehittämistehtävää hoitavan Porvoon kaupunginkirjaston kanssa. Kartoitus tehtiin keskustelutilaisuuksina, joissa henkilöstö istui pienissä ryhmissä keskustelemassa tehtävistä ja osaamisesta ja niiden kohtaamisesta, millä aloilla osaaminen on riittävää ja missä osaamista lisääviä toimia tarvitaan.

Vuoden aikana järjestettiin kolme kestävän kehityksen tapahtumaa Tammisaaren kirjastossa. Lisäksi toista ohjelmaa suunniteltiin, mutta siihen ei tullut osallistujia. Tapahtumia ei voitu järjestää suunnitellussa laajuudessa, koska Karjaan kirjaston tilat Grabbegårdenissa eivät soveltuneet ohjelmille ja koska uusiin tiloihin muuton jälkeen kirjastossa oli muita teemoja. Julkaisua on valvottu ja aiheeseen liittyvää kirjallisuutta on hankittu niin, että vuoden aikana on voitu järjestää kahdeksan näyttelyä.

Karjaan kirjasto oli suljettuna 25.7.–21.8. uusiin tiloihin muuton vuoksi. Itse muutto sujui hyvin, koska useimmat kalusteet olivat valmiina uusissa tiloissa. Muuton jälkeen piti ryhtyä joihinkin muutostöihin; mm. lainatiskiä oli muutettava ja lisäkalusteita tilattava ja asennettava. Kirjasto avasi 22.8., ja siellä on vierailtu vilkkaasti heti alusta lähtien.

Mustion sivukirjasto avasi koulun alkamisen yhteydessä tiistaina 16.8. Kirjat siirrettiin Pohjan kirjastosta takaisin Mustiolle heinä-elokuun aikana. Omatoimitekniikka toimi kunnolla vasta kuukautta myöhemmin, eli 16.9., sopivasti Askersin avajaisiin. Tällöin ulko-oven avaus onnistui kirjastokortin ja pin-koodin avulla. Mustion lainatilastot ovat edelleen osin virheellisiä, mutta tämäkin ongelma on työn alla ja ratkaistaneen lähiaikoina.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 202	TP 2022
Aukiolotunnit	8 055	10 300	10 955
Fyysiset vierailut	90 206	200 000	136 774
Verkkokäynnit	16 816	25 000	-
Hankinta	6 126	6 100	6 405
Lainat	249 376	280 000	278 714

Talous	TP 2021	TA 202	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	2 700	3 000		3 779	779	126,0 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	2 294	0		1 766	1 766	0,0 %
Muut tuotot	18 073	50 000		43 869	-6 131	87,7 %
Tuotot yhteensä	23 067	53 000	0	49 414	-3 586	93,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				114,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-663 748	-740 270		-704 843	35 427	95,2 %
Ostopalvelut	-156 014	-184 880	0	-183 862	1 018	99,4 %
Aineet ja tavarat	-155 595	-153 500		-169 437	-15 937	110,4 %
Avustukset						
Muut kulut	-419 216	-411 300	0	-388 007	23 293	94,3 %
Kulut yhteensä	-1 394 573	-1 489 950	0	-1 446 149	43 801	97,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				3,7 %		
Toimintakate	-1 371 506	-1 436 950	0	-1 396 735	40 215	97,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				1,8 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	1 120	7 000		3 488		
Sisäiset kulut	-499 803	-481 320	0	-460 073		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Aukioloajat olivat huomattavasti budjetoitua suuremmat omatoimiaukiolon ansiosta. Vierailuja oli enemmän kuin vuonna 2021, mutta ne eivät yltäneet pandemiaa edeltävälle tasolle. Verkkosivukäyntejä koskevia tilastoja ei ole saatavilla, koska tilastotyökalun käyttö keskeytettiin keväällä tietojen keruun oltua GDPR:n vastainen.

Kirjasto alitti talousarvion 40 215 eurolla, ja talousarvion toteutuma oli 97,2 prosenttia. Sekä tulot että kustannukset alittivat talousarvion. Tulot olivat 93,2 prosenttia talousarviosta, kun taas kustannukset olivat 97,1 prosenttia talousarviosta. Toimintakate laski 1,8 prosenttia vuodesta 2021, mikä on kohtuullista korkean inflaation vuoksi. Tulojen kasvu 114,2 prosentilla vuodesta 2021 johtui kirjastonhoitajaresurssin sisällyttämisestä talousarvioon kaupunginhallituksen talousarviokäsittelyssä 29.11.2021. Tämä resurssi jaetaan Novian kanssa, ja kaupunki laskuttaa puolet henkilöstökustannuksista koululta.

Kustannusten alittavuus selittyy pääasiassa odotettua pienemmällä toteutuneilla henkilöstökustannuksilla, jotka alittivat talousarvion 35 427 eurolla. Tämä alitus johtui siitä, että jotkut toimet olivat osan vuotta täyttämättä.

Korkea inflaatio näkyy kirjaston materiaalikustannuksissa; erityisesti kirjastoauton polttoainebudjetti on ylittynyt. Kirjastoautolle tehtiin myös iso huolto syksyllä 2022, mistä aiheutui odottamattomia kustannuksia. Inflaatio ei kuitenkaan vielä ole vaikuttanut merkittävästi kirjahankintoihin, ja niiden kustannukset pysyivät suhteellisen vakaina vuoden aikana. Itse asiassa tämän vuoden hintataso mahdollisti suunniteltua useampien kirjojen hankinnan. Pelkästään e-resurssien kustannukset kasvoivat huomattavasti 15 prosenttia vuodesta 2021, mikä vaikutti materiaalikustannusten ylittymiseen. Askersin ja Fokuksen muuttokustannukset pysyivät talousarvion puitteissa, ja erityisesti uusien rakennusten uusien kalusteiden leasing-kustannukset alittivat selvästi budjetoidut määrärahat, ja alitus oli 14 670 euroa.

VAPAA-AIKA

Toimintakuvaus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa kaupungin urheilusta, liikunnasta, nuorisotoiminnasta, kulttuuritoiminnasta, kirjastotoiminnasta ja museotoiminnasta.

Vapaa-aikaosasto tarjoaa mielekästä vapaa-ajan toimintaa kaikille asukkaille ja lisää Raaseporin viihtyisyyttä ja hyvinvointia.

Osasto tukee kaupungissa vaikuttavia liikunta-, nuoriso- ja kulttuuriyhdistyksiä ja -järjestöjä. Avustustoiminnalla tuetaan myös yhdistysten ja asukkaiden omaa osallistumista. Kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut etsivät aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia ja toimivia yhteistyöratkaisuja yhdistyksien ja kulttuuritoimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut tarjoavat ja valvovat monipuolista toimintaa painottaen uimaopetusta ja ohjattua toimintaa Tammisaaren uimahallissa sekä huolehtivat kaupungin liikuntaneuvonnasta henkilöille, joilla on kohonnut terveystoiminta.

Vapaa-aikaosasto jakaa liikuntapaikkojen käyttövuorot ja ylläpitää niiden varausjärjestelmää. Tekninen toimiala huolehtii liikuntapaikkojen huollosta ja ylläpidosta yhdessä vapaa-aikaosaston kanssa.

Raaseporin nuorisotoiminta on ehkäisevää ja terveyttä edistävää, ja se pyrkii tarjoamaan nuorille mielenkiintoista ja päihteetöntä toimintaa. Nuorisotoiminta tarjoaa palveluita kuten erityisnuorisotyötä, nuorisotalotoimintaa, pienryhmätoimintaa, retkiä ja koulujen välituntitoimintaa. Päihteiden käyttöä ennaltaehkäiseviä oppitunteja järjestetään kaikille vuosiluokkien 5–8 oppilaille.

Kulttuuripalvelut on pitkän aikavälin investointi kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin hyväksi. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kaupungin asukkaille yhtäläiset kulttuuritoiminnan edellytykset sekä aktiivinen ja mielekäs vapaa-aika.

Julkisten tilojen viihtyisyyttä parannetaan taiteen avulla. Kulttuuripalvelut ylläpitävät kaupungin taiderekisteriä ja ostaa taidetta kokoelmaan. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelmalla luodaan tasa-arvoiset edellytykset lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Hoidon terveyttä edistävällä toiminnalla kulttuuripalvelut tavoittavat myös vanhemman väestön. Kulttuuripalvelut järjestävät tai auttavat järjestämään seuraavat suuremmat yleisötapahtumat: Bokkalaset, Tammisaaren kesäkonsertit, Kirjakekkerit sekä itsenäisyyspäivän juhla. Kulttuuripalvelut tekevät yhteistyötä yhdistyksien ja kulttuuritoimijoiden kanssa ja ohjaavat niitä tukeakseen mm. hankesuunnittelussa ja varainhankinnassa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden toiminnan tavoitteena on vahvistaa Raaseporin sosiaalista pääomaa, lisätä asukkaiden sitoutumista lähiyhteisönsä ja lisätä heidän hyvinvointiaan. Toiminnassa on matala kynnyks, ja ne ovat esteettömiä ja pyrkivät tarjoamaan erilaisia elämyksiä ja mahdollisuuksia kaikille yhteiskunnan ryhmille sekä luomaan toimintaedellytykset monipuoliselle yhdistyselämälle. Tämä puolestaan lisää turvallisuutta ja tasa-arvoa. Erityisesti koronapandemian jälkeen ihmisten on saatava olla yhdessä ja kokea, tuntea yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta.

Painopisteet:

- Yhtenäinen oppimispolku
- Henkilöstön ja asukkaiden hyvinvointi
- Kestävä kehitys

Kulttuuritoiminta keskittyy vuoden aikana kaupungissa käyttöön otettuun kulttuurikasvatussuunnitelmaan, joka on voimassa ensimmäisen kokonaisen vuoden. Uuden Fokuksen toiminta käynnistyy ja prosenttiperiaate otetaan käyttöön kaupungin toiminnassa.

Liikuntatoiminnan liikuntaneuvonta, joka on osa kaupungin terveyttä edistäviä palveluita ja tarjolla kaikille kohonneiden terveysriskien asukkaille, siirtyy luontevaksi osaksi kaupungin hyvinvointipalveluja kolmen vuoden hankeperusteisen toiminnan jälkeen.

Nuorisotoiminta kehittää edelleen päihteiden käyttöä ennaltaehkäisevää työtään kouluissa toisena peräkkäisenä vuotena sekä lisää koulun nuorisotyötä niin paljon kuin resurssit sallivat koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi nuorten keskuudessa.

Yhteistyötä kaupungin nuorisovaltuuston kanssa vahvistetaan edelleen vapaa-aikapäällikön toimiessa ohjaajana.

Sivistyksen toimintaa valmistellaan, sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2023–2024 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimintaa kehitetään hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaan.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimi panostaa sosiaaliseen, kestäväan kehitykseen ennaltaehkäisevällä toiminnalla, terveyden edistämisellä ja mielekkäällä vapaa-ajalla. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vuoksi tämä työ on yhä tärkeämpää. Antoisa vapaa-ajan harrastus lisää hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
Valmistellaan ja sopeutetaan toimintaa hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti	Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuneisiin tarpeisiin.
Strategian toimenpideohjelman toteuttaminen	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Henkilöstön ja asukkaiden hyvinvointi

Liikuntaneuvonta kuuluu nyt kaupungin liikuntatoimintaan osana kaupungin hyvinvointipalvelua. Toimintaa kehitetään ja arvioidaan vuosittain.

Laadittujen tunnuslukujen seuranta. Tavoitteena on 100 kirjattua asiakasta vuodessa.

Yhteistyökokouksia järjestetään säännöllisesti noin kerran vuodessa monialaisen työryhmän kanssa.

Liikuntaneuvonta jatkaa menestyksestä toimintaansa, ja yhteydenpito asiakkaisiin on hyvä. Liikuntaneuvonnan kysyntä on henkilöstöresurssia suurempi, mutta kaikki asiakkaat saavat neuvontaa. Tämän vuoden tavoite on saavutettu.

Sosiaali- ja terveysalan kanssa hoitoon rakennetaan toimiva kulttuurin yhteistyömalli vuoden 2022 aikana sen varmistamiseksi, että yhteistyö jatkuu vuoden 2023 jälkeen.

Yhteistyömalli kehitetty

Yhteistyömalli on laadittu ja vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma hyväksytty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 24.11.2022

Yleisötilaisuuksien, kulttuuritapaamisten ja kulttuuritoimijoiden ohjauksen jatkuvaa toimintaa kehitetään ja arvioidaan vuosittain.

Laadittujen tunnuslukujen seuranta. Tavoitteena 215 ohjelmapistettä / 13 000 kävijää

Tapahtumia järjestettiin suunniteltua vähemmän, ja erityisesti suurten tapahtumien kävijämäärät olivat normaalia alhaisemmat koronan jälkimaininkien vuoksi. Vuoden aikana järjestettiin 73 yleisötilaisuutta. Tapahtumat tavoittivat 7 201 henkilöä. Kulttuuritoimijoiden ohjausta tehdään jatkuvasti.

Käynnistetään uuden Fokuksen toiminta ja yhdistetään Galleria Fokuksen näyttelytoiminta Galleria Perspektiivin näyttelyihin.

Kulttuuripalveluiden tapahtumat ja näyttelyt toimivat uudessa Fokuksessa tarkoituksenmukaisesti. Laadittujen tunnuslukujen seuranta. Tavoitteena on 16 näyttelyä / 5 000 kävijää yhteensä molemmille gallerioille ensimmäisen vuoden aikana.

Fokuksen toiminta on käynnistynyt, ja talossa on järjestetty neljä näyttelyä syksyllä 2022. Kulttuuripalvelut järjestivät vuoden aikana yhteensä 20 näyttelyä, joissa kävi 4 744 henkilöä.

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Henkilöstön ja asukkaiden hyvinvointi

Urheiluryhmistä, joilla ei ole pääsyä tai joilla on vaikeaa äästä sisätiloihin tällä hetkellä, tehdään kartoitus.

Kartoitus on tehty huhtikuuhun 2022 mennessä.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana toteutettiin liikuntapalvelujen kartoitus, ja asiaa käsiteltiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 31.3.

Yhtenäinen oppimispolku

Erityisnuorisotyö osallistuu aktiivisesti ehkäisevän päihdetyön mallin rakentamiseen kouluissa.

Kaikki vuosiluokkien 5–8 oppilaat osallistuvat samaan ehkäisevään päihdetyöhön lukuvuosina 2021–2022 ja 2022–2023.

Oppitunteja on pidetty jatkuvasti lukuvuoden aikana yhteistyössä koulujen kanssa, ja lukuvuodelle 2021–22 asetettu tavoite saavutettiin siten, että kaikki oppitunnit oli pidetty ennen lukuvuoden päättymistä 4.6. Oppitunnit ovat löytäneet muotonsa, kun tämän mallin toinen lukuvuosi on nyt käynnistynyt.

Tammisaaren uimahallissa taataan laadukas uimaopetus kaupungin kouluille.

Kaikki oppilaat saavat 30 tuntia uimaopetusta peruskoulussa, vierailut jakautuvat seuraavasti: vuosiluokat 1–2: 5 kertaa/vuosi, lk 3–4: 4 k/v., lk 5–6: 3 k/v., lk 7–9: 2 k/v.

Uimaopetusta tarjotaan kaupungin kouluille tilauksesta. Työ käynnistyi heti koulujen alkaessa elokuussa, ja on sujunut hyvin. Kaikki oppilaat ovat saaneet uimaopetusta koulujen varausten mukaisesti.

Kulttuurikasvatussuunnitelman toimeenpano toteutetaan kaikissa yksiköissä.

Tavoitteena on, että kaikki päiväkodit ja koulut ottavat suunnitelman käyttöön ja että kaikki sivistyksen yksiköt toimittavat suunnitelmassa määritellyt ohjelmakohteet.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaa on toteutettu kaikissa yksiköissä, ja se on toiminut hyvin koronarajoitusten asteittaisen vähentämisen jälkeen. Kulttuurikasvatussuunnitelman puitteissa järjestettiin vuoden aikana 276 ohjelmakohtaa. Tilaisuuksiin osallistui 9 195 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lasta.

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Kestävä kehitys

Kaupunkikuvaa kehitetään pitkällä aikavälillä kulttuurisuunnittelun avulla kaupungin asukkaiden viihtyisyyden ja osallistumisen lisäämiseksi.

Yksi hanke toteutettu prosenttiperiaatteen mukaisesti.

Ida Koitilan Pylväs-taideos on toteutettu prosenttiperiaatteen mukaisesti ja sijoitettu kulttuuritalo Fokuksen viereen. Myös Mustion Askersissa on paljastettu taideteos, vaikkakaan ei täysin prosenttiperiaatteen mukaisesti.

Kaupungin uimahalli on kunnostettava, ja käyttäjät osallistetaan suunnitteluun toiminnan ja kiinteistön kestäväksi kehittämiseksi.

Käyttäjille tehdään vuonna 2022 kysely uimahallin palveluiden kehittämiseksi, ja tulos sisältyy perusparannuksen suunnittelutyöhön.

Webropol-kysely on toteutettu kauden aikana, ja uimahallikyselyn tuloksia käsiteltiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 2.6.2022 § 64 uimahallin tarveselvityksen yhteydessä.

Työryhmä käsittelee korjauksen hankesuunnitelmaa syksyn aikana, ja osa tarveselvityksestä ja kyselyn tuloksista sisältyy hankesuunnitelmaan.

Selvitetään mahdollisuudet ottaa Djupbäckenin vanha puhdistamo skeittauskäyttöön.

Laadittu selvitys ja käyttöönotto, jos edellytykset ovat olemassa.

Selvitys on tehty kauden aikana, ja asiaa käsiteltiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 2.6.2022 § 66.

Analyysi toimenpiteistä

Fokus-rakennus on otettu käyttöön ja prosenttiperiaatetaideteos on paljastettu. Uuden kulttuuritalo Fokuksen toiminnan suunnittelua jatketaan säännöllisillä toimintakokouksilla. Näyttelyitä on järjestetty Fokuksessa sekä galleria Perspektiivissä. Kulttuurikasvatussuunnitelma toimii suunnitellusti ja vanhuspalvelujen kulttuurisuunnitelma on hyväksytty. Kulttuuripalvelut osallistui Kirjakekkereiden, Tammisaaren kesäkonserttien ja Bokkalasetin järjestämiseen sekä järjesti vanhuspalveluiden konserttikiertueen itenäisyyspäivän kunniaksi. Kulttuuripalvelut ovat tehneet yhteistyötä yhdistyksien ja kulttuuri-toimijoiden kanssa ja ohjanneet niitä tukeakseen mm. hankesuunnittelussa ja varainhankinnassa.

Vaikka uimahalli avautui koronapandemian vuoksi vasta 4. helmikuuta, liikunta- ja nuorisotoiminnan toiminta on toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Kaikki toiminta on käynnistynyt hyvin kesän jälkeen, ja suunniteltua toimintaa on voitu tarjota. Erityisesti nuorisotalojen kävijämäärät ovat olleet korkeat. Poliisin johtama Ankkuri-toiminta, johon erityisnuorisotyö osallistuu ja joka on kaupungin poikkihallinnollista yhteistyötä, on käynnistynyt syksyllä hyvin Raaseporissa, mikä on ilahduttavaa.

Tunnusluvut ja talous

Seuraavalla sivulla.

Tunnusluvut	TP 2022	TA 2022	TP 2022
Uimahallikäynnit/vuosi	32 141	97 000	72 770
Uimaopetus kouluille/osallistujamäärä per vuosi	2 284	7 200	6 884
Nuorisotalojen käynnit/vuosi	12 064	14 500	19 099
Ohjattu toiminta/osallistujat (vesitoiminnot, kuntosali, ei kouluja)	5 269	21 000	12 540
Ohjattu nuorisotoiminta/osallistujat	3 243	2 500	2 710
Erityisnuorisotoiminta/osallistujien määrä per vuosi	37	100	20
Kulttuurielämykset hoidossa / kävijämäärä	0	300	284
Kulttuurielämykset hoidossa / ohjelmakohtien määrä	0	15	19
Yleisötilaisuudet / kävijämäärä	0	13 000	7 201
Yleisötilaisuudet / ohjelmakohtien määrä	0	300	73
Näyttelyt / kävijämäärä	0	5 000	4 744
Näyttelyt / näyttelyjen määrä	0	16	20
Kulttuurikasvatussuunnitelma / osallistuvien oppilaiden määrä	0	5 700	9 195
Kulttuurikasvatussuunnitelma / ohjelmakohtien määrä	0	380	276
Kulttuuripalvelujen Facebook-sivut / seuraajien määrä	0	3 800	3 806

Talous	TP 2022	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	181 116	433 590	0	389 494	-44 096	89,8 %
Maksutuotot	0	31 000	0	4 281	-26 719	13,8 %
Tuet ja avustukset	21 011	0	0	7 000	7 000	0,0 %
Muut tuotot	47 034	469 240	0	437 473	-31 767	93,2 %
Tuotot yhteensä	249 161	933 830	0	838 248	-95 582	89,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				236,4 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-688 028	-1 045 560	0	-972 041	73 519	93,0 %
Ostopalvelut	-746 287	-919 920	0	-881 704	38 216	95,8 %
Aineet ja tavarat	-32 451	-49 950	0	-45 258	4 692	90,6 %
Avustukset	-149 588	-297 000	0	-342 202	-45 202	115,2 %
Muut kulut	-1 469 208	-1 815 610	0	-1 666 965	148 645	91,8 %
Kulut yhteensä	-3 085 562	-4 128 040	0	-3 908 171	219 869	94,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				26,7 %		
Toimintakate	-2 836 401	-3 194 210	0	-3 069 923	124 287	96,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				8,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	42 614	376 830		350 092		
Sisäiset kulut	-2 089 111	-2 472 460	0	-2 333 150		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Vapaa-aika alitti talousarvion 124 287 eurolla ja talousarvion toteutuma oli 96,1%. Tulot alittivat talousarvion 95 582 eurolla (talousarvion toteutuma 89,8 prosentilla), kun taas kustannukset alittivat talousarvion 219 869 eurolla (talousarvion toteutuma 94,7 prosenttia). Kahden haastavan pandemiavuoden jälkeen vuosi 2022 mahdollisti lähestulkoon normaalin toiminnan, ja myös taloudelliset luvut osoittavat tämän.

Suurin tuotto on peräisin nuorisotoiminnasta, joka on alittanut talousarvion noin 65 000 eurolla. Alitus johtuu lähinnä arvioituja alhaisemmista toteutuneista henkilöstökuluista. Vuoden 2022 talousarvioon varattiin määräraha uutta nuorisotyöntekijää varten. Koska talousarvio hyväksyttiin vuoden lopussa, virkaa ei pystytty täyttämään heti vuoden 2022 alussa, mikä aiheutti tämän käyttämättä jääneen määrärahan.

Liikunnan vuosi oli pitkälti talousarvion mukainen, ja talousarvion toteutuma oli 99,4 prosenttia. Suurin yksittäinen poikkeama liikunnassa voidaan nähdä uimahallissa. Uimahallin tuotot alittivat talousarvion 76 000 eurolla tai 16,1 prosentilla. Tästä alituksesta noin 68 000 euroa johtuu odotettua pienemmästä lipunmyynnistä. Vierailijoiden pieni määrä selittyy osittain koronapandemialla. Tammikuussa uimahallissa oli vain 435 kävijää. Lisäksi kävijämäärä laski joulukuussa noin 3 000:lla tavallisten kuukausien keskiarvosta. Vastaavaa ei ole tapahtunut vuosina 2018 ja 2019, vaan joulukuu on päinvastoin yksi keskimäärin eniten vierailuista kuukausista. Yksi mahdollinen syy tähän voi olla valmistelutoimet saunan sulkemiseksi, mikäli maan energiakapasiteetti olisi ollut uhattuna. Jotkut eivät ehkä ole käyneet uimahallissa yhtä usein tämän syyn vuoksi.

Jos näiden kuukausien kävijämäärä korvattaisiin vuoden 2022 normaalien kuukausien keskiarvolla ja käytettäisiin keskimääräistä kävijäkohtaista lipputuottoa, lipputuoton nousu olisi 48 000 euroa. Tämä pienentäisi talousarvion alituksen 20 000 euroon, mikä vaatisi noin 4 200 kävijää enemmän vuodessa. Tämä merkitsisi 70 000 vierailijan määrää, pois lukien koulukäynnit. Vuosina 2019 ja 2018 vastaava kävijämäärä oli keskimäärin 90 000, mikä viittaa siihen, että 70 000 kävijää on saavutettavissa.

Liikuntapaikkojen vuokraus parani huomattavasti pandemiavuosiin verrattuna. Vuokratulot kasvoivat vuodesta 2021 745,9 prosenttia eli noin 351 000 euroa. Ulkoiset vuokraukset toteutettiin talousarvion mukaisesti, mutta sisäinen käyttö ja siitä saadut tulot ylittivät talousarvion 77 000 eurolla.

Kulttuuritoiminta alitti talousarvion 46 277 eurolla (talousarvion toteutuma 90,7 prosenttia). Tulot ylittivät talousarvion 12 148 eurolla (talousarvion toteutuma 37,4 prosenttia) ja kustannukset alittivat talousarvion 34 129 eurolla (talousarvion toteutuma 93,57 prosenttia). Odotettua suuremmat toteutuneet tuotot selittyvät sillä, että toiminnalle on myönnetty avustuksia Kultur i skolorna- ja Kultur i dagis-hankkeiden puitteissa yhteensä 7 000 euroa. Bokkasetin talousarvio täyttyi suunnitelman mukaisesti, ja sen tulot vastaavat budjetoituja tuloja. Kustannusten alitus perustuu pääasiassa alhaisempiin henkilöstökustannuksiin ja leasingmäärärahoihin, jotka jäivät käyttämättä.

TOIMIALA: TEKNIikka

Perustietoa sektorista

Tekninen toimiala on valtuustotasolla jaettu kahdeksaan sitovuustasoon:

(valtuuston sitovuustasot)

1) Hallinto 2) Yhdyskuntateknikka 3) Mittaus ja kiinteistönmuodostus 4) Kaavoitus 5) Rakentaminen ja ympäristö 6) Tilahallinto 7) Siivous ja ruokahuolto 8) Jätelautakunta.

Tekniseen toimiala käsittää seuraavat toimintaosastot:

1) Hallinto 2) Yhdyskuntateknikka 3) Kaavoitus ja ympäristö 4) Tilahallinto 5) Jätelautakunta

Tekninen lautakunta vastaa koko toimialan toiminnoista, talousarviosta sekä henkilökunnasta lukuun ottamatta rakennus- ja ympäristöviranomaistoimintaa sekä kaavoitustoimintaa. Kaavoituslautakunta on asiantuntijalautakunta kaavoituskysymyksissä, ympäristö- ja rakennuslautakunta hoitaa rakennus- ja ympäristöluvut ja Uudenmaan jätelautakunta on 12 Uudenmaan kunnan jäteviranomaislautakunta. Kaavoituslautakunta sekä ympäristö- ja rakennuslautakunta käsittelevät toiminta-alueensa talousarvion.

Pääasialliset tehtävät:

- Edistää Raaseporin kaupungin kasvua ja viihtyisyyttä
- Vastata maapolitiikasta, kiinteistöjen myynnistä ja aluesuunnittelusta
- Vastata yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta
- Edistää ja ylläpitää turvallista infrastruktuuria ja hyviä liikenneyhteyksiä
- Koordinoida investointien suunnittelua ja toteutusta yhdessä muiden toimialojen kanssa
- Vastata kaupungin rakennetun kiinteistökannan/toimitilojen kunnossapidosta ja kiinteistöstrategian toimeenpanosta
- Vastata kaupungin ruokahuollon- ja siivouspalveluiden tuottamisesta toimialojen tarpeiden mukaan.
- Vastata viranomaistoiminnasta, rakennusvalvonta ja ympäristöyksikkö osana toimialaa

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022

- Teknisen toimialan päämäärät;
 - kuntalaisten eduksi; tavoitteena tyytyväinen asiakas
 - muiden toimialojen kanssa; tavoitteena tyytyväinen tilaaja
 - toimialan sisäisesti; tavoitteena toimivat sisäiset työtavat
- Teknisen toimialan hyvä ja selkeä johtaminen, selkeät toimenkuvaukset ja vastualueet
- Teknisen toimialan ja kaupungin muiden toimialojen kiinteä yhteistyö
- Taloudellisen tilanteen mukaan mitoitettu motivoitunut ja osaava henkilökunta
- Oikein mitoitettu asiakaspalvelu sekä osastoilla että kaupungin kotisivuilla
- Selkeä kaavoitus, sujuva luvitus sekä tonttien oikea-aikainen markkinointi ja myynti
- Kyky reagoida nopeasti tuleviin tarpeisiin ja kysyntään

- Hankekehitys jatkuu, kehitysprojektien tehokas läpivienti
- Hankkeiden toteutuksen aikataulusuunnittelu ja työvaiheiden suunnittelu
- Kiinteistöstrategian toimeenpano ja toimivat kiinteistönkehitystoimenpiteet
- Hyvä yhteistyö teknisen keskuksen, Raaseporin Veden, Raaseporin Energian ja muiden verkkorakentajien kanssa:
 - Investointien samanaikainen toteuttaminen muiden toimijoiden kanssa, kun se on mahdollista
 - Yhteisten hankintamenettelyjen kehittäminen
- Hyvä yhteistyö alueellisten ja valtion viranomaisten kanssa
- Kansalaiskeskustelu kuntalaisten kanssa kaikessa toiminnassa
- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaailman edistäminen
- Uuden organisaatorakenteen luominen kaupungille

Tammiharjun alue on keskeisessä roolissa kaupungin hallinnon sijoittumisen suhteen uuden kaupungintalon siirryttyä Tammiharjun alueelle. Alueen I6 rakennuksen käyttöä tehostetaan osana palveluverkon tarkastelua keskittämällä kaupungin toimintoja alueelle. Tammiharjun alueen kehittäminen ns. hallinto-keskittymäksi on tulevien toimintavuosien haaste! Alueelle on tarkoituksenmukaista keskittää kunnallisia- ja palvelutoimintoja, pelkästään jo kiinteistökannan tehokkaan käyttöasteen ja yleisten palveluiden parantamiseksi keskitetysti samalle alueelle. Tammiharjun alueen asemakaava tulee saada hyväksyttyä vuoden 2022 aikana.

Kaupungin kiinteistöjen sisäinen pääomavuokra vastaa yleisesti kunnissa käytössä olevaa käypää tasoa. Maakuntahallinnon- ja mahdolliset sote-toimintojen muutokset edellyttävät, että kaupungin kiinteistöjen (ulkoinen) vuokrataso on oikea. Talousarviossa 2022 noudatettu sisäisen pääomavuokran määritysperiaate vastaa maakunnan tilakeskuksen laskentamallia- ja periaatteita. Määrättyjen tekniseen toimialaan kuuluvien tehtävien (mm kiinteistönhoito ja siivous) siirtyminen hyvinvointialueen hallintaan erikseen sovittavan toimintamallin mukaisesti saattaa tulla kyseeseen vuoden 2022 aikana ja toimintamuutos pyritään sopeuttamaan toimialan toiminnassa.

Kaavoitusohjelma ja rakentamisen toteutussuunnitelmat päivitetään vastaamaan ajankohtaista tarvetta. Tonttimaan kaavoittaminen yritystoiminnalle on painopisteenä toimintavuonna 2022. Karjaan ja Tammisaaren välinen yleiskaava vahvistuessaan edesauttaa työpaikka-alueiden asemakaavoittamista, lisäksi Skogbyn ja Horsbäckin alueita kehitetään. Lepin alueen kehittämisen edellytykset ovat suotuisat, kun alueen liikennejärjestelyt saadaan ratkaistua vuoteen 2022 mennessä. Edellisten vuosien kokemusten mukaan pääpaino tontinmuodostuksessa (kaavoituksessa) tulee olla omakotitalotonttivarannon kasvattaminen Tammisaarella ja Karjaalla, työpaikka- ja teollisuustonttien kaavoituksessa sekä Tammisaaren ja Karjaa keskustan alueen kerrostalovarannon kasvattamisessa. Vallalla oleva asumisen trendi on, että ihmiset haluavat asua taajamien keskustoissa palveluiden lähellä. Omakotitonttien kysyntä vaikuttaa kasvavan muutaman hiljaisen vuoden jälkeen.

Kaupunginhallitus on asettanut asuntopoliittisen työryhmän käsittelemään asumiseen ja maankäytön kehityskuvan laadintaan koskevia asioita – palveluverkkoselvitys toimii tausta-aineistona. Palveluverkkoselvityksiä päivitetään hankekohtaisesta vastaamaan nykytilannetta. Vuoden 2021 aikana käynnistetty

maankäytön kehityskuva perustuu palveluverkkoselvityksen toimeenpanoon ja toimii yleis- ja asemakaavoitusta ohjaavana aineistona. Maankäytön kehityskuva valmistuu vuoden 2022 aikana, toimintavuoden aikana selvitetään edellytykset rakennusjärjestyksen päivityksestä koskien loma-asumiseen liittyvään rakennusten käyttötarkoituksen muutokseen (ympärivuotinen asuminen ja ns makuutilojen rakennusoi-keuden tarkennus). Päätös rakennusjärjestyksen päivittämisestä tehdään erillisellä päätöksellä.

Kiinteistönmyynti, sekä rakentamattomat maa-alueet, että rakennukset, on keskitetty mittaus- ja kiinteistönmuodostusosastolle. Myyntiprosessi valmistellaan siten, että kohteen myynnille on päätöstä tehtäessä vaadittavat tiedot, riittävä taustatieto myyntipäätöksen tekoon sekä ostajaehdokkaalle. Saumatonta yhteistyötä raakamaanhankinnan (maapolitiikka) – kaavoituksen - luvituksen ja kiinteistönmyynnin osalta on tärkeää ja kytkeytyy koko toimialan yhteisiin toiminnallisiin- ja taloudellisiin tavoitteisiin. Kiinteistönmyynnistä saatu myyntivoitto on vuodelle 2022 asetettu 1,0 miljoonaan euroon. Kiinteistöjen myynnistä saadaan sekä suoranaisia myyntituloja sekä toisaalta säästöjä ylläpitokustannuksista ja las- kennallinen rakennuksiin liittyvä korjausvelka vähenee kiinteistömässä pienentyessä. Kiinteistömyynnin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet liittyvät käytännössä koko teknisen toimialan toimintaan.

Toimintavuoden 2022 puretaan useita rakennuksia, joiden purkumääräraha varataan käyttömeneistä. (sis tilahallinnon talousarvioesityksessä)

Tavoitteena on, että rakennusvalvonta ja ympäristötoimisto toimivat läheisessä yhteistyössä muun teknisen toimen kanssa ja koko toimiala pyrkii näin hyödyntämään osastojen välisiä synergiaetuja. Rakennusvalvontaviranomaistoimintojen yhteistyöhön varaudutaan Lohjan kaupungin kanssa koskien lvias osaamisresurssin jakamisesta.

Katuvalaistuksen omistus ja kunnossapito on siirretty Raaseporin Energian omistukseen, kaupunki ostaa valaistuksen ostopalveluna toimintavuoden 2021 alusta lähtien, ostopalvelun toimintaa ja vaikutuksia seurataan toimintavuoden aikana.

Raasepori toimii Uudenmaan jätelautakunnan isäntäkuntana. Uuden 'Uudenmaan jätelautakunnan' toimintaa on kuvattu tarkemmin kyseisen osaston alla erillisessä kappaleessa.

Merkittäviä kehityshakkeita kaupungin kannalta ovat Lepin liikennejärjestelyt (vt 25 ja mt III risteys-alueella) sekä Hanko-Hyvinkään rataosuuden sähköistys ja turvallisuuden parantaminen. Nämä hankkeet toteutetaan yhteishankkeina Väylä viraston kanssa. Lepin alueen liikennejärjestelyt valmistuvat elokuussa 2022, edellytykset Lepin alueen kaupalliseen kehittämiseen ovat siis olemassa.

Tulevan sopimuskauden sähköhankinta I.I.2022 alkaen on toteutettu syksyllä 2021. Sähkön hinnat ovat nousseet voimakkaasti syksyllä 2021, mikä vaikuttaa teknisen toimialan talousarvioon. Aiemmassa talousarviokehityksessä ei ole otettu huomioon voimakasta sähkön hinnannousua, jonka arvioidaan johtavan talousarviokehityksen ylittymiseen n. 345 000 eurolla vuonna 2022. Sähkön hinnat voivat muuttua sopimuskauden (4-vuotinen) aikana.

Investoinnit 2022

Investoinnit esitellään talousarvion investointiosassa. Toimintavuoden aikana valmistuu Mustion koulu-keskus, Fokus rakennus (kirjasto, musiikkiopisto ja kulttuurikeskus) ja loppuvuodeksi 2022 Kronan taidemuseo.

STRATEGIAN JALKAUTTAMINEN TEKNISEN TOIMIALAN TAVOITTEISIIN

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
Vaikuttavuus ja lobbaus työpaikkojen lisäämiseksi ja kasvuedellytysten mahdollistamiseksi	Toimivat liikennejärjestelyt vt 25:n vaikutusalueella ja raideliikenne (rantarata ja Hangon–Hyvinkään rata) edistävät kaupan ja teollisuuden hankkeiden toteutumista
Lepin, Horsbäckin ja Skogbyn työpaikka-alueiden kehittäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia. Työpaikka-alueiden lisääminen ja liiketoiminnan mahdollistaminen.	Teollisuus- ja liikealueet (Leppi, Malmkulla, Bäljars, Kärrby ja Skogby). Asemakaavoitus vireillä ja valmiiksi saattaminen.
Omakotitonttien kaavoittaminen kaupungin maalle	Omakotitonttivarannon kasvattaminen Tammisaaren, Karjaan ja Mustion alueelle
Kaupungin vuokra-asuntokannan osittainen siirto vuokra-asuntoyhtiölle	Asuntokannan siirrosta tehdään erillinen päätös ja taloudelliset vaikutukset otetaan huomioon vuoden 2023 talousarviossa. Tavoitteena on, että vuokra-asuntojen vuokraus keskittään kaupungin vuokra-asuntoyhtiöön.
Asuntopoliittiset panostukset keskiössä	Megatrendien ja asumistapojen muutosten seuraaminen Keskeiset asuintontit keskusta-alueilla Maankäytön kehityskuvan laatiminen
Kiinteistöstrategian jatkuva noudattaminen	Toiminnan keskittäminen omiin rakennuksiin. Oikein mitoitettu sisäinen vuokrajärjestelmä, jota voidaan käyttää myös mahdollisessa maakuntaudistuksessa. Tarpeettomista rakennuksista luovutaan
Tekninen toimiala osallistuu palveluverkkoselvityksen toimeenpanoon ja päivittämiseen (palvelutarjonta, koulutus, päiväkodit, perusturva, hallinto jne.). Toimiala varautuu hyvinvointialueen perustamiseen ja määrättyjen toimintojen siirtämiseen hyvinvointialueelle.	Huomioidaan investointi- ja peruskorjausten suunnittelussa. Palveluverkkoselvitysten mukaan laaditaan maankäytön kehityskuva (= suunnitelma), joka toimii yleiskaavoituksen tausta-aineistona. Palveluverkkoselvitystä päivitetään, jotta ajantasainen palveluverkko on käytettävissä esim. hyvinvointialueen toiminnan ja koulu- ja päiväkotihankkeita suunniteltaessa.
Ulkoinen ja sisäinen tiedottaminen	Tekninen toimiala kehittää ulkoista ja sisäistä tiedottamista

Analyysi toimenpiteistä

Tekninen lautakunta hyväksyi teknisen toimialan käyttösuunnitelman 18.1.2022 § 5. Kiinteistöjen/tilahallinnon ja liikenneväylien vuotuiset työohjelmat hyväksyttiin §:ssä 6 ja II (18.1.2022). Käyttösuunnitelma sisältää ne toimenpiteet ja taloudelliset puitteet, joissa tekninen toimiala toimii. Tekninen lautakunta hyväksyi kokouksessaan 18.1.2022 § 10 (Fiskarin maankäyttösopimus) maankäyttösopimukseen perustuvat toteuttamissuunnitelmat.

Valtuusto käsitteli teknisen toimialan talousarviomuutoksia kokouksessa 19.9.2022 seuraavilla talousarviomomenteilla: maa- ja vesialueiden osto ja myynti § 69, ruokahuolto § 70 ja yhdyskuntatekniikka § 71. Lisäksi valtuusto teki toimialaan liittyviä talousarviomuutoksia 16.5.2022 § 38 Askersin hankemäärärahan tarkennus ja § 49 asfaltointimäärärahan tarkennus. Kaupunginhallitus päätti seuraavista hankemäärärahojen kohdennuksista § 161 Ekenäs högstadieskolanin keskuskeittiöhanke ja § 240 Tenholan paloaseman määrärahan kohdentaminen.

Toisen ja kolmannen vuosineljänneksen aikana tuli ilmi määrättyjä poikkeamia toiminnassa. Toisella vuosineljänneksellä pyrittiin arvioimaan ja valmistelemaan mahdolliset poikkeamat talousarviosta, kolmannen vuosineljänneksen jälkeen pyritään toteuttamaan hankkeet ja toiminta määrärahojen puitteissa. Käyttökulujen osalta runsasluminen kevättalvi aiheutti merkittäviä kustannuksia talvikunnossapidolle. Talvikunnossapidon kustannukset verrattuna vastaavaan vertailuajankohtaan (tammi-huhtikuu) olivat noin 400 000 euroa korkeammat. Kunnossapidon määrärahat eivät tule riittämään loppuvuodeksi, talousarviomuutos on välttämätön. Tekniselle lautakunnalle esitettiin 600 000 euron lisämäärärahaa (talvi)kunnossapidolle, kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksen 19.9.2022 § 71.

Myös liikuntapaikkojen hoidon talousarvio oli erittäin tiukka, ja toiminnan hoitamiseksi vuoden 2022 toisella puoliskolla valtuusto myönsi 19.9.2022 § 71 45 000 euron lisämäärärahan, joka on noin 20 prosenttia alkuperäisestä talousarviosta. Alkuperäisen talousarvion riittämättömyyden syynä oli käynnissä oleva inflaatio, joka näkyi materiaalien, kuten rakennusmateriaalien ja polttoaineiden, sekä erilaisten ostopalveluiden hinnankorotuksina.

Teknisen toimialan toimintaan vaikuttavat myös erilaiset palvelujen ja materiaalien hinnankorotukset, esimerkiksi rakennusmateriaalien ja polttoaineiden kustannukset nousivat merkittävästi vuoden aikana. Sähkön hinnan voimakas nousu oli huomioitu talousarviossa kokonaisuudessaan, mutta muun materiaalin osalta ei ollut otettu huomioon yleistä kustannuskorotusta. Eri palvelujen ostoon oli varattu 1 prosentin indeksikorotus. Kustannustason nousu otettiin huomioon valtuuston 19.9.2022 § 71 myöntämässä yhdyskuntatekniikan lisämäärärahasa. Liikenneväylien kunnossapidon 600 000 euron ja liikuntapaikkojen kunnossapidon 45 000 euron lisäksi varattiin 100 000 euroa kohonneisiin materiaalikustannuksiin.

Neljännen vuosineljänneksen aikana loppuvuotena aikaisin alkanut runsasluminen talvikausi aiheutti merkittäviä kustannuksia kiinteistönhoidolle ja yhdyskuntatekniikan talvikunnossapidolle. Marras- joulukuun aikana tehtiin poikkeuksellisen paljon talvikunnossapitoa kiinteistöjen lähialueilla ja yleisillä alueilla.

Kiinteistönhoidon kustannukset ylittyvät lähinnä neljännen vuosineljänneksen ennakoitua suuremmista (talvi)kunnossapitokustannuksista sekä lämmityskuluista. Tämä yhdistettynä koko vuoden aikana kohonneisiin materiaalikustannuksiin johtivat käyttökulujen ylittymiseen sekä kiinteistönhoidossa (käyttömenojen ylitys 5,4 %), että yhdyskuntatekniikan (käyttömenojen ylitys 1,1 %) toiminnoissa talousarviomuutoksesta huolimatta.

Yhdyskuntatekniikan osalta aiempi talousarviomuutos, yhteensä 745 000 euroa (kv 19.9.2022 § 71) osoittautui liian pieneksi. Kiinteistönhoidon osalta kolmannen vuosineljänneksen jälkeen arvioitiin, että talousarviomuutokselle ei ole tarvetta. Kolmannen vuosineljänneksen jälkeen oli ennustettavissa käyttömenojen ylitys, joka tuolloin arvioitiin kuitenkin olevan maltillinen.

Ruokahuollon (koulu, päiväkoti- ja asumisyksiköt) raaka-aine kustannukset nousivat merkittävästi (noin 10 %) kevään 2022 aikana. Elintarvikkeiden vuosittainen talousarvio oli 1 515 600 euroa, eikä alkuperäisessä talousarviossa ole huomioitu elintarvikkeiden hinnankorotuksia. Ruokahuollon tilanne arvioitiin, ja syyskaudelle suunnitellun toiminnan jatkamista varten valtuusto myönsi 19.9.2022 § 70 200 000 euron lisämäärärahan. Lisämääräraha koostui henkilöstökustannuksista suunnittelemattomissa toimintapaikoissa, kaupungin erilaisten toimintojen muutoksissa tarvittavien ostopalveluiden kustannuksista ja lopuksi varauksesta elintarvikkeiden hinnankorotuksiin. Määräraha turvasi ruokahuollon toiminnan loppuvuoden aikana.

Tilinpäätöstä valmistellaan kolmatta vuotta peräkkäin koronaepidemian ja sen jälkivaikutusten vuoksi. Teknisen toimialan työtehtävät on voitu suorittaa melko tavanomaisella tavalla.

Kaupunginhallitus päätti 9.5.2022 § 179 korottaa saastuneiden maiden puhdistamiseksi varattua määrärahaa 250 000 eurolla osana vuoden 2023 talousarviovalmistelua. Entuudestaan ns. pakollista varausta oli jäljellä 138 118 euroa, vuoden 2023 aikana määräraha on siis 388 118 euroa. Määräraha on tarkoitettu Norra Hamnen alueen maaperän puhdistamiseen. Hankkeen toteutusajankohta on avoinna.

Kiinteistömyynnin toteutumista täsmennetään vuoden edetessä. Talousarvion mukaisen myyntivoiton saavuttaminen (1 000 000 euroa) on haastavaa ja edellyttää suurten (myynti-) hankkeiden toteuttamista. Vuoden 2022 toteutunut kiinteistömyynti oli hyvä, ns myyntivoitto oli noin 180 000 euroa budjetoitua parempi.

Viimeisen vuosineljänneksen aikana valmisteltiin vuokratilojen siirtäminen FAb Karis hyresbostäder - Karjaan vuokra-asunnot KOy:n omistukseen ja hallintaan aloitetaan kaupunginhallituksen päätöksen 23.5.2022 § 202 mukaisesti.

Vuoden 2022 talous- ja toimintasuunnitelmassa mainittua rakennusjärjestyksen päivittämistä ei ole käynnistetty, sen päivittämisestä tehdään erillinen päätös.

Valmistelut nk. sotekiinteistöjen siirtämiseksi (vuokraus) hyvinvointialueelle 1.1.2023 on rasittanut tilahallintoa ja teknistä hallintoa syksyn 2022 aikana. Vuokrien laskeminen ja kiinteistömääräysten läpikäynti on ollut merkittävä työpanos koko toimintavuoden 2022 ajan. Vuokranmääritys ja vuokrasopimukset saatiin käsiteltyä määräajan puitteissa ensimmäisen kuntana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Tekninen lautakunta valitsi 15.11.2022 § 252 uuden yhdyskuntatekniikan päällikön. Toimintavuoden aikana aloitti toimessa uusi projektipäällikkö. Loppuvuoden 2022 aikana on käynnissä katupäällikön ja metsätaloudeninsinöörin rekrytoinnit.

Yhteenvetona poikkeamista huolimatta on teknisen toimialan toiminta ja käyttökate hyvä.

Investoinnit 2022

Ekenäs högstadiet (EHS) keittiön korjausrakan vuoden 2022 hankemääräraha korotettiin 1 260 000 eurosta 1 760 000 euroon kaupunginhallituksen kokouksessa 9.5.2022 § 161. Rakennushankkeen kokonaiskustannukset tasattiin vuoden 2023 investointisuunnitelmassa siten, että vuoden 2023 hankemääräraha EHS koulun keittiösaneeraukselle on 600 000 euroa. Toimintavuoden 2022 määrärahasta (1 260 000 euroa) jäi käyttämättä noin 130 000 euroa. Hankemäärärahan arvioidaan kokonaisuudessaan ylitettävän yhteensä noin 250 000–300 000 eurolla, johon vaikuttaa hankkeen aikana tapahtuneet muutokset ja toimintavuosien 2022 ja 2023 määrärahan tasaus. Ekenäs högstadiet (EHS) keittiön korjausrakalle esitetään talousarviomuutos erillisen päätösesityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksen 16.5.2022 § 49, jolloin liikenneväylien työohjelmaan määräraha nostettiin 2 000 000 eurosta 2 300 000 euroon. 300 000 euron lisämääräraha kohdistettiin asfaltointiin samassa yhteydessä käsitellyn aloitteen mukaisesti. Lisämäärärahan puitteissa suoritettiin lisäafaltointeja esimerkiksi seuraavissa kohteissa; Raaseporintie, Kuresaarenkatu, Ormnäsintie, Ratakatu, Mankkavuorenkatu, Tammissaarentie, Kitsaajantie ja Rahtaajantie. Mainitut asfaltointityöt osaltaan vähensivät ns katujen korjausvelkaa.

Liikenneväylille työohjelmassa osoitettu alkuperäinen määräraha on yhteensä 2 miljoonaa euroa. Toimintavuoden aikana, joulukuussa 2022 sai kaupunki Traficomien tukimaksatuksen yhteensä 650 000 euroa ns Harjun kevyenliikenteen hankkeen valtionosuudesta. Kokonaismäärärahasta ko momentilla jäi lisämaksatus huomioiden yhteensä noin 523 000 euroa käyttämättä.

Katarinaskolanin projektisuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.6.2022 § 265. Vuoden 2023 talousarviovalmistelussa kyseiselle hankkeelle tehtiin kirjaus suuren palloiluhallin rakentamisesta Katarinakoulun viereen, projektisuunnitelman päivitystä käsiteltiin kaupunginhallituksen kokouksissa 16.1.2023 § 14 ja 23.1.2023 § 25.

Kiinteistöstrategian mukaiset myynti- ja luovutustoimenpiteet ovat jatkuvasti työn alla. Toimintojen keskittämistä kaupungin omiin kiinteistöihin koskevat tehostamistoimenpiteet sisältyvät toimenpideohjelmaan. Vuosina 2019 ja 2020 laaditun palveluverkkoselvityksen toimenpiteiden päivitys otettiin käsitellyn erillisillä päätösehdotuksilla vuoden 2022 aikana. Palveluverkkoselvityksiä tarkennetaan esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen osalta (Mariakodin saneeraus ja Liljedahlkadun tehostetun asumisen rakennus) sekä osana Katarinaskolanin hankesuunnitelmaa. Teknisen toimialan toimintasuunnitelman mukaiset sopeutustoimet saavutetaan, kun joidenkin kiinteistöjen toiminta lopetetaan ja kiinteistöistä luovutaan. Samoin toiminnan kustannuksia on myös seurattava ja mahdollisiin kustannusten ylityksiin on reagoitava hyvissä ajoin. Koulu- ja päiväkotipalveluverkon sekä sosiaali- ja terveydenhuollon hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirrettyjen kohteiden palveluverkkoselvitykset (päivitykset) käynnistettiin loppuvuodesta 2022. Palveluverkkoselvitykset tulevat poliittiseen käsittelyyn keväällä 2023.

Kaupunginhallitus keskeytti Liljedahlkadun asuin- ja palveluyksikön hankinnan 3.10.2022 § 366, koska myönnetty (leasing)määräraha ylittyy.

Edellisen vuoden investoinneista Äminnen kalatien urakkaa koskeva luovutusmateriaali ja dokumentaatio valmistui 2022 aikana. Riita kolmannen osapuolen kanssa Äminnen voimalan rakennesortumasta ja sen vaikutuksesta urakan kokonaiskustannuksiin on edelleen avoinna.

Vuonna 2022 jatkuvia investointihankkeita olivat muun muassa uuden Fokusrakennuksen rakennustyöt, jotka valmistuvat heinäkuussa 2022. Sopimukset rakennustyötä hallinnoivan säätiön kanssa hyväksyttiin kaupunginhallituksen kokouksessa 30.3.2020 § 100. Kaupungin maksuosuudesta kaikki maksuerät (5 miljoonaa euroa) on siirretty kiinteistöosakeyhtiölle, jonka puitteissa hanke toteutettiin. Niin kutsutun Fokuskorttelin katusuunnitelma asetettiin nähtäville keväällä 2022. Aluerakennustyöt Fokuskorttelissa eivät valmistuneet v 2022 aikana johtuen osittain aikaisesta talvesta loppuvuonna 2022. Hankkeet jatkuvat keväällä 2023, näin ollen osa näistä hankemäärärahoista jäi käyttämättä vuonna 2022.

Mustion monitoimikeskuksen rakennustyöt valmistuivat kesällä 2022. Hankemääräraha on 6 miljoonaa euroa, ja toimintavuodelle 2021 osoitettiin 3,6 miljoonaa euroa, josta 483 000 euroa siirretään toimintavuoteen 2022 (tekninen lautakunta 15.3.2022 § 52). Askers monitoimirakennuksen osalta kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksen 16.5.2022 § 38, jolloin vuoden 2022 hankemääräraha nostettiin 1 883 000 euroon. Kyseessä oli aiempien toimintavuosien käyttämätön määräraha.

Mustiolla valmistellaan myös Hangon–Hyvinkään radan tasoristeyksen poistoa sekä uuden alikulkuväylän rakentamista Linderintielle yhteistyössä Väyläviraston kanssa. Raaseporin kaupungin ja Väyläviraston rahoitussopimus allekirjoitettiin lokakuussa kaupunginhallituksen päätöksen 7.12.2020 § 431 mukaisesti. Työt valmistuivat siten, että koulunkäynti aloitettiin uudessa rakennuksessa syyslukukaudella 2022. Hanke toteutettiin kokonaismäärärahan puitteissa ja aikataulun mukaisesti.

Valtatie 25:n risteysjärjestelyjen urakatyöt Lepillä alkoivat vuonna 2021 ja valmistuivat elo-/syyskuussa 2022. Valtion ns. lisätalousarviossa osoitettiin kesäkuun 2020 alussa hankemääräraha vt. 25:n liikennejärjestelyille Lepillä. Ehdotuksen mukaan valtio osallistuu hankkeeseen 3 miljoonalla eurolla ja kaupungin maksuosuus on 2 miljoonaa euroa. Raaseporin kaupungin ja Väyläviraston hankesopimus allekirjoitettiin 11.9.2020 (KH 31.8.2020 § 274). Hanke on Raaseporin kaupungin ja Väyläviraston yhteinen hanke, jonka kustannukset jakautuvat seuraavasti: Väylävirasto 60 % ja kaupunki 40 %.

Valtatie 25:n ja mt. III:n tiejärjestelyjen yhteydessä on laadittu myös Uikkukujan katusuunnitelmat. Uikkukujan rakentaminen sisällytetään kokonaisurakkaan, ja tekninen lautakunta on päättänyt varata rakentamista varten määrärahan (15.6.2021 § 132). Katurakennustöiden toteuttaminen osana kokonaisurakkaa on taloudellisesti ja ajallisesti edullista. Snappertunantien (mt. II02) ja vt. 25 risteuksen parannustöiden suunnittelu on aloitettu lokakuussa 2021. Risteysalueen perusparannus edellyttää ELY-keskuksen sekä maanomistajien lupaa. Kaupunki on varannut hankkeelle 1,1 miljoonaa euroa vuodelle 2022, Väylävirasto ilmoitti 30.5.2022, että hankevaltuutta ei Väylävirastolle ole, eli mt II02 risteysalueen parannustöitä ei tehdä Lepin risteysjärjestelyjen yhteydessä. Koska kaupunki oli tehnyt talousarviovarauksen risteysalueen toteutuskustannuksiin osallistumiseen, koko määräraha ei kulutettu.

Tenholan uuden paloaseman rakentamista koskeva hankesuunnitelma ja esisopimus käsiteltiin teknisessä lautakunnassa 13.4.2021 § 98 ja kaupunginhallituksessa 3.5.2021 § 166. Hankkeen suunnittelu etenee yhteistyössä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa, rakennustyöt käynnistettiin syksyllä 2022 ja se valmistuu kevään 2023 aikana. Tenholan paloaseman alkuperäinen talousarvio ylittyy 196 000 eurolla. Raaseporin kaupungille myönnettiin palosuoja-urahaston avustus (210 000 euroa 11.4.2022) ja avustus maksetaan, kun hanke on valmis. Rakennushankkeen kokonaiskustannukset tasattiin vuoden 2023 investointisuunnitelmassa. Kokonaistalousarvio on nyt 1 806 000 euroa.

Tekninen lautakunta on tehnyt erilliset päätökset investointiohjelman käyttösuunnitelman toimeenpanosta. Täsmennyksen ns. vaellusreitien hankemäärärahaan teki tekninen lautakunta 15.3.2022 § 60. Määrärahat jaettiin uudelleen Gåsörenin luontopolulta Knipnäs–Estholmenin vaellusreitille sekä Kvarnträsketin vaellussillalle. Knipnäs-Estholmen reittisuunnitelma on vuoden 2022 aikana ollut useasti nähtävillä, osa hankkeista on päästy toteuttamaan suunnitellusti. Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto esti hankkeen suunnitellun toteutuksen, josta syystä ko määrärahaa ei voitu käyttää suunnitellusti. Sekä Kvarnträsketin hanke, että Knipnäs-Estholmenin hanke jäi kokonaisuudessa toteutumatta v 2022 aikana, josta syystä määrärahaa jäi käyttämättä.

Ympäristölupahakemus Södra vikenin ruoppausmassojen sijoittamiseksi Baggöntien maanvastaanottoalueelle jätettiin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 18.3.2022. Satamareunusten uusiminen ja ruoppaus kilpailutettiin touko-kesäkuussa siten, että rakennustyöt voitiin aloittaa syyskuun 2022 jälkeen. Urakkatarjoukset jätettiin 30.6.2022, jolloin hankkeen kokonaiskustannukset tarkentuivat. Edellytyksenä töiden aloittamiselle oli, että ruoppausmassojen sijoittamiselle on myönnetty lupa. Lupa myönnettiin rakennus- ja ympäristölautakunnalta 15.6.2022 § 85.

Kaupunginhallitus käsitteli Södra vikenin kokonaismäärärahaa 15.8.2022 § 284, ja hyväksyi 4,5 miljoonan euron kokonaismäärärahan Södra vikenin hankkeeseen sekä valtuutti teknisen lautakunnan valitsemaan urakoitsijan. Tekninen lautakunta valitsi hankkeen urakoitsijan kokouksessaan 30.8.2022 § 172. Työt aloitettiin lokakuussa ja ne jatkuvat koko talven v. 2022–2023. Vesialueen laajamittaiset ruoppaukset tehdään syksyllä 2023 ja hanke valmistuu vuoden 2023 lopussa tai vuoden 2024 keväällä. Hankkeen eteneminen saattaa aiheuttaa tarpeen talousarviomuutokselle toimintavuosien välillä.

Yhteenvetona vuoden 2022 investointihankkeista voidaan todeta, että usea hanke jäi syystä tai toisesta toteutumatta suunnitellusti. Syynä tähän oli toisaalta aikainen talvi syksyllä 2022, erityyppiset valitukset (markkinaoikeus, maanomistajat, ELY-keskus jne.), hankinnan keskeyttäminen ja yhteishankkeissa toisen osapuolen vetäytyminen hankkeesta. Kokonaan tai osittain toteutumattomia hankkeita ovat; Liljedahlkadun hanke, Mikaelskolanin kattokorjaus, Lönnbergin ikkunat, Knipnäs-Tammiharjun ulkoilureitti, Kvarnträsketin silta, Lepin urakan yhteydessä tehtävät risteysjärjestelyt mt II02 risteysalueella, osa Karjaan, Pohjan ja Tammisaaren keskustojen kadunrakennustyöt ja Mustion asuintakennuksen lämmitysjärjestelmän muutostyöt. Investointihakkeiden kokonaiskustannukset jäivät siis yhteensä noin 3.3 miljoonaa euroa alle esitetyn kokonaismäärärahan.

Talous

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	10 971 337	11 152 690	0	10 926 129	-226 561	98,0 %
Maksutuotot	842 368	794 850	0	880 416	85 566	110,8 %
Tuet ja avustukset	183 807	173 920	0	154 155	-19 765	88,6 %
Muut tuotot	24 118 890	22 909 750	0	23 456 997	547 247	102,4 %
Tuotot yhteensä	36 458 458	35 466 710	0	35 760 770	294 060	100,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)						
Kulut						
Henkilöstökulut	-11 359 195	-11 824 870	0	-11 912 832	-87 962	100,7 %
Ostopalvelut	-8 823 641	-10 100 350	-680 000	-11 058 478	-278 128	102,6 %
Aineet ja tavarat	-6 524 429	-6 569 010	-265 000	-6 911 490	-77 480	101,1 %
Avustukset	-233 013	-231 990	0	-224 962	7 028	97,0 %
Muut kulut	-5 240 378	-5 845 830	0	-5 800 969	44 861	99,2 %
Kulut yhteensä	-32 180 657	-34 572 050	-945 000	-35 908 732	-391 682	101,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)						
Toimintakate	4 277 802	894 660	-945 000	-147 962	-97 622	293,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)						
Mistä:						
Sisäiset tuotot	27 405 295	28 039 750	0	18 901 316		
Sisäiset kulut	-2 111 272	-2 127 250	0	-1 754 511		

Analyysi taloudesta

Vuonna 2022 tulot olivat noin 294 000 euroa budjetoitua suuremmat. Hyvän tuottotason taustalla oli kiinteistöjen myynti, jonka nettovoitto ylitti talousarvion noin 180 000 eurolla, runsaat 120 000 euroa budjetoitua parempi puun myynti sekä maa-alueiden (vuokra) ja kiinteistöjen vuokratulot, jotka olivat yhteensä noin 175 000 euroa budjetoitua suuremmat. Myös maksutulot olivat noin 90 000 euroa budjetoitua suuremmat. Sen sijaan toimitilahuollon (150 000 euroa) ja ruokahuollon (275 000 euroa) sisäiset tulot olivat budjetoitua pienemmät. Lisäksi se osuus henkilöstön työpanoksesta, joka kohdennetaan investointitalousarvioon (käyttötalousarvion tulo), oli noin 90 000 euroa budjetoitua pienempi.

Kustannukset ylittivät talousarvion noin 390 000 eurolla eli 1,1 prosentilla. Henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion 90 000 eurolla, mikä johtui siitä, että erityiset korvaukset hankalien talviolosuhteiden aiheuttamasta työstä sekä toimitilahuollon ja ruokahuollon sairauslomasijaisten kustannukset olivat budjetoitua korkeammat. Ostopalveluihin myönnettiin 680 000 euron lisämääräraha, mutta talousarvio ylittyi siitä huolimatta noin 280 000 eurolla. Syynä olivat neljännen vuosineljänneksen talviolosuhteet, jotka aiheuttivat kustannuksia, joita ei otettu huomioon kolmannen vuosineljänneksen lisämäärärahassa.

Materiaalikustannuksiin myönnettiin 265 000 euron lisämääräraha inflaation aiheuttamien erilaisten hinnankorotusten kustannusten kattamiseksi. Lisämäärärahasta huolimatta materiaalikustannukset ylittyivät vajaalla 80 000 eurolla, mikä johtui pääasiassa kiinteistöjen lämmityskustannuksista. Yksityisteiden avustukset maksettiin suunnitellusti, kun taas muut toimintakustannukset (esim. vuokrat) alittivat talousarvion noin 45 000 eurolla.

Teknisen alan toimintakate ylitti talousarvion lopulta noin 100 000 eurolla. Kolmannella vuosineljänneksellä myönnetty lisämääräraha oli 945 000 euroa, joten se kattoi suurelta osin toimintakustannusten ennakoimattoman kasvun. Suurimmat poikkeamat ja niiden korjaaminen on kuvattu toimenpideanalyysissä.

Investointitalousarvion toteutuma esitetään erillisessä liitteessä. Tarkempi analyysi toimialojen taloudesta löytyy erikseen kunkin sitovuustason kohdalta.

HALLINTO

Toimintakuvaus

Osasto vastaa koko toimialan kokonaisvaltaisesta hallinnosta ja tukitoimista sekä toimialan osastojen osastokohtaisesta hallinnosta. Osasto johtaa ja koordinoi taloussuunnittelun ja vastaa toimialan koko talousseurannasta. Osasto vastaa lisäksi toimialarajat ylittävästä yhteistyöstä.

Kanslia vastaa asiakäsittelystä, asiakaspalvelusta, toimialan taloushallinnosta sisältäen laskutuksen ja ostoreskontra, ennusteet ja tilastot sekä controller-toiminnon. Kanslia hoitaa koko toimialan yhteisiä hallinnollisia toimintoja. Muilla osastoilla on omia ja läheisiä kansliatoimintoja varten oma hallinnollinen henkilökunta.

Investointisuunnitteluosasto vastaa kaupungin kaikkien toimialojen investoinneista. Tämä merkitsee vastuuta talousarvion laatimisesta sekä kaupungin investointibudjetin koordinoinnista ja täytäntöönpanosta kokonaisuudessaan.

Ajoneuvohallintoyksikkö vastaa kaupungin ajoneuvokannasta. Avustaa ajoneuvojen hankinnoissa, pitää yllä rekisteriä sekä seuraa käyttökustannuksia.

Kaupungin pienvenesatamat hoidetaan nettoyksikkönä osaston alaisuudessa.

Pelastustoimi hoidetaan ostopalveluna Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselta / Espoon kaupunki. Osasto hallinnoi toimintaa.

Ympäristöterveydenhuolto

Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta Hangon kaupungissa toimii kunnan terveydensuojeluviranomaisena ja järjestää lakisääteistä eläinlääkäripalvelua. Osasto hallinnoi toimintaa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Henkilöstömäärää mukautetaan jatkuvasti työtehtävien mukaan. Työprosessien jatkuva läpikäynti tehostaa työrutiineja ja tekee työtehtävien jakamisesta optimaalista ja kokonaisvaltaista. Työtehtävien tasainen jakaminen lisää yksittäisen työntekijän sekä työtiimin hyvinvointia.

Pienvenesatamien tehostamissuunnitelma jatkuu ja valmistuu vuoden 2022 aikana. Pienvenesataman toiminnan kokonaisuudistuksen tavoitteena tulee olla toiminnan parantaminen sekä sataman erottaminen varsinaisesta toiminnasta. Tavoitteena voisi olla talouden parantaminen siten, että pienvenesataman tulot kattavat kaikki kustannukset, investoinnit mukaan lukien. Venepaikkojen vuokrausjärjestelmää digitalisoidaan ja sujuvoitetaan asiakkaille. Työ on käynnissä ja siihen vaikuttavat satamarakenteen tulevat muutokset.

Stallörsparkenin ja vierassataman jatkokehittämistä varten pitkän aikavälin tavoitteena on löytää alueelle investointimalli sekä lisätä entisestään alueen houkuttelevuutta ja saavutettavuutta asukkaille ja matkailijoille. Stallörsparkenia kehitetään vierassatamana ja pienvenesataman toimintaa keskitetään

Pohjoissatamaan, Ormnäsiin/Metsästäjänmäelle ja Södra vikeniin. Gammelbodaan suunnitellaan pienvenesatamaa, jota hoitaisi ulkopuolinen toimija. Talousarviossa ei ole varattu määräraha vierassataman suunnitteluun.

Pienvenesatamien toiminnan tavoitteena on lisätä venepaikkojen vuokrausastetta. Rakennustyöt etenevät vuonna 2022 Södra Vikenin alueella, jossa vuokrausaste on alhaisin. Tämän vuoksi korvaaville venepaikoille on tarvetta, ja investointitalousarviossa varataan määräraha Ormnäsin/Metsästäjänmäen neljän nykyisen laiturin pidentämiseen. Toimenpiteen myötä vuokrausasteen odotetaan saavuttavan 85 prosentin tavoitteen.

Toimintaa sopeutetaan ja mitoitetaan hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti. Valmisteluihin ja mukautuksiin sisältyy muun muassa arvio sähköautojen kolmen vuoden sopimuskaudesta, joka päättyy syksyllä 2022. Jatkotarve arvioidaan. Vastuu pelastustoimen toiminnasta siirtyy uudelle hyvinvointialueelle, ja muutos otetaan huomioon taloussuunnitelmassa.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	
Venepaikkojen vuokrauksen lisääminen	85 % venepaikoista vuokrattuna
<p>Vuokra-aste vaihteli vuoden aikana ja oli 31.12.2022 87 prosenttia. 85 prosentin talousarviotavoitteen saavuttaminen johtui siitä, että vuokra-aste Södra vikenissä ja Barckenin niemellä nousi 73 prosenttiin. Tämä johtui siitä, että alueen rakennustyöt vaikuttivat 57 vuokraipaikkaan lahden pohjukassa.</p> <p>Myös Knipnäsän (22 venepaikkaa) ja Gumnäsän (12 vuokraipaikkaa) laitureiden vuokrausaste on keskimääräistä matalampi. Muissa venesatamissa vuokraus tapahtuu suunnitellusti.</p>	
Pienvenesatamien tehostamissuunnitelman laatiminen	Hyväksytty suunnitelma
<p>Venesatamia koskevan suunnitelman laatiminen aloitettiin, mutta sitä ei voitu suorittaa loppuun suunnitellusti. Syynä oli osaston toisen vuosineljänneksen vajaamiehitys sekä kolmannen ja neljännen vuosineljänneksen resurssien kohdentaminen muihin suunnittele mattomiin kehittämishankkeisiin, kuten kaupungin vuokaohjesääntöön</p>	
Investoinnit toteutetaan sovitus sa ajassa ja pidetään annetuissa investointimäärärahoissa.	Toteutuva investointitalousarvion osuus
<p>Investointihankkeiden toteutumat esitetään erikseen. Investointitalousarviota seurattiin kuukausittain, ja investointisuunnitteluyksikkö ohjaa ja valvoo hankkeita, jotta ne toteutuvat suunnitelmien mukaisesti.</p> <p>Vuonna 2022 nettoinvestointitalousarviosta toteutui 75,3 %, ja kustannuksista toteutui 86,1 %. Useimmat investointihankkeet valmistuivat tai etenevät asetetun aikataulun mukaisesti ja pysyvät talousarvio määrärahan puitteissa.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Arvioidaan yhteiskäyttöön tarkoitettujen sähköautojen tarve

jatkosta päätetään

Sähköautojen leasingsopimukset päättyivät 29.II.2022 ja tulevaisuuden tarpeet arvioitiin. Kaupunki ei jatka sähköautojen leasing-toimintaa kokeilun jälkeen, koska tarpeet ovat muuttuneet ja koska taloudelliset tavoitteet eivät ole täysin täyttyneet. Sen sijaan selvitetään, voidaanko latauspisteitä muuttaa koko henkilöstön ja vieraiden käyttöön maksullisina latauspisteinä.

Analyysi toimenpiteistä

Kansliatoimintojen ja hanketoiminnan henkilöstömäärää sopeutetaan jatkuvasti tarpeeseen. Lähivuosina on vireillä useita eläkkeelle siirtymisiä, ja 2022 aikana saatettiin päätökseen uuden kanslistin ja uuden projektipäällikön rekrytointi infrastruktuuri-investointeihin. Koronapandemian vuoksi suuri osa henkilöstöstä jatkoi talven aikana etätöitä. Maaliskuussa hallinto palasi hybridimalliin, joka sen jälkeen oli hallitseva työmuoto.

Prosessikuvausten laatiminen jatkui vuoden aikana. Kaupungin tavoitteena oli, että kaikki olennaiset prosessit olisi kuvattu joulukuussa 2022. Teknisellä toimialalla tavoite saavutettiin pääosin suunnitelmien mukaisesti.

Gammelbodaan suunnitellun venesataman, jota hoitaisi ulkopuolinen toimija, myyntiprosessi jatkui. Alue oli yleisessä myynnissä ajalla 12.1.–28.2.2022, ja siitä tarjottiin 50 000 euroa. Kaupunginhallitus päätti 28.3.2022 § 114 hylätä jätetyn tarjouksen, koska se on liian alhainen. Kaupunginhallitus valtuutti myös teknisen keskuksen jatkamaan alueen luovuttamista joko vuokraamalla tai myymällä tai siten, että kaupunki itse kehittää satamaa ja hakee mahdollista ulkopuolista rahoitusta.

Vierasvenesataman suunnittelutyö ei ole edennyt, ja alueelle odotetaan uutta asemakaavaa. Tällä hetkellä näyttää siltä, että asemakaava hyväksytään vuonna 2023. Talousarvioon ei ollut varattu määrärahaa vierasvenesataman suunnitteluun. Vuoden 2023 talousarviossa on 20 000 euron suunnittelumäärärahaa.

Ormnäsin/Metsästäjänmäen nykyisten laitureiden pidentämissä valmistui toisella vuosineljänneksellä ja 18 uutta venepaikkaa otettiin käyttöön. Uusia portteja ja avaimia hankittiin syksyllä 2021 ja ne otettiin käyttöön kaudelle 2022.

Södra vikenin rakennustyöt aloitetaan lokakuussa. Tässä vaiheessa asianomaisille venepaikkojen haltijoille (23 venepaikkaa) osoitettiin uudet paikat mm. vierassatamasta. Myös kauden 2023 vuokrausta on suunniteltu. Asianomaisille venepaikan haltijoille (85 venepaikkaa, joista 57 vuokrattua) osoitetaan uudet paikat, joista tiedotettiin syksyn aikana.

Hyvinvointialueeseen siirtymistä on valmisteltu ja sopeutuksia on tehty. Se sisälsi muun muassa kartoituksen siirtävistä ajoneuvoista. Rekisteröityjen ajoneuvojen määrä 31.12.2022 on 173, mutta vähenee vuoden 2023 alussa, kun 31 ajoneuvon siirrot hyvinvointialueelle toteutetaan. Yhteiskäytössä olevien sähköautojen arviointi on valmis.

Eteläkärjen ympäristöterveyden kuntien vuosittainen sopimuksenmukainen kokous pidettiin 15.6.2022. Terveystensuojelulain ja elintarvikelain muutokset vaikuttivat toimintaan, joka vuoden aikana toimi suunnitellulla tasolla.

Pelastustoimen toimintavastuu siirtyy 1.1.2023 uudelle hyvinvointialueelle.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Tekn ltk kokouksia / vuosi	11	11	11
Tekn ltk käsitellyjä asioita / vuosi	248	250	286
Ostotositteita lkm/v	17 953	19 000	17 656
Tehtyjä laskuja lkm	15 236	16 000	15 451
Rekisteröidyt ajoneuvot lkm*	169	170	173
Pienvenesatamat			
Venepaikkojen määrä	847	857	763
Vuokrattujen osuus %	81	85	87
Pelastuslaitos			
Liikenneonnettomuuksia	107	100	0
Rakennuspalojen määrä	14	25	0
Vaaratilanteita rakennukset	19	24	0
Rakennuspalot	9	13	0
Vahingontorjuntatehtävät	77	70	0
Kaikki pelastustoimen tehtävät	619	750	0
Ensihoidon tehtävät	4 413	3 900	0
Ympäristöterveydenhuolto			
Nettokust. ympäristöterv.huolto	162 781	230 000	176 701
Eläinlääkärihuolto			
Nettokustannukset eläinlääkärihuolto	273 777	255 000	238 789

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	202 306	176 000		208 609	32 609	118,5 %
Maksutuotot	7 216	7 200		7 281	81	
Tuet ja avustukset		0				
Muut tuotot	20 979	22 000		20 666	-1 334	93,9 %
Tuotot yhteensä	365 730	410 200	0	398 476	-11 724	97,1 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				9,0 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-530 389	-573 230		-573 413	-183	100,0 %
Ostopalvelut	-2 499 385	-2 568 830	0	-2 533 444	35 386	98,6 %
Aineet ja tavarat	-23 909	-20 600		-19 214	1 386	93,3 %
Avustukset						
Muut kulut	-54 167	-62 140	0	-66 326	-4 186	106,7 %
Kulut yhteensä	-3 107 850	-3 224 800	0	-3 192 398	32 402	99,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,7 %		
Toimintakate	-2 742 120	-2 814 600	0	-2 793 922	20 678	99,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				1,9 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	26 240			32 153		
Sisäiset kulut	-62 395	-56 000	0	-53 750		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Venepaikkojen vuokrauksesta saadut myyntitulot ylittivät budjetoidun tavoitteen. Venepaikkojen vuokrausaste on 87 prosenttia verrattuna 85 prosentin tavoitteeseen. Tulojen lisäämiseksi ja pienvenesatamien toimintatuoton nostamiseksi Södra vikenin ja Barckenin niemen vuokrausastetta on nostettava. Alueen vuokrausaste on tällä hetkellä 73 prosenttia.

Talousarviossa on myös 205 000 euron määräraha valmistukseen omaan käyttöön. Kyse on kustannuksista, jotka lisätään investointitalousarvioon. Toteutuma oli reilut 160 000 euroa, koska osa tämän vuoden hankkeista toteutettiin käyttötalousarvion puitteissa. Uuden hankepäällikön rekrytointi infrastruktuurihankkeisiin saatettiin päätökseen ja työsuhde alkoi toisella vuosineljänneksellä. Rekrytointi oli otettu huomioon talousarviossa ja osaston henkilöstökustannukset noudattivat budjetoitua tasoa.

Suurin osa kustannuksista muodostuu pelastuslaitoksen ja ympäristöterveydenhuollon maksuosuuksista. Pelastuslaitoksen maksuosuudet ylittivät talousarvion reilulla 65 000 eurolla, kun taas ympäristöterveydenhuolto alitti talousarvion noin 70 000 eurolla. Pelastuslaitos ei ole toimittanut mittalukuja tältä vuodelta, joten ne puuttuvat tilinpäätöksestä.

Kaupungin sähköautot olivat teknisen toimialan hallinnon hallinnassa, ja niiden odotettiin olevan kaupungille kustannusneutraaleja. Käyttöaste oli kuitenkin liian alhainen kattamaan autojen kustannuksia, ja nettokustannukset olivat vuonna 2022 noin 10 000 euroa. Kaupunki lopetti sähköautojen leasingin kokeilun jälkeen, koska tarpeet ovat muuttuneet ja koska taloudelliset tavoitteet eivät ole täysin täyttyneet.

YHDYSKUNTATEKNIikka

Toimintakuvaus

Yhdyskuntatekniikan toimialueeseen kuuluvat:

- kadut, tiet ja yleiset alueet, puistot, uimarannat, satamat sekä kaatopaikat ja maankaatopaikat sekä niihin liittyvien investointien toteutukseen osallistuminen
- kaupungin kiinteistöjen lähialueiden hoidon koordinointi osana muuta kunnossapitotoimintaa
- urheilualueiden tekninen hoito ja kunnossapito sivistystoimen tasomäärityksen mukaisesti
- talous- ja puistometsien hoito
- katu- ja kaivuluparekisterin hallinnointi
- teknisen toimen päivystystoimintojen koordinointi
- aktiivinen asiakaspalvelu

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimialueen toiminta sopeutetaan supistetun määrärahan mukaiseksi, mikä vaikuttaa kunnossapidon tasoon ja hankkeisiin konkreettisella tavalla. Resurssista poistunut sekä omaa henkilökuntaa että ostopalveluita. Budjetoinnissa on arvioitu lakisääteiset, kunnallisin päätöksin käynnistetyt sekä osastojen välisin sopimuksin tehtävät työt ja tehty priorisointia. Kunnossapidon tuotantomenetelmiä kuitenkin myös kehitetään ja niiden taloudellisuutta seurataan aktiivisesti.

Osasto on aktiivisesti mukana ELY-keskuksen ja Liikenneviraston alueella käynnistämässä hankkeissa, mm. Hanko-Hyvinkää ratasuunnitelman sekä VT25:n liikennejärjestelyjen kehittämistarpeista nousevien kohteiden toteutussuunnittelussa, mm. Lepin risteys ja Mustion alikulku.

Katuvalaistus on siirtynyt Raaseporin Energian hallintaan, käytölle ja ylläpidolle varataan sopimukseen mukainen määräraha, johon on odotettavissa nousua 15 000 euroa vuodelle 2022. Talvikunnossapidon urakkahinnoissa tapahtui uudelle kaudelle 2018–2022 nousua, johon tulee varautua edelleen, sillä talvikunnossapito on budjetoitu riskirajalla. Sähkön ja polttonesteiden hinnan sekä maanrakennuksen rakennusmateriaalien on arvioitu kallistuvan vuonna 2022. Henkilöstöressurssissa on vuosittain mukana työllistettäviä ja oppisopimustyöntekijöitä.

Vuonna 2022 ajankohtaisia hankintoja ovat mm. talvikunnossapidon seuraavan kauden sopimusurakkahankinta.

Liikenneväylät

Merkittävin yksittäinen kuluerä yhdyskuntateknisessä palvelutuotannossa on liikenneväylien talvikunnossapito. Talven töitä tuotetaan sekä omana tuotantona että ostopalveluina. Toimintaa koordinoidaan sekä päivystystä järjestetään yhteistyössä tilahallinnon kanssa. Talvikunnossapidon urakoinnin yksikkökustannukset ovat kohonneet viime vuosina, mikä aiheuttaa kustannusriskiä lumisina talvina.

Talvikunnossapidon valmiusjärjestelyä supistetaan jo kaudesta 2020–2021 alkaen. Urakoinnin kustannusten kasvaessa ja omana työnä tehtävän kunnossapidon osuuden vähentyessä syntyy lumisina talvina

entistä suurempi kustannusriski. Kesäkaudella liikenneväylien hoidossa tuotetaan eri vuodenaikojen mukaiset kunnossapitotyöt omaa ja ostopalveluresurssia yhdistellen ja henkilökunta sekä kaupungin oma konekalusto osallistuu myös investointien toteutukseen.

Maankaatopaikka-alueen ympäristölupia uusitaan 2021 ja 2022 Karjaalla ja Tammisaarella.

Viheralueiden ja puistojen hoito

Puistojen ja viheralueiden kunnossapidossa tehtävänä on ylläpitää Raaseporin miellyttävää kaupunkikuvaa, johon kuuluvat kauniit ja hyvin hoidetut yleiset alueet, puistot ja uimarannat.

Puistohenkilökunta ylläpitää puistoirtaimistoa, konekanta ja oksii katupuita. Puistojen hoidon työnjohtajat hoitavat myös tiettyjä ympäristönsuojelun viranomaistehtäviä osana työtehtäviään.

Alueurakoiden ensimmäinen sopimuskausi päättyi 2022 ja arvioinnin pohjalta päätetään tuotantotavan jatkamisesta tai laajentamisesta. Varaudutaan ostopalvelubudjetissa näihin muutoksiin.

Liikunta-alueiden hoito ja kunnossapito

Liikunta-alueiden hoidon kulut syntyvät teknisessä toimessa ja vapaa-aikatoimi varaa vastaavan määrärahan omaan talousarvioonsa.

Liikuntapaikkojen hoidossa on aikaansaatua sopimuskantaa paikallisten yhdistystoimijoiden kanssa. Liikuntapaikkojen, niiden kunnan ja kunnossapitotarpeen sekä kunnossapidon tuotantovaihtoehtojen kartoitusta jatketaan toimintavuonna 2022, erityisesti vuonna 2021 päätettyjen kunnossapidon leikkausten sopeuttamiseksi.

Sopeuttaminen ja tehostaminen

Katujen kunnossapidossa henkilöstövähennyksen myötä kunnossapidon vasteajat pitenevät ja kunnossapidon tasoa lasketaan mm. talvikunnossapidossa. Henkilöresurssi vähenee, mikä vaikuttaa kunnossapidon valvontaan. Koneresurssia vähennetään asteittain.

Säästötoimien kohdistuessa kunnossapitoon, viheralueiden ja puistojen hoidon tasoa lasketaan siinä missä se ei aiheuta kohtuutonta haittaa ja kaupunkialueiden keskustapuistot priorisoidaan. Matalan käyttöasteen omaavien leikkipuistojen ja uimarantojen osalta tehdään kunnossapidon tarvearvioita ja haetaan säästöjä.

Puistohenkilökunnan lumivalmiustoiminta päättyy, sillä kaupungilla ei ole henkilöresurssin karsinnan myötä henkilöitä muodostamaan päivystysryhmiä. Siten lumenluonti- ja liukkauden estotoimenpiteitä sopeutetaan.

Liikunta-alueiden hoidon määräraha laskenut 2021 alkaen ja painotukset tulee suunnitella uudelleen, eli sopeuttaa kunnossapidon työohjelma määrärahan pienemisen mukaan.

Kunnossapidettävien alueiden ja kohteiden määrä kasvaa hiljalleen, resurssien pienentyessä. Uusia hoidettavia kohteita ovat mm. kevyenliikenteenväyliä (Billnäs-Pumpviken, ratavalli, Harju ja Karjaan asemanseudun pysäköintialueet. Tänä toimintavuonna arvioidaan aktiivisesti talvikunnossapidon tuottavuutta,

varautumisen laajuutta suhteessa tarpeeseen sekä työaikajärjestelyjä ajatellen tulevan uuden sopimuskauden suunnittelua. Henkilöstövähennyksien myötä omaa päivystystoimintaa karsitaan edelleen talvikunnossapitokaudesta 2022-2023 alkaen.

Metsätalous

Kaupungin metsiä hoidetaan metsätaloussuunnitelman mukaisesti ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla. Taloudellinen tulos talousmetsien toiminnasta vastannee suurin piirtein vastaavilta yksityisesti omistetuilta metsiltä odotettua tulosta. Talousmetsien hakkuuvolyymit sopeutetaan ehdotukseen metsätaloussuunnitelmaksi suunnittelukaudella. Uuden metsätaloussuunnitelman valmistelu alkaa vuonna 2022 ja valmistuu vuonna 2023. Suunnitelma koskee ajanjaksoa 2024–2033.

Puistometsien hoidossa painotetaan turvallisuutta, esteettisyyttä ja biodiversiteettiä. Toimenpiteet puistometsien hoitosuunnitelman mukaan. Koneellisen hakkuun osuus puistometsissä lisääntyy.

Yksityistiet

Tekninen lautakunta on vuoden 2019 talousarviokäsittelyn yhteydessä linjannut, että yksityisteiden avustusten taso on 370 euroa/km. Raaseporissa on yhteensä 627 km tukikelpoisia yksityisteitä ja vuosittaiset avustukset vuonna 2022 ovat 231 990 euroa.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	
Kiinteistöjen- ja viheralueiden hoidon alueurakat	Arvioidaan mennyt alueurakkakausi Arvioidaan laajentamistarve Valmistellaan uuden kauden hankinta
Hankinta on tehty, uusia urakoitsijoita. Samat alueet.	
Sähköinen työajan ja työsuorituksen seuranta	Raporttien aktiivinen hyödyntäminen
Nopsa käytössä. Tärkeää liukastumisonnettomuuksissa	
Talvikunnossapidon uuden kauden kehittämiskohteet	Päivystyksen mitoittaminen karsiminen Urakkakilpailutuksen kehityskohteiden määrittely Markkinaa vastaava urakka- ja sopimusmalli
Talvikunnossapitoasiakirjat tehty ja lähetetty.	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Liikenneväylien hoidon sesonkiluonteisuus ja resursointi

Työaikapankkijärjestelmän arviointi
Kevät-kesäresurssitarpeiden arviointi

Työaikapankkia arvioidaan vuonna 2023. Työaikapankkia ”tyhjennettiin” tunneista toukokuussa => säästetyistä tunneista maksettiin puolet niin, että jäljelle jäi enintään 40 tuntia.

Jotta nykyinen nk. työaikapankkijärjestelmä toimisi, useamman henkilön tulisi osallistua talvikunnossapitoon kohtuuttoman ylityön välttämiseksi.

Kaupungin metsiä hoidetaan ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla

Hakkuut suunnitelmien mukaan:
Talousmetsät 10 000 m³
Puistometsät 800 m³

2022 aikana metsää on hakattu 9325 m³.

Sopeutustoimet

Liikenneväylien hoidon sopeuttaminen määrärahaan

Suunnitelmat talvikunnossapidon vähentämisestä, asfalttipintojen, piennarten, tiemerkintöjen ja lähialueiden hoidon tason alentamisesta

Säästöt olivat hankalia runsaslumisen ja hankalan kevättalven vuoksi. Valtuusto päätti talvikunnossapidon määrärahan talousarviomuutoksesta (700 000 euroa) 19.9.2022 § 71.

Aiemmasta talousarviomuutoksesta huolimatta talvikunnossapidon määräraha ylittyi. Talousarvion ylityksen syynä on suuri (talvi)kunnossapidon tarve marras-joulukuussa 2022.

Sopeutustoimet

Liikunta-alueiden hoidon sopeuttaminen määrärahaan

Suunnitellaan liikunta-alueiden hoidon muutoksista vapaa-aikalautakunnan päätösten mukaisesti

Yhdistysten kanssa solmittavat hoitosopimukset ovat valmistuneet 2022 aikana.

Sopeutustoimet

Talvivalmiustoiminnan uudelleenarviointi henkilöresurssin vähenemisen myötä

Sopeutustoimet

Talvivalmiustoiminnan uudelleenarviointi henkilöresurssin vähenemisen myötä

Henkilöstömäärä on sama kuin aiemmin. Jotta nykyinen varallaolojärjestelmä toimisi, useamman henkilön tulisi osallistua talvikunnossapitoon kohtuuttoman ylityön välttämiseksi. Vuoden 2023 talousarvioehdotukseen lisätään 0,5 henkilötyövuotta kunnossapitotyöhön. Tulevalle talvikaudelle (syksy 2022) rekrytoidaan henkilö, joka osallistuu kaupungin talvikunnossapidon varallaoloon.

Analyysi toimenpiteistä

Talvi oli runsasluminen ja väylien talvikunnossapidon kustannustaso on noussut edellisiltä vuosilta. Sekä kevät- että syystalvi 2022 oli poikkeuksellisen runsasluminen ja jäänmuodostus on ollut suurta. Huoltohenkilöstö ja urakoitsijat ovat olleet talvikuukausina erittäin kiireisiä.

Säästötoimet kohdistettiin jalkakäytävien hoitoon paikoissa, joissa kadun toisella puolella jalankulkijoilla on käytössä kaupungin hoitama kävely- ja pyörätie. Myös lumenkuljetuksen ostopalveluja on vähennetty, ja näitä töitä on pyritty hoitamaan omin resurssein.

Kesäkunnossapidossa tavoitellaan säästöjä niitoissa sekä tiemerkinnoissa. Tienpientareiden niitto tehdään pääosin omana työnä ja suurin osa alueista leikataan vain kerran. Tiemerkitöiden osalta tehdään vain välttämätön kunnossapitotyö, mm. suojatiet ja rikkoutuneet liikennemerkkit. Uusi niittokone hankittiin, jollain pystytään tehdä työt omana työnä.

Paljon koneita, joka on mennyt rikki, kevään ja kesän aikana. Karjaan kuorma-auton vaihdelaatikko rikkoutui. Tammisaaren traktorin hydraulikka pumppu meni rikki sekä pari nurmenleikkauskonetta ja painepesuri, joka on mennyt rikki. Toimintavuoden aikana on uudistettu huoltokoneita, muun muassa hankittiin uusi (käytetty) kuorma-auto.

Puistojen talvikunnossapito on hoidettu päiväsaikaan, koska henkilöstön vähentyessä ei ollut mahdollisuutta päivystystoimintaan. Puistojen henkilöstö on osallistunut kiinteistöjen talvikunnossapidon päivystykseen. Myös puistoissa on säästetty nurmikonleikkauksessa ja niittyjen leikkauksessa. Viheralueuudistus on valmistumassa. Vieraslajien torjunta on tullut uutena työtehtävänä puistojen hoidon työohjelmaan.

Talvi on ollut kiireistä aikaa liikunta-alueiden hoidossa. Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan hiihtokausi oli pitkä ja myös luistelukentät ovat olleet avoinna. Yhdistysten kanssa solmittavat hoitosopimukset jaksolle 2022–2024 ovat valmistuneet.

Yhdyskuntatekniikan päällikkö irtisanoutui tehtävästään kesällä. Uuden viranhaltijan rekrytointiprosessi käynnistyi syksyn aikana rekrytointiyrityksen avulla, ja tekninen lautakunta valitsi uuden yhdyskuntatekniikan päällikön 15.11.2022 § 252. Katupäällikön ja metsätalousinsinöörin rekrytointien valmistelut aloitettiin vuoden 2022 lopussa.

Valtuusto päätti kokouksessaan 19.9.2022 § 71 myöntää lisämäärärahaa liikenneväylien talvikunnossapitoon (yhteensä 700 000 euroa) ja liikunta-alueiden kunnossapitoon (yhteensä 45 000 euroa). Talvikunnossapidon kokonaismäärärahasta ja talousarvion muutoksesta huolimatta kyseinen määräraha ylittyy 6,9 prosentilla. Sekä yhdyskuntatekniikan että kiinteistöhuollon kunnossapitomäärärahat ylittivät samoista syistä, eli erittäin runsaslumisen marras- ja joulukuun sekä tuotantokustannusten nousun vuoksi.

Tekninen lautakunta valitsi talvikunnossapidon urakoitsijat kolmessa eri kokouksessa syksyn aikana. Ensimmäisellä hankintakierroksella tekninen keskus ei saanut tarjouksia kaikille urakka-alueille. Tekninen lautakunta valitsi ”viimeisen” urakoitsijan kokouksessaan 11.10.2022 § 219, joten nyt kaikille urakka-alueille on valittu urakoitsijat vuosille 2022–2026.

Puun myynti on ollut taloudelliselta kannalta hyvä vuonna 2022, ja myös metsäsuunnitelman päivittäminen on aloitettu toimintavuonna. Yksityisteiden avustuspäätöksiä tehtiin toisen vuosineljänneksen aikana, ja avustusten maksaminen päättyi suunnitellusti.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Katuverkosto			
Katuverkoston pituus (km)	253,8	253,5	254,2
Kevyen liikenteen väyläverkoston pituus (km)	61,9	61,8	62,4
Katuverkosto (€/km)	8 554	11 482	12 300
Yksitystiet, avutukset (€/km)	365	370	359
Valopisteiden määrä (kpl)	10 006	9 900	10 243
Katuväläistus (€/valopiste)	76,18	95,5	83,46
Puistot			
Hoidetut viheralueet (ha)	79,0	79,0	79,0
Hoidetut kävelytiet (km)	13,0	13,0	13,0
Leikkikenttiä (kpl)	36	36	36
Uimarantoja (kpl)	19	19	19
Metsätalous			
Metsäpinta-alaa (ha)	3 384	3 384	3 384
Puistometsää (ha)	1 200	1 200	1 200
Myytyä puutavara metsä+puisto m ³	8 400	10 800	9 325

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	1 210 502	867 410		999 480	132 070	115,2 %
Maksutuotot				305	305	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0		0	0	0,0 %
Muut tuotot	86 044	75 000		130 539	55 539	174,1 %
Tuotot yhteensä	1 388 193	1 097 410	0	1 194 894	97 484	108,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-13,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 549 982	-1 535 000		-1 601 261	-66 261	104,3 %
Ostopalvelut	-1 966 064	-2 619 820	-630 000	-3 348 374	-98 554	103,0 %
Aineet ja tavarat	-839 015	-475 780	-115 000	-583 299	7 481	98,7 %
Avustukset	-233 013	-231 990		-224 962	7 028	97,0 %
Muut kulut	-351 727	-440 090		-377 234	62 856	85,7 %
Kulut yhteensä	-4 939 802	-5 302 680	-745 000	-6 135 130	-87 450	101,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				24,2 %		
Toimintakate	-3 551 609	-4 205 270	-745 000	-4 940 236	10 034	99,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				39,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	406 943	387 410		392 267		
Sisäiset kulut	-273 401	-262 900		-272 353		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Yhdyskuntatekniikan toimintakate vastaa budjetoitua. Tulot olivat vajaat 100 000 euroa budjetoitua suuremmat, kun taas kustannukset ylittivät talousarvion runsaat 90 000 eurolla. Hyvä tuottokertymä johtuu lähinnä metsätaloudesta, jonka tuotot olivat runsaat 600 000 euroa, mikä ylitti budjetoidut tuotot noin 120 000 eurolla. Oman henkilöstön käyttö erilaisissa investointihankkeissa oli sen sijaan 90 000 euroa budjetoitua pienempi.

Ajoittain kylmän ja runsaslumisen talven vuoksi (sekä kevät että syksy) liikenneväylien talvikunnossapitokustannukset olivat korkeammat kuin normaalisti. Liikenneväylien kunnossapidon kokonaiskustannukset olivat vuoden aikana runsaat 1,1 miljoonaa euroa korkeammat kuin vuonna 2021. Kevään kustannukset liikenneväylien talvikunnossapidosta olivat noin 960 000 euroa, kun koko vuoden talvikunnossapitoon oli varattu noin 600 000 euroa. Loppuvuoden kunnossapidon lisämäärärahan suuruudeksi on arvioitu 600 000 euroa. Tämä tarkoittaa 240 000 euron varaamista talvikunnossapitoon syyskaudella 2022. Jotta kunnossapitoa voitaisiin hoitaa loppuvuoden ajan, valtuusto myönsi 19.9.2022 § 71 600 000 euron lisämäärärahan, joka osoittautui noin 100 000 euroa liian pieneksi.

Myös liikuntapaikkojen hoidon talousarvio oli erittäin tiukka, ja toiminnan hoitamiseksi vuoden 2022 toisella puoliskolla valtuusto myönsi 19.9.2022 § 71 45 000 euron lisämäärärahan, joka oli noin 20 prosenttia alkuperäisestä talousarviosta. Alkuperäisen talousarvion riittämättömyyden syynä oli käynnissä oleva inflaatio, joka näkyy materiaalien, kuten rakennusmateriaalien ja polttoaineiden, sekä erilaisten ostopalveluiden hinnankorotuksina. Lisämääräraha osoittautui riittäväksi vuoden 2022 jälkipuoliskon kunnossapidon kannalta.

Puistojen hoidon kustannukset olivat talousarvion mukaiset. Myös muu yhdyskuntatekninen toiminta (lukuun ottamatta väylien ja liikuntapaikkojen kunnossapitoa) noudattivat laadittua talousarviota.

Yhdyskuntatekniseen toimintaan vaikuttivat merkittävästi myös erilaiset materiaalien, kuten rakennusmateriaalien ja polttoaineiden, hinnankorotukset. Sähkön hinnan voimakas nousu oli huomioitu kokonaisuudessaan talousarviossa, mutta muun materiaalin osalta ei ollut otettu huomioon yleistä kustannuskorotusta. Vuoden materiaalmäärärahojen riittävyden varmistamiseksi valtuuston 19.9.2022 §:ssä 71 myöntämässä lisämäärärahassa huomioitiin kohonnut kustannustaso. Liikenneväylien kunnossapidon 600 000 euron ja liikuntapaikkojen kunnossapidon 45 000 euron lisäksi varattiin 100 000 euroa kohonneisiin materiaalikustannuksiin. Tämä tarkoittaa, että yhdyskuntatekniikan lisämääräraha oli yhteensä 745 000 euroa.

Yhdyskuntatekninen yksikkö maksoi Raaseporin vedelle hulevesien käsittelystä kertakorvauksena noin 70 000 euroa. Katuvalaistuksen kunnossapidosta maksettiin korvauksia Raaseporin Energialle runsaat 850 000 euroa. Korvaukset noudattivat talousarvion määrärahaa.

Tunnuslukujen osalta on tapahtunut joitain muutoksia vuoden aikana. Västerbyn ampumaradalle valmistui heinäkuussa uusi, 425 metriä pitkä liityntätie. Kevyen liikenteen väyläverkon pituus kasvoi 0,5 km, kun Karjaan ja Tammisaaren välinen kevyen liikenteen väylä (Harju) valmistui kokonaisuudessaan. Toteutuneet investoinnit merkitsevät samalla lisääntyneitä kunnossapitotarvetta. Raaseporin Energia Oy on tarkistanut valaisinpisteiden lukumäärän. Valaisinpisteitä on nyt 10 243, mikä tarkoittaa 237 pisteen lisäämistä.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖMUODOSTUS

Toimintakuvaus

Vastata kaupungin maapolitiikasta, kaupungin maaomaisuuden hallinnasta, mittaustoiminnasta, kiinteistömuodostuksesta ja karttapalvelusta. Tarjota kaavoitukselle riittävä ja tarkoituksenmukainen raakamaavaranto. Suorittaa kiinteistötoimituksia ja pitää kiinteistörekisteriä asemakaavoitetulla alueella. Vastata asemakaavoituksen käynnistämiseksi ja toteuttamiseksi tarvittavien sopimusten ja maankäyttöso-
pimusten laatimisesta. Laatia karttatuotteita sekä ylläpitää kaupungin kartastoa. Suorittaa maastomittauksia. Vastata maa-alueiden ostosta, rakennettujen ja rakentamattomien kiinteistöjen myynnistä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Vuonna 2022 painotetaan kiinteistöomistuksen jatkuvaa kehittämisestä ja edellytysten luomista yritysten perustamiselle ja asuinrakentamiselle. Yhtenä painopisteenä vuonna 2022 on jatkaa kaupungille turhien rakennusten myyntiä myyntitulojen saamiseksi, saavuttaa säästöjä rakennusten käyttömenoissa sekä vähentää kaupungin vanhojen rakennusten korjausvelkaa. Muita painopisteitä ovat toimialarajat ylittävän yhteistyön tehostaminen toiminnan keskittämiseksi, myydä kiinteistöjä ja vähentää käyttöku-
luja. Joka kohteesta tehdään erillinen myyntipäätös, jossa tasearvo ja muut tekijät otetaan huomioon. Kiinteistömyynnille asetetun tavoitteen saavuttaminen on haastavaa ja edellyttää, että erityisiä kehitys-
hankkeita voidaan myydä vuosittain. Edellytyksenä on, että kohteet voidaan jalostaa asemakaavoituksel-
la siten, että kaupunki voi tarjota vetovoimaisia tontteja. Kehittämishankkeita 2022 ovat Horsbäckin ja Lepin yritysalueet, Lummeakaari, Espinginkuja ja Ollabågen.

Osa kaupungin pientalojen tonttivarannosta sijaitsee vanhoilla asemakaava-alueilla keskusta-alueiden ulkopuolella, joilla kiinnostus rakentamiseen on ollut vähäistä jo vuosia. Samoin suuri osa rivi- ja kerros-
talojen tonttivarannosta sijaitsee kauempana keskusta-alueista, eikä niille ole ollut kysyntää pitkään
aikaan. Maaperän saneeraustyöt edellyttävät taloudellisia resursseja, mistä aiheutuu investointimäärä-
rahtarpeita. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä kaatopaikkojen maansaneerauksen varauksesta on jäljellä
157 783,75 euroa.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Pyrkiä lisäämään varsinaisia asuintonttiluovutuksia.</p>	<p>8 luovutettua tonttia/vuosi. 200 000 € myyntiä, vaihtoehtoisesti 10 000 € vuokraa.</p>
<p>Jakson aikana on myyty neljä uutta asuintonttia 132 560 eurolla ja uusi asuintontti on vuokrattu hintaan 1 462 euroa/vuosi. 25 rakennettua vuokratonttia on myyty 379 180 eurolla.</p>	
<p>Kiinteistömyynti, myyntisalkun ja epätavallisten kohteiden toteutus. Kiinteistömyynnin prosessien edelleen kehittäminen tilahallinnon kanssa.</p>	<p>1 000 000 euroa myyntivoittoa. Myyntitulot muodostuvat eri kohteista, kehityshankkeista, omasta tonttituotannosta sekä myyntisalkusta.</p>
<p>Jakson aikana on luovutettu kymmenen yritystonttia yhteensä 644 520 eurolla. Tonteille ja kiinteistöille on luovutettu seitsemän lisämaata 82 940 eurolla. Kolme kiinteistönluovutusta koskevia esisopimuksia (Hiittisten Kalamaja Oy, Bromarv Furumalm ja Holmström) sekä yksi maanvaihto on toteutettu. Kuovilan koulun (123 000 euroa), Alingsåsinkatu 33:n (76 000 euroa) ja yhden osakehuoneiston (50 000 euroa) myynti on saatu päätökseen vuoden aikana. Jakson aikana on päätetty myydä Vassviken (33 000 euroa). Myyntivoitto vuonna 2022 oli 1 145 306 euroa.</p>	
<p>Raakamaan aktiivinen hankinta ja oman maan kuntoon saattaminen asemakaavoitusta varten.</p>	<p>Maa-alueiden osto 500 000 euroa / vuosi maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Maaperän saneeraus rakennustarkoituksiin.</p>
<p>Jakson aikana on tehty kymmenen maa-alueen hankintaa katuja sekä viheralueita varten. Senaatin Asema-alueet Oy:n kanssa on tehty maakauppa Karjaan rautatieaseman alueella. Yksi asuintontti on ostettu takaisin. Lisäksi on käynnissä neuvotteluita muista maakaupoista. Valtuusto on 19.9.2022 § 69 myöntänyt 150 000 euron lisämäärärahan maanhankintaan investointitalousarvion kautta. Summa korotettiin 500 000 eurosta 650 000 euroon. Määrärahaa käytettiin 530 000 euroa, ja määräraha alitettiin, koska joitakin kiinteistönluovutuksia ei saatu päätökseen vuoden 2022 aikana. Valtuusto myös vähensi investointitalousarviossa maa- ja vesialueiden myynnistä saatavia tuloja 320 000 eurolla, eli 500 000 eurosta 180 000 euroon. Vuonna 2022 myydyin omaisuuden tasearvo oli 216 000 euroa. Maansaneerausten varausrahaston määräraha tulisi tarkistaa, ja kaupunginhallitus hyväksyi toukokuussa esityksen 250 000 euron lisämäärärahasta vuodelle 2023. Määräraha otettiin huomioon vuoden 2023 talousarviossa.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Raakamaan hankinta rakentamista varten
Karjaan alueella

Maa hankittu

Neuvotteluja maa-alueiden ostamisesta käydään maanomistajien kanssa, joilla on asuinrakentamiseen soveltuvia maa-alueita. Neuvottelut maanomistajien kanssa olemassa olevan asemakaavan käyttötarkoituksen muuttamisesta sekä asemakaavamuutos ovat ajankohtaisia. Senaatin Asema-alueet Oy:n kanssa tehty Karjaan rautatieaseman ympäristöä koskeva maakauppa on viety päätökseen, ja maakaupassa saadun alueen osan kehittämismahdollisuudet voitiin selvittää. Tryckeriteaternin osto on saatu päätökseen, ja uusia asuintontteja vuokra-asuntoihin tuova asemakaavamuutos on tekeillä.

Lepin osan asemakaava on hyväksytty, ja esisopimus antaa kaupungille pientalotontteja alueelta.

Rakennusvalvonnan avustaminen kiinteistövero-
tietojen tarkastushankkeessa

Hankkeen käynnistäminen hankesuunnitelman
laatimisella sekä perustutkimusten ja lähtötieto-
jen valmistelevilla töillä.

Hankesuunnitelmaa ei ole laadittu. Tällä hetkellä lupahakemukset on asetettava etusijalle.

Analyysi toimenpiteistä

Materiaalin myynti jäi hieman alle talousarvotavoitteiden. Uusien asuintonttien luovutus oli hieman alle talousarvotavoitteen, kun taas rakennusten merkitseminen ylitti talousarvotavoitteen. Viisi uutta asuintonttia ja kuusi lisäaluetta on myyty. Uusi asuintontti on vuokrattu. Kymmenen yritystonttia on myyty. Yksi uusi yritystontti ja yksi teletoiminta-alue on vuokrattu. Kolme maakauppaa koskeva esisopimusta ja yksi maanvaihto on toteutettu. Neuvottelut raakamaan ostamisesta/vaihtamisesta ovat käynnissä. Vuoden aikana on tehty 36 tonttien lohkomista ja 48 yleisten alueiden (katujen ja puistojen) lohkomisia. Vuoden aikana on laadittu sopimuksia kaavoituksen käynnistämisestä. Myyntivoitto ylitti vuoden budjetoidut tavoitteet.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Luovutetut tontit (vuokra + myydyt)	15	8	5
Tonttivaranto, pientalotontit	93	110	118
Tonttivaranto, kerrostalotontit	12	12	12
Tonttivaranto, yritystontit	32	30	25
Muodostettuja tontteja, toimitus/muod.lkm	58/60	40/20	84/55
Tontteja tonttijaoissa	55	25	71
Rakennusten merkitseminen	71	50	79
Myydyt rekisteriotteet	876	800	673
Myydyt kartat	854	800	662
Kaupungin maaomaisuus (ha)	5 744	5 587	5 451
Maaomaisuuden bruttotulot (€/ha)	490	504	560
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta (€)	2 379 444	1 000 000	1 145 306

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	19 985	20 000		13 203	-6 797	66,0 %
Maksutuotot	105 588	136 500		159 653	23 153	117,0 %
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot	4 033 811	2 659 460		2 877 665	218 205	108,2 %
Tuotot yhteensä	4 162 046	2 816 460	0	3 051 857	235 397	108,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-26,7 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-412 422	-414 760		-398 352	16 408	96,0 %
Ostopalvelut	-91 449	-140 170		-124 429	15 741	88,8 %
Aineet ja tavarat	-2 177	-5 200		-3 206	1 994	61,7 %
Avustukset						
Muut kulut	-46 254	-40 740		-49 934	-9 194	122,6 %
Kulut yhteensä	-552 302	-600 870	0	-575 921	24 949	95,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				4,3 %		
Toimintakate	3 609 745	2 215 590	0	2 475 936	260 346	111,8 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-31,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	818 448	858 460		860 138		
Sisäiset kulut	-72 149	-72 110		-72 203		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Toimintatuottojen summaan sisältyy koko kaupungin kiinteistömyynti ja vuodelle 2022 oli budjetoitu 1 000 000 euron myyntivoitto. Bruttomyynti oli vuoden aikana 1 361 704 euroa. Tästä summasta myyntivoittoa on 1 145 306 euroa. Tekninen lautakunta päätti 15.2.2022 § 34 tarkistaa kaupungin tonttihintoja, ja että nykyisillä vuokramiehillä on oikeus lunastaa vuokratonttinsa vanhaan hintaan jättäessään hakemuksen viimeistään 30.9.2022. Lunastuksen tulee olla toteutunut viimeistään 28.2.2023. Päätös lisäsi tonttien myyntiä, mutta vuokratonttien myynti puolestaan vähentää vuokratuloja. Kuovilan koulun (123 000 euroa), Alingsåsinkatu 33:n (76 000 euroa) ja yhden osakehuoneiston (50 000 euroa) myynti saatiin päätökseen vuoden aikana. Vuoden aikana päätettiin myydä Vassviken (33 000 euroa).

Valtuusto on 19.9.2022 § 69 myöntänyt 150 000 euron lisämäärärahan maanhankintaan investointitalousarvion kautta. Summaa korotettiin 500 000 eurosta 650 000 euroon. Määrärahaa käytettiin 530 000 euroa, ja määräraha alitettiin, koska joitakin kiinteistöluovutuksia ei saatu päätökseen vuoden 2022 aikana. Valtuusto myös vähensi investointitalousarviossa maa- ja vesialueiden myynnistä saatavia tuloja 320 000 eurolla, eli 500 000 eurosta 180 000 euroon. Vuonna 2022 myydyn omaisuuden tasearvo oli 216 000 euroa.

Kiinteistömyyntivoittojen lisäksi ulkopuoliset vuokratulot olivat 868 896 euroa. Tämä on noin 30 000 euron lisäys vuoteen 2021 verrattuna. Myös tavanomaisesta toiminnasta saadut tulot saavuttivat talousarvion tavoitteet. Sisäinen vuokra vastasi talousarviota. Kustannuspuolella ei ilmennyt suurempia poikkeamia, ja tuottojen ansiosta toimintakate oli vajaat 260 000 euroa budjetoitua parempi.

TILAHALLINTO

Toimintakuvaus

Tilahallinto-osastoon kuuluvat kiinteistöhallinto, siivous ja ruokahuolto. Talousarviorakenteessa kiinteistöhallinto muodostaa oman kokonaisuuden ja toisen kokonaisuuden muodostavat siivous ja ruokapalvelut

Tilahallinto vastaa talonrakennusinvestointien teknisestä ja taloudellisesta suunnittelusta sekä hankkeiden organisoinnista ja seurannasta. Tulosalue kehittää ja vastaa keskitetysti kaupungin toiminnan kannalta välttämättömien kiinteistöjen, tekniikan ja piha-alueiden käytöstä ja ylläpidosta.

Kiinteistöhallinto vastaa kaupungin 149 rakennuksesta, joiden pinta-ala on 163 220 m², sisältäen leasingkohteet, liikuntarakennukset ja 219 vuokra-asuntoa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Tilahallinnon tavoitteena on yhdessä muiden toimialojen kanssa käyttää niin tehokkaasti kuin mahdollista kaupungin rakennuksia, ylläpitää niitä kiinteistösalkkujaon mukaisesti ja toteuttaa tarkoituksenmukaiset tilat käyttäjille. Myyntiprosessi jatkuu niille rakennuksille, jotka eivät ole optimaalisessa käytössä. Toimintaa ohjaa pitkälti muiden toimialojen tilaukset yksikölle, jossa toimipisteet sijaitsevat.

Sisäisen hinnoittelujärjestelmän avulla tilojen kaupungille aiheuttamat todelliset ja tosiasialliset kustannukset siirtyvät käyttäjälle. Tarkoituksena on, että kustannukset siirtyvät tilojen käyttäjille mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja selkeästi. Sisäinen vuokra koostuu käyttövuokrasta, pääomavuokrasta ja maanvuokrasta.

Kiinteistöjen korjausvelan kasvu on merkittävä tuleva kustannus, joka ei suoraan ilmene taseesta, mutta rasittaa kaupungin omaisuutta. Suuri ja osittain ylimitoitettu kiinteistömässä ja vähäiset korjaukseen tarkoitetut talousarviomäärärahat ovat johtaneet merkittävän korjausvelan syntymiseen pitkän ajan kuluessa. Ongelmaa korjataan nyt osin rakentamalla uusi koulukeskus Mustiossa.

Kiinteistömässän korjausvelan hallinta perustuu osittain kiinteistömässän käyttöasteen tehostamiseen. Rakennukset, joiden korjausvelka on suuri ja jotka soveltuvat huonosti aiottuun käyttötarkoitukseen, on poistettava salkunvaihdolla. Tarpeettoman kiinteistömässän poisto tuottaa taloudellista hyötyä myyntivoittona, käyttökustannusten pienenemisenä sekä korjausvelan pienenemisenä, mikä tuo merkittävimmän taloudellisen hyödyn.

Kiinteistöhallinto

Kiinteistönhoidosta vastaa viisi poolia. Kunnossapidon rakenne perustuu kiinteistönhuollon mitoitusohjelmaan. Vuonna 2020 otettiin käyttöön alueurakat Bromarvin ja Tenholan sekä Fiskarin ja Mustion alueella. Tehdään palvelupyyntöjen ja tehdyn työn jatkuva seuranta ja alueurakoiden arviointi vuosina 2021–2022.

Kaikki kaupungin rakennukset on tarkastettu ja asetettu eri salkkuihin kunnosta, käyttötarkoituksesta ja käyttöasteesta riippuen. Salkkuja on seitsemän (7). Salkut on nimetty seuraavasti: kehityssalkku, käyttö-salkku, korjaussalkku, ylläpitosalkku, poistosalkku, vuokra-asunnot -salkku ja hankintasalkku. Tämä salkkujako on lähtökohtana sille, kuinka rakennus tulee hoitaa ja korjata tulevaisuudessa. Poistosalkussa olevat tyhjät kiinteistöt rasittavat tilahallinnon talousarviota.

Kaupunki on ottanut Ruukin hoitokodin toiminnan haltuunsa 24.5.2021.

Vuonna 2022 on korvamerkitty määräraha sisäilman toimenpiteiden ja selvitysten työohjelmassa. Määrärahavaraus on 0,1 miljoonaa.

Tehostamistoimenpiteet 2022

Vuosittain toistuva rakennusten suurempien käyttö- ja korjausinvestointien lista on osa työohjelmaa, ja se perustuu kiinteistökatselmuksissa esiin tulleisiin korjaustarpeisiin, käyttäjien toiveisiin ja kaupungin kiinteistöjen pitkän aikavälin suunnitelmiin. Hyväksytyn budjetin mukaista työohjelmaa laadittaessa harkitaan toteutuskokonaisuuksia ja toteutusaikoja muun muassa järkevien kiinteistökohtaisten korjausten tai kaupungin kiinteistömässälle edullisten teemojen aikaansaamiseksi, jolloin urakoita voidaan kytkeä toisiinsa.

Tehostamistoimenpiteenä, jonka pääpaino on energiatehokkuudessa, pyritään uudisrakentamisessa ja kunnostamisessa pinta-alatehokkaisiin ja ilmaston kannalta älykkäisiin ratkaisuihin. Kaupungin strategiaan kuuluu olla hiilineutraali kunta ennen vuotta 2035. Mustion koulukeskuksen toteuttamisen kautta kaupunki näyttää hyvää esimerkkiä ja parantaa huomattavasti hiilitulostaan lakkauttamalla kolme fossiilista polttoainetta käyttävää rakennusta. Mustion koulukeskus valmistuu kesällä 2022, ja suunniteltaessa tulee pyrkiä siihen, että useampi toiminto on yhteinen, esimerkiksi kiinteistöhuolto, siivous ja ruokailu. Tilojen käyttöä tehostetaan niiden yhteiskäytön kautta. Vuoden 2022 talousarviossa on otettu huomioon toiminnan päättyminen Mustion ruotsinkielisessä koulussa, Mustion suomenkielisessä koulussa sekä Mustion liisatussa päiväkodissa.

Pyrkimyksenä on käyttää kaupungin omia rakennuksia niin pitkälle kuin mahdollista. Kaupungin rakennusten toimintoista on vuonna 2020 tehty palveluverkkoselvitys. Palveluverkkoselvityksessä esitetään eri tehostamisvaihtoehtoja, joissa toimintoja voitaisiin siirtää olemassa olevissa rakennuksissa tai korvata uusilla. Palveluverkkoselvityksiä päivitetään ajankohtaisiin toimintamuutoksiin, esim. sote-kiinteistöt, kouluhankkeet ym. Hyvinvointialueen perustaminen vuoden 2023 aikana vaikuttaa tilahallinnon toimintaan, vuoden 2022 aikana valmistaudutaan tuleviin muutoksiin hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaisesti. Päätökset ns tukitoimintojen organisoinnin osalta selvinnee vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 talousarviossa on huomioitu perhekeskuksen muutto Tammiharjun alueelta ja neuvola Ystadsgårdenista Raaseporintie 5:een. Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta keskitetään Raaseporintie 5:n kivirakennukseen. Muuttokierto aiheuttaa muutostöitä ja mahdollistaa asemakaavamuutoksilla neljän rakennuksen – Tammiharjun alueen O-talon, S-talon ja P-talon sekä Ystadsgårdenin – myynnin.

Mariakodin korjaus valmistuu vuonna 2022.

Uusi Fokus-rakennus valmistuu kesällä 2022 ja on huomioitu sivistystoimialan ja tilahallinnon talousarvioissa. Rakennusaikana 2021–2022 kirjasto ja osa musiikkikoulusta toimivat Grabbegårdenissa.

Kaupungin arkistot ovat hajallaan useissa rakennuksissa. Arkistoselvitys on tehty vuonna 2021 ja eri sijoitusvaihtoehtoja on tutkittu. Tavoitteena on keskittää arkistotoiminta tulevien vuosien aikana Tammi-harjun alueelle, jotta voidaan keskittää toimintaa, vähentää vuokrattuja ulkopuolisia tiloja ja luoda kunnollinen loppuarkisto.

Katarinaskolanin peruskorjauksen suunnittelu tapahtuu vuoden 2022 aikana ja rakentaminen on suunniteltu tehtäväksi vuosina 2023–2024. Rakennustyön aikana kaupunki tarvitsee tilapäisiä toimitiloja.

Kaupunki allekirjoitti vuonna 2020 Energiatehokkuussopimuksen (KETS). Kiinteistöissä painopiste on rakennetussa ympäristössä ja fossiilisten lämmönlähteiden lakkauttamisessa.

Sopeutustoimet vuonna 2022

Kiinteistöjen myynnin lisääminen

Askersin valmistumisen yhteydessä Mustion ruotsin- ja suomenkielisistä kouluista ja Mustion liisatusta päiväkodista voidaan luopua. Tammiharjun alueella sijaitsevien O-talon, S-talon ja P-talon sekä Ystads-gårdenin myynti voidaan aloittaa vuonna 2022, kun toiminta on siirtynyt Raaseporintie 5:een. Myynti edellyttää asemakaavamuutosta sekä erillisiä myyntipäätöksiä. Toimintavuosina 2022-2023 useita rakennuksia ehdotetaan purettaviksi. Rakennukset korvataan uusilla.

Kiinteistöjen ylläpitoon liittyvien ostopalvelujen vähentäminen

Vuoden 2022 kiinteistökunnossapidon käyttötalousarvion tasapainottamiseksi jatketaan aiempien toimintavuosien toimia. Toimenpiteet ovat esimerkiksi rakennusten sisäilman lämpötilan lasku, käyttökorjausten määrärahan kohdistaminen, koneiden ja laitteiden huollon vähentäminen, Tammiharjun alueen sähkökustannusten alentaminen edelleen (aurinkopuisto), vähemmän ulkoisia valvontapalveluita ja kameravalvontaa, vanhoja ajoneuvoja ei vaihdeta uusiin, henkilöstöön liittyviä kustannuksia, kuten työvaatteiden ja oman auton käytöstä aiheutuvia kustannuksia, alennetaan henkilöstön vähentyessä. Sopeutus tehdään taloudellisen kehyksen saavuttamiseksi, mikä tarkoittaa, että korjausvelka nousee, palvelutaso laskee ja käyttäjille koituu seurauksia.

Ulkoisessa omistuksessa olevat tilat

Kaupungilla on toimintaa ulkoisesti vuokratuissa tiloissa. Osana talousarviokäsittelyä käydään läpi ulkoisessa omistuksessa olevien vuokrattujen tilojen käyttöä. Vuokrasopimusten päättyessä toimintaa voidaan osoittaa kaupungin omiin tiloihin.

Kiinteistömassaa on mukautettu myymällä kiinteistöjä, joiden käyttöaste on alhainen. Kiinteistömassaan jäävät korkeassa käytössä olevat rakennukset ja ne rakennukset, joihin kiinteistökunnossapito on kohdistanut voimavarojaan enemmän. Kunnossapito koordinoidaan vain keskeisiin rakennuksiin/käyttösalkkuun, muiden rakennusten kunto heikkenee ja kiinteistönhoidon taso laskee. Leasingsopimuksella olevia rakennuksia hoidetaan leasingsopimusten ja vastuunjakotaulukon mukaisesti. Kiinteistönhoitajien tehtävät keskitetään rakennusten lakisäätöihin rutiinitehtäviin.

Käyttäjille tulee tiedottaa tehokkaasti kiinteistöyksikön resurssien vähenemisestä ja sen vaikutuksista, mikä tulee ottaa huomioon sisäisessä tilauksessa.

Investointihankkeet 2022

Kiinteistöhuollon investointien määrärahavaraus, ks. investointeja koskeva erillinen kappale.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Kiinteistömyynti, myyntisalkun ja epätavallisten kohteiden toteutus. Kiinteistömyynnin prosessien edelleen kehittäminen tilahallinnon kanssa.</p>	<p>1 000 000 euroa myyntivoittoa. Myyntitulot muodostuvat eri kohteista, kehityshankkeista, omasta tonttutuotannosta sekä myyntisalkusta.</p>
<p>Jakson aikana on luovutettu kymmenen yritystonttia yhteensä 644 520 eurolla.</p> <p>Tonteille ja kiinteistöille on luovutettu seitsemän lisämaata 82 940 eurolla.</p> <p>Kolme kiinteistönluovutusta koskevia esisopimuksia (Hiittisten Kalamaja Oy, Bromarv Furumalm ja Holmström) sekä yksi maanvaihto on toteutettu.</p> <p>Kuovilan koulun (123 000 euroa), Alingsåsinkatu 33:n (76 000 euroa) ja yhden osakehuoneiston (50 000 euroa) myynti on saatu päätökseen vuoden aikana. Jakson aikana on päätetty myydä Vassviken (33 000 euroa).</p> <p>Myyntivoitto vuonna 2022 oli 1 145 306 euroa.</p>	
<p>Toimialakohtaiset säännölliset seuranta- ja palautekokoukset, joissa painotetaan tietoa sisäisen tuotannon muutoksista</p>	<ul style="list-style-type: none">• vähintään 2 kertaa vuodessa• oikein sopeutettu palvelutaso• tulevien muutosten esisuunnittelu• talousseuranta• palatutetta toimialoilta/toimialoille
<p>Toimialojen kanssa on toteutettu suunnitellut seurantakokoukset.</p> <p>Säännöllinen kuukausittainen talousseuranta.</p>	
<p>Otetaan käyttöön hiilidioksidipäästöjä vähentäviä energiatehokkuustoimenpiteitä</p>	<p>Konkreettinen KETS-ohjelman energiantehokkuuden toimenpideohjelma</p>
<p>Raaseporin kaupunki on hakenut ARA-tukea öljylämmityksen vaihtamiseksi toiseen energiamuotoon (uusiutuva energia). Päätös ARA-tuen myöntämisestä saatiin 4.1.2022. Muutostöiden tuki on enimmillään 35 %. Tekninen lautakunta hyväksyi periaatteen, jonka mukaan kaupungin kiinteistöt Tenholassa (Höjdens skola/Solglimten, Snicknäs daghem ja uusi paloasema) liitetään paikalliseen kaukolämpöverkkoon.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>Tavoitettu Työn alla Ei aloitettu</p>	
<p>Tehostamistoimenpiteiden toteuttaminen hyväksytyin palveluverkkoselvityksen mukaisesti</p>	<p>Tehostamistoimenpiteiden toteuttaminen hyväksytyin palveluverkkoselvityksen mukaisesti</p>
<p>Askersin monitoimitalo valmistui kesäkuussa 2022 suunnittelun ja talousarviokehityksen mukaisesti. Raaseporintie 5:n ja Mariakodin kunnostustyöt on saatu valmiiksi. Mariakodin pihalla tehdään istutustöitä keväällä 2023.</p> <p>Pohjan alueen koulurakennusten kuntotarkastukset voidaan aloittaa vasta päivitetyn palveluverkkoselvityksen valmistuttua vuonna 2023.</p> <p>Västerbyn/Österbyn koulujen tilaselvitys voidaan aloittaa vasta päivitetyn palveluverkkoselvityksen valmistuttua vuonna 2023</p>	
<p>Selvitys kaikkien asuntojen kokoamisesta Raaseporin vuokra-asunnot Oy:n alle (päätös 2021)</p>	<p>Selvitys kaikkien asuntojen kokoamisesta Raaseporin vuokra-asunnot Oy:n alle (päätös 2021)</p>
<p>Selvityksen tuloksena kaupungin rivitalorakennus Kiilassa, Fiskarin eläkeläistalot, Mustion eläkeläisasunnot ja Österbyn eläkeläisasunnot siirtyvät apporttina Raaseporin Vuokra-asunnot Oy:lle vuoden 2023 alusta.</p>	
<p>Valmistelee ja sopeuttaa toimintaa hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.</p>	<p>Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuviin tarpeisiin.</p>
<p>Kiinteistömässän kaikki vuokrasopimukset allekirjoitettiin kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Hyvinvointialueen valmistelut ovat olleet laajoja. Noin 25 000 m² kiinteistömässän siirretään hyvinvointialueelle vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimukset ovat määräaikaiset (kolme vuotta) ja niihin kuuluu yksi optiovuosi.

Lämmityksen, veden ja sähkön kulutusta seurataan ja tarkistetaan kuukausittain kiinteistökohtaisesti. Vuonna 2022 kaupungin sähkönkulutus on vähentynyt -2,4 prosenttia, lämmönkulutus -0,9 prosenttia ja vedenkulutus -7,01 prosenttia. Korjaustyössä otetaan huomioon energiatehokkuus. Eniten lämpöä, kWh/m², kuluu Tammisaaren uimahallissa, Mariakodissa ja Tammisaaren hammaslääkärikeskuksessa. Eniten sähköä, kWh/m², kuluu Simmiksens uimalassa Stallörsparkenissa, Tammisaaren uimahallissa ja Tenholan palvelukodissa (sähkölämmitteinen rakennus). Eniten vettä, l/m², kuluu Tammisaaren uimahallissa, Simmiksens uimalassa ja Gammelbodan Hagahemmetissä.

Vuoden 2022 aikana on tarkastettu koko kaupungin kiinteistömässän neliömetrit. Laskentaperiaatteita ja vuokrausprosesseja on yhtenäistetty.

Hankinnat ovat haastavia, koska rakennusmateriaalikustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti. Materiaalin osalta vuositasolla nousivat eniten lämmöneristysmateriaalit (17,8 %) ja lämmitys-, vesi- ja jätevesimateriaalit (17,1 %). Myös muiden rakennusmateriaaliryhmien kustannukset nousivat.

Kiinteistöjen käyttökustannukset ovat vuonna 2022 olleet 5,4 % budjetoitua tasoa korkeammat. Erityisesti talvikunnossapitokustannukset ja lämmityskustannukset ovat olleet edellisiä vuosia korkeammat, ja vuotta ovat rasittaneet myös useat laajat vuototyöt.

Investointien ja suurten huoltotöiden tilannekatsaus:

- Askersin monitoimitalo on valmistunut talousarvion ja aikataulun mukaisesti kesällä 2022. Koulutoiminnan Askersiin keskittämisen seurauksena suomenkielinen koulu on purettu vuonna 2022, päiväkotimoduulien sopimukset on irtisanottu 31.7.2022 ja ruotsinkielinen koulu puretaan kesällä 2023.
- Kaupunki uudelleenkäyttää Mustion suomenkielisen koulun ja Karjaan Tryckeriteaternin purkamisesta peräisin olevat betonimurskemassat Tammisaaren Södra vikenin rakentamiseen.
- Uusi Kulttuuritalo Fokus on valmistunut kesällä 2022, ja kaupunki on vähemmistöosakas Fab Fokuksessa. Kirjasto- ja musiikkitoiminta ovat muuttaneet Grabbegårdenista. Grabbegårdenin tilat uudistetaan uutta toimintaa varten.
- Katarinaskolanin hankesuunnitelma on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 17.5.2022 § 124 ja kaupunginhallituksessa 13.6.2022 § 265. Investointitalousarvion käsittelyssä 12.12.2022 Katarinaskolanin investointimomenttia täydennettiin seuraavasti:
 - ”Nykyinen liikuntasali puretaan mahdollisuuksien mukaan saneerauksen yhteydessä. Rakennetaan uusi liikuntasali, joka on riittävän suuri erilaisten palloilulajien ja muiden urheiluaktiiviteettien harjoittamiseen. Hallin sisämittojen on oltava vähintään 23 x 43 m. Hankkeen kustannus tarkentuu suunnittelun jatkamisen aikana.”
- Tenholan paloaseman uudisrakentaminen etenee aikataulun ja talousarvion mukaisesti. Rakennus valmistuu kevään 2023 aikana.
- Ekenäs högstadiumin keittiön korjaus on käynnissä. Hanke on ollut haastava sekä rakennusteknisesti että suunnitteluyrityksen vaihtumisen vuoksi. Hanke saatetaan päätökseen keväällä 2023.
- Mikaelaskolanin päärakennuksen vesikaton uusiminen, hankinnasta tehtiin valitus. Valitus hylättiin, mutta valituksen vuoksi hanketta ei voitu toteuttaa vuonna 2022.
- Automaattisten paloilmottimien asentaminen Ekenäs högstadiumiin on valmistunut.
- LED-valaisinten asentaminen Ekenäs högstadiumiin, työ on valmistunut.
- LED-valaisinten asentaminen Hakarinteen kouluun, työ on valmistunut.
- Ekenäs högstadiumin sisäänkäynnit, työ on valmistunut.
- Bromarv skolan fossiilisen lämmönlähteen käytöstäpoisto ja selvitys paikalliseen kaukolämpöön liittymisestä, työ on valmistunut.
- Fossiilisesta lämmityksestä luopuminen ja paikalliseen kaukolämpöön liittyminen Höjdens skolassa, Snicknäs daghemissä ja Tenholan uudessa paloasemassa, työ on valmistunut. ARA-tukea on haettu fossiilisten lämmönlähteiden käytöstä poistamiseen.

- Jumbopuiston rakennuksen julkisivukorjaus valmis.
- Uimahallin ja palloiluhallin ulkoseinäelementtien saumojen korjaus, työ on valmis.
- Mustio–Fiskarin, Tenhola–Bromarvin ja Snappertunan alueiden alueurakoiden hankinta.
- Selvitys päiväkodin tontista Karjaalla on tehty omalla työpanoksella.
- Pohjan rakennusten kuntotarkastustyöt aloitetaan sen jälkeen, kun palveluverkkoselvityksen päivitys on saatu valmiiksi vuonna 2023.
- Sähköisten pelastussuunnitelmien päivittäminen tehdään jatkuvana työnä.
- Muuttopalveluiden puitesopimusten hankinta on valmis.
- Ukrainan pakolaisten tilojen suunnittelu, 16 asuntoa vuokrattu.
- Vanha Hagahemmet on otettu käyttöön. Jaksohoito-osasto on aloittanut toiminnan, ja talossa on päivätoimintaa.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kiinteistömassa/oma (m ²)	146 884	147 000	145 650
Ulkopuoliset vuokratut tilat (m ²)*	15 100	16 870	16 919
Vuokratut tilat (m ²)	15 730	15 730	15 730
Kiinteistökulut (€/m ² /kk)	5,82	6,14	6,52
Toimintakate (€/m ² /kk)	3,60	3,23	3,04
Poistot (€/m ² /kk)	1,58	1,59	1,62
Kiinteistökulut (€/as/kk)	37,61	39,83	42,54

* Sisältää muun muassa Knipnäsin puuntyöstö (680 m²), Lyckebo (528 m²), Fiskarin koulu + iltapäiväkerho (3948 m²), Maaseutumuseo (2100 m²), Sisu-hallit (506 m²), LUS G-talo (716 m²), Sophiakoti (1025,5 m²), Hagakoti (2073 m²) sekä Ruukin hoitokoti (2264 m²).

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	7 927			10 820	10 820	0,0 %
Maksutuotot				65	65	0,0 %
Tuet ja avustukset	16 598			13 537	13 537	0,0 %
Muut tuotot	19 949 171	20 132 590		20 340 411	207 821	101,0 %
Tuotot yhteensä	20 073 726	20 202 590	0	20 452 604	250 014	101,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				1,9 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-1 411 152	-1 436 330		-1 419 694	16 636	98,8 %
Ostopalvelut	-2 818 069	-3 073 830		-3 407 179	-333 349	110,8 %
Aineet ja tavarat	-3 990 439	-4 122 290		-4 500 545	-378 255	109,2 %
Avustukset						
Muut kulut	-4 183 763	-4 607 720		-4 620 064	-12 344	100,3 %
Kulut yhteensä	-12 403 422	-13 240 170	0	-13 947 482	-707 312	105,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				12,4 %		
Toimintakate	7 670 304	6 962 420	0	6 505 122	-457 298	93,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-15,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	17 307 511	17 537 560		17 594 731		
Sisäiset kulut	-1 122 626	-1 131 660		-1 170 445		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Tilahallinnon toimintakate oli vajaat 460 000 euroa budjetoitua huonompi. Tulot, pääasiassa sisäiset ja ulkoiset vuokratulot, ylittivät talousarvion reilulla 250 000 eurolla. Ylitys johtui mm. vuoden aikana tehdyistä sisäisten tilausten muutoksista. Kustannukset ylittivät talousarvion 5,3 prosentilla eli vajaalla 710 000 eurolla.

Kiinteistöjen käyttökustannukset olivat siis 5,3 % budjetoitua tasoa korkeammat. Erityisesti talvikunnossapito- ja lämmityskustannukset ovat olleet aikaisempia vuosia korkeammat ja yhteensä toimintakulut olivat 1,5 miljoonaa euroa korkeammat kuin 2021. Sähkön ja lämmityksen kustannusten nousu oli osittain huomioitu talousarviossa, sen sijaan mm. polttoaineiden ja rakennusmateriaalien kohonnutta hintatasoa ei ollut huomioitu. Sekä ostopalvelukustannukset että materiaalikustannukset (mukaan lukien sähkö ja lämmitys) olivat noin 10 prosenttia budjetoitua suuremmat. Myös kaupungintalon kiinteistöleasingsopimuksen kustannukset ovat nousseet korkotason noususta johtuen. Henkilöstökulut noudattivat budjetoitua tasoa.

Talousarviossa oli varattu 214 000 euron määräraha erilaisiin purkutöihin, ja määräraha toteutettiin pääosin suunnitellusti. Vuoden 2021 lopussa aloitetun Tenholan paloaseman purkamisen saatettiin loppuun ja Karjaan Tryckeriteaternin sekä Mustion koulu purkamiset aloitettiin. Kyseiset purkutyöt saatetaan päätökseen vuoden 2023 alussa. Tenholan paloaseman ja Mustion koulun kirjanpitoarvoja alennettiin yhteensä 55 274,10 eurolla.

Vuoden aikana Kuovilan koulun ja Alingsåsinkatu 33:n myynti on saatu päätökseen. Karjaan Labyrintin päiväkodin uuden päiväkotiosaston myötä tuli 230 m² ulkoisia tiloja lisää. Lisäksi tuli noin 900 m² Ukrainan pakolaisille varattuja asuntoja. Kustannuksia ja toimintakatetta suhteessa volyyymiin kuvaava tunnusluku oli budjetoitua heikommalla tasolla johtuen kohonneesta kustannustasosta.

TOIMITILAHUOLTO JA RUOKAHUOLTO

Toimintakuvaus

Tilahallinto-osastoon kuuluvat kiinteistöhallinto, siivous ja ruokahuolto. Talousarviorakenteessa kiinteistöhallinta muodostaa oman kokonaisuuden ja toisen kokonaisuuden muodostavat siivous ja ruokapalvelut

Toimitilahuolto

Tilahallinto-osasto vastaa 140 200 m² suuruisen alan siivouksesta. Siivousta ohjaa toiminnan hygieniataso. Toimitilahuollon tuotanto on sidoksissa kiinteistöjen toimintaan ja toimialojen tilauksiin.

Toimitilahuoltotoimintaan sisältyy kaksi eri toimitilahuoltopakettia:

- Toimitilahuoltopaketti 1 käsittää siivouspalvelun maanantaista perjantaihin hintaan 22,40 euroa/tunti. Paketti on käytössä kaikissa kouluissa, päiväkodeissa, terveysasemilla, toimistotiloissa ym. Paketti sisältää myös liinavaatteiden pesupalvelun ja ruokahuollolle yhteisiä keittiötehtäviä.
- Toimitilahuoltopaketti 2 sisältää siivouspalvelun ma-su, eli 7 päivää viikossa. Paketti käsittää pyhäpäivien, perussiivouksen, kaiken materiaalin kuten roskapussit, wc-käsipaperit, saippuan, konehuollon, ohjauksen ym. Hinta on 24,50 euroa/tunti. Toimitilahuoltopaketin 2 käyttö on lisääntynyt huomattavasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on lisännyt tilauksiaan. Myös sivistystoimi käyttää toimitilahuoltopakettia 2 toiminnassaan Karjaan urheiluhallissa sekä Tammisaaren uima- ja palloiluhallissa.

Muuton yhteydessä huonekalut erikoispuhdistetaan tukitoimenpiteenä hyvän sisäilman edistämiseksi.

Ruokahuolto

Raaseporin kaupungin ruokahuoltorakenteella on tällä hetkellä 1 keskuskeittiö, 7 valmistuskeittiötä ja 32 erisuuruista jakelukeittiötä, jotka tuottavat vuosittain yhteensä 1 382 980 ruoka-annosta. Lisäksi ostetaan vuosittain HUS Asvialta noin 105 680 annosta. Ruokahuollon päätavoite on valmistaa ravinteikasta ja hyvää ruokaa taloudellisesti edulliseen hintaan, jossa henkilöstökulujen osuus ruokahuoltoyksikön kokonaisbudjetista ei ylitä 50 %:a. Tavoitteena on lisäksi, että keittiöt mahdollisuuksien mukaan käyttävät lähellä tuotettuja raaka-aineita. Raaseporin kaupungilla on toimitussopimus Kuntahankinnat Oy:n kanssa.

Ruokahuoltoyksikkö valmistaa suurimman osan Raaseporin ruoasta omana toimintana. Ruoka ostetaan kuitenkin Hagahemmet-kotiin ja Raaseporin vuodeosastolle HUS Asvialta. Ateriahinnat vaihtelevat aika tavalla, koska ruokahuollon asiakkaita on pikkulapsista vanhuksiin, joilla kaikilla on eri tarpeet ja suositukset ja jotka syövät erisuuruisia aterioita eri määriä vuorokaudessa. Tuotantokustannuksista riippumatta sovelletaan samoja ateriahintoja. Tämä merkitsee, että Raaseporissa esiintyviä tuotantokustannusten vaihteluita ei huomioida sisäisessä laskutuksessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää ateriahinnoista vanhuksille, jotka asuvat kotona, ja syövät kaupungin valmistamia aterioita vanhainkodissa. Nämä hinnat (euro/annos) koskevat aamiainen, ateria sekä iltapala toimintayksikössä.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Toimitilahuolto

Toimitilahuollon painopiste on siivoustyöajan tehostamisessa, eli että siivotaan oikeaan aikaan oikeilla välineillä ja työtavoilla. Mitoittamalla toimitilahuolto oikein pidetään kiinteistöstä huolta ja rakennusmateriaalien elinikä pitenee. Siivousmitoitus on laadittu käyttäjien tarpeiden mukaisesti.

Siivouksen tavoitteena on luoda kaupungin tiloihin turvallinen, terveellinen ja viihtyisä ympäristö sekä lisätä ympäristöystävällisten siivousaineiden käyttöä. Tavoitteena on, että 90 % käytettävistä pesuaineista on joutsenmerkittyjä.

Rakenteelliset muutokset vaikuttavat toimitilahuoltoon. Siivouksen mitoitusta päivitetään säännöllisesti ja uusia siivousmitoituksia tehdään vanhustenhoitoyksiköissä toiminta huomioiden. Mahdolliset epäilyt sisäilmanlaadusta kuormittavat toimitilahuoltoa toiminnallisesti ja taloudellisesti.

Toimitilahuoltoyksikkö sopeuttaa siivousmitoitustaan palveluverkkoselvitystä koskevien päätösten mukaisesti. Uusia vuonna 2022 valmistuvia kiinteistöjä ovat uusi Kulttuuritalo Fokus, Kronanin taidemuseo, Mustion koulukeskus (Askers) ja Ruukin hoitokoti (jo vuoden 2021 aikana). Lisääntyneiden tilausten seurauksena tulee 2,5 uutta henkilötyövuotta.

Toimitilahuollolla on suuria haasteita sopeuttaa toiminta 10 prosentin säästötoimenpiteisiin, jotka otettiin käyttöön talousarviovuonna 2021. Vuonna 2021 on todettu, että aiemmat päätökset olivat kestäättömiä ja että ei voida taata riittävää hygieniatasoa. Vuodeksi 2022 kahden henkilötyövuoden määrärahat on lisätty talousarvioon.

Ruokahuolto

Tavoitteena on valmistaa ravitsevaa ja hyvää ruokaa taloudellisesti edulliseen hintaan, mutta myös poistaa ja vähentää lisäaineita sekä valita ekologisia vaihtoehtoja, kun se on mahdollista. Keskeisiä muutoksia ruokahuollossa toteutetaan kaupunginhallituksen ruokahuoltorakennetta koskevan päätöksen 20.8.2018 § 315 mukaisesti. Mustion koulukeskuksen (Askers) valmistumisen yhteydessä, jakelukeittiöiden määrä vähenee 32: sta 30: een.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ruokahuollon suuntaviivat 3.6.2019 § 67. Ruokajätteet punnitaan päivittäin kaikissa kaupungin kouluissa. Tavoitteena on vähentää ruokajätettä ja jalanjälkeä ympäristössä.

Kasvislounaiden osuus yksikön ruokalistalla on 1–2 viikossa, koska kala- tai puuropäivät luetaan kasvispäiviksi. Tavoitteena on viimeistään kolmen vuoden kuluessa voida tarjota lounailla kasvisvaihtoehto kouluissa. Vähentämällä lihankulutusta vaikutetaan ilmastomuutokseen positiiviseen suuntaan. Raaseporin kaupunki on Hinku-kunta, jonka tavoitteena on vähentää CO₂-päästöjä, ja lihankulutus vaikuttaa haitallisesti CO₂-päästöihin. Kaupunki allekirjoitti vuonna 2020 energiatehokkuussopimuksen KETS. Tavoitteena on kehittää uusia kasvisruokia ja palautteen perusteella ottaa ne ruokalistoilta ja tehdä täten ympäristöteko. Ekologisia tuotteita käytetään ja tavoitteena on jatkuvasti lisätä kotimaisten ekologisten tuotteiden osuutta.

Kuntahankinnat Oy:n kanssa on tehty raaka-ainesopimukset vuonna 2020. Liha ja lihatuotteet hankittiin erikseen vuoden 2020 hankinnassa samoin kriteerein, jotka koskevat suomalaisia maanviljelijöitä kotieläintuotannossa. Lihapitoisuus prosentteina on määritelty hankinnassa. Puolivalmisteita käytetään pienimuotoisesti.

Ruokahuollon kehittämistoimia koskevan aiemman päätöksen (KH 20.8.2018 § 315) mukaisesti Ekenäs högstadieskola hoidetaan kuntoon vuoden 2022 aikana. Jakelukeittiöiden saneeraukset toteutetaan valmistuskeittiöiden rinnalla ja vuonna 2022 Snappertuna skolan jakelukeittiössä tehdään pienempiä toimenpiteitä.

Hyvinvointialueen perustaminen vuoden 2023 aikana vaikuttaa tilahallinnon toimintaan, vuoden 2022 aikana valmistaudutaan tuleviin muutoksiin hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaisesti. Päätökset ns tukitoimintojen organisoinnin osalta selvinnee vuoden 2022 aikana.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p> <p>Uusia työtapoja ja erikoisosaamista otetaan käyttöön toimitilahuollossa sisäilman parantamiseksi.</p>	<p>5 %:ia henkilöstöstä koulutetaan käyttämään uusia menetelmiä erikoissiivouksissa</p>
<p>Korkeamman hygieniatason koulutus aloitettu, vesikortti.</p>	
<p>Tehostuminen lisääntyneen yhteistyön myötä, toimitilahuollon ja ruokahuollon välillä keskeisissä toimipisteissä.</p>	<p>Henkilöstömitoituksen tehostaminen</p>
<p>Yksiköiden välinen yhteistyö aiempien tulosten mukaisesti, ei muutosta.</p>	
<p>Ruokajäte punnitaan kaikissa kaupungin kouluissa</p>	<p>Kaupungin koulujen ruokajätteet ovat enintään 10 % tuotannosta</p>
<p>Kaupungin koulujen ruokahävikki mitataan, ruokahävikki ei ylitä 10 % tuotannosta.</p>	
<p>Toimialakohtaiset säännölliset seuranta- ja palautekokoukset, joissa painotetaan tietoa sisäisen tuotannon muutoksista</p>	<ul style="list-style-type: none">• vähintään 2 kertaa vuodessa• oikein sopeutettu palvelutaso• tulevien muutosten esisuunnittelu• talousseuranta palautetta toimialoilta/toimialoilta
<p>Toimialojen kanssa on toteutettu suunniteltu seurantakokous.</p> <p>Säännöllinen kuukausittainen talousseuranta.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITELTU TASO / MITTARIT
--------------------	----------------------------

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

Valmistelee ja sopeuttaa toimintaa hyvinvointialueen tuomien muutosten mukaisesti.

Toiminnassa on varauduttu ja sitä on sopeutettu hyvinvointialueen aiheuttamiin muuttuviin tarpeisiin.

Toiminnalla on ollut tiedotustilaisuus henkilöstölle, jolle hyvinvointialueeseen siirtymisellä on vaikutusta.

Toiminta on raportoinut asianomaisesta henkilöstöstä kaupunginhallitukselle

Analyysi toimenpiteistä

Toimitilahuolto

Sivistystoimen kanssa on järjestetty palaute- ja tiedotustilaisuuksia, ja hyvinvointialueelle siirtyväälle henkilöstölle on järjestetty lukuisia tiedotustilaisuuksia.

Toimitilahuollon siivouspinta-alat kasvoivat 133 500 m²:stä 137 900 m²:iin.

Uimahallin/palloiluhallin toimintaa on lisätty ja siivousta on tehostettu henkilöstön erikoisosaamisella ja uudella koneella, jota käytetään Tammisaaren palloiluhallilla.

Raaseporintie 5:n peruskorjaus on valmistunut, ja muuttokierto on johtanut Tammiharjun Porttituvan sekä Tammisaaren keskustassa sijaitsevan Ystadsgårdenin tyhjennykseen. Päivätoiminta siirtyi peruskorjauksen aikana väliaikaisesti vanhaan Hagahemmet-rakennukseen. Toiminta päätti myöhemmin pysyä vanhassa Hagahemmet-rakennuksessa. Vanhaan Hagahemmet-rakennukseen on avattu myös uusi pysyvä jaksohoitoyksikkö, jonka pinta-ala on noin 1500 m². Muutto ja toiminnan laajeneminen johtavat toimitilahuollon siivoustuntien lisääntymiseen. Muutto Raaseporintie 5:stä ei johtanut tyhjiin tiloihin, vaan rakennus on vuokrattu 100-prosenttisesti.

Labyrintin päiväkotia laajensi toimintaansa ulkopuolisessa omistuksessa olevaan KOy Trikarin rakennukseen, jonka siivouksesta vastaa toimitilahuolto.

Toimitilahuollossa on ollut paljon peruskorjaus- ja perussiivouksia toimintojen muuttamisen myötä.

Koronarokotuspisteiden siivous lopetettiin joulukuussa.

Toimitilahuollon siivoamia uusia rakennuksia ja tiloja ovat Askersin monitoimitalo Mustiolla, jonka toimitilahuolto siivoaa kokonaisuudessaan, ja kulttuuritalo Fokus Karjaalla, jossa toimitilahuolto siivoaa kaupungin käytössä olevat tilat sekä aulan.

Pohjan Onnelan rakennus otettiin kotihoidon käyttöön. Toiminta on aiemmin toiminut Maarianmäessä ja Karjaalla, ja siivoustunnit vähentyvät keskittämällä toiminta Onnelan rakennukseen. Karjaan Lönnbergin kiinteistön siivoustunteja lisätään samalla määrällä, koska työllisyystoiminta on kuntakokeilujen vuoksi tilannut enemmän siivoustunteja.

Materiaalikustannukset ovat nousseet 8 % 1.5. alkaen, eikä nousseita materiaalikustannuksia ole huomioitu talousarviossa.

Perussiivouksia on tehty suunniteltua enemmän Karjaan yhteiskoulussa ja Pohjan päiväkodissa. Tämä johtuu siitä, että käyttäjät ovat huomauttaneet sisäilmasta. Suunniteltua useammat perussiivoukset ovat yksikölle vaativia taloudellisesti ja resurssien osalta.

Hyvinvointialueen valmistelu on ollut aikaa vievää.

Ruokahuolto

Sivistystoimen kanssa on järjestetty palaute- ja tiedotustilaisuuksia, ja hyvinvointialueelle siirtyvälle henkilöstölle on järjestetty lukuisia tiedotustilaisuuksia.

Ruokahuolto on aloittanut toimintansa Mustion Askersissa.

EHS:n keittiön saneeraus etenee, ja toiminta on vuokratiloissa Novian rakennuksessa.

Ekenäs gymnasiumissa on toivottu kasvisruoan lisäämistä, ja ruokahuolto on vastannut toiveeseen.

Koko Raaseporissa pidettiin useita ruokaneuvostokokouksia oppilaiden, opettajien ja keittiöhenkilökunnan kanssa. KSH ja KBC päättivät muun muassa, että keskuskeittiön ruokasalissa yhden tarjoilulinjan tulee tarjoilla kasvisruokaa koulun alkaessa syyslukukaudella.

Ruokahuoltoyksikön ja toimitilahuoltoyksikön yhteistyö sujuu erinomaisesti. Yksikköjen rajat ylittävällä hyvällä suunnittelulla yksiköt ovat selvinneet ilman sijaista kesäkuukausien aikana.

Elintarvikkeiden kustannukset ovat nousseet asteittain vuoden aikana. Hinnankorotukset ovat raaka-aineesta riippuen 10–20 prosenttia, minkä vuoksi valtuusto päätti 19.9.2022 § 70 200 000 euron lisämäärärahasta.

Hyvinvointialueen valmistelu on ollut aikaa vievää.

Tunnusluvut ja talous

Seuraavalla sivulla.

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimitilahuolto			
Siivouspaketti 1 (€)	22,15	22,40	22,40
Siivouspaketti 2 (€)	24,25	24,50	24,50
Siivoustunteja	168 634	175 050	166 896
Kulut (€/asukas/kuukausi)	11,08	11,96	11,70
Ruokahuolto			
Kulut (€/asukas/kuukausi)	15,94	17,41	17,30
Annokset (kpl)			
Päiväkodit	436 762	440 233	407 786
Koulut	525 907	551 124	542 844
Vanhainkodit	346 322	398 331	379 637
Kotihoiva	5 430	4 560	4 750
Muut	107 971	105 388	107 355
Yhteensä	1 422 392	1 499 636	1 442 372
Annoshinnat (€)			
Päiväkodit/kokopäivähoito*	5,60	5,60	5,62
Päiväkodit/kokopäivähoito dieetti*	6,18	6,18	6,19
Koulut/lounas, alaaste	3,46	3,45	3,47
Koulut/dieettilounas yläaste/lukio	3,66	3,66	3,67
Koulut/dieettilounas	3,95	3,95	3,96
Vanhainkodit/vuorokausihinta**	15,08-33,08	12,10-29,15	12,50-29,15
Eläkeläinen lounas	5,80	5,80	5,80
Eläkeläinen päivätoiminta	6,34-7,00	5,41-7,82	5,60-8,09
Kotihoiva	5,80	5,80	5,80

*Hintaan sisältyy aamupala, lounas sekä välipala

** Hintaan sisältyy aamupala, lounas, iltapäiväkahvi, päivällinen ja iltapala

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	9 014 392	9 488 280		9 039 261	-449 019	95,3 %
Maksutuotot	0	0		0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	0	0		5 743	5 743	0,0 %
Muut tuotot	26 229	20 700		44 098	23 398	213,0 %
Tuotot yhteensä	9 050 921	9 508 980	0	9 099 562	-409 418	95,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				0,5 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-5 739 874	-5 906 730		-5 944 481	-37 751	100,6 %
Ostopalvelut	-991 493	-1 143 500	-50 000	-1 153 398	40 102	96,6 %
Aineet ja tavarat	-1 656 883	-1 898 640	-150 000	-1 799 015	249 625	87,8 %
Avustukset						
Muut kulut	-523 978	-613 460		-611 787	1 673	99,7 %
Kulut yhteensä	-8 912 228	-9 562 330	-200 000	-9 508 681	253 649	97,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				6,7 %		
Toimintakate	138 693	-53 350	-200 000	-409 119	-155 769	161,5 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-395,0 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	8 830 583	9 256 320		8 861 056		
Sisäiset kulut	-404 420	-447 230		-491 425		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Toimitila- ja ruokahuollon toimintakate oli noin 160 000 euroa budjetoitua heikompi. Sekä tuotot että kustannukset olivat budjetoitua tasoa pienemmät, mikä pääsääntöisesti johtuu sisäisten asiakkaiden suunnitelluista toiminnan muutoksista, joita on siirretty eteenpäin. Esimerkiksi muutto vanhassa Hagahemmet-yksikössä sijaitsevaan uuteen jaksohoitoyksikköön tapahtui vasta kolmannella vuosineljänneksellä, vaikka se oli budjetoitu maaliskuusta lähtien. Tällaisilla muutoksilla on suora vaikutus toimitilahuoltoon ja ruokahuoltoon. Myös koronapandemia on vaikuttanut toimintaan jonkin verran. 2022 toteumassa pandemiaan liittyvät taloudelliset vaikutukset ovat kuitenkin melko vähäiset.

Toimitilahuollossa henkilöstökustannukset, joiden osuus toiminnan talousarviosta on 84 prosenttia, noudattivat talousarviota. Siivousmateriaalien hankinta oli maltillista talousarvioon nähden. Tämä on siitä huolimatta, että siivousmateriaalien kustannukset ovat nousseet, sillä vuoden aikana hinnat nousivat noin 8 prosenttia. Talousarviossa ei ole otettu huomioon materiaalikustannusten hinnankorotusta. Toimitilahuollon toimintakate jäi noin 30 000 euroa budjetoitua pienemmäksi, koska tulot vähenivät budjetoituun verrattuna.

Ruokahuollossa henkilöstökustannukset olivat olleet hieman budjetoitua tasoa korkeammat. Elintarvikkeiden kustannukset ovat nousseet asteittain vuoden aikana, ja hintojen nousu oli noin 10 %. Elintarvikkeiden vuosittainen talousarvio on 1 515 600 euroa ja kuten siivousmateriaaleissa, alkuperäisessä talousarviossa ei ole otettu huomioon elintarvikkeiden hinnankorotuksia. Ruokahuollon tilanne arvioitiin, ja syyskaudelle suunnitellun toiminnan jatkamista varten valtuusto myönsi 19.9.2022 §:ssä 70 200 000 euron lisämäärärahan. Lisämääräraha koostuu henkilöstökustannuksista suunnittelemattomissa toimintapaikoissa, kaupungin erilaisten toimintojen muutoksissa tarvittavien ostopalveluiden kustannuksista ja lopuksi varauksesta elintarvikkeiden hinnankorotuksiin. Lisämääräraha osoittautui hieman liian pieneksi, ja ruokahuollon toimintakate jäi noin 130 000 euroa budjetoitua pienemmäksi. Tämä johtui pääasiassa tulojen vähenemisestä budjetoituun verrattuna.

KAAVOITUS

Toimintakuvaus

Kaavoituksen päätavoite on toteuttaa kaupungin hyväksymä kaavoitusohjelma talousarviossa asetettujen mittauslukujen mukaisesti, tavoitteena kaupungin tarpeeksi suuri ja kiinnostava tonttitarjonta, joka sisältää sekä asuin-, palvelu- että yritystontteja. Taloudellisesti kestävä asunto- ja elinkeinopolitiikka edellyttää pitkäjännitteistä ja riittävää tonttituotantoa kaupungin omalla maalla. Kaavoitus osallistuu aktiivisesti hankkeisiin, jotka koskevat asunto- ja elinkeinoelämäpolitiikkaa.

Tavoitteiden saavuttamiseksi on kaupungin jatkuvasti lisättävä pinta-alaa keskusta-alueilla ja muilla kaupungille strategisesti tärkeillä alueilla oikeusvaikutteisilla yleiskaavoilla. Tämä antaa kaupungille paremmat mahdollisuudet vaikuttaa itse yksityiskohtaiseen suunnitteluun. Alueita, joilla on oikeusvaikutteinen yleiskaava, voi kaupunki suunnitella ilman maakuntakaavan suoraa ohjausta ja täten käyttää tehokkaammin hyväkseen kaavoitusmonopoliaan. Lisäksi mahdolliset valitusprosessit lyhenevät, koska valitusoikeus korkeampaan oikeusasteeseen on rajoitettu alueilla, joilla on oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Suunnittelun resursoinnissa huomioidaan suuremmissa määrin tarve käydä tarkemmin läpi asemakaavojen ajantasaisuus. Uusien kaavahankkeiden rajauksissa huomioidaan aina ympäröivien kaavojen ajankohtaisuus ja päivitystarve.

Keskeisenä tavoitteena on, että suunnitteluprosessissa syvennetään suunnittelun yhteistyötä yli toimiala- ja osastorajojen. Tarkoituksena on niin aikaisessa vaiheessa kuin mahdollista selvittää suunnitelmien kokonaistaloudelliset vaikutukset huomioiden infrastruktuurin rakentaminen ja muu kunnallinen palvelu.

Yksikkö vastaa yleisten kaavoitustehtävien lisäksi, kuten esim. yleis- ja asemakaavojen laatiminen, myös luvista 171 §, 137 § ja 137a § mukaisesti.

Yksikkö valvoo kaupungin etuja maakuntasuunnittelussa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Talousarviovuoden 2022 aikana aletaan laatia kehityskuvaa, joka koskee Raaseporin maantieteellistä aluetta kokonaisuudessaan (työ on aloitettu vuoden 2021 aikana). Hanke on kirjattu kaupungin vuosien 2018–2021 strategiaan, ja sen tulee strategiapäätöksen mukaan perustua palveluverkkoselvitykseen. Kehityskuva ohjaa kaupungin tulevaa yleiskaavoitusta. Kehityskuvatyo huomioidaan tulevien kaavoitusohjelmien suunnittelussa.

Kärrbyn teollisuusalueen asemakaavoitus aloitetaan uutena kaavahankkeena Horsbäck–Lepin osayleiskaavan, joka on saanut lain voiman 3.3.2021, mukaisesti.

Tavoitteena on, että Båssastrandenin suunnittelu (pientalotontit) sekä Stallörsparkenin ja Koivuniemenkatu 27–39:n (uusi kerrostalo) kaavamuutokset Tammisaaressa valmistuvat.

Karjaan alueella Asemanmäen alueen suunnittelu ja Karjaan keskusta-alueen asemakaava valmistuvat. Torikadun–Volmarintien työt jatkuvat. Lepin liikealueen kehittämistä jatketaan. Uusimaa-kaava 2050 on hyväksytty 25.8.2020, ja tullessaan voimaan se korvaa voimassa olevat maakuntakaavat.

Hangontien liittymän uudistaminen on aloitettu. Uusimaa-kaava 2050 ja uudet liikenneratkaisut luovat edellytyksiä alueen jatkokehittämiselle.

Åminnegård–Råbacka-alueen (Nordcenterin) kehittämistä yhtenä kaava-alueena jatketaan. Pohjan kirkonkylän kaavamuuos jatkuu mahdollisesti palveluverkkoselvitystyön etenemisestä riippuen ja sikäli kuin kylän koulukeskuksesta tehdään päätös. Billnäsin ruukki II -kaavamuuos etenee kaavaehdotuksen laatimisella ja esittämisellä.

Suunnittelussa otetaan huomioon mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä/pendelöintiä sekä pyrkimys tiivistää keskustaa asuinkerrostaloteilla sekä kestäväällä logistiikalla toimivalla liiketoiminnalla. Selvitetään taajamien läheisten uusien omakotitalotonttien ja omakotialueiden mahdollisuudet. Suunnittelutyöllä luodaan edellytykset kestäväälle ja pitkäjänteiselle maankäytölle. Tavoitteena on toimivien palvelukokonaisuuksien verkosto kaupunkien keskustoissa, jossa eri käyttäjäryhmien tarpeet otetaan huomioon erilaisilla asumismuodoilla. Myös olemassa olevien kyläkeskusten kehitystä tuetaan etätöiden avuttua uusia palvelu- ja liiketoimintamahdollisuuksia.

Ostettujen kaavoituspalvelujen määrärahasi varataan 160 000 euroa resursoinnin tukemiseksi.

Poikkeuslupien valmisteluun ehdotetaan kokoaikaisen poikkeuslupasihteerin palkkaamista.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET ■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
Kehityskuvatyötä jatketaan aktiivisesti. Kehityskuva huomioi uuden strategian, palveluverkkoselvityksen ja asutopolitiittisen ohjelman sekä muut ohjelmat, selvitykset jne. ajankohtaisine kysymyksineen ja teemoineen.	Toteutetaan tiedotustilaisuuksia, asukastapaamisia ja sidosryhmätyöpajoja. Kehityskuvan skenaariot esitellään luottamusmiehillä syksyllä 2022.
<p>Asukkaille julkaistiin kysely 17.2.–10.3.2022, ja vastauksia saatiin yli 650. Kyselyn tulokset koosti Femma planning, ja niitä käytetään taustamateriaalina kehityskuvan muotoilussa. Kyselyn tulokset koosti Femma planning, ja ne on julkaistu kotisivulla ”Raasepori 2050 – Maankäytön kehityskuva”.</p> <p>Huhti-toukokuun 2022 aikana asukkaille järjestettiin seitsemän tulevaisuustyöpajaa eri puolilla Raaseporia. Myös nuorille järjestettiin työpaja. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 80 asukasta. Työpajojen tulokset koosti Femma planning, ja ne on julkaistu kotisivulla ”Raasepori 2050 – Maankäytön kehityskuva”. Tuloksia käytetään taustamateriaalina kehityskuvan muotoilussa.</p> <p>Afry Finland Oy:n kanssa on käynnistetty kesäkuussa 2022 konsultointityö analyysiin ja tausta-aineistoon perustuvien karttapohjaisten skenaarioiden tuottamiseksi.</p>	

TOIMINTATAVOITTEET

■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu

TAVOITELTU TASO / MITTARIT

Lepin, Horsbäckin ja Skogbyn kehittäminen luo uusia teollisuus- ja yritystontteja sekä työpaikka-alueiden ja liiketoimintamahdollisuuksien kasvua.

Lepin liikealueen asemakaavoitus valmistuu.

Kärribyn teollisuus- ja yritysalueiden asemakaavoitus käynnistetään.

Malmkullan asemakaavoitusta jatketaan.

Lepin liikealueen kaavaehdotus on ollut nähtävillä 14.2.–17.3.2022. Kaavaehdotus hyväksyttiin kaavoituslautakunnassa 22.6.2022.

Kärribyn teollisuus- ja yritysalueiden asemakaavoitus jatkuu yhteistyössä kaavoituskonsultin kanssa.

Omakotitalotonttien kaavoittaminen kaupungin maalle.

Bässabölen omakotitalotontit (asemakaavoitus) sekä uusien taajamien läheisten tonttien asemakaavoituksen selvittäminen ja aloittaminen.

Selvitys uusista mahdollisuuksista omakotitalotonttien asemakaavoitukseen on aloitettu esimerkiksi Mustion ja Pohjan alueella.

Asuntopoliittiset panostukset

Megatrendien ja asumismuotojen muutosten seuranta, joihin vaikuttavat uudet etätyömahdollisuudet ja ympäristötavoitteet.

Kehityskuvan skenaarioiden yhteydessä on selvitetty megatrendien ja asumismuotojen muutosten seurantaa.

Analyysi toimenpiteistä

Aikaisemmin haasteena ollut alimiehitys on ratkaistu toisella neljänneksellä neljän uuden työntekijän aloittaessa työnsä maaliskuussa 2022 (yksi kaavoitusinsinöörin virka, kaksi maankäytön suunnittelijan toimea ja yksi poikkeuslupavalmistelijan toimi). Uusien työntekijöiden perehdyttäminen jatkuu toisella vuosineljänneksellä, ja kolmannella vuosineljänneksellä he ovat voineet ottaa vastaan valmistelutehtäviä. Poikkeamislupien käsittely on tehostunut merkittävästi.

Uusi kaavoitusohjelma 2022 esiteltiin valtuustolle ja hyväksyttiin 21.2.2022.

Kehityskuvatyötä jatkettiin aktiivisesti toisella neljänneksellä. ”Näytä kartalla” -asukaskyselyn (joka julkaistiin kaupungin kotisivuilla 17.2.–10.3.2022 ja joka antoi yli 650 vastausta) tulokset koostivat Femma planning, ja ne on julkaistu kotisivulla ”Raasepori 2050 – Maankäytön kehityskuva”. Huhti-toukokuun 2022 aikana järjestettiin tulevaisuustyöpajoja asukkaille Pohjassa, Tenholassa, Mustiolla, Snappertunassa, Bromarissa, Karjaalla ja Tammisaaressa. Myös nuorille järjestettiin työpaja. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 80 asukasta. Työpajojen tulokset koostivat Femma planning, ja ne on julkaistu kotisivulla ”Raasepori 2050 – Maankäytön kehityskuva”. Asukaskyselyn ja tulevaisuustyöpajojen tuloksia käytetään taustamateriaalina kehityskuvan muotoilussa. Afry Finland Oy:n kanssa on käynnistetty kesäkuussa 2022

konsultointityö analyysiin ja tausta-aineistoon perustuvien karttapohjaisten skenaarioiden tuottamiseksi. Kehityskuvatyo on jatkunut myös kolmannella vuosineljänneksellä järjestämällä m.m. asukastilaisuus maahanmuuttoneuvoston kanssa. Konsultin kanssa tehty skenaariotyö saatiin valmiiksi neljännellä vuosineljänneksellä marraskuussa. Neljä erilaista skenaariota esiteltiin joulukuun seminaarissa valtuuston jäsenten kanssa. Valtuutetuille annettiin mahdollisuus esittää vaikutusarviointinsa sekä pisteyttää eri skenaarioita. Asukaskyselyn, tulevaisuustyöpajojen ja valtuustotyöpajan tuloksia käytetään taustamateriaalina lopullisen kehityskuvan laadinnassa vuonna 2023.

Maankäyttö- ja rakennuslain tulevan muutoksen mahdollisten vaikutusten arviointi toimintaan on aloitettu yksikön sisällä sekä rakennusvalvonnassa vuonna 2022, ja vuonna 2022 aktiivisesti järjestettyjä koulutuksia jatketaan myös vuonna 2023.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vireillä olevat kaavat	5	7	7
Osayleis-/yleiskaavat, ehdotukset esillä/jaksoa	0	0	0
Asemakaavat, ehdotukset esillä/jaksoa	11	7	11
Hyväksytyt osayleiskaavat/yleiskaavat	0	0	0
Hyväksytyt asemakaavat	10	6	11
Uusia suunnitteilla olevia tontteja	56	30	104
Poikkeuslupia	85	125	107

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma-%
Tuotot						
Myyntituotot	2 769			23	23	0,0 %
Maksutuotot	88 840	98 000		121 713	23 713	124,2 %
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot				29 596		
Tuotot yhteensä	91 609	98 000	0	151 332	53 332	154,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				65,2 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-483 838	-559 140		-523 192	35 948	93,6 %
Ostopalvelut	-143 824	-235 370		-207 913	27 457	88,3 %
Aineet ja tavarat	-445	-3 700		-2 533	1 167	68,4 %
Avustukset						
Muut kulut	-27 259	-26 440		-27 457	-1 017	103,8 %
Kulut yhteensä	-655 366	-824 650	0	-761 094	63 556	92,3 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				16,1 %		
Toimintakate	-563 757	-726 650	0	-609 762	116 888	83,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				8,2 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	2 654			0		
Sisäiset kulut	-76 737	-74 140		-89 290		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Kaavoituksen toimintakate oli runsaat 115 000 euroa budjetoitua parempi. Tulot olivat runsaat 50 000 euroa budjetoitua suuremmat ja kustannukset runsaat 60 000 euroa talousarvion määrärahaa pienemmät.

Sekä henkilöstökulut että ostopalvelujen käyttö olivat alle budjetoidun tason. Toisella vuosineljänneksellä henkilöstö tuli täysimääräiseksi suhteessa talousarvioon, ja siten myös budjetoitujen kustannusten käyttö nousi suunnitellulle tasolle. Ensimmäisen vuosineljänneksen alimiehityksen vuoksi budjetoidut kustannukset kuitenkin alittuivat.

Poikkeusluvista saatavat tulot ovat kasvaneet henkilöstömäärän lisääntyttyä. Muun muassa on palkattu poikkeuslupavalmistelija vuoden 2022 talousarvion päätöksen mukaisesti. Kaavoitukselle on myönnetty myös ulkoista rahoitusta Sitralta yhteensä 30 000 euroa. Avustus koskee kehityskuvatyötä, ja se maksettiin kokonaisuudessaan vuoden aikana. Sitran avustus ei sisälly talousarvioon ja se nosti tuloja.

Tunnuslukujen osalta toiminta saavutti osittain talousarvion. Poikkeamislupia oli 22 enemmän kuin vuonna 2021, mutta silti hieman vähemmän kuin talousarvion tavoitteessa. Hyväksytyjen asemakaavojen ja uusien rakennuspaikkojen/tonttien määrä ylitti talousarvion tavoitteen ja tason vuonna 2021.

RAKENTAMINEN JA YMPÄRISTÖ

Toimintakuvaus

Ympäristöyksikkö

Ympäristöyksikkö hoitaa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukaisia tehtäviä ja ympäristönsuojelua koskevien erillislakien (mm. ympäristönsuojelulaki, jätelaki, vesilaki, luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki, vesihuoltolaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maastoliikennelaki) mukaisia tehtäviä. Ympäristönsuojeluviranomainen myöntää luvat (ympäristö- ja maa-ainesluvut), rekisteröi toimintoja (esim. polttoaineen jakeluasemat, asfalttiasemat, energiantuotantolaitokset), käsittelee ilmoituksia (esim. meluilmoitukset ja valitukset) ja päättää talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta, valvoo monenlaisia toimintoja (tuotantolaitokset, eläinsuojat, polttoaineen jakeluasemat, louhokset, jätteidensä käsittely jne.). Ympäristönsuojeluviranomainen antaa myös lausuntoja suunnitelmista, rakennus- ja toimenpideluvista, poikkeusluvista, ympäristöluvista ym.

Neuvonta, ympäristön tilan seuranta sekä ympäristönsuojelun edistäminen ja kehittäminen ovat keskeisiä tehtäviä. Ympäristöviranomainen toimii yhteistyössä myös muiden tahojen, kuten ELY-keskuksen, pelastuslaitoksen, Eteläkärjen ympäristöterveyden, poliisin, Uudenmaan jätelautakunnan ym. kanssa.

Rakennusvalvonta

Yksikkö hoitaa rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Rakennusvalvontayksikön toimintaan kuuluu neuvonta ja valvonta rakentamisen ohjaamiseksi voimassa olevien kaavojen ja rakennusjärjestyksen mukaan. Se vastaa mm. rakennuslupien asianmukaisesta käsittelystä, toimenpideluvista, ilmoitusasioista sekä rakennusasioita koskevista lausunnoista. Rakennusvalvonta suorittaa katselmuksia myönnettyjen päätösten mukaisesti koko Raaseporissa.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Ympäristöyksikkö

Tavoitteena on terveellisen, viihtyisän ja virikkeellisen sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristön turvaaminen kunnan asukkaille. Ympäristöyksikkö panostaa kaupungin strategian mukaisesti kestävä kehityksen edistämiseen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Tämä toteutetaan muun muassa antamalla lausuntoja kaavoitus- ja rakennusvalvonta-asioissa, jotta ympäristönäkökulmat otetaan niissä riittävässä määrin huomioon.

Ympäristötoimisto toimii kaupungin toiminnan monimuotoisuuden huomioimiseksi ja edistämiseksi muun muassa osallistumalla kuntien väliseen Luontokunnat-yhteistyöverkoston. Vuodelle 2022 suunnitellaan laidunten kunnostamista muun muassa Hagalundissa ja Tammisaaren Gåsörenillä valtion Kunta-Helmi-avustuksen avulla. Ympäristötoimisto toimii myös yhteistyökumppanina (tiedotus, koordinaatio) haitallisten vieraslajien torjuntaan liittyvissä asioissa Raaseporissa.

Pääpaino on valvonnassa, ehkäisevässä toiminnassa ja lupakäsittelyssä. Valvonta on riskiperusteista, ja sitä tehdään valvontasuunnitelman mukaisesti. Ympäristönsuojelulain, jätelain ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisista suunnitelluista tarkastuksista ja raporttien tarkastamisesta peritään maksuja. Ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset käsitellään 6 kuukauden kuluessa täydellisestä hakemuksesta. Toimintojen rekisteröinnit käsitellään 90 päivän kuluessa. Meluilmoitus käsitellään 30 päivän kuluessa. Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmiä koskevat kysymykset tulevat kuormittamaan yksikköä merkittävästi,

koska vanhojen jätevesijärjestelmien uusiminen umpeutui 31.10.2019. Nykyisillä resursseilla jätevesijärjestelmiä ei voida valvoa tarvittavassa laajuudessa.

Roskaantuneiden alueiden tarkastukset ja niihin liittyvät siivouskehotukset ovat suhteellisen aikaa vieviä. Vaikeat tapaukset ja pohjavesialueet ovat etusijalla.

Raaseporin joki -hanke on yksi hallituksen kärkihankkeista vuonna 2018 käynnistyneessä vesien ja merien suojelussa. Hanke on saanut lisää ulkopuolista rahoitusta, vuosille 2022-2023 Uudenmaan ELY-keskukset yhteensä 244 000 euroa, ja jatkuu käytännön toimin. Tarkoituksena on parantaa Barösundin rannikkovesialuetta, joka kuuluu maan huonoimmassa kunnossa oleviin merialueisiin.

Muutokset lainsäädännössä edellyttävät merkittävää työpanosta ja koulutusta riittävän osaamisen säilyttämiseksi.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tavoitteena on, kaupungin strategian mukaisesti, ylläpitää oikein resursoitua ja joustavaa lupakäsittelyä, jonka käsittelyajat ovat lyhyet. Uusi rakennusjärjestys on vuoden 2018 saanut lain voiman. Se mahdollistaa entistä yksinkertaisemmän lupakäsittelyn. Vuonna 2021 kaavailtua rakennusjärjestysten uudistusta ei resurssien puutteen vuoksi ole tehty. Maankäyttö- ja rakennuslakia tullaan myös tulevana vuosina päivittämään/uudistamaan, joten voimassa olevaa rakennusjärjestystä vuodelta 2018 ei tule tässä vaiheessa uudistaa. Rakennusjärjestysten uudistaminen tulee toteuttaa vasta uuden maankäyttö- ja rakennuslain astuttua voimaan.

Lupa-asioiden määrä on koronapandemian myötä kasvanut merkittävästi vuonna 2021 ja 2020 vuoteen 2019 verrattuna. Tämä on pidentänyt käsittelyaikoja. Vuoden 2022 alusta osa-alueen 3 lupavalmistelijat työskentelee jälleen kokoaikaisesti, joten käsittelyajat lyhenevät silloin taas.

Vuoden 2022 aikana pyritään edelleen siihen, että suurin osa lupahakemuksista jätetään sähköisesti, verkkopohjaisen Lupapiste-asiointipalvelun kautta. Luvan hakemismahdollisuus paperisessa muodossa säilyy, mutta itse käsittely ja arkistointi tapahtuu Lupapisteen kautta. Lupavalmistelijat hoitavat nykyisin suurimman osan kaikesta lupavalmistelusta, kun taas rakennustarkastajat vastaavat lupien myöntämisestä, katselmusten tekemisestä sekä yleisestä valvonnasta omilla maantieteellisillä vastuualueillaan. Lupavalmistelijoiden ja rakennustarkastajien tulee, huolimatta vastuualueistaan, olla joustavia ja heidän on myös voitava jakaa resursseja niille osa-alueille, joilla rakennustoimintaa on eniten, jotta lupa-asioiden käsittely ja katselmuksien voidaan optimoida.

Rakennusvalvontaviranomainen vähentää myös vuonna 2022 rakennuspaikkakohtaisia katselmustoimintuksia lupa-asioiden käsittelyn priorisoimiseksi. Luvaton rakentaminen vie myös enemmän rakennusvalvojien aikaa kuin aikaisemmin. Lisäksi kaupunginhallitus on 2.3.2020 §:n 79 mukaisesti päättänyt antaa ympäristö- ja rakennuslautakunnalle tehtäväksi toteuttaa toimitetun aineiston perusteella ja maastokäyntien kautta kiinteistöverotietojen tarkastushanke olemassa olevilla henkilöstöresursseilla. Tämä on suuri hanke, joka vaatii paljon resursseja, eikä sitä voida toteuttaa pelkästään olemassa olevilla henkilöstöresursseilla. Rakennusvalvonta on viime vuosina kamppailut henkilöstöpulan ja pitkien käsittelyaikojen kanssa.

Vuonna 2022 yksikkö panostaa edelleen henkilöstön kouluttamiseen, minkä lisäksi rakennusvalvonta jatkaa arkistoasiakirjojen skannausta.

Rakennusvalvonta pyrkii vuonna 2022 lisäämään yhteistyötä ainakin Lohjan kaupungin kanssa, jotta voitaisiin laajentaa esimerkiksi LVI- ja rakennevalvonnan erityisosaamista. Raasepori on liittynyt rakennusvalvontatoimistojen yhteiseen Topten-yhteistyöfoorumiin, joka valmistelee rakennuslainsäädännön yhteisiä tulkintoja ja käytäntöjä.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	
Ympäristöyksikkö Ympäristöluvat ja maa-ainesluvut käsitellään viivytyksettä	Lupa myönnetään 6 kuukauden kuluessa täydellisesti hakemuksesta
Kuusi ympäristölupaa on myönnetty tänä vuonna. Kaikkia lupia ei ole voitu myöntää kuuden kuukauden kuluessa täydellisen hakemuksen saapumisesta.	
Ympäristönsuojelutarkastukset	Suoritetaan 100 ympäristönsuojelutarkastusta
83 ympäristötarkastusta on tehty	
Lausunnot annetaan pyydytyssä ajassa	Vuodessa annetaan 90 lausuntoa
113 lausuntoa on annettu	
Asiantuntijapalvelut (neuvonta, käsitellyt ilmoitukset ja raportit)	350 käsiteltyä asiaa
525 asiaa on käsitelty	
Rakennusvalvonta Saavuttaa talousarvion mittaluvut rakennuslupapäätösten määrän suhteen sekä tarkistaa että toiminnan laajuus on suhteessa lupien ja hakemuksien määrään	320 kpl rakennuslupapäätöstä
333 myönnettyä rakennuslupaa	
Talousarvion mittalukujen saavuttaminen toimenpidelupien määrän osalta	320 toimenpidelupaa käsitelty
302 myönnettyä toimenpidelupaa	

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TAsO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	
Saavuttaa talousarvion mittaluvut ilmoituspäätösten määrän suhteen	250 kpl ilmoituspäätöstä
158 myönnettyä ilmoitusta	
Kiinteistöverotietojen tarkastushanke Hanke toteutetaan yhdessä mittauksen kanssa	Hankkeen käynnistäminen hankesuunnitelman laatisella sekä perustutkimusten ja lähtötietojen valmistelevilla töillä.
Hankesuunnitelmaa ei ole laadittu. Tällä hetkellä lupahakemukset on asetettava etusijalle.	
Rakennustarkastajat ja lupakäsittelijät osallistuvat koulutuksiin vähintään kaksi kertaa vuodessa	Kaksi kurssia toteutettu
Henkilöstö on osallistunut Toptenin eri webinaareihin. Henkilöstö on osallistunut FCG:n rakennusvalvontapäiville Tampereella 9.-10.II.2022.	
Seudullinen yhteistyö lvi- ja rakenneasioissa	Voimassa olevat yhteistyösopimukset
Lohjan kaupungin kanssa ei ole toistaiseksi päästy sopimukseen	
Toptenin tulkintojen soveltaminen laajemmin	Selkeämmät tulkinnat
Toptenin tulkintoja sovelletaan yhä enemmän.	

Analyysi toimenpiteistä

Ympäristöyksikkö

Vuoden aikana tehtiin yhteensä 83 ympäristötarkastusta, joista 13 on valvontasuunnitelman mukaisia suunniteltuja tarkastuksia. Monia ilmoituksia ja valituksia on käsitelty, ja useita on parhaillaan käsiteltävinä. Raaseporin pienvesiatamat on kartoitettu, ja tähän mennessä on hyväksytty 12 satamien jätehuoltosuunnitelmaa. Jätevesien valvontaa on tehty yksinomaan kanteluiden perusteella. Jätevesien suunnitelmallista seurantaa ei ole voitu toteuttaa resurssien puutteen vuoksi. Raaseporin joki -hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti.

Kaikki toimenpidesuunnitelmassa jäljellä olevat vesiensuojelurakenteet on kartoitettu, kustannustehokkaasti toteutettaviksi katsotut rakenteet on suunniteltu, kaksi sedimentaatioallasta on rakennutettu, vesistöystävällistä maataloutta ja vesitaloutta pääuomassa on edistetty ja veden laadun seurantaa on jatkettu. Ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelman rahoituksella Stadsfjärdenin luonnonsuojelualueilla on aidattu laitumeksi noin 12 hehtaaria arvokkaiden elinympäristöjen palauttamiseksi. Vieraslajeja koskeva strategia ja työmaiden hulevesien ohje on myös laadittu ja hyväksytty vuonna 2022.

Rakennusvalvonta

Myönnettyjen rakennuslupien ja toimenpidelupien määrä on vähentynyt vuoden 2021 verrattuna. Myönnettyjen rakennuslupien määrä väheni 82 luvalla, myönnettyjen toimenpidelupien määrä väheni 9 luvalla. Ilmoitusasioiden määrä väheni 169 luvalla vuoteen 2021 verrattuna.

Kaupunginhallitus päätti 2.3.2020 § 79:ssä antaa ympäristö- ja rakennuslautakunnalle tehtäväksi toteuttaa kiinteistöverotietojen tarkastushanke nykyisten henkilöresurssien pohjalta. Tämä on hyvin aikaa vievää työtä, joka vaatii resursseja ja yhteistyötä muiden osastojen/yksiköiden välillä. Kiinteistöille/tonteille rekisteröityjen rakennustietojen parantamiseksi rakennusvalvonta on jo aiemmin alkanut pyytää tietoja rakennuksista, joita ei ole merkitty rakennusrekisteriin uusien rakennuslupahakemusten käsittelyn yhteydessä. Näin korjataan kiinteistöllä/tontilla mahdollisesti olevat virheet.

Henkilöstö on osallistunut Toptenin eri webinaareihin. Henkilöstö osallistui myös FCG:n rakennusvalvontapäiville Tampereella 9.–10.11.2022

Rakennusvalvonnalla on yhä tarve asiantuntevalle LVI-tarkastajalle. Lohjan kaupungin kanssa on pidetty vuoden 2021 lopussa yhteisiä tapaamisia, joihin on osallistunut Raaseporin tekninen johtaja, kaupunginarkkitehti ja johtava rakennustarkastaja. Sopimukseen Lohjan kaupungin kanssa ei ole kuitenkaan toistaiseksi päästy.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Rakennusvalvonta			
Myönnettyjä rakennuslupia	415	320	333
Bruttokustannukset/myön.rakennuslupa	1 440,63	2 127,28	1 955,39
Bruttokustannukset/asukas	21,76	24,58	23,83
Toimenpidelupia	311	320	302
Ilmoitukset	326	250	158
Suoritetut katselemukset	711	670	789
Ympäristö			
Ympäristölupatarkastukset	15	10	13
Maa-aineslupatarkastukset	14	10	11
Jätelain mukaiset tarkastukset	15	30	7
Ympäristösuojelulain mukaiset muut ympäristötarkastukset	56	50	52
Ympäristötarkastukset, yhteensä	100	100	83
Käsitellyt maisematyöluvat	32	15	35
Lausunnot	112	90	113
Päätökset ja rekisteröinnit	63	30	87
Lausunnot ja päätökset, yhteensä	175	120	200
Asiantuntijatehtävät*	450	350	525

*neuvonta, käsitellyt ilmoitukset ja raportit

Talous seuraavalla sivulla.

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	34 707			8 006	8 006	0,0 %
Maksutuotot	640 723	553 150		591 399	38 249	106,9 %
Tuet ja avustukset	167 209	173 920		134 875	-39 045	77,6 %
Muut tuotot	2 657			14 022	14 022	0,0 %
Tuotot yhteensä	847 483	732 070	0	765 318	33 248	104,5 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-9,7 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-826 748	-902 840		-898 808	4 032	99,6 %
Ostopalvelut	-301 521	-294 330		-275 741	18 589	93,7 %
Aineet ja tavarat	-11 560	-42 800		-3 678	39 122	8,6 %
Avustukset	0	0		0	0	0,0 %
Muut kulut	-53 180	-55 140		-48 167	6 973	87,4 %
Kulut yhteensä	-1 193 008	-1 295 110	0	-1 226 394	68 716	94,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,8 %		
Toimintakate	-345 525	-563 040	0	-461 076	101 964	81,9 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				33,4 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot	12 916			22 027		
Sisäiset kulut	-99 544	-96 670		-96 470		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Toimintakate oli runsaat 100 000 euroa budjetoitua parempi. Toimintatulot ylittivät talousarvion runsaalla 30 000 eurolla, ja kustannukset olivat noin 68 000 euroa budjetoitua pienemmät.

Rakennusvalvonnassa tulojen talousarviototeutuma oli vajaat 70 000 euroa budjetoitua parempi, mutta runsaat 65 000 euroa pienempi kuin vuonna 2021. Rakennusvalvonnan kokonaistulot olivat noin 525 000 euroa. Rakennusvalvonnan toimintakulut olivat noin 30 000 euroa budjetoitua pienemmät, mikä johtuu muun muassa siitä, että rakennusvalvonta on vuoden aikana ollut alimiehitetty talousarvioon nähden. Myös ostopalveluiden käyttö on ollut budjetoitua pienempää mm. koska kiinteistöverotietojen tarkastushanketta ei ole aloitettu.

Ympäristönsuojelun tuotot koostuvat maksutuotoista ja erilaisista ulkopuolisista avustuksista. Uudenmaan ELY-keskus myönsi 244 000 euron lisärahoituksen Raaseporin joki -hankkeelle vuosille 2022–2023. Vuonna 2022 eri hankkeisiin maksettiin avustuksia 134 875 euroa. Summa koskee myös ympäristöministeriön elinympäristöohjelma Helmin myöntämiä avustuksia, jotka maksettiin neljännen vuosineljänneksen aikana. Ympäristönsuojelun kokonaistulot olivat noin 240 000 euroa, mikä oli 3 000 euroa budjetoitua vähemmän. Poikkeama johtuu Raaseporin joki -hankkeen vuosien 2022–2023 ulkoisten avustusten jakautumisesta. Myönnetyt avustukset perustuvat toteutuneisiin kustannuksiin, eivätkä siten vaikuta toimintakatteeseen. Ympäristönsuojelun kustannukset pysyivät noin 40 000 euroa alle budjetoidun tason, ja toimintakate oli noin 5 000 euroa budjetoitua parempi.

JÄTELAUTAKUNTA

Toimintakuvaus

Uudenmaan jätelautakunta on kahdentoista kunnan (Askola, Hanko, Inkoo, Karkkila, Lohja, Loviisa, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio ja Vihti) yhteislautakunta, jonka vastuulla on jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät jäsenkuntien alueella. Uudenmaan jätekäsittely toimii tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta vastaa yli 228 000 asukkaan jätehuollosta Länsi- ja Itä-Uudellamaalla. Jätelautakunnan kaikki kustannukset katetaan sillä perusmaksulla, jonka kunnallinen jäteyritys Rosk'n Roll Oy perii. Jätelautakunnan toiminnasta ei tule kustannuksia Raaseporin kaupungille.

Lautakunta laatii alueelleen jätehuoltomääräykset, antaa jätelakiin ja jätehuoltomääräyksiin perustuvia yleisiä määräyksiä ja hyväksyy kotitalouksien jätehuoltotaksan ja maksut ja antaa jätehuoltoon liittyviä lausuntoja muille viranomaisille. Jätelautakunta huolehtii ja päättää jätehuollon viranomaistehtävistä, jotka jätelain mukaan kuuluvat kunnille ja jotka kunnat ovat antaneet jätelautakunnalle hoidettavaksi. Jätelautakunta valvoo päätöstensä noudattamista ja jätehuollon toimivuutta. Toiminta tapahtuu läheisessä yhteistyössä jäteyritys Rosk'n Roll Oy Ab:n ja kuntien ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa.

Raaseporin kaupunki toimii jätelautakunnan isäntäkuntana, toiminta on määritelty sopimuksessa yhteisestä jätelautakunnasta. Henkilökunnan sijoitus on sekä läntisellä että itäisellä Uudellamaalla ja koostuu viidestä virkamiehestä ja kolmesta toimesta.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022 strategian toimenpideohjelman mukaisesti

Tärkeimpänä tavoitteena on, että Uudenmaan jätehuolto toimii tarkoituksenmukaisesti.

Jätelainsäädäntöä uudistetaan, ja uusi jätelaki tuli voimaan 2021. Suomen tulee sovittaa jätehuoltonsa vastaamaan vaatimuksia, jotka EU-direktiivit asettavat materiaalin uusiokäytölle ja kierrätykselle tulevaisuudessa. Uuden jätelain merkittävänä muutoksena on, että kiinteistön velvollisuudesta kerätä kierrätettävää jätettä erilliskeräyksenä säädetään suoraan lainsäädännössä, ja sitä tullaan laajentamaan merkittävästi siirtymäajan jälkeen. Tulevan lainsäädännön mukainen velvoite koskee huomattavasti nykyistä useampia taloyhtiöitä ja omakotitaloja kuin nykyisissä jätehuoltomääräyksissä oleva velvoite.

Jätehuoltoviranomainen on yhteistyössä Rosk'n Roll Oy:n kanssa päättänyt siirtymisen sujuvoittamiseksi laajentaa velvoitetta vaiheittain sekä jäteyhtiön, jätehuoltoviranomaisen että taloyhtiöiden isännöitsijöiden osalta. Jätelautakunta on hyväksynyt jätehuoltomääräykset, joiden mukaan kierrätettävän jätteen erilliskeräysvelvoitetta laajennettiin 1.7.2021. Taloyhtiöiden ja pientalojen erilliskeräykseen liittymisen seuraaminen vaatii paljon työtä ja yhteistyötä isännöitsijöiden ja Rosk'n Rollin sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa.

Uusi jätelaki velvoittaa myös jätehuoltoviranomaisen 1.1.2023 alkaen pitämään kirjaa ja raportoimaan kaikista kompostoinnista. Jätehuoltoviranomaisen on luotava rekisteri, johon merkitään tiedot kaikista kompostoivista kotitalouksista. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jätehuoltoviranomaisen on todennäköisesti otettava yhteyttä kymmeneen tuhansiin kiinteistönhaltijoihin ja tallennettava kompostointitiedot rekisteriin sekä tehtävä tarkastuksia kiinteistöillä pistokokein. Työ aloitetaan 2022

Jatketaan työtä lietekuljetusten kattavan jätteenkuljetusrekisterin saamiseksi. Tietojen käsittely ja tallettaminen lietteenkuljetusrekisteriin vaatii mittavaa panostusta. Lisäksi jätehuoltoviranomaisen on otettava yhteyttä niihin kiinteistöihin, joiden jäteveden hoidosta meillä ei ole tietoa, ja tehtävä mahdollisesti tarkastuksia.

SITOVAT TAVOITTEET 2022

TOIMINTATAVOITTEET	TAVOITeltu TASO / MITTARIT
<p>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</p>	
<p>Jätelaki ja jätehuoltomääräykset täyttyvät asukkaiden biojätteen ja kierrätyskelpoisen jätteen erilliskeräyksen vaatimuksen osalta.</p>	<p>Jätehuoltomääräysten vaatimusten täyttyminen on tehty yhteistyötä jäteyhtiön ja kuntien ympäristönsuojeluyksiköiden kanssa.</p>
<p>Yhteistyö jatkuu.</p> <p>Jäteyhtiön kanssa kartoitetaan liittymättömät taloyhtiöt ja ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa ryhdytään tarvittaessa tarvittaviin toimenpiteisiin.</p>	
<p>Kuljetusrekisterin luominen lietteen kuljetuksille edistyy.</p>	<p>Tietojen vieminen lietteenkuljetusrekisteriin jatkuu niillä tiedoilla, jotka ovat jätehuollon viranomaisen käytössä.</p>
<p>Työ jatkuu. Lakimuutoksen myötä yritysten tulee toimittaa kuljetustiedot neljännesvuosittain, joka on lisännyt jätehuoltoviranomaisen työtä huomattavasti.</p>	
<p>Kompostointitarkastukset kiinteistöille, jotka ovat ilmoittaneet kompostoivansa ja joilla on tällä perusteella sekajäteastian pidempi tyhjennysväli.</p>	<p>180 tarkastusta</p>
<p>Kompostointitarkastusten valmistelutyö ja tarkastuskohteiden valinta on aloitettu.</p>	
<p>Kompostointirekisterin rakentaminen aloitetaan.</p>	<p>Kaikkien suoritettujen kompostointitarkastusten tiedot tallennetaan rekisteriin. Ryhdytään suunnittelemaan, miten saamme tietoa muista kompostoivista kiinteistöistä.</p>
<p>Kompostointi-ilmoituksia on ryhdytty viemään uuteen kompostointirekisteriin</p>	

Analyysi toimenpiteistä

Lakimuutokset ovat lisänneet huomattavasti jätehuoltoviranomaisen työtä. Lietteenkuljetusryttäjäien uusi lakiin kirjoitettu velvoite ilmoittaa kiinteistö- tai pysyväkennustunnus on aiheuttanut lisätyötä viranomaiselle, sillä tiedot puuttuvat suurimmalta osaltaan niistä ryttäjiltä, jotka ovat jotain tietoja toimittaneet. Kaikki lietteenkuljetustiedot tulee toimittaa neljännesvuosittain. Yrityksiä joudutaan kehoittamaan toimittamaan tietoja ja tietojen tarkistaminen ja saattaminen sellaiseen muotoon, että ne ovat siirrettävissä rekisteriin, vaatii huomattavasti lisätyötä ja lisäresursseja.

Se, että tiedot tulee toimittaa neljännesvuosittain, on johtanut myös siihen, että on useita yrityksiä, jotka laiminlyövät ilmoitusvelvollisuuttaan ja heitä kehoitetaan neljännesvuosittain aina uudestaan toimittamaan lietteen kuljetustietonsa. Seuranta, että tiedot toimitetaan, sitoo resursseja. Mikäli tietoja ei kehoituksista huolimatta toimiteta, on asia siirrettävä jätelautakunnan käsittelyn kautta valvontaviranomaiselle ja tämä lisää myös omalta osaltaan työmäärää. Jätehuoltoviranomainen on myös ryhtynyt lähettämään tiedusteluja niille kiinteistöille, joiden osalta meillä ei ole tietoa kiinteistön jätevedenkäsittelyjärjestelmästä. Vastaukset on käytävä huolellisesti läpi ja tiedot tallennettava rekisteriin.

Uusi myös lakiin perustuva velvoite tehdä ilmoitus kaikilla kiinteistöllä tapahtuvasta kompostoinnista on lisännyt uutena asiana työmäärää. Jätehuoltoviranomaisella tai kenelläkään muulla viranomaisella ei ole ollut tällaista rekisteriä ennestään. Helmikuun aikana saimme nettilomakkeen tehtyä ja jo tähän mennessä on lähemmäs 8000 kompostointi-ilmoitusta toimitettu. Tietojen tarkastaminen ja vieminen rekisteriin, lomakkeiden postittaminen ei nettiä käyttäville ja asiakasyhteydenottoihin vastaaminen on lisännyt työmäärää valtavasti. Toimitetuista ilmoituksista peräti 20 prosenttia kaippa selvittämistä.

Yhteydenpito asiakkaisiin ja tietojen selvittäminen vaatii resursseja. Jotta työ saadaan tehtyä, tarvitaan lisäresursseja. Kompostointi-ilmoitukset ovat myös tuoneet täysin odottamattomia työtehtäviä. Saamme ilmoituksia, joista käy ilmi, että kompostointi ei täytä jätehuoltomääräysten vaatimuksia, mutta kiinteistön sekajäteastia tyhjenetään pidennetyin välein. Koska tyhjennysvälin pidentämistä koskevat vaatimukset eivät täyty, meidän on kuultava asiakasta, ja sen jälkeen viranhaltijapäätöksellä muutettava sekajäteastian tyhjennysväli normaaliksi kahden viikon väliksi. Tämä prosessi on täysin uusi jätehuoltoviranomaiselle. Asiakkailta on myös ollut paljon kysymyksiä kompostointirekisteristä, ja jätehuoltoviranomainen on vastannut moniin toimittajien, viranomaisten sekä huolestuneiden kuntalaisten kysymyksiin.

Uudistetun jätelainsäädännön myötä myös jätehuoltomääräykset on uusittava. Jätelautakunta hyväksyi uudistetut jätehuoltomääräykset niin, että ne astuivat voimaan 1.5.2022. Uudistukset koskivat lähinnä kierrätyskelpoisten jätteiden erilliskeräysvelvoitteita, jotka koskevat pääasiassa taloyhtiöitä. Näiden velvoiterajojen laajeneminen vaatii lisätyötä viranomaiselta niin tiedottamisen kun seurannan osalta. Jätehuoltomääräysten muutokset toivat myös tarvetta päivittää ja muuttaa jätehuoltomääräysten perustelumuiiota ja opasta jätehuoltomääräyksistä.

Tämä työ on vielä kesken, sillä muutostarve on suuri. Muutoksia ei ole useaan vuoteen esitetty taksaan, ja maksuihin ja siksi valmisteluihin on varattava aikaa ja resursseja. Jätetaksan maksuja korotetaan 1.3.2023. Taksaan on ehdotettu muitakin muutoksia. Taksaan ja maksuihin ei ole ehdotettu muutoksia moneen vuoteen, minkä vuoksi valmistelu on ollut aikaa ja resursseja vaativaa. Jätehuoltoviranomainen on kuuluttanut asian ja pyytänyt lausuntoja.

Tunnusluvut ja talous

Tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kokousten määrä	5	5	4
Käsitellyt asiat	35	30	27
Viranhaltijapäätökset	134	250	145

Talous	TP 2021	TA 2022	Talousarvion muutos	TP 2022	Poikkeama	Toteutuma- %
Tuotot						
Myyntituotot	478 750	601 000		646 727	45 727	107,6 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut tuotot						
Tuotot yhteensä	478 750	601 000	0	646 727	45 727	107,6 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				35,1 %		
Kulut						
Henkilöstökulut	-404 791	-496 840		-553 630	-56 790	111,4 %
Ostopalvelut	-11 836	-24 500		-8 001	16 499	32,7 %
Aineet ja tavarat						
Avustukset						
Muut kulut	-50	-100		0	100	0,0 %
Kulut yhteensä	-416 677	-521 440	0	-561 631	-40 191	107,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				34,8 %		
Toimintakate	62 073	79 560	0	85 096	5 536	107,0 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				37,1 %		
Mistä:						
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut						

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Uusien toimien ja henkilöstökustannusten kasvun vuoksi toimintamenot ylittivät talousarvion noin 40 000 eurolla. Toiminnan kustannukset laskutetaan Rosk´n Rollilta voimassa olevan jätelautakunnan kustannusten laskutusta koskevan sopimuksen mukaisesti. Näin ollen jätelautakunnan toimintakate vastaa myös laadittua talousarviota.

6.4 Taulukko investointihankkeiden toteutumisesta

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus- arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Maa- ja vesialueet, kiinteistöt								Mittauspäällikkö Roger Nyberg
Menot / Maa-alueiden osto		-500 000	-500 000	-650 000	-530 171	119 829		
Tulot / Tasearvo maa-alueiden ja rakennusten myynnistä		500 000	500 000	180 000	216 398	36 398		Valtuusto päätti 19.9.2022 § 69 muuttaa maa- ja vesialueiden sekä rakennusten osto- ja myyntimäärärahoja.
Netto		0	0	-470 000	-313 773	156 227		Ostetut tontit ja maa-alueet: 27 kpl (mm. Karjaan juna-aseman alue ja Tryckeriteatern) Maanvaihdot: 1 kpl Myydyt tontit ja maa-alueet: 51 kpl (mm. 29 asuintonttia, joista 4 on uusia ja 25 vuokrattuja) Myydyt kiinteistöt: 2 kpl (Kuovilan koulu ja Alingsåsinkatu 33)
Rakennukset								
Mustion koulukeskus								Tilahlallintopäällikkö Anna Friberg
Molemmille kieliryhmille tarkoitettua kunnallisen palvelun uudisrakennuksen toteuttamiseen osoitetaan määräraha vuosille 2020-2022. Rakennukseen tulee kaksikielinen päivähoito, esikoulu, koulu vuosiluokille 1-6, kirjasto, neuvola ja liikuntasali. Rakentaminen alkoi joulukuussa 2020 ja päättyi kesäkuussa 2022.								Rakennustyöt aloitettiin vuodenvaihteessa 2020/2021 ja rakennus valmistui kesällä 2022. Rakennustyöt etenivät suunnitelmien mukaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviomuutoksen 16.5.2022 § 38, jolloin vuoden 2022 hankemääräraha nostettiin 1 883 000 euroon. Kyseessä oli aiempien toimintavuosien käyttämätön määräraha.
Menot	-6 000 000	-4 116 313	-1 400 000	-1 883 000	-1 461 419	421 581	-5 577 731	
Katarinaskolan								Tilahlallintopäällikkö Anna Friberg
Katarinaskolanin kuntoselvitys on tehty vuonna 2019, ja se toimii pohjana tulevan saneerauksen/uudisrakennuksen suunnittelulle. Tarveselvitys ja palveluverkkoselvityksen päivitys on tehty vuonna 2021. Hankesuunnittelu jatkuu vuonna 2022. Tekninen suunnittelu alkaa, kun projektisuunnitelma on hyväksytty. Saneerauksen laajuudesta päätetään palveluverkon arvioinnin yhteydessä. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosina 2023-2024 hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeen laajuudesta riippuen kustannusarvio on 5,0-10,6 miljoonaa euroa. Ero riippuu siitä jos rakennus sanerataan tai sanerataan ja mahdollisesti myös laajennetaan. Kaupunginhallitus hyväksyy hankesuunnitelman.								Tarveselvitys sekä ehdot saneerauksen laajuudesta esiteltiin hankesuunnitelmassa, ja lisäksi selvitetiin korvaavia tiloja saneerauksen ajaksi. Tilapäisen tilan tarve ja hankekustannukset tarkentuvat suunnittelun yhteydessä. Katarinaskolanin hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.6.2022 § 265 ja päivitettiin 23.1.2023 § 25. Kaupunginhallitus vahvisti nykyisen koulun saneerauksen II miljoonan euron hankekustannuksen sekä lisärakennuksen asemakaavan käynnistämisen. Koulurakennuksen suunnittelu jatkuu tavoitteena rakennustöiden aloittaminen kesällä/syksyllä 2023.
Menot	-13 000 000	-77 943	-200 000	-200 000	-43 002	156 998	-120 945	
Palveluverkkoselvitys, vaihe I								Kiinteistöpäällikkö Catharina Lindström
Kaupunginvaltuusto päätti 8.6.2020 § 60 palveluverkon muutoksista. Raaseporintie 5:n työt on aloitettu kesällä 2021 ja valmistuvat keväällä 2022. Mariakodin suunnittelutyö tehdään vuonna 2021 ja työt suoritetaan vuonna 2022. Mariakodin muutostöihin ja Raaseporintie 5:n kunnostamisen loppuun saattamiseen varataan 800 000 euroa.								Raaseporintie 5:n työt valmistuivat kevään aikana ja käyttäjät ottivat kesällä kiinteistön käyttöön. Mariakodin muutostyöt valmistuivat joulukuussa. Asukkaat muuttivat heinäkuussa ja pihatyöt tehtiin syksyn aikana.
Menot			-800 000	0		0		
Raaseporintie 5	-1 000 000	-776 731		-200 000	-199 143	857	-975 875	
Mariakoti	-600 000	-4 200		-600 000	-512 608	87 392	-516 808	
Yhteensä	-1 600 000	-780 931	-800 000	-800 000	-711 752	88 248	-1 492 683	

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus- arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Palveluverkkoselvitys, vaihe 2 - Vanhusten asuminen Tammisaarella Sosiaali- ja terveystaloutta on 3.10.2019 ehdottanut määrärahaa vanhuksille Tammisaaren keskustassa tarkoitettujen esteettömien asuntojen ja tehostetun palveluasumisen kokonaissuunnittelua ja tarveselvitystä varten. Tavoitteena tulee olla, että tämä on toteutettu 30.6.2024. Jotta aikataulu pitää, rakentamisen tulkee alkaa keväällä 2022. Tekninen suunnittelu käynnistyy syksyllä 2021. Nk. rajoituslakia koskeva poikkeuslupa saatiin kesäkuussa 2021. Alkuperäinen kustannusarvio on ollut 9,2 miljoonaa euroa, joka on myös poikkeuslupapäätöksen pohjana. Kustannuslaskelma tarkentuu suunnittelun yhteydessä, kokonaiskustannusten arvioidaan olevan 11 miljoonaa euroa. Kustannusarviossa on huomioitu rakennuskustannusten nousu. Hanke toteutettaisiin rahoitusleasingilla.	0	0	0	0	0	0	0	Kiinteistöpäällikkö Catharina Lindström Päivitetty hankesuunnitelma sekä siihen liittyvä huoneohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 28.2.2022 § 84. Hankintaprosessi valmistui kesän aikana, ja kaupunginhallitus päätti 3.10.2022 § 366, että hankinta keskeytetään tarjousten ylittäessä budjetoidut määrärahat. Kaupunginhallitus totesi lisäksi, että tarkoituksena on yhä tehostetun asumisen järjestäminen ikääntyneille Tammisaaren alueella. Kaupunginhallitus päätti palata asiaan vuoden 2023 aikana yhteistyössä hyvinvointialueen, kolmannen sektorin tai muiden toimijoiden kanssa. Hanke toteutetaan rahoitusleasingilla (KH 29.II.2021 § 472), eikä investointitalousarvioon ole varattu määrärahaa. Leasingiin lisättävät kustannukset ovat yli 300 000 euroa.
Menot Palveluverkkoselvitys, vaihe 2 - Pohjan/Fiskarin alueen palveluverkkorakenne sekä Västerbyn ja Österbyn kouluverkko Kaupunki selvittää palvelun tarpeen Pohjan/Fiskarin alueella. Sivistyslautakunnan lausunnon 5.10.2021 § 142 mukaisesti vuodelle 2023 varataan 20 000 euron suunnittelumääräraha Västerby skolan mahdolliselle muutolle Österby skolaan.	0	0	-50 000	-50 000	0	50 000	0	Tilahallintopäällikkö Anna Friberg Palveluverkkoselvityksen päivittäminen aloitettiin talvella (kaupunginjohtajan päätös § 19/2022). Päivitys liittyy palveluverkkoselvityksen vaiheeseen 2.
Menot Tenholan paloasema Suunnittelu ja toteutus tehdään tiiviissä yhteistyössä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa, rakentaminen alkaa toukokuussa 2022. Investoinnin tarkka summa selvitetään suunnittelun valmistumisen yhteydessä sekä mahdollisen Palosuojelurahaston rahoituspäätöksen jälkeen. Myönteinen rahoituspäätös alentaisi kaupungin maksuosuutta.	-1 600 000	-56 372	-600 000	-600 000	-642 616	-42 616	-698 987	Kiinteistöpäällikkö Catharina Lindström Työt aloitettiin elokuussa ja valmistuvat kevään 2023 aikana. Projektin alkuperäinen talousarvio ylittyi 200 000 eurolla ja rakennushankkeen kokonaiskustannukset tasattiin vuoden 2023 investointisuunnitelmassa. Hankkeen nettomääräraha on nyt 1 600 000 euroa. Hankeelle myönnettiin palosuojelurahaston avustus, 210 000 euroa. Tuki on huomioitu vuoden 2023 määrärahasssa.
Menot Uusi päiväkotiki Karjaalla Sivistyslautakunnan lausunnon 5.10.2021 § 142 mukaisesti esitetään suunnittelumäärärahaa uuden päiväkodin rakentamiseen Karjaalle vuonna 2022. Päivähoitopaikkojen tarve Karjaan alueella on suuri ja osa päiväkotirakennuksista alkaa olla elinkaarensa lopussa. Uusi päiväkotiki sijoitetaan Karjaan rautatieaseman läheisyyteen, jotta se palvelee myös eri puolilta Raaseporia olevia työssäkäyviä.	0	0	-50 000	-50 000	-2 190	47 810	-2 190	Kiinteistöpäällikkö Catharina Lindström Selvitys Karjaan päiväkotitontista on valmis, selvitys on toimitettu sivistyslautakunnalle ja tekniselle lautakunnalle. Selvitys tehtiin omana työnä. Päiväkodin hankesuunnitelma laaditaan vuoden 2023 aikana. Jatkotoimenpiteet ja lopulliset kustannukset tarkennetaan palveluverkkoselvityksen päivityksen yhteydessä. Kaupunginhallitus päätti 12.12.2022 § 471 uuden moduulipäiväkodin hankkimisesta kolmeksi vuodeksi. Uuden päiväkodin on määrä olla valmis moduulipäiväkodin vuokra-ajan päätyttyä.
Menot Ruokahuoltoselvitys Kaupunginhallitus päätti 20.8.2018 § 315, että Tammisaaren alueen nykyiset valmistus- ja jakeluksiteitit saneerataan ja uudistetaan tulevan 10 vuoden aikana. Nykyisten valmistuskeittiöiden saneerauksen ja uudistamisen arvioitu aikataulu on seuraava: Österby skola ja Österbo daghem 2019. Tämän jälkeen Ekenäs högstadieskola 2022, Höjdens skola 2024 ja Seminarieskolan 2026. Lisäksi jakeluksiteitit saneerukset toteutetaan rinnakkain valmistuskeittiöiden kanssa niin, että jakelulogistiikka on huomioitu uusittavien valmistuskeittiöiden mitoituksessa. Vuodelle 2022 varataan määräraha, joka kattaa Ekenäs högstadiumin valmistuskeittiön saneerauksen sekä pienempiä toimenpiteitä Snappertuna skolan jakeluksiteitissä.	-4 700 000	-1 193 365	-1 260 000	-1 260 000	-1 132 205	127 795	-2 325 570	Kiinteistöpäällikkö Catharina Lindström Rakennustyöt Ekenäs högstadieskolan valmistuskeittiössä aloitettiin kesäkuussa ja toiminta muutti tilapäisiin tiloihin Noviaan. Työt etenevät pääosin suunnitellusti, mutta toimitusten viiveet ovat vaikuttaneet toimintavuosien väliseen laskutukseen. Työt valmistuvat kevään 2023 aikana. Ekenäs högstadies (EHS) keittiön korjausurakan hankemääräraha korotettiin 1 260 000 eurosta 1 760 000 euroon kaupunginhallituksen kokouksessa 9.5.2022 § 161. Rakennushankkeen kokonaiskustannukset tasattiin vuoden 2023 investointisuunnitelmassa siten, että vuoden 2023 hankemääräraha EHS koulun keittiösaneeraukselle on 600 000 euroa. Tilinpäätöksessä jäi määrärahasa vajaa 130 000 euroa käyttämättä. Jotta vuoden 2023 määräraha riittäisi hankkeeseen, siirretään käyttämätön määräraha vuodelta 2022 toimintavuodelle 2023. Määrärahan siirto toimintavuosien välillä tehdään erillisellä päätöksellä eikä vaikuta hankkeen kokonaisbudjettiin.

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus-arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Energiatehokkuustoimenpiteet								Tilhallintopäällikkö Anna Friberg
Energiatehokkuustoimenpiteet valitaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Toimenpiteet ovat osa kaupungin energiatehokkuusohjelmaa, jota käsitellään kaupungin Hinku-työryhmässä. Hinku-ryhmä on priorisoinut määrärahaa ja esittää määrärahan kohdentamista seuraaviin hankkeisiin: Höjdens skolan, Solglimstens daghemin, Snicknäs daghemin ja Tenholan uuden paloaseman liittäminen paikalliseen kaukolämpöverkkoon, aurinkopaneelin asentaminen Höjdens skolaan sekä Ekenäs högstadieskolan ikkunoiden uusiminen aneuttu määrärahan puitteissa.								Tekninen lautakunta hyväksyi 18.1.2022 § 7 periaatteen, jonka mukaan kaupungin kiinteistöt Tenholassa (Höjdens skola/Solglimten, Snicknäs daghem ja uusi paloasema) liitetään paikalliseen kaukolämpöverkkoon. Työt Tenholan ja Bromarvin rakennusten liittämisessä kaukolämpöverkkoon saatettiin päätökseen neljännellä vuosineljänneksellä. Kaupungille on myönnetty 58 800 euroa ARA-avustusta, joka maksetaan vuonna 2023.
Menot			-200 000	-200 000	-116 470	83 530		
Peruskorjaukset								Tilhallintopäällikkö Anna Friberg Kiinteistöpäällikkö Catharina Lindström
Eri rakennusten korjaukseen varataan vuosittain korjausmääräraha, joka jaetaan teknisen lautakunnan tekemän erillisen päätöksen mukaan. Yksittäiset yli 200 000 euron hankkeet hyväksyy kaupunginhallitus. Vuodelle 2022 suunniteltavat suuremmat peruskorjaukset perustuvat palveluverkkoselvitykseen, kaupungin kiinteistöstrategiaan sekä rakenne- ja tarveselvityksiin. Tekninen lautakunta hallinnoi määrärahoja käsittelemällä monivuotista työohjelmaa erikseen. Työohjelmaa päivitetään säännöllisesti määrärahan puitteissa vastaamaan korjaustarpeita. Työohjelmaan sisältyy varaus muutostöihin öljylämmitettujen kiinteistöjen korvaamiseksi ilmastovisailu ratkaisulla. Kaupunki on jättänyt ARAlle rahoitushakemuksen, ja päätös saadaan tietojen mukaan joulukuussa 2021.								Tekninen lautakunta käsiteli rakennusten työohjelman kokouksessaan 18.1.2022 § 6 ja jakoi suurimman osan määrärahasta. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 31.1.2022 § 26, että esitetyt hankkeet, joiden määrärahat ylittävät 200 000 euroa, voidaan aloittaa. Tekninen lautakunta päivitti tarvittaessa työohjelman vuoden aikana.
Menot			-1 400 000	-40 000	40 000			Mikaelskolan ; Tekninen lautakunta valitsi urakoitsijan 12.4.2022 § 102, mutta valitusten johdosta työt tehdään vasta vuoden 2023 aikana.
Mikaelskolanin pääarakennuksen vesikaton uusiminen	-290 000			-188 000	-7 338	180 662	-7 338	Ekenäs högstadium, automaattinen paloilmoinjärjestelmä ; Työt valmistuivat suunnitelmien mukaan.
Ekenäs högstadium; Automaattisen paloilmoinjärjestelmän asentaminen				-90 000	-80 039	9 961	-80 039	LED-valaisinten asentaminen ; Asennukset Ekenäs högstadiumissa, Hakarinteen koulussa, Seminarieskolanissa ja Österby skolassa toteutettiin vuoden aikana.
LED-valaisinten asentaminen		-160 006		-145 000	-95 623	49 377	-255 629	Ekenäs högstadiumin sisäänkäynnit ; Työt valmistuivat suunnitelmien mukaan.
Ekenäs högstadiumin sisäänkäyntien katot				-130 000	-130 773	-773	-130 773	Bromarv skola ; Tekninen lautakunta päätti 12.4.2022 § 91 poistaa Bromarv skolan fossiilisen lämmönlähteen ja liittää rakennuksen kaukolämpöön. Työt valmistuivat suunnitelmien mukaan.
Bromarv skolan fossiilisen lämmitysjärjestelmän käytöstäpoisto ja maalämmön asentaminen				-80 000	-57 066	22 934	-57 066	Tammisaaren talo ; Edellisen toimintavuoden aikana aloitetut työt jatkuivat. Työt jatkuvat 2023 aikana.
Tammisaaren talon hirsien uusiminen ja julkisivujen maalaus	-560 000	-321 838		-150 000	-113 504	36 496	-435 342	Tammisaaren uima- ja palloiluhalli ; Vuoden työt valmistuivat suunnitelmien mukaan. Uimahallin hankesuunnitelma käsitellään vuoden 2023 alussa.
Uimahallin ja palloiluhallin ulkoseinäelementtien saumojen korjaus	-920 000	-48 707		-100 000	-67 670	32 330	-116 377	Ekta museon pihamuutokset ; Kaupungin maksuosuus maksettiin joulukuussa.
Ekta museon pihamuutokset				-22 000	-22 000	0	-22 000	iLOQ-avainjärjestelmä ; Tekninen lautakunta päätti 11.10.2022 § 223 myöntää 75 000 euroa iLOQ-lukkojen asentamiseen EKTA museoon. Asennus valmistuu vuoden 2023 aikana.
iLOQ-avainjärjestelmä	-530 000	-455 174		-75 000	-58 850	16 150	-514 025	Jumbopuiston rakennus ; Työt aloitettiin joulukuussa 2021 ja ne valmistuivat keväällä 2022.
Jumbopuiston rakennus; Julkisivut		-17 152		-13 000	-9 254	3 746	-26 406	Karjaan terveysasema ; Uusi hissi asennettiin suunnitelmien mukaan.
Uuden hissin hankinta Karjaan terveysasemalle				-60 000	-58 986	1 014	-58 986	Västerby skola ; Tekninen lautakunta on 17.5.2022 § 126 päättänyt jakaa 55 000 euroa julkisivutöihin. Työt valmistuivat suunnitelmien mukaan.
Västerby skola; Julkisivut				-55 000	-46 228	8 772	-46 228	0 Lönnbergin kiinteistö ; Tekninen lautakunta on 17.5.2022 § 126 päättänyt jakaa 110 000 euroa ikkunoiden vaihtoon. Pitkien toimitusaikojen vuoksi työt toteutetaan vasta vuonna 2023.
Lönnbergin kiinteistö; Ikkunavaihdot				-60 000	0	60 000	-40 775	Asfalttoinnit ; Tekninen lautakunta on 15.11.2022 § 236 päättänyt jakaa 50 000 euroa Tammiharjun alueen ja Solglimstens daghemin asfaltointiin. Työt toteutettiin suunnitellusti.
Asfalttoinnit Tammiharjun alueella ja Solglimstens daghemin luona				-50 000	-40 775	9 225	-29 100	Ekenäs gymnasium ; Tekninen lautakunta on 15.11.2022 § 236 päättänyt jakaa 30 000 euroa automaattisen hälytyskeskuksen ja ilmaisimien uusimiseen. Työt toteutettiin suunnitellusti.
Ekenäs gymnasium; automaattisen palohälytyskeskuksen ja ilmaisimien uusiminen				-30 000	-29 100	900	-113 571	Österby skola ; Tekninen lautakunta on 13.12.2022 § 278 päättänyt siirtää saneeraus- ja kunnossapitokustannusten kattamiseen 62 000 euroa määrärahasta, joka oli varattu Mikaelskolanin katon uusimiseen. Työt toteutettiin vuoden aikana.
Österby skolan pukuhuoneiden peruskorjaus				-112 000	-113 571	-1 571		
Yhteensä		-1 002 877	-1 400 000	-1 400 000	-930 778	469 222		
Rakennukset yhteensä			-5 960 000	-6 443 000	-5 040 432	1 402 568		

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus- arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Infrastruktuuri								
Puistolaitteet ja leikkipuistot								Vastaava puistopäällikkö Maria Eriksson
Määräraha käsittää yleisten alueiden rakenteiden saneerauksen ja uusimisen. Ajankohtaisia hankkeita ovat Knipanin ja leirintäalueen uimarantojen parantaminen Tammisaaressa, Mäntynummen, Bäljarsin ja Tenholan puistolaitteistot sekä Backgrändin, Kaskimaan ja Gölenin laitureiden suurentaminen. Lisäksi kukkaruukkuja, penkkejä ja muita puistovälineitä uusitaan. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.								Määräraha kohdennettiin teknisen lautakunnan kokouksessa 18.1.2022 § 5. Seuraavat hankkeet toteutettiin vuoden aikana: - Knipanin ja Tammisaaren leirintäalueen uimarantojen peruseränus - Uudet telineet Tenholan ja Mäntynummen leikkipuistoihin hankittiin - Pumpputahden kevyen liikenteen väylää peruserännettiin ja alueelle hankittiin puistokalusteita
Menot			-100 000	-100 000	-99 507	493		Loput investointimäärärahasta käytettiin penkkien, laitureiden, istutusastioiden ja pienempien roska-astioiden uusimiseen ja vaihtamiseen yleisillä alueilla tarpeen mukaan.
Vapaa-aikapaikat								Tekninen johtaja Jan Gröndahl
Määräraha käsittää urheilu-, vapaa-aika- ja liikuntapaikat. Ajankohtaisia hankkeita vuonna 2022 ovat osallistuminen Pohjan skeittipuistohankkeeseen, Österbyn tekoonurmikentän suunnittelu, Mäntynummen kuntoradan parantaminen (osa 1) ja valaistus Västerbyssä (osa 3), Karjaan tekoonurmikentän suunnittelumääräraha ja Simmixin hyppytorni. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä sen jälkeen, kun asia on käsitelty vapaa-aikalautakunnassa. Västerbyn rullahiito-/ampumahiihtoradalle varataan 48 750 euron määräraha vuodelle 2022.								Tekninen lautakunta on 18.1.2022 § 5 päättänyt määrärahan jakamisesta. Jako tarkennettiin 15.11.2022 § 235. Seuraavat hankkeet olivat ajankohtaisia vuoden aikana: Pohjan skeittipuisto: Maanrakennustyöt ovat valmistuneet ja skeittipuisto valmistuu 2023 aikana. Aluehallintovirasto ja Pohjan kirkonkylän kyttyhdistys ry ovat myöntäneet hankkeelle avustusta.
Menot			-248 750	0				
Pohjan skeittipuisto	-100 000	-3 160		-35 000	-35 539	-539	-38 699	Österbyn tekoonurmikenttä; Suunnittelu on aloitettu.
Österbyn tekoonurmikentän suunnittelu	-725 000			-40 000	-21 145	18 855	-21 145	Mäntynummen kuntorata; Työt valmistuivat suunnitelmien mukaan.
Mäntynummen kuntorata				-40 000	-29 877	10 123	-29 877	Simmis; Uuden hyppytornin rakentaminen valmistui suunnitelmien mukaan.
Simmis; uusi hyppytorni		-61 082		-25 000	-11 210	13 790	-72 292	Västerbyn kuntoportaat; Työt aloitettiin syksyllä 2021 ja ne valmistuivat vuonna 2022.
Västerbyn kuntoportaat		-34 334		-35 000	-27 732	7 268	-62 066	
Västerbyn alueen valaistus				-25 000	-24 525	475	-24 525	
Menot			-400 000	-172 862	-48 750	-179 560	-352 422	Västerbyn alueen valaistus; Asennukset suoritettiin suunnitellusti.
Tulot			302 500	80 000	0	127 500	207 500	
Netto			-97 500	-92 862	-48 750	-52 060	-3 310	Västerbyn rullahiito-/ampumahiihtorata; Kaupunginhallitus on 29.3.2021 § 117 hyväksynyt Raaseporin kaupungin ja Österby Sportklubb r.f.:n välisen rahoitus sopimuksen luonnoksen. Työt aloitettiin marraskuun 2021 alussa ja jatkuivat vuonna 2022. Työt valmistuvat vuonna 2023.
Yhteensä				-248 750	-248 750	-202 088	46 662	
Pienvensatamat								Satamavastaava Kjell Holmqvist
Määräraha vuodelle 2022 käsittää neljän laiturin laajennuksen Ormnäsissä/Metsästäjänmäellä sekä olemassa olevan satamainfrastruktuurin pienet parannukset. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.								Tekninen lautakunta kohdensi määrärahan 18.1.2022 § 5. Keväällä pidennettiin kaksi laituria Metsästäjänmäellä ja loput investointimäärärahasta käytettiin pieniin parannuksiin olemassa olevaan satamainfrastruktuuriin tarpeen mukaan.
Menot			-150 000	-150 000	-91 510	58 490		
Södra viken, ruoppaus ja satamareunukset								Tekninen johtaja Jan Gröndahl
Aluehallintovirasto on päätöksellään 18.3.2019 100/2019 myöntänyt luvan Södra vikenin kunnostamiseen ja ruoppaukseen. Satamareunusten vahvistaminen ja ruoppaus on aloitettava keväällä/kesällä 2022 ja sen tulee valmistua viimeistään maaliskuussa 2025, muuten lupa raukeaa. Ruoppaus ja olemassa olevien satamareunusten parantaminen ehdotetaan kolmivuotiseksi hankkeeksi. Vuosi 1 satamareunusten vahvistaminen, vuosi 2 satamareunusten vahvistaminen sekä ruoppaus, vuosi 3 satamareunusten vahvistaminen ja ruoppaaminen jatkuu. Urakan kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelun myötä.								Ympäristölupahakemus Södra vikenin ruoppausmassojen sijoittamiseksi Baggöntien maanvastaanottoalueelle jätettiin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 18.3.2022 ja lupa myönnettiin 15.6.2022 § 85 (Rakennus- ja ympäristölautakunta). Kaupunginhallitus on 15.8.2022 § 284 vahvistanut hankemäärärahaksi 4,5 miljoonaa euroa ja jakanut summan vuosille 2022–2024. Työt alkoivat lokakuussa ja jatkuvat 2023 aikana.
Menot	-4 500 000	-36 276	-1 000 000	-1 000 000	-1 103 283	-103 283	-1 139 559	

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus-arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Mustionjoen kalatiet								Tekninen johtaja Jan Gröndahl
Kaupunginhallitus on 13.9.2021 §:ssä 348 päättänyt, että Raaseporin kaupunki sitoutuu vuosina 2022–2025 rahoittamaan Mustionjoen vesistövision kautta kalateiden rakentamista 170 000 eurolla vuodessa. Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että alueen muut merkittävät kunnat sitoutuvat omalta osaltaan rahoittamaan kokonaisuuden esitetyllä tavalla ja että rahoituksesta tehdään erillinen sopimus kuntien kesken. Investointimäärärahan käyttö voidaan aloittaa, kun kalateiden vesilupa on myönnetty.								Rahoitusosuudet maksetaan Vesistövision 2030 toteuttamisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Osallistuvat kunnat (Karkkila, Lohja, Loppi, Vihti ja Raasepori) sekä LUVY allekirjoittivat sopimuksen helmikuussa. Kuntien vuotuiset rahoitusosuudet maksetaan kahdessa erässä ja 2022 osuudet maksettiin suunnitelmien mukaan. Äminen kalatien lopullinen vastaanotto tehtiin 30.6.2022, urakkaan kuuluvat vahvistustyöt on suoritettu. Viimeinen Äminen kalatieurakkaan kuuluva maksuerä maksettiin vuoden aikana.
Menot	-2 670 000	-1 512 769	-170 000	-170 000	-170 000	0	-1 682 769	
Liikenneväylät, perusparannukset ja uudisrakentaminen								Suunnitteluvastaava Henrik Westerlund
Määräraha käytetään väylien perusparantamiseen, uudisrakentamiseen ja asfaltointiin. Päätavoite on vähentää sanerausvelkaa. Määrärahan jakamiseen laaditaan erillinen työohjelma. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä. Määräraha sisältää korvamerkityn määrärahan Karjaan ja Tammisaaren (Harju) väliselle kevyen liikenteen väylälle. Hanke on ELY-keskuksen kanssa toteutettava yhteishanke, jossa kaupungin rahoitusosuus on 50 prosenttia 1,3 miljoonan euron kokonaissummasta. Määrärahaan sisältyy myös Keskuskadun perusparannus Fokus-töiden valmistuessa sekä jatkoa Tammisaaren koulualueen katusaneeraukselle.								Tekninen lautakunta on 18.1.2022 § II hyväksynyt liikenneväylien työohjelman vuodelle 2022. Määrärahat ryhmitettiin seuraavasti: 1. Uudisrakentaminen ja kattavat muutosrakentamishankkeet; Vuoden työt toteutettiin pääosin suunnitelmien mukaan. Osa hankkeista jatkuu vuonna 2023. 2. Päällyste; Alkuperäisen työohjelman vuoden työt toteutettiin pääosin suunnitelmien mukaan. Lisäksi valtuusto myönsi 16.5.2022 § 49 ylimääräisen 300 000 euron määrärahan huonokuntoisten katujen ja kevyen liikenteen väylien asfaltointiin. Lisämääräraha toteutettiin kokonaisuudessaan. 3. Kevyen liikenteen väylä Karjaa - Tammisaari; Vaiheen 2 rakennustyöt aloitettiin huhtikuussa ja ne päättyivät suunnitellusti elokuussa. Myönnetty 650 000 euron valtioneuvustus maksettiin vuoden aikana.
Menot			-2 000 000	-2 300 000	-2 449 673	-149 673		
Tulot			0	0	672 650	672 650		
Netto			-2 000 000	-2 300 000	-1 777 023	522 977		
Uudet asuin- ja teollisuusalueet								Suunnitteluvastaava Henrik Westerlund
Asuin- ja teollisuusalueiden laajentaminen tonttien tarpeiden ja kysynnän mukaan. Vuonna 2022 ajankohtaisia hankkeita ovat Ormnäsän/Metsästäjäniemän ja Gammelbodan satama-alueiden väylien ruoppaus sekä Espinginkujan (Pinjainen) ja Horsbäckin rakentaminen. Ruoppaustyöt liittyvät Gammelbodan satama-alueen kehittämiseen, mutta ne palvelevat myös kaupungin omaa satamaa Ormnäsissä/Metsästäjäniemällä. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.								Tekninen lautakunta on 18.1.2022 § 5 päättänyt määrärahan jakamisesta. Määräraha tarkennettiin 15.11.2022 § 234. Ollankaaren työt aloitettiin 2021 ja ne valmistuivat keväällä 2022. Vuoden työt Espinginkujalla, Horsbäckin teollisuusalueella ja Punasuon asuinalueella toteutettiin suunnitelmien mukaan. Töitä Bäljarsin teollisuusalueella ei voitu saattaa päätökseen suunnitellusti, ja työt jatkuvat vuonna 2023.
Menot			-300 000	0	-25 843	-5 843	-75 545	
Ollankaari (Mustio)		-49 702		-20 000	-104 595	-4 595	-104 595	
Espinginkuja (Pinjainen)				-100 000	-94 552	5 448	-343 562	
Horsbäckin teollisuusalue		-249 010		-100 000	-32 480	7 520	-395 377	
Rödmosse asuinalue (Karjaa)		-362 897		-40 000	-9 978	30 022	-70 333	
Bäljarsin teollisuusalue	-280 000	-60 355		-40 000				
Yhteensä			-300 000	-300 000	-267 449	32 551		

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus- arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Maankäyttö- ja rakennus								Suunnitteluvastaava Henrik Westerlund
Hankkeille, joissa kaupunki on solminut maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti hankkeet 2022 ovat Pinjainen, Fiskari ja kadun rakentaminen Rävnisissä sekä taidemuseon Kronanin yhteydessä. Lisäksi Karjaan keskustaan (ns. keskuspuisto ja Forströmkatu) liittyvien töiden suunnittelu on alkanut vuonna 2021 ja valmistuu vuonna 2022. Talousarviomääräraha sisältää suuremman määrärahan Fiskarin infrastruktuurin (Säästötie ja Malcolmintie) rakentamiseen. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.								Tekninen lautakunta on 18.1.2022 § 5 päättänyt määrärahan jakamisesta.
Menot			-600 000	0				Tekninen lautakunta on 18.1.2022 § 10 hyväksynyt Fiskarin asemakaava-alueen rakennuttamishankkeen vuodelle 2022. Työt on pääosin toteutettu hyväksytyt rakennuttamishankkeen mukaisesti.
Pinjainen, kadunrakennus – kevyen liikenteen väylä		-508 131		-80 000	-33 804	46 197	-541 934	Pinjainen , asemakaava-alue; Töitä ei voitu saattaa päätökseen suunnitellusti, ja työt jatkuvat vuonna 2023 liikenneväylien työhohjelmaan kuuluvana hankkeena.
Fiskari, kadunrakennus, sillan korjaus	-760 000	-351 576		-270 000	-258 990	11 010	-610 566	Asemakaavassa on edellytetty, että Fokus-korttelille laaditaan erillinen aluesuunnitelma. Lähialuesuunnitelma on laadittu ja hyväksytty; viheralueiden ja yleisten alueiden toteuttaminen tapahtuu etapeissa alueen muun toteuttamisen yhteydessä. Työt toteutettiin pääosin suunnitelmien mukaisesti.
Fokuskortteli, puistokaavan toteuttaminen, Forsströmkatu		-11 591		-200 000	-192 574	7 426	-204 165	0 toteuttamisen yhteydessä. Työt toteutettiin pääosin suunnitelmien mukaisesti.
Räväs, asemakaava-alue				-50 000	0	50 000	0	
Rautatienkatu		-292 613		0	-1 350	-1 350	-293 963	
Yhteensä			-600 000	-600 000	-486 718	113 282		Räväs , asemakaava-alue; Töitä ei suoritettu maksamattoman maankäyttömaksun vuoksi.
Hankkeet								Tekninen johtaja Jan Gröndahl
Vuodelle 2022 ehdotetaan määrärahaa, joka kattaa Pohjan keskustan toimenpiteiden jatkamisen, liikenneturvallisuustoimenpiteet sekä Ramsholmenin–Gäsörenin luontopolun ja sillan. Lisäksi jatketaan Knipnäs–Estholmenin ulkoilureitin töitä. Liikenneturvatoimenpiteet tarkoittavat liikennenympäristön parantamista liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti lautakunnan priorisointien mukaan. Määräraha jaetaan teknisen lautakunnan erillisellä päätöksellä.								Tekninen lautakunta on 18.1.2022 § 5 päättänyt määrärahan jakamisesta ja 15.3.2022 § 60 tehtiin määrärahan uudelleen kohdennus. Vuodelle 2022 on varattu investointimääräraha seuraavien hankkeiden toteuttamiseksi:
Menot			-480 000	0				- Pohjan keskustan alueen kehittäminen ; Linja-autoseman katusuunnitelman toteuttaminen aloitettiin vuonna 2021, jatkui vuonna 2022 ja valmistuu 2023.
Pohjan keskustan alueen kehittäminen	-510 000	-145 381		-250 000	-247 203	2 797	-392 584	- Knipnäs-Ekäsenin ulkoilureitti ; Johtuen saapuneista huomautuksista koskien puistosuunnitelmaa, joka laadittiin ulkoilureitin rakentamiseksi kokonaisuudessaan, tekninen lautakunta päätti 20.9.2022 § 197 hyväksyä puistosuunnitelman osan 1 ja 13.12.2022 § 270 osan 2. Työ osan 1 toteuttamiseksi aloitettiin, mutta työtä ei saatu päätökseen suunnitellusti. Ulkoilureitin työtä jatketaan vuonna 2023.
Knipnäs-Ekäsenin ulkoilureitti	-230 000			-130 000	-78 424	51 576	-78 424	- Liikenneturvallisuustoimenpiteet merkitsevät liikennenympäristön parantamista liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti teknisen lautakunnan priorisointien mukaisesti. Liikenneturvallisuussuunnitelma on päivitetty vuonna 2019, ja vuonna 2022 tehtiin pienempiä parannuksia liikennenympäristöön.
Liikenneturvatoimenpiteet				-50 000	-6 864	43 136		- Kvarnträsketin ylittävä silta Trollbölessä ; Saapuneiden valitusten vuoksi työtä ei voitu suorittaa suunnitelmien mukaisesti, ja työt jatkuvat vuonna 2023.
Kvarnträsketin ylittävä silta Trollbölessä				-50 000	-23 819	26 181	-23 819	- Ramsholmenin-Gäsörenin luontopolku ja silta ; Ei toteutettu teknisen lautakunnan päätöksellä 15.3.2022 § 60.
Ramsholmen-Gäsören				0	0	0	0	
Yhteensä			-480 000	-480 000	-356 310	123 690		
Liikennejärjestelyt VT 25 / Leppi								Tekninen johtaja Jan Gröndahl
Lepin vt 25 / mt III koskevien liikennejärjestelyjen toteuttamiseen varataan 1,1 milj. euron määräraha vuodelle 2022 (vastaava määräraha kuin 2021). Lepin risteysjärjestelyjä koskevalle tiesuunnitelmalle on myönnetty valtion määräraha (Väylävirasto) kesäkuussa 2020. Hankkeen kokonaismääräraha on 5 miljoonaa euroa, josta kaupungin osuutta varten varataan noin 2 miljoonaa euroa. Risteysalueen vt 25/mt II02 (Snappertuna) parantamisen suunnittelu ja valmistelu on kesken, määräraha sisältää osuuden em. risteysalueella. Lepin tiejärjestelyt valmistuvat elokuussa 2022. Mahdolliset muut parannustoimenpiteet, jotka edellyttävät erillistä kaupungin rahoitusta käsitellään erillisillä päätöksillä.								Valtatie 25:n risteysjärjestelyiden urakointityöt aloitettiin vuonna 2021, ja työt valmistuivat syyskuussa 2022. Snappertunan (mt II02) ja valtatie 25:n risteysalueen suunnittelu aloitettiin lokakuussa 2021 – risteysalueen muutostyöt edellyttävät ELY-keskuksen ja maanomistajien lupaa. Kaupunki varasi hankkeelle 1,1 miljoonaa euroa vuodelle 2022. Väylävirasto ilmoitti 30.5.2022, että hankevaltuutta ei Väylävirastolle ole, eli mt II02 risteysalueen parannustöitä ei tehdä Lepin risteysjärjestelyjen yhteydessä.
Menot		-1 320 832	-1 100 000	-1 100 000	-730 438	369 562	-2 051 270	
Infrastruktuuri yhteensä			-6 148 750	-6 448 750	-5 284 327	1 164 423		

INVESTOINNIT	Viimeinen kustannus- arvio	Käyttö aikaisempina vuosina	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022	Käyttö yhteensä	Tilanneraportti 31.12.2022
Sijoitukset								
Muut sijoitukset (osakkeet ja osuudet)								
Tulot			0	0	13 510	13 510		Bostads Ab Säg Asunto Oy:n yhden osakeosunnon myynti.
Bruttoinvestoinnit			-12 608 750	-13 541 750	-11 655 080	1 886 670		
Tulot			500 000	180 000	1 030 058	850 058		
Nettoinvestoinnit			-12 108 750	-13 361 750	-10 625 022	2 736 728		
LIKELAITOKSET: Raaseporin Vesi		Vuodet 2017- 2021						
Liittymismaksujen myynti								
Tulot			0	0	1 180	1 180		
Vedenottamoiden täydennys								
Menot		-49 214	-50 000	-50 000	-28 962	21 038		Koivuniemen vedenottamon saneerauksen suunnittelu on aloitettu, Nybyn vedenottamon katto on uusittu
Asuin- ja teollisuusalueiden laajennus								
Menot		-1 288 372	-255 000	-255 000	-567 239	-312 239		Seuraavat laajennushankkeet ovat valmistuneet: Ollankaari (Mustio), Espinginkuja (Pinjainen), Järnvikintie ja Säätötie (Fiskari), Gropintie (Horsbäck), Uikkukuja-Lepinpellonkatu (Karjaa), Säätötie (Fiskari).
Tulot		66 837						
Netto		-1 221 535						
Saneeraus: johtoverkko, pintavesijohdon laajennus								
Menot		-3 201 260	-1 150 000	-1 220 000	-977 072	242 928		Cumnäsin-Ämmen yhdysohjo ja Nahkurinkadun ja Vapaudentien-Maamiehenkadun vesijohtojen saneeraus ovat valmistuneet. Johtojen saneeraus Lepinkadulla, Keskuskadulla, Linderintiellä, Höijersintiellä sekä Kustaa Vaasan kadulla - Kaivokadulla valmistunut. Lautamiehenkujan saneeraus valmistunut.
Viemäripumppuasemien täydennys								
Menot		-92 921	-50 000	-50 000	-48 707	1 293		Pumppuaseman uusiminen, Solbacka (Karjaa) valmis. Punasuon pumppuaseman asentaminen aloitettu.
Puhdistamojen täydennys								
Menot		-1 063 065	-230 000	-360 000	-273 606	86 394		Skeppsholmenin prosessialtaiden seinien ja katon rakentaminen valmistunut, Skeppsholmenin prosessialtaiden katolle on asennettu aurinkopaneelit, Skeppsholmenin uusien kompressoreiden asentaminen sekä lietteen vastaanoton uudistaminen aloitettu.
Tulot					49 000	49 000		
Netto					-224 606	135 394		
Puhdistamojen täydennys								
Menot			0	0	-11 197	-11 197		Pohjan vesitornin kuntotarkastus tehty ja ensimmäiset korjaustoimenpiteet aloitettu.
Raaseporin Vesi								
Menot		-5 694 833	-1 735 000	-1 935 000	-1 906 783	28 217		
Tulot		66 837	0	0	50 180	50 180		
Netto		-5 627 996	-1 735 000	-1 935 000	-1 856 603	78 397		
Bruttoinvestoinnit sis. liikelaitos		-5 694 833	-14 343 750	-15 476 750	-13 561 862	1 914 888		
Tulot sis. liikelaitos		66 837	500 000	180 000	1 080 238	900 238		
Nettoinvestoinnit sis. liikelaitos		-5 627 996	-13 843 750	-15 296 750	-12 481 624	2 815 126		

6.5 Rahoitus, verotulot, valtionosuudet ja talousarviolainat

Verotulot

(1 000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TP 2023	poikkeama	toteuma %
Kunnallisvero	104 081	107 151	109 001	1 850	102 %
Yhteisövero	5 804	4 152	6 195	2 043	149 %
Kiinteistövero	11 547	11 360	11 851	491	104 %
Yhteensä	121 432	122 663	127 047	4 384	104 %

Valtionosuudet

(1 000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TP 2023	poikkeama	toteuma %
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasauksia)	42 480	44 756	44 761	5	100 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	10 086	11 635	11 590	-45	100 %
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0 %
Opetus ja kulttuuritoiminnan muut valtionosuudet	-1 528	-905	-742	163	82 %
Verotulomenetysten kompensatio	13 545	15 086	15 915	829	105 %
Muut valtionosuudet	0	0	0	0	0 %
Yhteensä	64 583	70 572	71 525	953	101 %

Talousarviolainat

(1 000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TP 2023	poikkeama	toteuma %
Raaseporin kaupunki	75 004	80 037	78 117	-1 920	98 %
Raaseporin Vesi	3 203	5 725	4 583	-1 142	80 %
	78 207	85 762	82 700	-3 062	96 %

6.6 Tuloslaskelma 31.12.2022

ulkoinen	SISÄLTÄEN LIKELAITOKSET	
	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot	33 418 373,78	34 661 530,83
Myyntituotot	10 509 115,61	10 024 169,54
Maksutuotot	9 523 373,98	9 571 753,90
Tuet ja avustukset	6 523 777,16	7 085 738,30
Muut toimintatuotot	6 862 107,03	7 979 869,09
Valmistus omaan käyttöön	370 949,64	403 373,36
Toimintakulut	-221 963 758,77	-208 268 944,11
Henkilöstökulut	-94 075 424,83	-89 558 983,66
Palkat ja palkkiot	-74 919 690,70	-70 898 042,17
Henkilösivukulut	-19 155 734,13	-18 660 941,49
Eläkekulut	-16 245 285,71	-16 082 133,12
Muut henkilösivukulut	-2 910 448,42	-2 578 808,37
Palvelujen ostot	-99 971 070,61	-92 600 743,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 300 136,74	-11 639 692,76
Avustukset	-9 472 063,61	-8 931 351,12
Muut toimintakulut	-6 145 062,98	-5 538 172,94
Toimintakate	-188 174 435,35	-173 204 039,92
Verotulot	127 046 641,09	121 432 000,22
Valtionosuudet	71 525 009,00	64 582 653,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 207 682,76	2 210 977,10
Korkotuotot	1 535 032,70	1 609 172,86
Muut rahoitustuotot	424 828,61	1 134 892,71
Korkokulut	-746 723,96	-528 557,36
Muut rahoituskulut	-5 454,59	-4 531,11
Vuosikate	11 604 897,50	15 021 590,40
Poistot ja arvonalentumiset	-7 936 921,82	-7 395 038,19
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 320 118,47	-7 045 164,18
Arvonalentumiset	-616 803,35	-349 874,01
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden yli-/alijäämä	3 667 975,68	7 626 552,21

6.7 Tase 31.12.2022

VASTAAVAA	SISÄLTÄEN LIKELAITOKSET	
	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 364 506,57	887 436,33
Aineettomat oikeudet	1 364 506,57	887 436,33
Aineelliset hyödykkeet	138 856 485,55	134 239 161,61
Maa- ja vesialueet	18 935 486,02	18 595 243,19
Rakennukset	63 280 945,06	57 852 833,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 368 865,96	49 770 323,70
Koneet ja kalusto	178 082,04	305 867,82
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 093 106,47	7 714 892,98
Sijoitukset	42 701 873,80	43 251 565,33
Osakkeet ja osuudet	40 777 942,48	41 352 982,01
Muut lainasaamiset	1 221 812,68	1 221 812,68
Muut saamiset	702 118,64	676 770,64
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 250 782,24	1 242 636,34
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 250 782,24	1 242 636,34
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	97 489,25	90 838,02
Aineet ja tarvikkeet	97 489,25	90 838,02
Saamiset	32 101 505,74	35 001 274,56
Pitkäaikaiset saamiset	287 000,00	27 287 000,00
Lainasaamiset	287 000,00	25 287 000,00
Muut saamiset	0,00	2 000 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	31 814 505,74	7 714 274,56
Myyntisaamiset	3 904 648,65	2 612 792,80
Lainasaamiset	25 000 000,00	0,00
Muut saamiset	2 861 489,58	3 646 461,30
Siirtosaamiset	48 367,51	1 455 020,46
Rahoitusarvopaperit	11 388,94	11 388,94
Osakkeet ja osuudet	11 388,94	11 388,94
Rahat ja pankkisaamiset	14 762 623,61	9 333 889,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ	231 146 655,70	224 058 190,78

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	83 039 584,41	79 376 144,34
Peruspääoma	71 555 877,43	71 555 877,43
Arvonkorotusrahasto	796 460,04	800 995,65
Muut omat rahastot	606 182,23	606 182,23
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 413 089,03	-1 213 463,18
Tilikauden yli-/alijäämä	3 667 975,68	7 626 552,21
PAKOLLISET VARAUKSET	205 268,84	205 418,84
Eläkevaraukset	67 300,00	67 300,00
Muut pakolliset varaukset	137 968,84	138 118,84
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 250 782,24	1 242 636,34
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 250 782,24	1 242 636,34
Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	146 651 020,21	143 233 991,26
Pitkäaikainen	71 200 301,38	68 585 696,21
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 907 726,94	63 474 104,76
Lainat julkisyhteisöiltä	42 322,18	88 903,02
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	70 417,84	65 319,01
Muut velat	5 179 834,42	4 957 369,42
Lyhytaikainen	75 450 718,83	74 648 295,05
Joukkovelkakirjalainat	25 000 000,00	33 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 703 518,53	14 575 678,62
Lainat julkisyhteisöiltä	46 818,02	68 882,39
Lainat muilta luotonantajilta	657 823,37	693 338,69
Saadut ennakot	15 754,63	42 305,88
Ostovelat	14 197 401,64	9 411 272,57
Muut velat	5 476 903,62	4 657 588,24
Siirtovelat	13 352 499,02	12 199 228,66
VASTAATTAVAA YHTEENSÄ	231 146 655,70	224 058 190,78

6.8 Rahoituslaskelma

	2022	SIS.LIIKELAITOKSET 2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 604 897,50	15 021 590,40
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-1 212 225,16	-2 400 566,98
	<u>10 392 672,34</u>	<u>12 621 023,42</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-13 535 334,40	-14 388 271,65
Rahoitusosuudet investointimenoihin	849 150,00	187 869,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	1 437 447,48	6 102 206,88
	<u>-11 248 736,92</u>	<u>-8 098 195,77</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-856 064,58	4 522 827,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-26 528,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	-29 975,00
Muut saatavat, vähennys/lisäys / Liityntämaksut	1 180,00	
	<u>-25 348,00</u>	<u>-29 975,00</u>
Lainankannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 554 061,08	25 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 167 019,74	-16 430 274,96
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-5 929 739,78	-7 838 120,50
	<u>-3 542 698,44</u>	<u>731 604,54</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen ja pääomien muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutokset	-6 651,23	5 129,29
Saamisten muutokset	2 899 768,82	-4 050 167,12
Korottomien velkojen muutos	6 959 727,39	2 787 059,65
	<u>9 852 844,98</u>	<u>-1 257 978,18</u>
Rahoituksen rahavirta	6 284 798,54	-556 348,64
Rahavarojen muutos	5 428 733,96	3 966 479,01
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	14 774 012,55	9 345 278,59
Rahavarat 1.1.	-9 345 278,59	-5 378 799,58
	<u>5 428 733,96</u>	<u>3 966 479,01</u>

6.9 Konsernituloslaskelma

RESULTATRÄKNING (tusen euro)	I.I.-31.12.2022	I.I.-31.12.2021
Verksamhetens intäkter	136 864 278,06	134 383 695,03
Verksamhetens kostnader	-312 240 830,41	-296 496 907,86
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	-100 126,03	4 796,07
Verksamhetsbidrag	-175 476 678,38	-162 108 416,76
Skatteinkomster	126 983 416,45	121 368 045,47
Statsandelar	71 525 009,00	64 582 653,00
Finansiella intäkter och kostnader	-662 270,31	-430 201,92
Ränteintäkter	51 315,02	52 608,30
Övriga finansiella intäkter	448 673,93	545 699,67
Räntekostnader	-867 731,84	-636 032,28
Övriga finansiella kostnader	-294 527,42	-392 477,61
Årsbidrag	22 369 476,76	23 412 079,79
Avskrivningar och nedskrivningar	-14 333 834,02	-14 081 485,74
Avskrivningar enligt plan	-13 612 394,50	-13 731 611,74
Räkenskapsperiodens över- och underparivärden		
Nedskrivningar	-721 439,52	-349 874,00
Extraordinära poster		
Räkenskapsperiodens resultat	8 035 642,74	9 330 594,05
Bokslutsdispositioner	63 397,00	9 403,97
Räkenskapsperiodens skatter	-103 076,52	-72 751,79
Latenta skatter	-587 288,35	-48 515,22
Minoritetsandelar	3 467,74	-8 986,43
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	7 412 142,61	9 209 744,58
Nyckeltal		
Verksamhetsink./-utgifter, %	43,8	45,3
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	156,1	166,3
Årsbidrag, euro/invånare	818,7	851,9
Antal invånare vid årets slut	27 324	27 481

6.10 Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	3 309 754,93	3 191 288,88
Aineettomat oikeudet	1 541 424,91	1 067 858,75
Muut pitkävaikutteiset menot	1 768 330,02	2 123 430,13
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	233 656 002,86	223 892 438,52
Maa- ja vesialueet	21 196 071,73	20 866 843,10
Rakennukset	100 172 576,00	94 770 781,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	54 250 123,22	52 829 289,89
Koneet ja kalusto	28 417 901,80	27 100 651,25
Muut aineelliset hyödykkeet	10 863 205,01	10 644 195,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 756 125,10	17 680 677,39
Sijoitukset	12 812 757,80	13 210 984,63
Osakkuusyhteisöosuudet	1 112 264,54	1 047 450,39
Muut osakkeet ja osuudet	11 267 064,16	11 738 752,03
Muut lainasaamiset	393 590,20	411 471,31
Muut saamiset	39 838,90	13 310,90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 650 857,04	1 700 621,55
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	2 598 460,28	2 559 188,70
Saamiset	18 270 011,55	17 045 456,46
Pitkäaikaiset saamiset	395 496,56	412 700,29
Lyhytaikaiset saamiset	17 874 514,99	16 632 756,17
Rahoitusarvopaperit	1 253 386,71	941 040,89
Rahat ja pankkisaamiset	20 756 302,50	17 104 379,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ	294 307 533,67	279 645 399,50
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	87 605 190,63	80 177 408,71
Peruspääoma	71 555 877,76	71 555 877,76
Arvonkorotusrahasto	796 460,04	800 995,65
Muut omat rahastot	1 563 167,73	1 557 364,34
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 277 542,49	-2 946 573,63
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 412 142,61	9 209 744,59
VÄHEMMISTÖOSUUDET	32 374,69	63 711,14
PAKOLLISET VARAUKSET	1 240 101,16	1 210 288,10
Eläkevaraukset	81 272,64	81 272,64
Muut pakolliset varaukset	1 158 828,52	1 129 015,46
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 660 359,68	1 711 336,83
VIERAS PÄÄOMA	203 769 507,51	196 482 654,72
Pitkäaikainen	107 499 030,70	102 339 036,84
Lyhytaikainen	96 270 476,81	94 143 617,88
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	294 307 533,67	279 645 399,50
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	30,2	29,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,8	61,3
Kertynyt ylijäämä/alijäämä	13 689 685	6 263 171
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas	501	228
Konsernin lainat, €/asukas	5 084	5 093
Konsernin lainakanta 31.12, 1 000 €	138 919	139 947
Lainat ja vuokravastuut, 31.12, 1 000 €	179 483	167 823
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 569	6 107
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1 000 €	394	411
Kunnan asukasmäärä	27 324	27 481

6.II Konsernin rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma (1 000 euro)	2022	2021
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Vuosikate	22 369 476,76	23 412 079,79
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-1 361 826,44	-2 523 830,30
	<u>21 007 650,32</u>	<u>20 888 249,49</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-25 386 880,90	-25 074 825,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	889 619,22	218 056,30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	1 911 205,24	4 075 620,73
	<u>-22 586 056,44</u>	<u>-20 781 148,26</u>
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	-1 578 406,12	107 101,23
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten muutokset	-29 004,88	-30 475,49
Antolainasaamisten vähennykset	44 864,76	191 293,84
	<u>15 859,88</u>	<u>160 818,35</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 164 561,08	27 273 780,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 515 222,03	-16 765 989,85
Lyhytaikasten lainojen muutos	-6 438 892,41	-10 634 148,86
	<u>-1 789 553,36</u>	<u>-126 358,71</u>
Oman pääoman muutokset	69 102,98	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 212,59	10 765,68
Vaihto-omaisuuden muutos	-39 271,57	176 236,59
Saamisten muutos	1 221 463,13	-4 033 986,69
Korottomien velkojen muutos	6 066 286,10	7 247 265,07
	<u>7 247 265,07</u>	<u>5 683 811,07</u>
Rahoituksen rahavirta	5 542 674,57	1 871 286,29
Rahavarojen muutos	3 964 268,45	1 978 387,52
Rahavarojen muutos	3 964 268,45	1 978 387,52
Rahavarat 31.12	22 009 689,25	18 045 420,80
Rahavarat 1.1	18 045 420,80	16 067 033,28
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-18 623	-3 774
Investointien tulorahoitus, %	91,3	94,2
Lainanhoitokate	1,4	1,4
Kassan riittävyys	22,7	19,3

7. LIITETIEDOT

7.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja -menetelmät

Tietojen vertailu edellisvuotisiin

Valtuusto hyväksyi uuden hallintosäännön 17.5.2021. Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.6.2021. Organisaatio on jaettu neljään toimialaan: konsernipalveluihin, sosiaali- ja terveydenhuoltoon, sivistystoimialaan ja tekniseen toimialaan. Toimialat on jaettu yhteensä 32 toimialueeseen, joiden nettomäärärahat ovat valtuuston sitovuustasolla. Vuosien 2022 ja 2021 tiedot ovat vertailukelpoisia pandemiaan liittyviä erä lukuun ottamatta. Nämä erät on selostettu taloudellisessa katsauksessa sekä tilinpäätöskirjan toimialakohtaisissa osissa.

Hyödykkeiden arvostus, pysyvät vastaavat

Valtuusto hyväksyi 26.10.2009 §:ssä 177 poistosuunnitelman ”Suunnitelman mukaiset pysyvien vastaavien poistot Raaseporin kaupungissa.” Valtuusto korjasi poistosuunnitelmaa 20.5.2013 kirjanpitolautakunnan ohjeen mukaisesti siten, että suunnitelmaan otettiin mukaan uusi ryhmä ”Rakennusten peruskorjaus” poistoajana 20 vuotta kohtaan ”Aineelliset hyödykkeet”, ”Rakennukset ja rakennelmat”. Kaupunginhallitus täydensi 4.10.2021 § 359 poistosuunnitelmaa uudella hyödykeryhmällä ”Yhteiset tiehankkeet” kohdassa ”Muut pitkävaikutteiset menot” ja 10 vuoden poistoajalla. Pysyvien vastaavien hyödykkeet on taseessa merkitty hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla, ja ne kirjataan tilikauden kuluna taloudellisen elinikänsä aikana etukäteen laaditun poistosuunnitelman mukaan. Poistosuunnitelma on liitetietojen kohdassa 7.4 ja suunnitelman mukaiset poistot kohdassa 7.5.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on taseessa merkitty hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus (varastot) on taseessa merkitty hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on taseessa merkitty nimellisarvoon.

Suoriteperuste

Merkittävät maksuperusteiset kirjaukset on korjattu ja kirjattu suoriteperusteen mukaisesti.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Konsernitaseen laatimisessa on noudatettu kunnan arvostus- ja jaksotusperiaatteita.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu pariarvomenetelmää käyttäen.

Olennot keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Tytäryhteisöjen poistosuunnitelmia on sovellettu sellaisinaan konsernissa vuodesta 2014 lähtien.

Poistot Poistosuunnitelmat on sovitettu yhtiön harjoittamaan toimintaan ja noudattavat täten konsernin laskentatoimiperiaatteita.

7.2 Toimintatuotot

	TP 2022	TP 2021
Konsernihallinto	2 058 663,50	1 371 703,69
Sosiaali- ja terveydenhuolto	13 143 974,16	14 632 022,11
Sivistys	4 824 870,21	4 322 928,95
Tekniikka	7 655 323,97	8 711 106,94
Raaseporin Vesi		
Liikevaihto	6 310 436,21	6 106 872,12
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	42 512,68	44 138,04
Eliminointeja		
Raaseporin kaupunki	-204 476,85	-220 659,98
Raaseporin Vesi	-412 930,10	-306 581,04
Yhteensä	33 418 373,78	34 661 530,83

Valtionosuuksien ja verotulomenestysten korvausten erittely

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	56 351 883,00	52 565 974,00
siitä: Verotulooihin perusturva valtionosuuden tasaus (+/-)	11 590 428,00	10 085 724,00
siitä : Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-741 518,00	-1 528 609,00
Verotulomenestysten korvaus	15 914 644,00	13 545 288,00
Valtionosuudet ja verotulomenestysten korvaukset yhteensä	71 525 009,00	64 582 653,00

Palvelujen ostot

	TP 2022	TP 2021
Asiakaspalvelujen ostot	76 855 071,56	72 279 521,11
Muiden palvelujen ostot	23 115 999,05	20 321 222,52
Yhteensä	99 971 070,61	92 600 743,63

7.3 Satunnaiset erät sekä pysyvien vastaavien myyntivoitot

Myyntivoitot ja tappiot käyttöomaisuudesta

Myyntivoitot ja -tappiot	TP 2022	TP 2021
Myyntivoitot		
maa- ja vesialueista	954 944,76	433 784,89
rakennuksista	190 361,54	1 945 658,68
kiinteät rakenteet ja laitteet		
koneista ja kalustosta	32 041,15	6 450,00
osakkeista ja osuuksista	36 489,72	0,00
Myyntivoitot yhteensä	1 213 837,17	2 385 893,57
Myyntitappiot		
maa- ja vesialueista	7 477,62	4 763,04
rakennuksista		
kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	1 360,69
muut osakkeet ja osuudet		
Myyntitappiot yhteensä	7 477,62	6 123,73
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot ja kulut	TP 2022	TP 2021
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
	0,00	0,00

7.4 Suunnitelman mukaiset poistot

Käyttöomaisuuslaji	Poistoaika (vuotta)	Poisto- menetelmä	Poistoaika suositus (vuotta)
Aineettomat hyödykkeet		tasapoisto	
Kehittämismenot	4		2 - 5
Aineettomat oikeudet	10		5 - 20
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		tasapoisto	
Perustamis- ja järjestelymenot			
Tutkimus- ja kehittämismenot			
Konserniliikearvo			
Liikearvo	4		2 - 5
ATK-ohjelmistot	4		2 - 5
Muut	4		2 - 5
Yhteiset koulut	20		
Yhteiset tieprojektit	10		10
Aluehälytyskeskus, osuus kalustohankintaan			
Aineelliset hyödykkeet			
<i>Maa- ja vesialueet</i>	ei poistoa		ei poistoa
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>		tasapoisto	
Hallinto- ja laitosrakennukset	40		20 - 50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25		20 - 30
Talousrakennukset	18		10 - 20
Vapaa-ajan rakennukset	25		20 - 30
Asuinrakennukset	40		30 - 50
Rakennusten peruskorvaukset	20		20 - 50
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>		tasapoisto	
Kadut, tiet, torit ja puistot	18		15 - 20
Sillat, laiturit ja uimalat	20		10 - 30
Muut maa- ja vesirakenteet	25		15 - 30
Vedenjakeluverkosto	35		30 - 40
Viemäriverkko	35		30 - 40
Kaukolämpöverkko	25		20 - 30
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovaalaistus	18		15 - 20
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	11		10 - 12
Maakaasuverkko	22		20 - 25
Muut putki- ja kaapeliverkot	18		15 - 20
Sähkö-, vesi-, yms. laitojen koneet ja laitteet	15		10 - 20
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	18		15 - 20
Liikenteen ohjauslaitteet	12		10 - 15
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	12		10 - 15
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	18		15 - 20
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	11		8 - 15
Henkilö-, paketti- ja kuorma-autot			
Paloautot ja ambulanssit			
Muut kuljetusvälineet	6		4 - 7
Muut liikkuvat työkoneet	7		5 - 10
Traktorit ja maansiirtokoneet			
Muut raskaat koneet	12		10 - 15
Muut kevyet koneet	7		5 - 10
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	10		5 - 15
Atk-laitteet	4		3 - 5
Työkoneet ja laitteet			
Muut laitteet ja kalusteet	4		3 - 5
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat			
Taide- ja arvoesineet	ei poistoa		
Keskeneräiset hankkeet	ei poistoa		
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa		

7.5 Pysyvät vastaavat

PYSYVIEN VASTAAVIEN MUUTOKSET

Pysyvät vastaavat	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot (ATK-ohj.)	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno l.l.	13 979,02	873 457,31	887 436,33	18 595 243,20	57 852 833,93	49 770 323,69	305 867,82	0,00	7 714 892,98	134 239 161,62
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	592 597,71	592 597,71	556 640,47	3 061 993,02	4 953 560,96	0,00	0,00	4 370 542,25	12 942 736,70
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	672 650,00	0,00	0,00	176 500,00	849 150,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	216 397,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	216 397,65
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	5 713 896,26	1 101 932,50	0,00	0,00	-6 815 828,76	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	5 480,51	110 046,96	115 527,47	0,00	3 292 504,05	3 784 301,19	127 785,78	0,00	0,00	7 204 591,02
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	55 274,10	0,00	0,00	0,00	0,00	55 274,10
Poistamaton hankintameno 31.12.	8 498,51	1 356 008,06	1 364 506,57	18 935 486,02	63 280 945,06	51 368 865,96	178 082,04	0,00	5 093 106,47	138 856 485,55
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 498,51	1 356 008,06	1 364 506,57	18 935 486,02	63 280 945,06	51 368 865,96	178 082,04	0,00	5 093 106,47	138 856 485,55
Eliminoinnit (kaupunki ja liikelaitokset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 498,51	1 356 008,06	1 364 506,57	18 935 486,02	63 280 945,06	51 368 865,96	178 082,04	0,00	5 093 106,47	138 856 485,55

Pysyvät vastaavat	Sijoitukset					Muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omistus- yhteys-yritykset	Liikelaitosten peruspääoma- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Muut laina- saamiset	Muut saamiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno l.l.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	9 229 768,68	41 352 982,01	1 221 812,68	803 200,39	2 025 013,07
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26 528,00	26 528,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	13 510,28	13 510,28	0,00	1 180,00	1 180,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	561 529,25	561 529,25	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	8 654 729,15	40 777 942,48	1 221 812,68	828 548,39	2 050 361,07
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	8 654 729,15	40 777 942,48	1 221 812,68	828 548,39	2 050 361,07
Eliminoinnit (kaupunki ja liikelaitokset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-126 429,75	-126 429,75
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	8 654 729,15	40 777 942,48	1 221 812,68	702 118,64	1 923 931,32

7.6 Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet	TP 2022	Lukumäärä	TP 2021
Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet, tili I201			
Asunto Oy Dönsbyntie	47 136,92	111 330	47 136,92
Kiinteistö Oy Bäljarsinpuisto	6 896,00	1 293	6 896,00
Kiinteistö Oy Karjaan kaupungin vuokratalot	1 218 521,53	1 449	1 218 521,53
Kiinteistö Oy Tranan	8 438,44	15 000	8 438,44
Karjaan Teollisuuskinteistöt Oy	33 637,58	20	33 637,58
Kiinteistö Oy Koskenkylänraitti	35 319,47	1 500	35 319,47
Kiinteistö Oy Pohjantie	126 921,50	15 000	126 921,50
Raseborgs hyresbostäder Ab	123 632,85	2 001	123 632,85
Raaseporin Energia Oy	19 118 050,00		19 118 050,00
Raaseporin Kehitys Oy	2 500,00	100	2 500,00
Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet, yhteensä	20 721 054,29		20 721 054,29
Kuntayhtymäosuudet, tili I203			
HUS	9 219 057,05		9 219 057,05
Kärkulla	662 453,22		662 453,22
Länsi-Uudenmaan Ammattikoulutuskuntayhtymä	976 026,12		976 026,12
Eteva	163 832,74		163 832,74
Västra Nylands Folkhögskola	379 018,88		379 018,88
Uudenmaan liitto	1 771,03		1 771,03
Kuntayhtymäosuudet yhteensä	11 402 159,04		11 402 159,04
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet, tili I205			
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet, yhteensä	0,00		0,00
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet, tili I207			
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet, yhteensä	0,00		0,00

Osakkeet ja osuudet	TP 2022	Lukumäärä	TP 2021
Muut osakkeet ja osuudet, tili I210			
Asunto Oy Gumnäsiintie	14 127,79	338	14 127,79
Asunto Oy Säg	0,00	389	13 510,28
Asunto Oy Ringvägen	4 271,96	254	4 271,96
Asunto Oy Björknäsgatan 24	92 113,37	86	92 113,37
Asunto Oy Björknäsgatan 37	38 262,75	73	38 262,75
Asunto Oy Jaktvägen II	44 031,60	311	44 031,60
Asunto Oy Prästängsgatan II-13	43 560,67	37	43 560,67
Asunto Oy Raseborgsvägen 20	27 919,20	224	27 919,20
Asunto Oy Torngatan 4	42 383,36	40	42 383,36
Asunto Oy Tuna	10 292,09	658	10 292,09
Asunto Oy Kiilantie 29	8 913,96	53	8 913,96
Asunto Oy Karjaan Naapurikatu 26	15 439,65	918	15 439,65
Fab Fokus, investointirahasto	5 000 000,00		5 000 000,00

Osakkeet ja osuudet	TP 2022	Lukumäärä	TP 2021
Muut osakkeet ja osuudet, tili I210			
Kiinteistö Oy Kaptensvägen 8	1 681,88	10	1 681,88
Kiinteistö Oy Axxell	768 152,63	5 950	768 152,63
Axxell Utbildning Ab	203 200,00	200	203 200,00
Kunta-Asunnot Oy	1 154 960,73	6 867	1 154 960,73
Rosk'n Roll Oy Ab	289 619,61	4 305	289 619,61
Varuboden-Osla	26,91	8	26,91
Ab Det finlandssvenska kompetenscentret	1 600,00	20	1 600,00
Sosiaalitalo Oy	6 000,00	30	6 000,00
Osuuspankki Raasepori	100,00		100,00
Kuntarahhoitus Oyj	27 276,22	25 630	27 276,22
Karjaan Puhelin Oy	40 410,35	2 820	40 410,35
Karjaan TV	3 027,38	18	3 027,38
Tammisaaren TV	504,56	3	504,56
Lohjan Puhelin	5 524,97	55	5 524,97
Salon seudun puhelin	50,46	1	50,46
Pohjan näyttelyosuuskunta	840,95		840,95
Metsäliitto	30 000,00		30 000,00
Pohjan Palvelutalosaatiö	36 496,35		36 496,35
Skäldön vesiosuuskunta	500,00		500,00
Kuntien Tiera Oy	29 065,00	29 065	29 065,00
Novago Ab Oy / Yrityspalvelut Oy	56 854,20	29 156	56 854,20
Raaseporin Jäähalli Oy Ab	650 000,00		650 000,00
Katternö Kärnkraft Oy Ab	0,00	230	561 529,25
Sarastia Oy	4 375,00	25	4 375,00
KOHA Suomi Oy	3 124,55	0	3 124,55
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	21,00	21	21,00
Muut osakkeet ja osuudet, yhteensä	8 654 729,15		9 229 768,68
Osakkeet ja osuudet yhteensä	40 777 942,48		41 352 982,01

Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	Lukumäärä	TP 2022	Markkinaarvo 31.12.	Ero	
			€/ kpl	yhteensä	
Aktia (A)	25 308	0,00	10,22	258 647,76	258 647,76
M-Real (B)	1 260	2 829,00	8,77	11 043,90	8 214,90
Neo Industrial (B)	100	66,50	5,74	574,00	507,50
Sampo Oyj	100	94,19	48,82	4 882,00	4 787,81
Nordea	5 062	8 399,25	10,03	50 771,86	42 372,61
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin yhteensä		11 388,94		325 919,52	314 530,58

7.7 Vaihtuvat vastaavat, saamiset

Saamisten erittely	TP 2022		TP 2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Raaseporin kaupunki				
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Asiakassaamiset		14 502,00		13 531,11
Lainasaamiset	287 000,00	25 000 000,00	25 287 000,00	0,00
Muut saamiset		1 000 000,00		
Siirtosaamiset	0,00	0,00	2 000 000,00	
Yhteensä	287 000,00	26 014 502,00	27 287 000,00	13 531,11
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Asiakassaamiset		24 832,83		18 332,46
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	24 832,83	0,00	18 332,46
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Asiakassaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	287 000,00	26 039 334,83	27 287 000,00	31 863,57

7.8 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset	TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki		
Peruspääoma l.l	71 555 877,43	71 555 877,43
Peruspääoman lisäykset/vähennykset tilikauden aikana		0,00
Peruspääoma 31.12	71 555 877,43	71 555 877,43
Arvonkorotusrahasto l.l.	799 746,19	800 878,42
Muutokset	-4 535,61	-1 132,23
Arvonkorotusrahasto 31.12.	795 210,58	799 746,19
Kiinteistörahasto	507 742,26	507 742,26
Tammisaaren 450- vuotisjuhlarahasto l.l.	97 876,41	97 876,41
Muutokset	0,00	0,00
Tammisaaren 450- vuotisjuhlarahasto 31.12.	97 876,41	97 876,41
Ekenäs seminariums minnesfond 31.12.	563,56	563,56
Yli-/alijäämä aikaisemmilta tilikausilta	810 001,20	-6 291 565,34
Tilikauden yli-/alijäämä	2 989 105,90	7 101 566,54
Oma pääoma yhteensä (Raaseporin kaupunki)	76 756 377,34	73 771 807,05
Raaseporin Vesi		
Peruspääoma l.l	9 975 546,53	9 975 546,53
Peruspääoman lisäykset tilikauden aikana		
Peruspääoma 31.12	9 975 546,53	9 975 546,53
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 249,46	1 249,46
Yli-/alijäämä aikaisemmilta tilikausilta	5 603 087,83	5 078 102,16
Tilikauden yli-/alijäämä	678 869,78	524 985,67
Oma pääoma yhteensä (Raaseporin Vesi)	16 258 753,60	15 579 883,82

Oman pääoman muutokset	TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki ja liikelaitokset		
Peruspääoma I.I	0,00	0,00
Peruspääoman lisäykset/vähennykset tilikauden aikana		
Peruspääoma 31.12	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto I.I.	800 995,65	802 127,88
Muutokset	-4 535,61	-1 132,23
Arvonkorotusrahasto 31.12.	796 460,04	800 995,65
Kiinteistörahasto	507 742,26	507 742,26
Tammisaaren 450- vuotisjuhlarahasto I.I.	97 876,41	97 876,41
Muutokset	0,00	0,00
Tammisaaren 450- vuotisjuhlarahasto 31.12.	97 876,41	97 876,41
Ekenäs seminariums minnesfon 31.12.	563,56	563,56
Yli-/alijäämä aikaisemmilta tilikausilta	6 413 089,03	-1 213 463,18
Tilikauden yli-/alijäämä	3 667 975,68	7 626 552,21
Oma pääoma yhteensä (Raaseporin kaupunki ja liikelaitokset)	11 483 706,98	7 820 266,91
Arvonkorotusrahasto	TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki		
Arvonkorotusrahasto I.I.		
Maa- ja vesialueet I.I.	799 746,19	800 878,42
Muutokset	-4 535,61	-1 132,23
Maa- ja vesialueet 31.12.	795 210,58	799 746,19
Osakkeet ja osuudet 31.12.		
Arvonkorotusrahasto yhteensä (Raaseporin kaupunki)	795 210,58	799 746,19
Raaseporin Vesi		
Arvonkorotusrahasto I.I.	1 249,46	1 249,46
Maa- ja vesialueet 31.12.	1 249,46	1 249,46
Arvonkorotusrahasto yhteensä (Raaseporin Vesi)	1 249,46	1 249,46
Raaseporin kaupunki ja liikelaitokset		
Arvonkorotusrahasto I.I.		
Maa- ja vesialueet I.I.	800 995,65	802 127,88
Muutokset	-4 535,61	-1 132,23
Maa- ja vesialueet 31.12.	796 460,04	800 995,65
Osakkeet ja osuudet 31.12.	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto yhteensä (Raaseporin kaupunki ja liikelaitokset)	796 460,04	800 995,65

7.9 Pakolliset varaukset

Erittely pakollisista varauksista	TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki		
Pakolliset varaukset eläkkeisiin I.I.	67 300,00	67 300,00
Muutos vuoden aikana	0,00	0,00
Pakolliset varaukset eläkkeisiin 31.12.	67 300,00	67 300,00
Tiedot perustuvat Kuntien Eläkevakuutuksen laskelmiin 17.2.2020 koskien muutoksia vuonna 2019.		
Pakolliset varaukset eläkkeisiin yhteensä	67 300,00	67 300,00
Raaseporin kaupunki		
Muut pakolliset varaukset I.I.	138 118,84	157 783,75
Muutos vuoden aik. - pilaantunut maa-aines, Kronan - Tekn.ltk 16.2.2021 §27	-150,00	-19 664,91
Muut pakolliset varaukset 31.12.	137 968,84	138 118,84
Tammisaaren valt. päätti 17.10.2005 § 17 ottaa käyttööbudjettiin 1 400 000 € määrärahan Österbyn entisen kaatopaikan maisemointiin.		
Karjaan valt. päätti 20.6.2005 § 51 ottaa käyttööbudjettiin 680 000 € määrärahan Bäljarsin ja Mustion entisten kaatopaikkojen maisemointiin.		
Tämä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suosituksen mukaisesti.		
Varaus puretaan toteutuneita menoja vastaan.		
Österbyn ent. kaatopaikan maisemointiin tehty 2 100 000 € varaus vuonna 2010		
Muut pakolliset varaukset kaikkiaan	137 968,84	138 118,84

7.10 Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma	01.01.2022	Uusia lainoja	Lyhennys	31.12.2022	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					
Kotimaiset talletuspankit					
Kaupunki	23 258 991,53	0,00	3 837 759,38	19 421 232,15	
Raaseporin Vesi	777 777,80		222 222,22	555 555,58	
	24 036 769,33	0,00	4 059 981,60	19 976 787,73	
Kuntarahoitus Oy					
Kaupunki	51 587 480,00	17 280 000,00	10 260 378,00	58 607 102,00	
Raaseporin Vesi	2 425 534,00	1 857 143,00	255 319,00	4 027 358,00	
	54 013 014,00	19 137 143,00	10 515 697,00	62 634 460,00	
Lainat julkisyhteisöiltä					
Valtio	87 830,57		21 975,34	65 855,23	
Kuntien Eläkevakuutus	69 955,00		46 670,00	23 285,00	
	78 207 568,90	19 137 143,00	14 644 323,94	82 700 387,96	
Pitkäaikainen vieras pääoma, lyhennykset 2023					
Kaupunki				15 987 081,33	
Raaseporin Vesi				763 255,22	
				16 750 336,55	
Lainat jotka lankeavat maksettaviksi 5 vuoden tai pidemmän ajan kuluttua				Saldo 31.12.2027	31.12.2026
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					
Kaupunki				9 404 900,19	12 785 595,76
Raaseporin Vesi				1 322 193,00	1 148 939,00
				10 727 093,19	13 934 534,76
Lainat julkisyhteisöiltä				0,00	0,00
				10 727 093,19	13 934 534,76
Lyhytaikainen vieras pääoma				31.12.2022	31.12.2021
Sekkitililimiitti 10 000 000 €, Osuuspankki Raasepori				0,00	0,00
Konsernitili, Osuuspankki Raasepori				657 823,37	693 338,69
Nordea (kuntatodistus)				0,00	0,00
Danske Bank Abp (kuntatodistus)				0,00	0,00
OP Yrityspankki Oyj (kuntatodistus)				0,00	10 000 000,00
Handelsbanken (kuntatodistus)				10 000 000,00	23 000 000,00
Kuntarahoitus Oy (kuntatodistus)				15 000 000,00	0,00
				25 657 823,37	33 693 338,69

7.II Vastattavat, siirtovelat

Erittely siirtoveloista	TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki		
Valtionosuusennakot		
Korkojaksotukset	212 260,24	84 198,76
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	11 665 692,61	11 377 911,20
Verojen jaksotukset		
Siirtovelat yhteensä	11 877 952,85	11 462 109,96
Raaseporin Vesi		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	225 126,71	198 957,68
Korkojaksotukset	10 163,86	445,42
Siirtovelat yhteensä	235 290,57	199 403,10
Yhteensä	12 113 243,42	11 661 513,06

7.12 Vastuusitomukset, vuokravastuut ja muut taloudelliset vastuut

Vastuusitomukset	TP 2022	TP 2021
Takaussitomukset muille		
Alkuperäinen pääoma	11 471 000,00	12 375 563,78
Jäljellä oleva pääoma	5 214 236,92	5 968 516,29
Takaussitotamus / Kuntien takauskeskus		
Takausvastuu	208 070 871,00	194 628 999,00
Kattamaton takausvastuu		
Rahaston mahdollinen takausvastuu	120 324,00	127 493,00
Rahoitusvastuu (osuus kertyneestä alijäämästä)		
HUS kuntayhtymä	0,00	0,00
Vuokravastuut	TP 2022	TP 2021
Leasingvastuut		
Danske Finance Oy Ab		
-leasingvastuu yhteensä	3 622 589,42	4 832 023,72
-maksettavaksi tuleva erä seuraavana tilikautena	1 202 628,36	1 365 921,70
-mistä rahoitusleasingvastuu kohdistuen kiinteistöihin	2 811 966,25	3 541 267,62
Kuntarahoitus Oyj		
-leasingvastuu yhteensä*	8 046 296,84	6 617 584,60
-maksettavaksi tuleva erä seuraavana tilikautena	647 387,34	300 799,30
-mistä rahoitusleasingvastuu kohdistuen kiinteistöihin	6 876 908,22	6 617 144,60
3 Step IT (OP-Pankki)		
-leasingvastuu yhteensä	1 306 104,76	1 350 689,31
-maksettavaksi tuleva erä seuraavana tilikautena	662 897,00	649 560,74
Muut		
-leasingvastuu yhteensä	118 257,45	35 580,65
-maksettavaksi tuleva erä seuraavana tilikautena	53 978,44	31 168,44
Muut vuokravastuut		
- muut vuokravastuut yhteensä	1 078 748,36	1 065 948,36
-maksettavaksi tuleva erä seuraavana tilikautena	190 548,36	1 065 948,36
Vuokravastuut yhteensä	14 171 997	13 901 826,64
* vuoden 2021 luku korjattu tilinpäätöksen 2022 yhteydessä		
Johdannaissopimukset	TP 2022	TP 2021
Koronvaihtosopimus 1, 32066		
Sopimuksen alkamispäivä 19.2.2013		
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	631 596	1 894 752
Sopimuksen päättymispäivä 20.2.2023		
Vaihtuva korko 3 kk Euribor (pankki hoitaa)		
Kiinteä korko 1,341 % (kaupunki hoitaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	465	-22 415
Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan		
Koronvaihtosopimus 2, 396448		
Sopimuksen alkamispäivä 22.5.2015		
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	2 947 376
Sopimuksen päättymispäivä 23.5.2022		
Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa)		
Kiinteä korko 0,508 % (kaupunki hoitaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-15 547
Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan		

Johdannaissopimukset	TP 2022	TP 2021
Koronvaihtosopimus 3, 1525825/2090286 Sopimuksen alkamispäivä 30.9.2015 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 30.3.2022 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,398 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Yksittäisen lainan korkoriskiltä suojautuminen	0	105 263
Koronvaihtosopimus 4, 1482848 Sopimuksen alkamispäivä 24.5.2017 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 24.5.2022 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,194 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan	0	2 368 425
Koronvaihtosopimus 5, 3108723 Sopimuksen alkamispäivä 24.5.2017 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 24.5.2022 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,110 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan	0	2 368 425
Koronvaihtosopimus 6, 50880193SA-BHCO Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2018 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 19.11.2025 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,731 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan	2 631 587	3 157 901
Koronvaihtosopimus 7, 108437 Sopimuksen alkamispäivä 19.11.2020 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 19.11.2025 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,801 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan	8 000 000	8 000 000
Koronvaihtosopimus 8, 2041373/3573450 Sopimuksen alkamispäivä 29.10.2019 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 29.3.2029 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko -0,119 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Yksittäisen lainan korkoriskiltä suojautuminen	4 911 111	5 666 667
Koronvaihtosopimus 9, 58990573SA-BPBIF Sopimuksen alkamispäivä 27.2.2020 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 30.11.2027 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko -0,285 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Yksittäisen lainan korkoriskiltä suojautuminen	512 148	17 728
Koronvaihtosopimus 9, 58990573SA-BPBIF Sopimuksen alkamispäivä 27.2.2020 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 30.11.2027 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko -0,285 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Yksittäisen lainan korkoriskiltä suojautuminen	5 473 684	6 315 789
Koronvaihtosopimus 9, 58990573SA-BPBIF Sopimuksen alkamispäivä 27.2.2020 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 30.11.2027 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko -0,285 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Yksittäisen lainan korkoriskiltä suojautuminen	579 459	59 032

Johdannaissopimukset	TP 2022	TP 2021
Koronvaihtosopimus I0, 60382962SA-BQB8H Sopimuksen alkamispäivä 25.6.2020 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 12.12.2028 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko -0,307 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Yksittäisen lainan korkoriskiltä suojautuminen	4 421 053	5 157 895
Koronvaihtosopimus II, 3884143 Sopimuksen alkamispäivä 15.07.2023 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 16.09.2030 Vaihtuva korko 3 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,654 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Vakuus kaupungin kuntatodistusta vastaan	10 000 000	10 000 000
Koronvaihtosopimus I2, 65757809SA Sopimuksen alkamispäivä 01.08.2022 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 01.08.2030 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,154 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Suojataan lainakannan korkoriskiä	10 000 000	10 000 000
Koronvaihtosopimus I3, 63057378SA Sopimuksen alkamispäivä 01.07.2021 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 01.07.2031 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko -0,1474 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Suojataan lainakannan korkoriskiä	9 000 000	10 000 000
Koronvaihtosopimus I4, 63420239SA Sopimuksen alkamispäivä 01.04.2025 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 02.04.2035 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,557 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Suojataan tulevan lainakannan korkoriskiä	20 000 000	20 000 000
Koronvaihtosopimus I6, 66249827SA Sopimuksen alkamispäivä 02.02.2026 Jäljellä oleva pääoma 31.12. Sopimuksen päättymispäivä 02.02.2036 Vaihtuva korko 6 kk Euribor (pankki hoitaa) Kiinteä korko 0,731 % (kaupunki hoitaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) Suojataan tulevan lainakannan korkoriskiä	15 000 000	0
	2 714 302	0
Muut taloudelliset vastuut		

Kaupunginhallitus päätti 28.II.2022 § 44I että Raaseporin kaupunki osallistuu ammattikorkeakoulun Yrkeshögskolan Novian energiasiirtymään ja kiertotalouteen liittyviin hankkeisiin enintään 100 000 eurolla/vuosi sekä Sairaanhoitaja 2027 -kehittämishankkeeseen enintään 50 000 eurolla/vuosi vuosina 2023-2027. Kaupungin maksuosuuden ehtona on, että kyseiset kaksi hanketta toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti.

7.13 Palkkamenojen kehitys

Palkkakustannusten kehitys (verotilityksen muk.)	TP 2022	TP 2021	
Palkat päätoimesta			
Raaseporin kaupunki	74 157 618	70 691 606	
Raaseporin Vesi	1 030 885	1 019 480	
Palkat sivutoimesta			
Raaseporin kaupunki	38 062	30 756	
Raaseporin Vesi	2 098	1 129	
Luontoisedut			
Raaseporin kaupunki	346 058	345 195	
Raaseporin Vesi	240	240	
Eläkkeet			
Raaseporin kaupunki	0	0	
Raaseporin Vesi	0	0	
Työkorvaukset	2 692 451	2 598 049	
Lähdeveronalaiset palkat	0	0	
Palkkamenot yhteensä	78 267 412	74 686 455	
Henkilöstökulut	TP 2022	TP 2021	+/- %
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	76 434 799,48	72 190 721,94	5,9
Palkkoihin liittyvät korvaukset	-1 515 108,78	-1 292 679,77	17,2
	74 919 690,70	70 898 042,17	5,7
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	16 245 321,48	16 082 133,12	1,0
Muut henkilösivukulut	2 910 448,42	2 578 808,37	12,9
Tuloslaskelman mukaan yhteensä	94 075 460,60	89 558 983,66	5,0
Aktivoidut henkilöstökulut	34 291,15	53 132,33	-35,5
Henkilöstökulut yhteensä	94 109 751,75	89 612 115,99	5,0

7.14 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki		
Palkat ja palkkiot	75 407 080,84	71 215 042,82
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	16 042 320,96	15 886 150,28
Muut henkilösivukulut	2 871 934,57	2 543 414,89
Henkilöstökorvaukset	-1 482 273,19	-1 285 716,29
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	92 839 063,18	88 358 891,70
Raaseporin Vesi		
Palkat ja palkkiot	1 027 718,64	975 679,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	203 000,52	195 982,84
Muut henkilösivukulut	38 513,85	35 393,48
Henkilöstökorvaukset	-32 835,59	-6 963,48
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 236 397,42	1 200 091,96
Eliminoinnit		
Raaseporin Vesi	-35,77	
Yhteensä	-35,77	0,00
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	94 075 424,83	89 558 983,66
Aktivoidut henkilöstökulut		
Raaseporin kaupunki		
Raaseporin Vesi	34 291,15	53 132,33
Yhteensä	34 291,15	53 132,33
Henkilöstökulut yhteensä sis. aktivoidut kulut	94 109 715,98	89 612 115,99

7.15 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Ab	TP 2022	TP 2021
tilintarkastuspalkkiot	27 354,52	30 287,53
tilintarkastajien antamat lausunnot	2 680,00	0,00
tilintarkastuslautakunnan sihteerinä toimiminen	7 357,68	4 427,10
muut palkkiot	5 000,00	0,00
Totalt	42 392,20	34 714,63

7.16 Muut liitetiedot

1. Pysyviin vastaaviin kuuluvan omaisuuden, eli omaisuuden, jonka poistot on aloitettu ennen 1.1.2009, osalta noudatetaan kunkin entisen kunnan poistosuunnitelmia, ja 1.1.2009 jälkeen aktivoidun omaisuuden suhteen noudatetaan Raaseporin poistosuunnitelmaa. Suunnitelmaa on tietyin osin muutettu ja täydennetty kaupunginvaltuuston päätöksellä 20.5.2013.
2. Kaupungilla on seuraavat sopimukset, jotka koskevat maankäyttöä, suunnitteluvarauksia sekä esisopimuksia, joihin sisältyy taloudellisia velvoitteita:

Fiskars Oyj, sopimus kunnallistekniikan rakentamisesta, 26.4.2011, ei maankäyttömaksua, vuosittainen infran rakentaminen, joka rahoitetaan kaupungin investointitalousarviosta. Rakennuttamishjelma päivitetään vuosittain. Infran rakennuttaminen on jatkunut II vuotta. Vuoden 2022 aikana tehtiin suunnittelu- ja rakennuttamishjelman mukaisia töitä, jolloin toteutuma oli 258 990,18 euroa. Töitä ovat mm. Peltorivin sillan saneeraus, Säästötien rakentaminen ml. Raaseporin Veden kunnallistekniset laitteistot ja Hälleforsintien suunnittelu, osa I. Sopimus on täytetty, kun asemakaava on toteutunut.

Kauppasatama, asemakaavan muutos, kaavahanke 7727, kaava voimaan 1.6.2018. Suunnitteluvaraus- ja esisopimukset (2014 ja 2015) toimijan kanssa. Asemakaavan toteuttaminen ei ole käynnistynyt toimijan vetäytyttyä hankkeesta. Kaupunki on tehnyt tontti-/suunnitteluvaraus-sopimuksia lähes samalle alueelle uuden toimijan kanssa vuoden 2020 aikana. Sopimusta on pidennetty 2022.

Kauppasatama, mahdolliset rakentamista edeltävät kustannukset pilaantuneiden maa-ainesten poisviennistä tontilta (710-5-50-7, 23.II.2015 päivätyn kauppakirjan ehtojen mukaisesti).

Billnäsin ruukki, kaavahanke 7659. Maankäyttösopimus 28.8.2015, maankäyttömaksu peritty aiemmin, kaupunki on sitoutunut alueen katujen ja kevyen liikenteen väylien parantamiseen teknisen lautakunnan 16.2.2021 (§28) hyväksymän vuosittaisen rakennuttamishjelman mukaisesti. Vuoden 2022 menot olivat 33 803,50 euroa. Ruukintien kevyen liikenteen väylän laajentamista jatkettiin talousarviovuonna 2022. Myös Forsbyntien tukimuuri rakennettiin. Asemakaavan toteuttamista jatketaan tulevana vuosina hyväksytyjen rakennuttamishjelmien mukaisesti.

Asemakaavamuutos Västra Nylands yrkesskolan alueelle, kaavahanke 7691 (Kustregionens utbildningsfastigheter), maankäyttösopimus 18.3.2015, kaupungin velvoitteet katujen rakentamisesta ovat sidoksissa myönnettyihin rakennuslupiin. Maankäyttömaksu on laskutettu kokonaisuudessaan. Talousarviovaroja ei ole käytetty vuonna 2022. Menoja ei ole odotettavissa tulevan vuoden aikana.

Knipnäsin vanha sairaala viereisine alueineen, asemakaavamuutos (7786), Rentto Oy (tai perustettava), esisopimus 21.12.2020. Kaupunki selvittää kaavoituksen yhteydessä mahdollisuutta rakentaa uusi liittymä Baggöntieltä myydylle kiinteistölle. Hanke ei ole edennyt suunnitellun aikataulun mukaisesti. Hanke on aktivoitu vuonna 2022, ja esisopimuksen päivittäminen on työn alla.

Rävnäs, Näätäkuja, kaavahanke 7793, maankäyttösopimus tehty 22.9.2021. Näätäkujan jatkon rakentaminen. Asemakaava on saanut lainvoiman 26.11.2021. Ei menoja vielä talousarviovuonna 2022. Vuonna 2022 on laskutettu 55 000 euron maankäyttömaksu.

Seminaaripuiston (kaavahanke 7798) maankäyttösopimus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 23.5.2022. Sopimuksen mukaan (ei vielä allekirjoitettu) kaupunki vastaa kaava-alueen infrastruktuurin rakentamisesta. Vastikkeeksi maanomistaja luovuttaa kaupungille maksutta asemakaavassa katu- ja puistoalueiksi osoitetut alueet. Talousarviovaroja ei käytetty vuonna 2022.

3. Kaupungilla on yhteensä kuusi rahoitusleasingsopimuksella vuokrattua kiinteistöä. Lisäksi rahoitusleasingia hyödynnetään kaupungin ajoneuvojen, it:n ja muiden hankintojen kohdalla.

Kiinteistöistä neljä vuokrataan Danske Finance Oyj:n kanssa solmitulla rahoitusleasing-sopimuksella. Nämä kiinteistöt ovat Villa Anemon (Karjaa), Karjaan senioriasunnot, Karjaan paloasema ja Tammisaaren psykiatria- ja mielenterveyshoito. Kaikkien neljän kiinteistön leasing-sopimukset päättyvät 30.6.2026. Lisäksi kaupungilla on leasing-sopimus Danske Finance Oyj:n kanssa koskien Tammisaareen suunniteltua vanhusten asumista. Suunnitellun vanhusten asumisen tulevaisuus on kuitenkin epäselvä rakentamisen hankinnan keskeytymisen myötä.

Kaupungintalo vuokrataan Kuntarahoitus Oyj:n kanssa solmitulla rahoitusleasingsopimuksella. Leasingaika päättyy vuonna 2042; korkoehdot tarkastetaan vuonna 2029.

Edellä mainittujen kuuden kiinteistön yhteenlaskettu jäännösarvovastuu 31.12.2022 on 30 325 255 euroa.

7.17 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositteista

Päiväkirja

Pääkirja

Tuloslaskelma

Tase

Kirjanpitoerittelyt

Käytetyt tositelajit

Raaseporin kaupunki

		tositenumerot
001	Avaava tase	000001 - 000000
002	Muistiotositteet	004001 - 005225
009	Käyttöomiasuus	009001 - 009014
015	Tilietapahtumat	015001 - 015390
030	Palkat	030001 - 030103
035	Toimeentulotuet	035001 - 03258
047	Ostoreskontra, suoritukset	047001 - 049260
100	Myyntireskontra, talousosasto	100001 - 100210
210	Ostoreskontra, Rondo R8	210001 - 255313
300	Myyntireskontra, sosiaalitoimisto	300001 - 302419
315	Myyntireskontra, terveydenhoito	315001 - 323240
320	Myyntireskontra, ulkopaikkakuntalaisten käynti	110001 - 110374
360	Myyntireskontra, musiikkiopisto	520001 - 521161
380	Myyntireskontra, hammashoito	380001 - 397074
400	Myyntireskontra, kansalisopisto	540001 - 541760
430	Myyntireskontra, koulutoimisto	430001 - 430593
450	Myyntireskontra, sis.palv.muut	450001 - 450476
460	Sisäinen laskutus	460001 - 470981
500	Myyntireskontra, museotoiminta	500001 - 500025
510	Myyntireskontra, kultturitoiminta	511001 - 511001
520	Myyntireskontra, vanhuushuolto	350001 - 365547
530	Myyntireskontra, vuokrat Sophiehemmet	115001 - 115221
540	Myyntireskontra, päivähoito	400001 - 406469
550	Myyntireskontra iltapäivähoito	116001 - 117153
560	Myyntireskontra, liikuntatoiminta	560001 - 560476
600	Myyntireskontra, yhdyskuntatekn.	600001 - 604224
700	Myyntireskontra, vuokrat	700001 - 703098
801	Myyntireskontra, suoritukset	800001 - 802795

Raaseporin Vesi

001	Tilinauus	000001 - 000000
002	Muistiotositteet	002001 - 002098
009	Käyttöomaisuus	009001 - 009012
013	Sonet varasto, Tammisaari	013060 - 013157
015	Tilietapahtumat	015001 - 015253
030	Palkat	030001 - 030054
047	Ostoreskontra, suoritukset R8	049001 - 049251
210	Ostoreskontra, Rondo R8	210001 - 212321
601	Myyntireskontra, suoritukset	600001 - 600533
800	Myyntireskontra, vesilaskutus Komartek	800001 - 827382
810	Myyntireskontra, muu työläskutus	860001 - 860321

8. KONSERNITILIPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja tuet

Konserniyhteisöjen sisäiset tulot ja menot sekä saatavat ja velat on eliminoitu. Konserniyhteisöjen ja kunnan osaomistamien kuntayhtymien sisäiset menot ja tulot on myös eliminoitu lukuunottamatta pienet tapahtumat jotka eivät vaikuttaisi mainittavasti konsernitilinpäätöksen sisältöön. Olennaiset sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisten omistusten eliminointi

"Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä."

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelman mukaiset poistot

Tytäryhteisöjen poistosuunnitelmia on sovellettu sellaisinaan konsernissa vuodesta 2014 lähtien. Poistot on sovitettu yhtiön harjoittamaan toimintaan ja noudattavat täten konsernin laskentatoimiperiaatteita.

Poistoerot ja varaukset

"Poistoerot ja varaukset tytäryhteisöjen taseissa on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja piilevään verovelkaan ja muutokset niissä on konsernituloslaskelmassa jaettu piilevään verovelkaan ja tilikauden tulokseen. "

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot		TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki yhteensä (sis. valm omaan käyttöön 2020) (katso 7.2.)		33 418	34 661
Liikevaihto			
	Kuntayhtymät	81 046	81 571
	Raaseporin Energia Oy + muut yhteisöt	26 924	21 169
Vuokra- sekä muut kiinteistötulot kiinteistöyhtiöissä		3 174	2 930
Eliminoinnit konsernissa			
	Raaseporin kaupunki	-442	-466
	Kiinteistöyhtiöt	-210	-151
	Kuntayhtymät	-1 837	-1 735
	Raaseporin Energia Oy + muut yhtiöt	-5 209	-3 595
Yhteensä		136 864	134 384

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

		TP 2022	TP 2021
Raaseporin kaupunki		katso 7.3	
Myyntivoitot			
Raaseporin Energia Oy	muut	41	50
Karjaan Teollisuuskiinteistöt Oy	rakennuksista	21	
Kuntayhtymät	maa- ja vesialueista	18	0
	rakennuksista	10	10
	muut	163	40
	Myyntivoitot yhteensä	253	100
Myyntitappiot			
Raaseporin Energia Oy		67	0
Kuntayhtymät		12	5
	Myyntitappiot yhteensä	79	5

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet oikeud. ja muut pitkäaik.menot.	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
		Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja irtaimisto	Muut aineelliset hyöd.	Ennakkomaksut ja kesken.er.hank.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 190	20 868	94 771	52 829	27 101	10 644	17 681	223 893
lisäykset tilikaudella	599	576	3 256	4 992	4 352	873	10 462	24 511
rahoitusosuudet tilikaudella	16	0	0	673	25	0	177	875
vähennykset tilikauden aikana	97	248	186	0	102	0	11	547
siirrot erien välillä	266	0	7 479	1 133	296	0	-9 198	-291
tilikauden poisto	632	0	5 092	4 031	3 203	653	0	12 980
arvonalennukset ja yhtiöittämistuloksen eliminointi	0	0	55	0	0	0	0	55
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 310	21 196	100 173	54 250	28 418	10 862	18 756	233 656
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	0
Lisäpoistot konsernitilinpäätöksessä	0	0	0	0	0	0	0	0
Konsernitilinpäätös 31.12.	3 310	21 196	100 173	54 250	28 418	10 862	18 756	233 656

Sijoitukset

	Sijoitukset			Muut laina- ja muut saamiset		Yhteensä
	Kunta-yhtymän-osuudet	Osakkeet omistusyht.yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Muut lainasaamiset	Muut saamiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	1 047	11 740	412	13	13 212
lisäykset tilikaudella	0	168	108	0	27	303
rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0
vähennykset tilikauden aikana	0	0	16	19	0	35
siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
tilikauden poisto	0	0	0	0	0	0
arvonalennukset ja niiden palautukset	0	103	564	0	0	667
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	1 112	11 267	394	40	12 813
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	1 112	11 267	394	40	12 813

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusos.	Konsernin omistusos.	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tapp.
Tytäryhteisöt						
KOy Karjaan vuokra-asunnot	Raasepori	100 %	100 %	1 262	1 986	0
KOy Dönsby	Raasepori	100 %	100 %	319	3 452	0
KOy Pohjantie	Raasepori	100 %	100 %	234	2 201	0
Raaseporin Vuokra-asunnot Oy	Raasepori	100 %	100 %	100	66	-16
Karjaan Teollisuuskiihteistöt Oy	Raasepori	100 %	100 %	133	13	56
Raaseporin Energia Oy	Raasepori	100 %	100 %	19 521	35 303	431
KOy Bäljarsinpuisto	Raasepori	86,2 %	86,2 %	16	137	0
Raaseporin Kehitys Oy	Raasepori	100 %	100 %	533	0	8
			Yhteensä	22 116	43 156	478
Kuntayhtymät						
HUS	Helsinki	2,407 %	2,407 %	9 345	36 853	-126
Kärkulla samkommun	Parainen	7,53 %	7,53 %	663	2 803	0
Uudenmaan Liitto	Helsinki	2,68 %	2,68 %	45	78	-5
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	1,6 %	1,6 %	257	762	-18
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Lohja	7,88 %	7,88 %	3 403	1 262	82
Västra Nylands Folkhögskola	Raasepori	56,255 %	56,255 %	568	136	-29
			Yhteensä	14 281	41 894	-96
Muut omistusyhteisyyhteisöt (ei yhdistetty)						
Pohjan Palveluasuntosäätiö	Raasepori					

Saamisten erittely	TP 2022	TP 2021
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	396	413
Muut saamiset		
Raaseporin kaupunki	0	0
Kuntayhtymät	10	10
Raaseporin Energia Oy + muut yhtiöt	386	403
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	17 875	16 633
Myynti- ja muut saamiset		
Raaseporin kaupunki	5 751	6 245
Kiinteistöyhtiöt	74	55
Kuntayhtymät	6 205	3 549
Raaseporin Energia Oy + muut yhtiöt	4 580	4 361
Siirtosaamiset	1 265	2 423
Yhteensä	18 271	17 046

Lyhytaikaisiin saamisiin sisältyvät oleelliset siirtosaamiset	TP 2022	TP 2021
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	17 875	16 633
joista siirtosaamia	1 265	2 423
joista Raaseporin kaupunki	48	1 455
muut oleelliset siirtosaamiset konsernissa		
KELA korvaukset työterveyshoidosta	126	121
kuntayhtymien projektisaamiset	23	22

Oman pääoman muutokset	TP 2022	TP 2021
Peruspääoma I.I.	71 556	71 556
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Peruspääoma 31.I2.	71 556	71 556
Arvonkorotusrahassto I.I.	801	802
Lisäykset	0	0
Vähennykset	5	1
Arvonkorotusrahassto 31.I2.	796	801
Muut rahastot I.I.	1 557	1 566
Lisäykset	6	0
Vähennykset	0	9
Muut rahastot 31.I2.	1 563	1 557
Yli-/alijäämä aikaisemmilta tilikausilta	6 278	-2 947
Tilikauden yli-/alijäämä	7 412	9 210
Oma pääoma yhteensä	87 605	80 177

Erittely pakollisista varauksista	TP 2022	TP 2021
Varaukset eläkkeisiin		
Raaseporin kaupunki (katso 7.9.)	67	67
Muut, HUS	14	14
	81	81
Muut varaukset		
Raaseporin kaupunki (katso 7.9.)	138	138
Muut, HUS		
potilasvahinkovakuutus	989	928
muut	32	63
	1 159	1 129
Varaukset yhteensä	1 240	1 210

Muiden velkojen erittely	TP 2022	TP 2021
Pitkäaikaiset yhteensä	107 499	102 339
Liittymismaksut		
Raaseporin kaupunki	5 176	4 953
Kuntayhtymät	0	0
Raaseporin Energia Oy	1 015	5 098
Laskennalliset verovelat		
Raaseporin Energia Oy	1 080	567
Kiinteistöyhtiöt	912	853
Kuntayhtymät	40	39
Muut velat		
Raaseporin kaupunki	66 020	63 628
Kiinteistöyhtiöt	5 303	5 899
Kuntayhtymät	23 955	21 302
Raaseporin Energia Oy + muut yhtiöt		
Lyhytaikaiset yhteensä	96 271	94 144
Yhteensä	203 770	196 483

Erittely lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyvistä olennaisista siirtovelloista	TP 2022	TP 2021
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	96 271	94 144
joista siirtovelkoja	22 664	20 529
joista Raaseporin kaupunki (katso 7.II)	13 687	12 199
muut lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyvät siirtovelat		
palkkojen ja henkilösivukustannusten jaksotukset	7 341	7 135
korkojaksotukset	48	25
muut menoajämät	1 560	1 168

Erittely konserniyhtiöiden vastuusitoumuksista sekä leasingvastuista	TP 2022	TP 2021
Vastuusitoumukset eritelty yritysten omien tilinpäätösten mukaisesti.		
Kiinnitetty velkakirjat		
rakennukset	11 940	11 940
rakennusten vuokraoikeudet	6 570	6 570
Vuokravastuut	13 794	13 658
joista Raaseporin kaupunki (katso 7.I2)	1 080	1 066
Leasingvuokrasopimusvastuut	14 529	9 406
joista Raaseporin kaupunki (katso 7.I2)	13 093	8 023
Erittelemättömät sekä muut vastuusitoumukset	4 492	4 790
Raaseporin kaupungin takaus konserniyhtiöille	1 407	1 535

Olennaiset kuntayhtymäosuusien arvon muutokset 31.12.2022

Kuntayhtymä	Tasearvo 01.01.	%	Lisäykset tili-kaudella	Väh. tili-kaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
H U S	9 219 057,05	2,407 %			9 219 057,05	9 417 462,71	-198 405,66
Eteva kuntayhtymä	163 832,74	1,6 %			163 832,74	257 890,45	-94 057,71
Kärkulla samkommun	662 453,22	7,53 %			662 453,22	662 836,38	-383,16
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskeskus	976 026,12	7,88 %			976 026,12	1 034 916,48	-58 890,36
Västra Nylands Folkhögskola	379 018,88	56,255 %			379 018,88	379 018,01	0,87
Uudenmaan Liitto	1 771,03	2,68 %			1 771,03	2 726,30	-955,27
	11 402 159,04				11 402 159,04	11 754 850,33	-352 691,29

9. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Raaseporin kaupungin kaupunginhallitus 27. maaliskuuta 2023

Anita Westerholm
puheenjohtaja

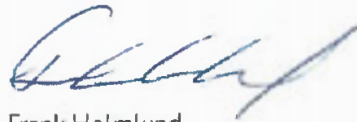

Camilla Grundström
I varapuheenjohtaja

Jan-Mikael Ekholm
II varapuheenjohtaja

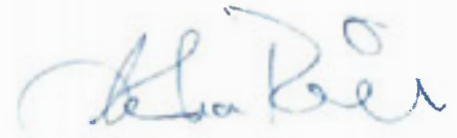

Johan Berglund

Ulf Heimberg

Linnéa Henriksson

Frank Holmlund

Mikael Nylund

Annika Pråhl

Kati Sointukangas

Harri Yltävä

Petra Theman
kaupunginjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Raasepori 25. huhtikuuta 2023

Helge Vuoti
JHT, HT

RASEBORG
RAASEPORI

RAASEPORI.FI

TILINPÄÄTÖS 2022
Raaseporin Vesi

SISÄLLYSLUETTELO

I. Toimintakertomus vuodelle 2022	1
I.1 Toimintaidea ja visio	1
I.2 Vesilaitoksen johtajan katsaus	2
I.3 Hallinto ja henkilöstö	3
I.4 Talous	5
I.5 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	6
I.5.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen	6
I.5.2 Arvio riskeistä ja epävarmuustekijöistä	6
I.6 Vedenhankinta	7
I.7 Vedenjakelu ja viemärointi	10
I.8 Jätevedenpuhdistus	11
I.9 Hulevesien käsittely	14
I.10 Laajennukset ja saneeraukset	14
2. Tuloslaskelma	15
3. Tase	16
4. Toiminnan yhteenveto	18
5. Investoinnit 2022	23
6. Rahoituslaskelma	24
7. Tilinpäätöksen liitetiedot	25
7.1 Arvostus- ja jaksotusperiaattet ja -menetelmät	25
7.2 Toimintatuotot	25
7.3 Satunnaiset erät sekä pysyvien vastaavien myyntivoitot	26
7.4 Pysyvien vastaavien muutokset	26
7.5 Vaihduvat vastaavat, saamiset	28
7.6 Oma pääoma	28
7.7 Vieras pääoma	28
7.8 Lainat jotka lankeavat maksettavaksi 5 vuoden tai pidemmän ajan kuluttua	29
7.9 Vastattavat, siirtovelat	29
7.10 Henkilöstön määrä	29
7.11 Henkilöstökulut	29
7.12 Käytettyjen kirjanpito- ja tositteiden luettelo	30
8. Huleveden eriytetty tilinpäätöslaskelma	31
8.1 Eriytetty tuloslaskelma	31
8.2 Eriytetty tase	32
8.3 Eriytetty rahoituslaskelma	34
9. Eriytettyjen tilinpäätöslaskelmien liitetiedot	35
9.1 Arvostus- ja jaksotusperiaattet ja -menetelmät	35
9.2 Pysyvien vastaavien muutokset	35
10. Allekirjoitukset	36

Åminnefors / Nina Ahtola

I. TOIMINTAKERTOMUS VUODELLE 2022

I.1 TOIMINTAIDEA JA VISIO

Raaseporin Vesi -liikelaitos huolehtii vesihuollosta Raaseporin valtuuston määrämällä toimialueella, joka ulottuu Bromarvista Mustioon ja Skäldöstä Fiskariin.

Vesihuoltoon kuuluu talousveden tuotanto ja jakelu sekä jäteveden käsittely. Talousvesi pumpataan ja jaetaan asiakkaillemme kahdestatoista vedenottamosta. Jätevedet kerätään ja puhdistetaan keskitetysti Skeppsholmenin (Tammisaari) ja Karjaan-Pohjan (Åminnefors) puhdistamoissa tai paikallisesti Bromarvin puhdistamossa.

Toimintamme periaatteena on

- korkea toimintavarmuus
- vakaa talous
- osaava ja motivoitunut henkilöstö
- hyvä palvelu

Kehitämme toimintaamme asiakkaiden tarpeiden sekä Raaseporin kaupungin kehityksen mukaan. Haluamme tarjota asiakkaillemme hyvää talousvettä ja puhdistaa jätevedet tehokkaasti.

- Kehitämme ammattitaitoamme.
- Tuemme oikeudenmukaista ja kannustavaa palkkapolitiikkaa.
- Teemme Raaseporin vesihuoltoa koskevia aloitteita.
- Parannamme
 - tekniikkaamme kestävällä tavalla
 - kustannustehokkuuttamme
 - riskienhallintaa

Näkymä Karjaan vesitornista / Sofia Flythström

1.2 VESILAITOKSEN JOHTAJAN KATSAUS

Raaseporin Vesi -liikelaitoksen toimintavuosi sujui hyvin. Vedenhankinta, vedenjakelu, viemäröinti ja jäteveden käsittely ovat kokonaisuutena ottaen toimineet erinomaisesti. Koronaepidemiaa seurasi Ukrainan kriisi. Sairauspoissaolojen lisääntymisen lisäksi kriisit aiheuttivat joidenkin tavaroiden kustannusten nousua ja toimitusaikojen pidentymistä. Kriisit eivät juurikaan vaikuttaneet liikelaitoksen toimintaan, mikä voidaan selittää hyvällä varautumisella sekä dynaamisella ja joustavalla organisaatiolla.

Kaksi tärkeää investointia saatiin suunnitelmien mukaan päätökseen vuoden 2022 alussa: Skeppsholmenin puhdistamon prosessialtaiden seinien ja katon rakentaminen sekä Gumnäsin-Åminnen yhdysputken rakentaminen. Lisäksi Skeppsholmenin puhdistamon prosessialtaiden katolle asennettiin aurinkopaneelit. Myös suuri joukko muita, lähinnä johtoverkkoon liittyviä, hankkeita saatiin valmiiksi. Hankkeet on toteutettu sekä liikelaitoksen johdolla että yhteishankkeina muiden toimijoiden kanssa.

Taloudellinen tulos on hyvä. Ylijäämä on vain hieman budjetoitua ylijäämää pienempi, vaikka muun muassa kemikaaleihin, lämmitykseen ja polttoaineisiin liittyvät kulut ovat kasvaneet huomattavasti. Tulos on vahva paitsi taloudellisesti myös toiminnallisesti. Puhdistamojen puhdistettu jätevesi täyttää kaikki vaatimukset, jaettu talousvesi on laadukasta ja vuotoprosentti on laskenut.

Vuoden aikana saavutettiin tärkeä tavoite, kun pitkän aikavälin saneerausohjelma saatiin päätökseen. Kyseisessä ohjelmassa määritellään vuosien 2023–2030 investointitarve. Saneerausohjelman toimenpiteet tulevat hallitsemaan tulevien vuosien toimintaa. Koska kunnostamisvauhtia on nostettava, investointeja on lisättävä. Tarvittavien investointien tekeminen edellyttää hyviä taloudellisia päätöksiä, joilla varmistetaan sekä hyvä maksuvalmius että kestävä talous pitkällä aikavälillä.

Raaseporin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan kokoonpanossa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2022 aikana. Johtokunnassamme on aktiivisia jäseniä, jotka haluavat jatkaa liikelaitoksen toiminnan kehittämistä hyvän vesihuollon varmistamiseksi myös tulevaisuudessa. Haluan kiittää koko johtokuntaa hyvästä yhteistyöstä!

Raaseporin Veden koko henkilöstö ansaitsee myös suuren kiitoksen hyvästä työstä vuonna 2022! Yhteinen vastuullinen työemme mahdollistaa toiminnan: puhdasta ja hyvää talousvettä toimitetaan asiakkaille päivittäin ja jätevedet käsitellään tarkoituksenmukaisesti vuorokauden ympäri.

Raaseporissa 15.2.2023

Klara Eklund
vesilaitoksen johtaja

Kuvat: Sofia Flythström, Dan Söderlund, Patrik Fromholtz, Nina Ahtola, Kjell Svensberg & Ahmed Alalousi (kannet).

1.3 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Raaseporin Vedellä oli vuoden lopussa 21 päätoimista ja 2 osapäivätoimista työntekijää. Kuukausipalkkalaisia oli 19 ja tuntipalkkalaisia 4.

Koronaepidemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi henkilöstöllä oli edelleen suuren osan vuodesta vain vähän mahdollisuuksia yhteiseen virkistykseen. Joitakin koulutuksia järjestettiin, muun muassa desinfiointikoulutusta, johon lähes koko henkilöstö osallistui. Vuoden jälkipuoliskolla henkilöstön sairauspoissaolot olivat suhteellisen korkeat. Perustettiin uusi kokoaikainen projektipäällikön virka, johon rekrytoitiin työntekijä. Lisäksi palkattiin kaksi uutta työntekijää; yksi työntekijä lopetti eläkkeelle siirtymisen vuoksi. Kesäksi palkattu työntekijä toimi asentajan apumiehenä.

Henkilöstön keski-ikä on 47 vuotta. Alla olevasta taulukosta näkyvät työntekijöiden ikäjakauma ja palkkajakauma:

IKÄJAKAUMA	KUUKAUSIPALKKA	TUNTIPALKKA	YHTEENSÄ
20-29	3	-	3
30-34	1	-	1
35-39	2	-	2
40-44	2	-	2
45-49	2	-	2
50-54	3	1	4
55-59	1	2	3
60-64	3	1	4
YHTEENSÄ	17	4	21

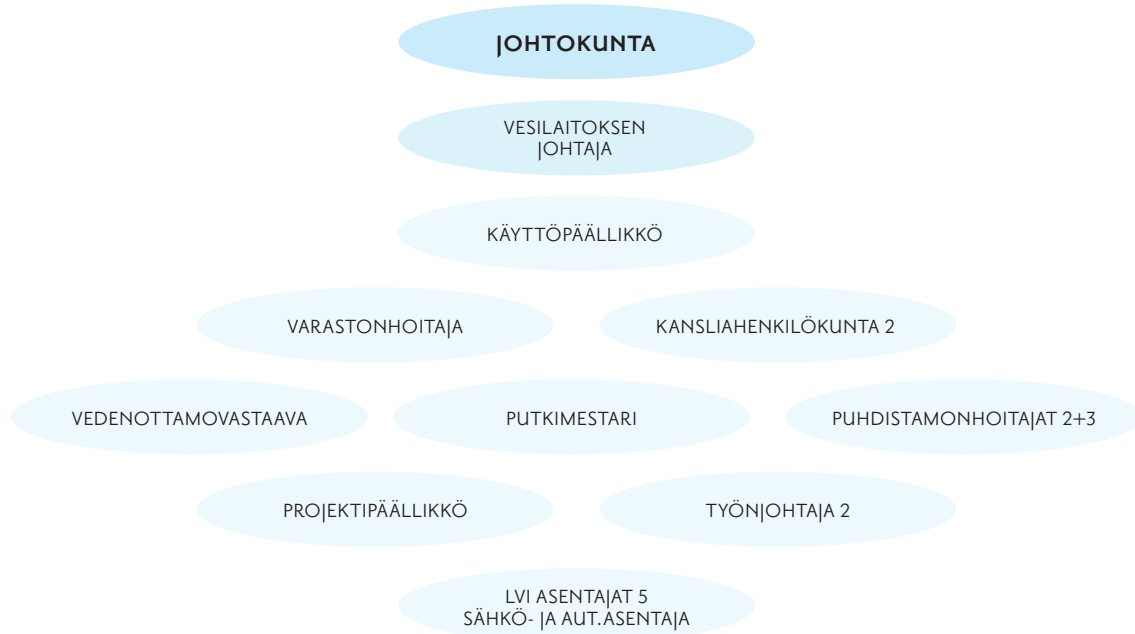
Kahta osa-aikatoimista työntekijää (5 %) ei ole huomioitu em. ikäjakaumassa.

Henkilökunta suorittamassa työtehtäviä / Sofia Flythström

ORGANISAATIOKAAVIO

Kuvio I

Kahdella puhdistamonhoitajalla on työnjohtovastuu. Henkilöstö on työskennellyt yhdessä vuorossa; päivystys on toiminut työajan jälkeen.

Johtokunnan kokoonpano 31.12.2022

VAKINAISET JÄSENET	VARAJÄSENET
PUHEENJOHTAJA WERNER ORRE	MICHAEL NYBERG
VARAPUHEENJOHTAJA KIMMO KOIVUNEN	KERSTIN GOTTBORG
NIKLAS WECKMAN	SVEN HOLMBERG
PIA FRANZÉN	LINNÉA HENRIKSSON
LEA ADOLFSSON	BRITT-MARIE GRANSTRÖM
MONIKA FAGERHOLM	JOUNI STORDELL
LEO PUHAKKA	HARRI BURTSOV

Mikael Nylund on kaupunginhallituksen edustaja.
Johtokunta kokoontui yhdeksän kertaa.

I.4 TALOUS

Vedenmyynti nousi 1 351 061 m³:iin ja liikevaihto 6 343 908 euroon.

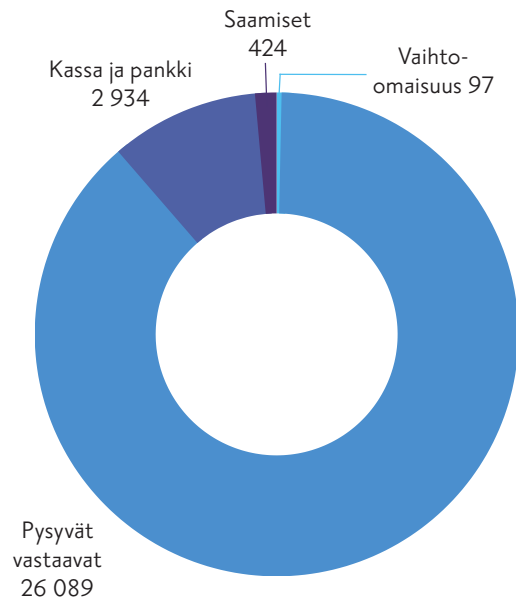
Vuoden ylijäämä on 678 870 euroa.

Talousarvion mittareihin verrattaessa voidaan todeta, että 4,75 euron/m³ tulot alittavat 17 senttiä talousarvion, kun taas 2,67 euron/m³ menot ylittävät sen 1 sentillä.

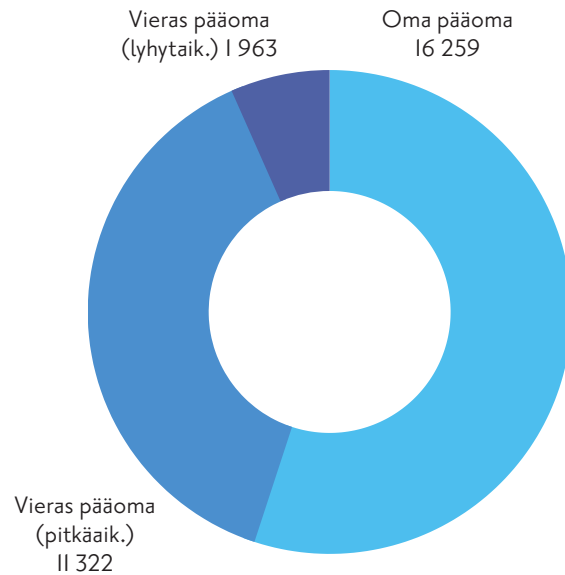
678 870 euron ylijäämä siirretään liikelaitoksen taseessa tilikauden ylijäämä-/alijäämätilille kohtaan oma pääoma.

RAASEPORIN VEDEN TUOTTO KAUPUNGILLE	598 533 EUROA
KORKOKULUT	37 386 EUROA
PITKÄAIKAISTA VIERASTA PÄÄOMAA	11 322 525 EUROA

Tase / Vastaava

Tase / Vastattava

I.5 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

I.5.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen

Raaseporin Vesi -liikelaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu viranomaisvaatimusten, muiden keskeisten suuntaviivojen ja kaupungin ohjausasiakirjojen mukaisesti.

Eteläkärjen ympäristöterveys ja aluehallintovirasto valvovat liikelaitoksen talousvettä koskevaa toimintaa ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jätevettä. Toiminta noudattaa ympäristölupaa ja hyväksytyä valvontatutkimusohjelmaa. Liikelaitos raportoi viranomaisille kuukausittain. Vuonna 2022 toiminta toimi kokonaisuudessaan hyvin: jaettu talousvesi täytti pääosin asetetut vaatimukset ja myös puhdistamojen jäteveden käsittelyvaatimukset täyttyivät.

Raaseporin Veden päätöksenteossa on noudatettu kaupungin hallintosääntöä ja muita ohjausasiakirjoja. Hankinnat on tehty kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti. Vastuuhenkilöt (hyväksyjät) ja tarkastajat on nimetty kaikelle maksuliikenteelle ja kaikille investointihankkeille on nimetty vastuuhenkilöt. Nykyisiä sopimuksia on noudatettu ja valvottu. Poikkeamia koskevat valitukset on tehty mahdollisimman pian.

Työ toiminnan kartoittamiseksi ja kuvaamiseksi prosesseina toiminnan valvonnan tukemiseksi sekä tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan toimintatavan turvaamiseksi on alkanut ja sitä jatketaan. Toiminnan ja talouden sitovia tavoitteita on seurattu neljännesvuosittain.

I.5.2 Arvio riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinta on osa liikelaitoksen sisäistä valvontaa, ja se käsittää toiminnan uhan tai mahdollisuuden aiheuttavien riskien tunnistamisen, arvioinnin, priorisoinnin ja hallinnan. Riskienhallinnan tarkoituksena on kohtuudella turvata tavoitteiden toteutuminen ja se, ettei tapahdu mitään, mikä vaarantaa toimintaa.

Riskienhallinnalla on keskeinen osa liikelaitoksen toimintaa. Laadukasta talousvettä ja jäteveden tehokasta käsittelyä koskevat vaatimukset on saavutettava jatkuvasti. Riskienhallinnan tason nostamiseksi Raaseporin Vesi laati vuonna 2020 talousvedelle WSP (Water Safety Plan) mukaisen riskien arvioinnin ja vuonna 2021 jätevedelle SSP (Sewage Safety Plan) mukaisen riskien arvioinnin. Riskien arvioinnit johtivat toimenpideohjelmaan, jonka mukaan toimenpiteet voidaan ensimmäiseksi suunnat suurimpiin riskeihin. Vuonna 2022 on toteutettu joitakin toimenpideohjelman mukaisia toimenpiteitä. Riskien arvioinnit tarkistetaan vuosittain, kuten myös Raaseporin Veden valmiussuunnitelma. Vuonna 2022 pelastussuunnitelmaa päivitettiin ja siihen tehtiin lisäyksiä, jotka koskivat muuttunutta turvallisuustilannetta, kyberhyökkäyksiä ja pandemioita.

Strategisia riskejä ovat liikelaitoksen pitkän aikavälin tavoitteisiin ja menestystekijöihin vaikuttavat uhat ja mahdollisuudet. On olemassa kaksi huomattavaa strategista riskiä, jotka ovat samalla myös taloudellisia riskejä. Näistä ensimmäinen on kunnan väestökehitys sekä mahdollisen uuden teollisuustoiminnan sijoittuminen tai nykyisen teollisuuden laajentaminen. Väestökehitys ja uusi teollisuustoiminta vaikuttavat suoraan alueen vedenkulutukseen, ja niillä on täten joko positiivinen tai negatiivinen vaikutus liikelaitoksen tuloihin. Toisen strategisen riskin muodostaa ilmastonmuutos ja sen vaikutus sademäärään ja vesivaroihin. Jos sademäärät kasvavat, hulevesikäsittelyyn on investoitava.

Operatiivisen riskin muodostaa uuden osaavan henkilöstön saatavuus nykyisen henkilöstön saavuttaessa eläkeiän. Toisen sekä operatiivisen että taloudellisen riskin muodostaa johtoverkon saneerausvelka sekä mahdolliset toimenpiteet sen vähentämiseksi. Vuonna 2022 on saatu valmiiksi johtoverkoston pitkän aikavälin saneerausohjelma, ja saneeraushankkeita johtamaan on palkattu projektipäällikkö.

Työturvallisuusriskejä arvioidaan säännöllisesti henkilöstön riskikartoituksen avulla. Liikelaitoksen henkilöstön riskikartoitus valmistui vuonna 2021. Kartoituksen tarkoituksena on arvioida ja sitä kautta vähentää tai poistaa työntekijöille aiheutuvia vaaroja. Työpaikan riskikartoitusta päivitetään tarvittaessa.

Liikelaitoksen vahinko- ja vastuuriiskejä rajoitetaan vakuutuksilla. Lakisäateisten vakuutusten lisäksi liikelaitoksella on kiinteistöjä ja kalustoa koskevia vakuutuksia sekä toiminnan vastuuvakuutuksia.

1.6 VEDENHANKINTA

Kuluneena vuonna pohjavettä pumpattiin kahdeksatoista vedenottamolta. Vettä pumpattiin kaikkiaan 1 604 837 m³ (1 645 577 m³ vuonna 2021), mikä antaa vuorokauden keskiarvoksi 4 397 m³ (4 580 m³). Vettä myytiin 1 351 061 m³ (1 370 635 m³).

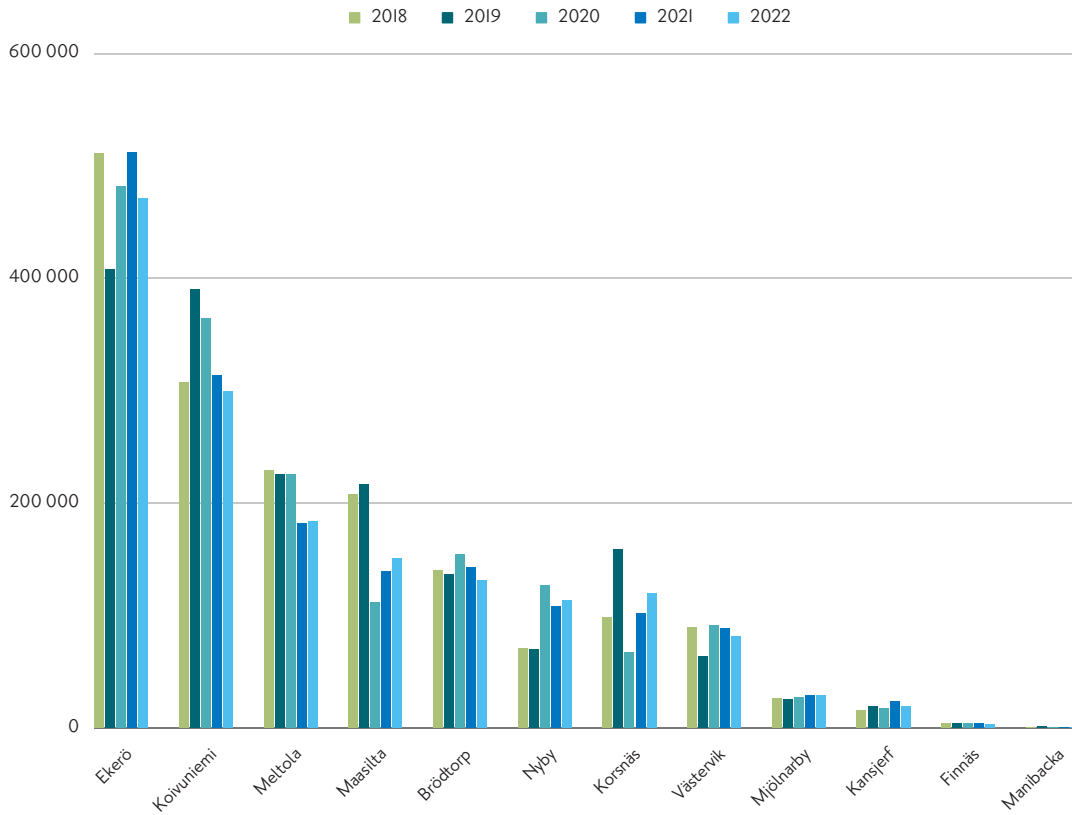
Pumpatun ja myydyn vesimäärän erotus 253 776 m³ (274 942 m³ vuonna 2021) eli 15,8 % (16,7 % vuonna 2021) muodostuu johtoverkon huuhtelemiseen käytetystä vedestä, esimerkiksi tulipalojen alkujen sammuttamiseen käytetystä vedestä, ja vuotovedestä.

Kaikkien vedenottamoiden raakaveden pH tarkistettiin lipeällä tai kalkkikivellä Mjölarnbyn vedenottamon raakaveden pH:ta lukuun ottamatta. Mjölarnbyn raakavesi pumpataan aktiivihiiisuodattimien läpi torjunta-aineiden vähentämiseksi. Finnäsin vedenottamo jatkoi suojakloorausta veden laadun turvaamiseksi. Västervikin vedenottamon kalkkikivisuodatin päivitettiin ja Nybyn vedenottamon katto uusittiin vuonna 2022. Koivuniemen vedenottamon saneerauksen suunnittelu käynnistyi. UV-lamppuja on asennettu Ekerön, Koivuniemen, Västervikin, Maasillan, Brödtorpin, Korsnäsin, Nybyn ja Meltolan vedenottamoihin. Tiehallinto käyttää Lindnäsin vedenottamon vettä vain teknisenä vetenä.

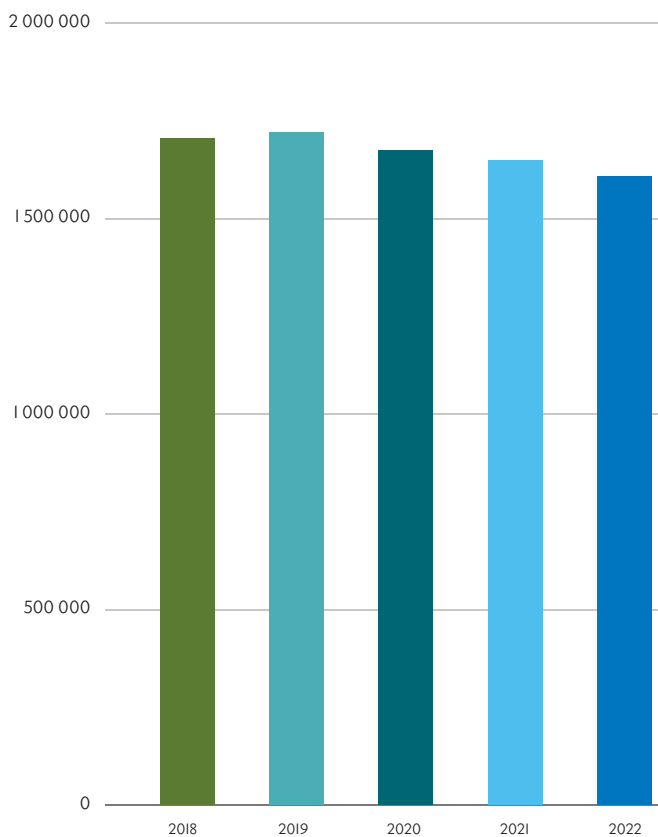
Dronekuva Karjaan vesitornista / Ahmed Alalousi

VEDENOTTAMOT, TALOUSVETTÄ PUMPATTU M³/VUOSI

KOKONAISMÄÄRÄ TALOUSVETTÄ PUMPATTU M³/VUOSI

YHTEENVETO ANALYYSIN TULOKSESTA

		Yhteenveto tuloksista A Karjaa															
Vuosi 2022 (V=laatuvaatimus, T=laatatavoite)		Escherichia coli	Clostridium perfringens, itiöt mukaan lukien	Koliformiset bakteerit	Haju	Maku	Sameus	Väri	pH	Sähkönjohtavuus	Rauta	Mangaani	Alumiini	Ammonium	Nitriitti	Nitriitti LÄHTEVÄ VESI	
		0 pmy/ 100 ml	0 pmy/ 100 ml	0 pmy/ 100 ml	1=käyttäjien hyväksyttävissä, muutosta, 2=ei ole hyväksyttävissä, on muutos				ei	6,5 - 9,5	< 2500 µS/cm	< 200 µg/l	< 50 µg/l	< 200 µg/l	< 0,50 mg/l	0,50 mg/l	0,10 mg/l
		V	T	T	T	T	T	T	V/T	T	T	T	T	T	V	V	
		YHTEENVETO VEDENJAKELUALUEEN TULOKSISTA															
Tutkittujen näytteiden lukumäärä (kpl)		28	6	28	20	20	20	20	20	20	20	20	3	3	4	3	
Vaatimuksen/tavoitteen mukaisia tutkimustuloksia (kpl)		28	6	28	20	20	20	20	20	20	19	20	3	3	4	3	
Vaatimuksen/tavoitteen vastaisia tutkimustuloksia (kpl)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
Vaatimuksen/tavoitteen mukaisia tutkimustuloksia (%)		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	95,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Muuttujan tutkimustulosten keskiarvo		0	0	0					7,8	228	28	1	0	0,00	0,00	0,00	
Vaatimuksen/tavoitteen vastaisten tulosten keskiarvo										450							
Suurin tutkimustulos		0	0	0					8,9	256	450	10	0	0,00	0,00	0,00	
Pienin tutkimustulos		0	0	0					7,4	147	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
pH <6,5 Tulosten lukumäärä									0								
pH >9,5 Tulosten lukumäärä									0								
pH <6,5 Tulosten summa									0,0								
pH >9,5 Tulosten summa									0,0								
Tutkimustulosten summa									156,6								
Vaatimuksen/tavoitteen vastaisten tulosten summa									0,0								

		Yhteenveto tuloksista A Tammisaari															
Vuosi 2022 (V=laatuvaatimus, T=laatatavoite)		Escherichia coli	Clostridium perfringens, itiöt mukaan lukien	Koliformiset bakteerit	Haju	Maku	Sameus	Väri	pH	Sähkönjohtavuus	Rauta	Mangaani	Alumiini	Ammonium	Nitriitti	Nitriitti LÄHTEVÄ VESI	
		0 pmy/ 100 ml	0 pmy/ 100 ml	0 pmy/ 100 ml	1=käyttäjien hyväksyttävissä, muutosta, 2=ei ole hyväksyttävissä, on muutos				ei	6,5 - 9,5	< 2500 µS/cm	< 200 µg/l	< 50 µg/l	< 200 µg/l	< 0,50 mg/l	0,50 mg/l	0,10 mg/l
		V	T	T	T	T	T	T	V/T	T	T	T	T	T	V	V	
		YHTEENVETO VEDENJAKELUALUEEN TULOKSISTA															
Tutkittujen näytteiden lukumäärä (kpl)		42	6	42	24	30	30	30	30	30	29	29	3	3	12	3	
Vaatimuksen/tavoitteen mukaisia tutkimustuloksia (kpl)		42	6	42	24	30	30	30	30	30	29	28	3	3	12	3	
Vaatimuksen/tavoitteen vastaisia tutkimustuloksia (kpl)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
Vaatimuksen/tavoitteen mukaisia tutkimustuloksia (%)		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	96,6	100,0	100,0	100,0	100,0	
Muuttujan tutkimustulosten keskiarvo		0	0	0					7,8	186	2	5	14	0,01	0,00	0,00	
Vaatimuksen/tavoitteen vastaisten tulosten keskiarvo										52							
Suurin tutkimustulos		0	0	0					7,9	280	30	52	41	0,01	0,00	0,00	
Pienin tutkimustulos		0	0	0					6,9	92	0	0	0	0,00	0,00	0,00	
pH <6,5 Tulosten lukumäärä									0								
pH >9,5 Tulosten lukumäärä									0								
pH <6,5 Tulosten summa									0,0								
pH >9,5 Tulosten summa									0,0								
Tutkimustulosten summa									232,5								
Vaatimuksen/tavoitteen vastaisten tulosten summa									0,0								

I.7 VEDENJAKELU JA VIEMÄRÖINTI

Toiminta-alue kattaa nykyisen jaon mukaan seitsemän erillistä aluetta. Suurimmat ovat Karjaa, Pohja, Tammisaari ja Mustio. Kyseisiin alueisiin sisältyvät sekä veden- että jätevedenkäsittely. Jätevedet puhdistettiin keskitetysti Skeppsholmenin (Tammisaari) tai Karjaan-Pohjan (Åminnefors) puhdistamoissa. Snappertunassa, Bromarvissa ja Manibackassa on erilliset jakeluverkostot. Bromarvissa jätevedet puhdistettiin paikallisessa puhdistamossa, ja kahdella muulla erillisellä alueella järjestettiin vedenjakelu.

Keväällä 2022 valmistui uuden, käytöstä poistetun vesijohdon korvaavan yhdysjohdon rakentaminen Gumnäsin ja Åminnen välille. Uusi yhdysjohto vahvistaa alueen huoltovarmuutta. Mustion uuden alikulun putket uusittiin yhdessä Väyläviraston kanssa, ja Karjaan Lepin alueen muutostyöt saatiin päätökseen. Solbackan pumppuaseman uudistaminen saatiin päätökseen, ja Karjaan Punasuon alueelle hankittiin uusi pumppuasema.

Pohjan vesitorni kuntotarkastettiin loppukesällä. Kuntotarkastus ei osoittanut kiireellisten toimenpiteiden tarvetta, mutta se toimii pohjana vesitorniin tehtäville tuleville pienille huoltokorjauksille.

Kuluneena vuotena johtoverkkoon liittyi 25 uutta asiakasta. 19 johtoverkon vuotoa korjattiin ja 38 vanhaa liittymää uusittiin.

TEKNIKKAA RAKENNETTU PER 31.12.2022

VESI	405 KM
JÄTEVESI	427 KM
HULEVESI	150 KM
PAINEENKOROTUSASEMA	9 KPL
VESITORNI	3 KPL
JÄTEVEDENPUMPPAAMO	146 KPL
PUHDISTAMO	3 KPL

Skeppsholmenin puhdistamo / Sofia Flythström

Skeppsholmenin puhdistamon aurinkopaneelit / Dan Söderlund

I.8 JÄTEVEDENPUHDISTUS

Jätevedenpuhdistamoissa puhdistettiin kuluneena vuotena 2 688 095 m³ jätevettä (vuonna 2021 vastaava luku oli 2 737 476 m³ eli vähennystä 1,8 %). Jätevettä myytiin 1 265 654 m³ (1 283 305 m³).

Puhdistetun ja myydyin jätevesimäärän erotus eli 1 422 441 m³, 52,9 % (1 454 171 m³, 53,1 %) muodostuu jätevesijärjestelmään tulevasta vuotovedestä, esim. sadevedestä, sulamisvedestä ja hulevedestä.

Puhdistamojen tekniikka vaihtelee, mutta puhdistamisen pääperiaate on sama kaikissa laitoksissa. Jätevesi puhdistettiin mekaanisesti, biologisesti ja kemiallisesti.

Gasumin laitoksissa, lähinnä Turussa, kompostoitiin kaikkiaan 3 783 tn (3 936 tn vuonna 2021) puhdistamojen lietettä. Gasumin laitokset tuottavat biokaasua, sähköä ja kaukolämpöä.

Puhdistamot täyttivät kaikki asetetut puhdistusvaatimukset. Kevättalvella 2022 saatiin valmiiksi Skeppsholmenin prosessialtaiden seinien ja kattojen rakentaminen. Syksyllä 2022 Skeppsholmenin puhdistamon uudelle katolle asennettiin myös aurinkopaneelit, ja talvella 2022–2023 asennetaan uudet kompressorit.

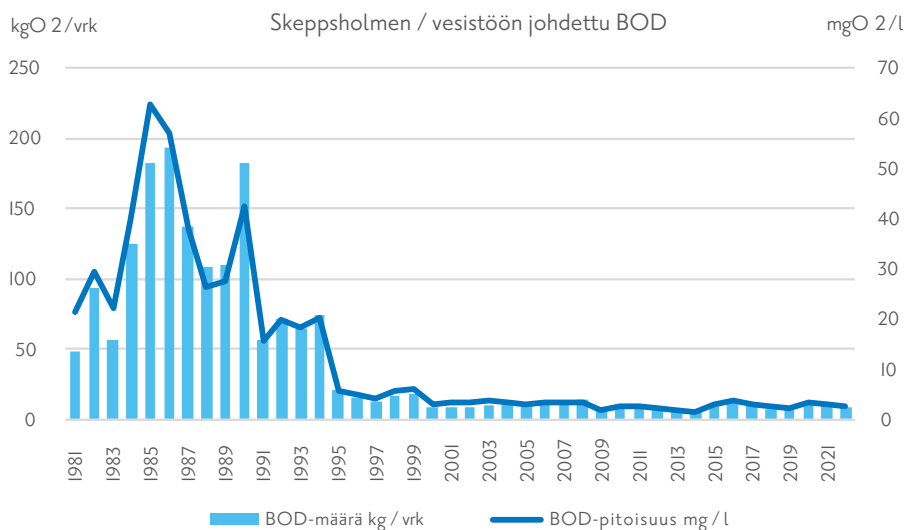
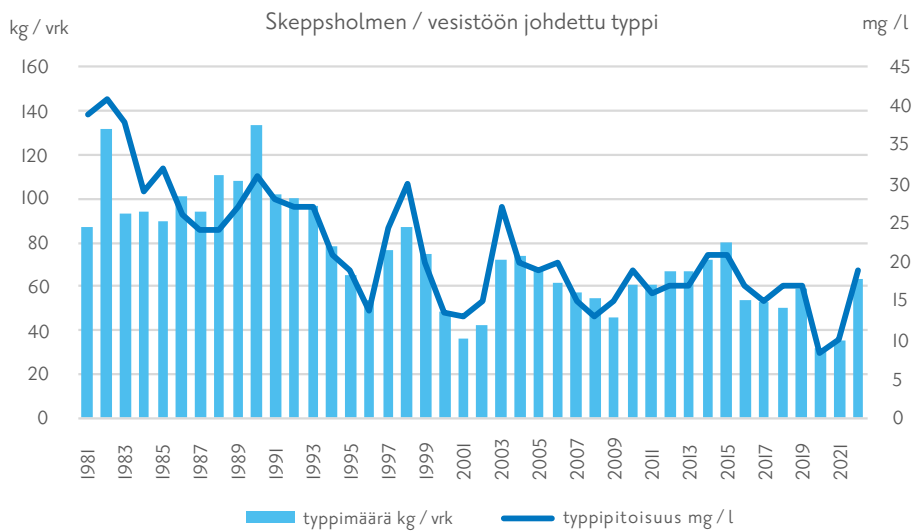
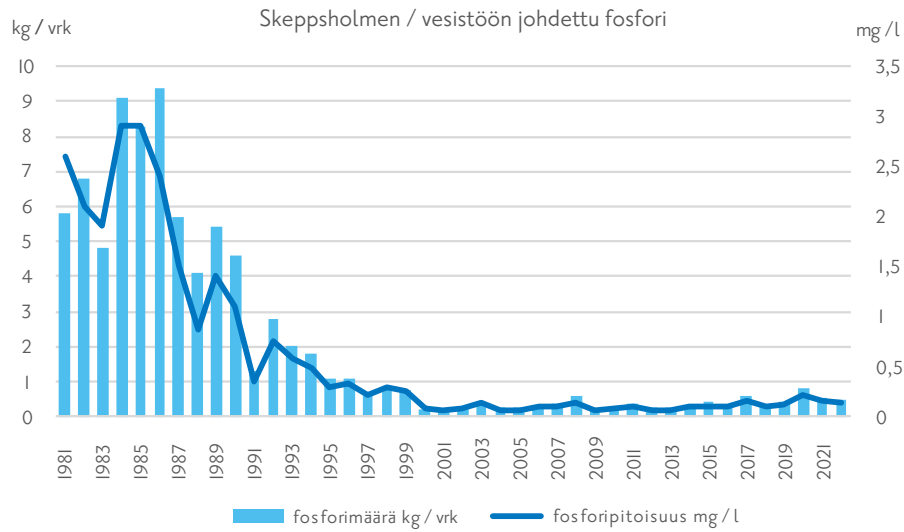
Vuoden 2022 puhdistustulos vuosikeskiarvona

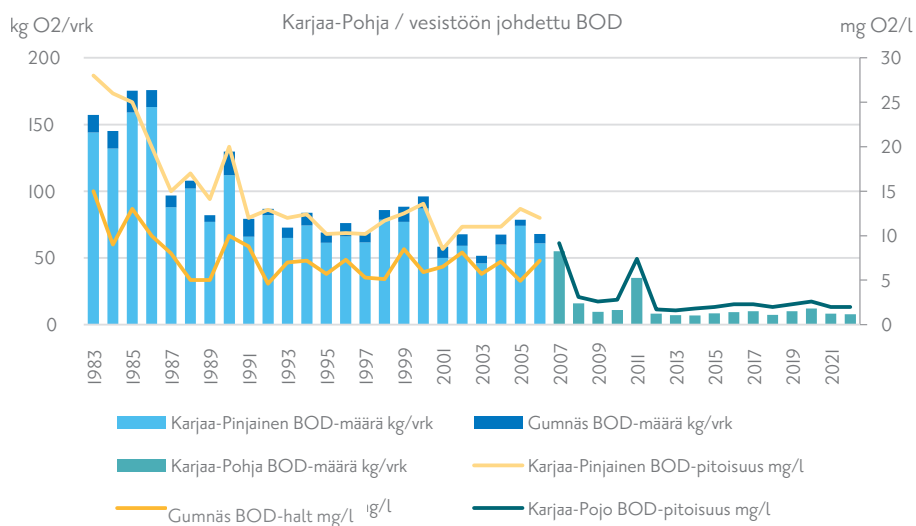
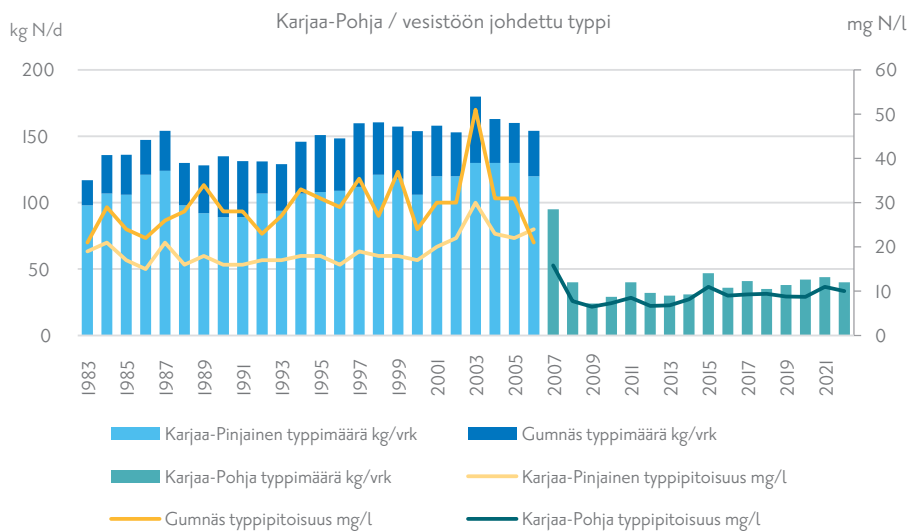
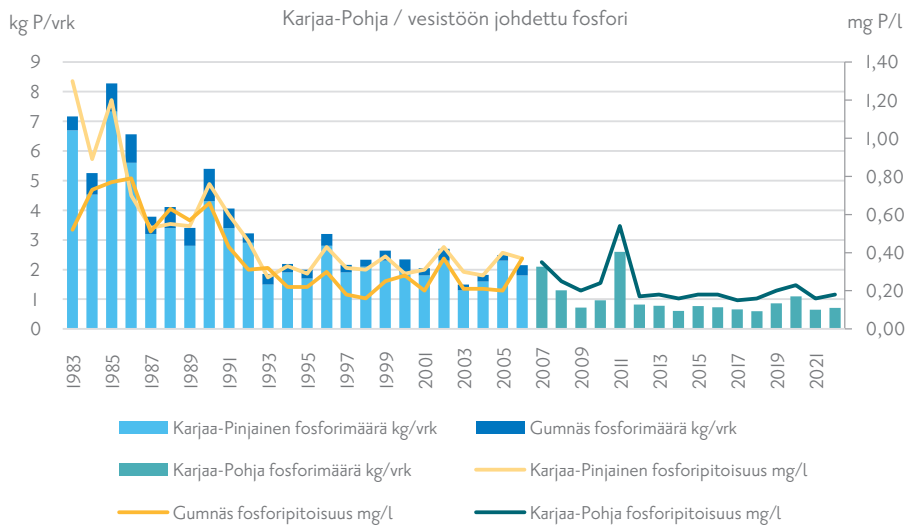
PUHDISTAMO	BS _{7%}	P %	N %	Q _{MED} M ³	Q _{TOT} M ³
KARJAA-POHJA	99	97	75	3 990	1 456 198
SKEPPSHOLMEN	99	98	77	3 337	1 217 965
BROMARV	99	99	79	38	13 932

Puhdistusvaatimukset vuosikeskiarvona

PUHDISTUS-VAATIMUKSET	BS _{7%}	P %	N %
KARJAA-POHJA	95	95	70
SKEPPSHOLMEN	95	95	60
BROMARV	90	90	40

Alla ja seuraavalla sivulla olevista kaavioista näkyvät Skeppsholmenin ja Karjaan-Pohjan puhdistamoiden puhdistustehot sekä fosforin, typen ja happea kuluttavien aineiden kehitys viimeisiltä vuosikymmeniltä.

1.9 HULEVESIEN KÄSITTELY

Hulevedellä tarkoitetaan kiinteistöjen, katujen ja muiden yleisten alueiden sade- tai sulamisvesiä, jotka johdetaan kaupungin hulevesien johtoverkkoon. Vesihuoltolain mukaan hulevesipalvelut tulee kunnan kirjanpidossa eriyttää kunnan muista toiminnoista. Niin ikään tulee sopia kaupungin ja vesilaitoksen laajennus- ja kunnossapitotöiden teknisestä vastuunjaosta.

Vesilaitos hoiti hulevesien käsittelyn sopimuksen mukaisesti vuonna 2022. Hulevesien käsittelykustannukset laskutettiin kaupungin yhdyskuntatekniseltä osastolta.

Kuluneena vuotena uusiin hulevesijohtoihin investoitiin kaikkiaan 289 030 euroa, ja nykyisten johtojen ylläpitoon käytettiin 67 528 euroa (sisältää 44 962 euron poistot).

Uusia hulevesijohtoja rakennettiin ja vanhoja täydennettiin Höijerintiellä Tammisaarella, Strandberginkadulla, Keskuskadulla, Lepinkadulla, Lautamiehenkujalla ja Uikkukujalla–Lepinpellonkadulla Karjaalla, Linderintiellä ja Ollankaarella Mustiolla sekä Säästötiellä Fiskarissa. Tammisaaren Södra vikenissä uusitaan myös hulevesien poistokohdat satamareunusten uusimisen yhteydessä. Kaikkiaan vuoden aikana rakennettiin noin 2 000 m uusia hulevesijohtoja ja noin 190 m hulevesijohtoja saneerattiin.

Hulevesijohtoverkon kirjanpitoarvo per 31.12.2022 oli 3 713 905 euroa.

1.10 LAAJENNUKSET JA SANEERAUKSET

Kuluneena vuotena saneerattiin tekniikkaa muun muassa seuraavilla kaduilla: Kustaa Vaasan katu, Kaivokatu, Nahkurinkatu, Maamiehenkatu, Vapaudenkatu ja Höijerintie Tammisaarella, Huovinkatu, Lepinkatu, Keskuskatu ja Lautamiehenkuja Karjaalla sekä Linderintie Mustiolla. Vuonna 2022 saneerattujen johtojen kokonaismäärä oli noin 3,5 km, josta vesijohtoja oli 2,3 km ja viemärijohtoja 1,2 km (2,0 km vuonna 2021).

Uudisrakentamisen vuoksi johtoverkkoa laajennettiin Uikkukujalla–Lepinpellonkadulla Karjaalla, Säästötiellä ja Järnvikintiellä Fiskarissa, Ollankaarella Mustiolla ja Espinginkujalla Pinjaisissa. Lisäksi täydennyksiä tehtiin Näkinkujalla ja Lautamiehenkujalla Karjaalla sekä Gropintiellä Tammisaarella. Vuonna 2022 rakennettiin uusia vesijohtoja kaikkiaan noin 1,8 km ja viemäri- ja paineviemäriputkia noin 1,8 km.

Vuoden aikana johtoverkon saneeraukseen ja hulevesijohtojen laajentamiseen investoitiin 977 072 euroa kuluvan vuoden I 290 000 euron talousarviosta. Kuluneena vuotena investoitiin yhteensä I 856 600 euroa (talousarvio I 935 000 euroa), josta suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Skeppsholmenin puhdistamon prosessialtaiden uusien seinien ja katon valmiiksi saattaminen sekä Fiskarin Säästötien ja Mustion Espinginkujan laajennushankkeet. Suuria investointeja olivat myös seuraavat saneeraushankkeet: Kustaa Vaasan katu–Kaivokatu, Nahkurinkatu, Maamiehenkatu ja Vapaudenkatu Tammisaarella sekä Lepinkatu Karjaalla.

2. TULOSLASKELMA

Ulkoiset tuotot ja kustannukset

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
LIIKEVAIHTO		6 310 436,21		6 106 872,12
Valmistus omaan käyttöön		27 876,18		61 316,81
Muut liiketoiminnan tuotot		42 512,68		44 138,04
Tarvikkeet ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-973 173,02		-776 837,20	
Varastojen lisäys tai vähennys				
Palvelujen ostot	<u>-1 252 853,69</u>	-2 226 026,71	<u>-1 170 937,56</u>	-1 947 774,76
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-994 883,05		-968 715,64	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-203 000,52		-195 982,84	
Muut henkilösivukulut	<u>-38 513,85</u>	-1 236 397,42	<u>-35 393,48</u>	-1 200 091,96
Poistot ja arvonalennukset				
Suunnitelman mukaiset poistot		<u>-1 497 304,44</u>		-1 452 960,88
Muut liiketoiminnan kulut		-110 792,28		-84 856,29
Liikeylijäämä		<u>1 310 304,22</u>		<u>1 526 643,08</u>
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	4 519,34		3 205,83	
Kunnalle maksetut korkokulut	-6 627,90		-10 529,38	
Muille maksetut korkokulut	-30 758,41		-45 012,60	
Korvaus peruspääomasta	-598 532,80		-949 000,00	
Muut rahoituskulut	<u>-34,67</u>	-631 434,44	<u>-321,26</u>	-1 001 657,41
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		<u>678 869,78</u>		<u>524 985,67</u>
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		<u>678 869,78</u>		<u>524 985,67</u>
Tuloslaskelman tunnusluvut		2022		2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %		5,98 %		7,20 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		7,09 %		8,48 %
Voitto, %		10,76 %		8,60 %

3. TASE

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		8 498,51		13 979,02
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	51 437,70		51 437,70	
Liittymismaksut	81 006,18		73 577,15	
Rakennukset	6 687 750,02		6 226 119,29	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 687 161,26		18 006 280,29	
Koneet ja kalusto	0,00		0,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	<u>551 983,06</u>	26 059 338,22	<u>1 335 965,01</u>	25 693 379,44
Sijoitukset				
Liittymismaksut		21 593,29		22 773,29
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet		97 489,25		90 838,02
Saamiset				
Lyhytaikaiset saatavat				
Myyntisaamiset	306 456,42		274 071,00	
Saamiset kunnalta	68 165,47		75 395,36	
Muut saatavat	49 038,40		25 220,49	
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	423 660,29	<u>0,00</u>	374 686,85
Rahat ja pankkisaamiset		2 933 725,47		1 511 609,56
		<u>€ 29 544 305,03</u>		<u>€ 27 707 266,18</u>

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTATTAVAA				
Vastattavaa				
Peruspääoma	9 975 546,53		9 975 546,53	
Arvonkorotusrahasto	1 249,46		1 249,46	
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 603 087,83		5 078 102,16	
Tilikauden ylijäämä	<u>678 869,78</u>	16 258 753,60	<u>524 985,67</u>	15 579 883,82
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 819 658,36		2 725 770,58	
Laina kunnalta	2 188 649,20		2 188 649,20	
Ennakot	7 952,94		7 972,75	
Korottomat lainat kunnalta	181 747,25		181 747,25	
Liittymismaksut ja muut velat	<u>5 124 516,92</u>	11 322 524,67	<u>4 902 051,92</u>	10 006 191,70
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	763 255,22		477 541,22	
Laina kunnalta	0,00		0,00	
Ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	591 287,54		827 450,30	
Korottomat velat kunnalta	349 541,09		451 055,65	
Muut velat	6 021,41		149 092,46	
Siirtovelat	<u>252 921,50</u>	1 963 026,76	<u>216 051,03</u>	2 121 190,66
		<u>€ 29 544 305,03</u>		<u>€ 27 707 266,18</u>
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %		55,05 %		56,25%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %		208,09 %		195,09%
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)		6 281 957,61		5 603 087,83
Lainakanta 31.12. €		6 771 562,78		5 391 961,00

4. TOIMINNAN YHTEENVETO

Toimintakuvaus

Raaseporin Vesi tuottaa vesihuoltopalveluja Raaseporin asukkaille ja yrityksille. Valtuuston hyväksymällä toiminta-alueella on noin 6 780 kiinteistöä, jotka on liitetty vesihuoltoon. Toiminta rahoitetaan kokonaan asiakkaiden maksuilla.

Toiminnan tavoitteet, painopisteet ja keskeiset muutokset 2022

Toiminnan strategioita ovat korkea toimintavarmuus, vakaa talous, osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä hyvä palvelu. Tavoitteena on ylläpitää jaettavaa veden, jätevesien käsittelyn ja palvelun korkeaa tasoa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Vuonna 2022 jatkamme työtä pitkäaikaisen saneerausohjelman laatimiseksi olemassa oleville johdoille ja vanhojen johtojen saneerauksen lisäämiseksi saneerausvelan vähentämiseksi. Aloitamme myös Raaseporin Veden toiminta-alueen päivityksen. Skeppsholmenin puhdistamolla investoidaan prosessialtaiden uuden katon aurinkopaneeliin sekä uusiin kompressoreihin. Nämä investoinnit ovat askel energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseksi. Pohjan vesitornissa tehdään perusteellinen kuntokartoitus. Jätevesipumppuasemien täydentämiseen on varattu määräraha lähinnä pumppuasemien kaukovalvonnan laajentamiseen. Lisäksi tulevat muut verkon ja jakelun investoinnit kuten Koivuniemen vedenottamon saneerauksen suunnittelu. Henkilöstön osalta pääpaino on työprosessien kehittämisessä. Parannamme asiakaspalvelua kehittämällä verkkosivuja ja digitaalisia palveluita.

- Kansalaiskeskustelu kuntalaisten kanssa kaikessa toiminnassa
- Henkilöstön työhyvinvointi keskiössä
- Hyvän työnantajamaiseen edistäminen

Sitovat tavoitteet 2022

TOIMINTATAVOITTEET <small>■ Tavoitettu ■ Työn alla ■ Ei aloitettu</small>	TAVOITELTU TASO / MITTARIT	TULOKSET
<p>KORKEA TOIMINTAVARMUUS</p> <p>Vedenhankinta, vedenjakelu ja viemärien johtaminen, jätevesien käsittely</p>	<p>Kattoon asennetut aurinkopaneelit Skeppsholmenin jätevedenpuhdistamon prosessialtailla</p> <p>Pitkän aikavälin saneerausohjelma valmis</p> <p>Pohjan vesitornin kuntokartoitus tehty</p>	<p>Skeppsholmenin jätevedenpuhdistamon prosessialtaiden katolle on asennettu aurinkopaneelit.</p> <p>Pitkän aikavälin saneerausohjelma valmis.</p> <p>Pohjan vesitornin kuntokartoitus tehty.</p>
<p>VAKAA TALOUS</p>	<p>Tehokas talousarvioseuranta.</p> <p>Riskienhallinnan parantaminen.</p>	<p>Talousarvion seuranta on jatkuvaa.</p> <p>Valmiussuunnitelma on päivitetty. SSP (Sanitation Safety Plan) ja WSP (Water Safety Plan) riskienhallintaohjelmia seurataan ja toimenpiteitä toteutetaan.</p>
<p>OSAAVA JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ</p>	<p>Kehityskeskustelut käydään koko henkilöstön kanssa</p> <p>Tapaturmien aiheuttamien sairauspoissaolopäivien vähentäminen seurannalla</p> <p>Osallistuminen asiaankuuluviin koulutuksiin</p>	<p>Kehityskeskusteluja ei käyty vuonna 2022.</p> <p>Tapaturmista johtuvat sairauspoissaolopäivät vuonna 2022: 108 päivää</p> <p>Kulutusta on järjestetty tarpeen mukaan. Muun muassa desinfiointikoulutusta järjestettiin vuoden lopussa.</p>
<p>HYVÄT PALVELUT</p>	<p>Internetsivujemme päivitys ja uusiminen</p> <p>Vesimaksu tulee pitää kohtuullisella tasolla</p>	<p>Internetsivujemme päivitys ja uusiminen on valmis.</p> <p>Vesimaksu pysyy kohtuullisella tasolla.</p>

Analyysi toimenpiteistä

Vesihuollon toimintavarmuus oli vuonna 2022 korkealla tasolla. Vedenjakelussa tapahtui vain lyhytaikaisia katkoksia yksittäisillä alueilla huoltotöiden vuoksi. Jaettu talousvesi sekä puhdistettu jätevesi täyttivät viranomaisvaatimukset säännöllisissä näytteenotoissa.

Kaksi suurempaa investointia saatettiin päätökseen vuoden aikana: Skeppsholmenin prosessialtaiden seinien ja katon rakentaminen sekä yhdysjohdon rakentaminen Gumnäsin ja Åminnen välille. Väylävirastolla on vuoden aikana ollut Raaseporissa isompia infrahankkeita, kuten Hangon–Hyvinkään radan sähköistämisen valmistelutyöt sekä Lepin alueen liikennetarkkailun uudistamisen. Myös Raaseporin Vesi on osallistunut näihin hankkeisiin.

Nykyisten vesi- ja viemäriinjojen saneerausta jatkettiin suunnitellun työohjelman mukaisesti, ja johtoverkkoa laajennettiin tarpeen mukaan. Hulevesijohtoja on täydennetty lähinnä muiden johtojen saneerauksen yhteydessä. Olemassa olevien johtojen pitkän aikavälin saneerausohjelma saatiin valmiiksi. Skeppsholmenin jätevedenpuhdistamon uudelle katolle asennettiin aurinkopaneelit ja Skeppsholmenin jätevedenpuhdistamon kompressorien vaihtaminen aloitettiin. Koivuniemen vedenottamon saneerauksen suunnittelu käynnistyi. Itse rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2023 aikana. Pohjan vesitornin kuntokartoitus tehtiin suunnitelmien mukaisesti. Verkkosivujamme kehitetään jatkuvasti; vuonna 2022 otimme käyttöön sähköisen käyttösopimuksen ja päivitimme verkkosivut käyttäjäystävällisemmiksi.

Tunnusluvut

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022	TILINPÄÄTÖS 2022
Suoritteet			
Liittymiä kpl	6 796	6 805	6 821
Myyty vesimäärä m ³	1 370 635	1 300 000	1 351 061
Myyty jätevesimäärä m ³	1 283 305	1 230 000	1 265 654
Vesijohtoa km	403	405	405
Viemärijohtoa km	425	427	427
Hulevesiviemärijohtoa km	148	148	150
Vedenottamoita kpl	12	12	12
Jätevesipumppaamoita kpl	146	146	146
Jätevedenpuhdistamoja kpl	3	3	3
Sitovat mittarit			
Menot €/m ³ vesi	2,39	2,66	2,67
Tulot €/m ³ vesi	4,56	4,92	4,75

Muut tunnusluvut

Käyttökustannukset laskutettua vesimäärää kohden 2,67 €/m³ (v. 2021 2,39 €/m³)
 (Mitä pienempi luku, sitä tehokkaammin voimavaroja on käytetty)

Kokonaiskustannukset laskutettua vesimäärää kohden 3,78 €/m³ (v. 2021 3,45 €/m³)
 (Mitä pienempi luku, sitä tehokkaammin voimavaroja on käytetty)

Liikelyijäämä/liikevaihto = 20,4 % (vuonna 2021 24,4 %)

Talous

	TILIN- PÄÄTÖS 2021	TALOUS- ARVIO 2022	Talousarv. muutokset	TILIN- PÄÄTÖS 2022	Poikkeama	Toteu- tuma%
TUOTOT						
Myyntituotot	6 149 532	6 310 100		6 343 908	33 808	100,5 %
Muut tuotot	105 455	89 400		70 389	-19 011	78,7 %
TUOTOT YHTEENSÄ	6 254 986	6 399 500	0	6 414 297	14 797	100,2 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				2,5 %		
KULUT						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-792 987	-828 100		-986 069	-157 969	119,1 %
Palvelujen ostot	-1 197 448	-1 251 730		-1 273 430	-21 700	101,7 %
Palkat ja palkkiot	-968 716	-1 005 000		-994 883	10 117	99,0 %
Henkilösivukulut	-231 376	-248 170		-241 514	6 656	97,3 %
Poistot ja arvonalennukset	-1 452 961	-1 612 500		-1 497 304	115 196	92,9 %
Muut liiketoiminnan kustannukset	-84 856	-122 500		-110 792	11 708	90,4 %
KULUT YHTEENSÄ	-4 728 343	-5 068 000	0	-5 103 993	-35 993	100,7 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				7,9 %		
LIIKKEYLIJÄÄMÄ	1 526 643	1 331 500	0	1 310 304	-21 196	98,4 %
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				-14,2 %		
Korkotuotot	0	0		0	0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	3 206	3 500		4 519	1 019	129,1 %
Kunnalle maksetut korkokulut	-10 529			-6 628	-6 628	0,0 %
Muille maksetut korkokulut	-45 013	-5 000		-30 758	-25 758	615,2 %
Korvaus peruspääomasta	-949 000	-599 000		-598 533	467	99,9 %
Muut rahoituskulut	-321			-35	-35	0,0 %
<u>TILIKAUDEN YLI- JÄÄMÄ</u>	<u>524 986</u>	<u>731 000</u>	<u>0</u>	<u>678 870</u>	<u>-52 130</u>	<u>92,9 %</u>
Muutos (TP 2022 vs TP 2021)				29,3 %		

Talouden ja tunnuslukujen analyysi

Pandemia jatkui ajoittain vuonna 2022 ja lisäksi tuli Ukrainan kriisi, joten vuosi oli taas poikkeuksellinen. Tulokselisesti Raaseporin Vesi -liikelaitoksella oli hyvä vuosi.

Laadukasta talousvettä toimitettiin asiakkaillemme ja jätevesien puhdistus oli hyvällä tasolla. Uusia liittymiä oli muutamia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuotomäärä (pumpatun ja myydyn veden määrän välinen ero) laski 15,8 prosenttiin. Myös puhdistamoissa puhdistetun jäteveden määrä väheni hieman. Runkoputkien korjattujen vuotojen määrä väheni 35 vuodosta vuonna 2021 19:ään vuonna 2022. Tämä vaikuttaa suoraan käyttökustannuksiin, koska putkivuotojen korjaaminen on kallista. Käyttökustannukset olivat muilta osin budjetoitua suuremmat. Tämä johtui pääasiassa hintojen noususta ja inflaatiosta. Kemikaalien ja polttoaineiden hinnat nousivat erityisen paljon. Myös korkokustannukset nousivat.

Talousveden ja jäteveden myynti väheni vuoteen 2021 verrattuna. Vuoden aikana vedenmyynnistä saadut tulot muodattivat talousarviota. Vuoden 2022 alussa tehtiin pieni hinnan tarkistus johtokunnan päätöksellä. Kokonaistulot ovat myös talousarvion mukaiset. Poistot olivat budjetoitua pienemmät. Suurin syy pienempiin poistoihin oli se, että jotkin suuret hankkeet saatiin päätökseen suunniteltua myöhemmin.

Raaseporin Vesi -liikelaitoksen taloudellinen tulos vuonna 2022 on 678 870 euroa ylijäämäinen, mikä on n. 50 000 euroa budjetoitua vähemmän ja n. 150 000 euroa enemmän kuin vuoden 2021 ylijäämä.

Dronekuva Karjan Pumpputahdesta / Kjell Svenskberg

5. INVESTOINNIT 2022

TOIMINTAYKSIKKÖ	Toteutuma	Talousarvio sis. muutokset	Toteutuma%	Ero
Vedenottoaika				
Vedenottamojen täydentäminen	-28 961,60	-50 000	57,9	21 038,40
	-28 961,60	-50 000	57,9	21 038,40
Johtoverkko (vesi, viemäri, pintavesi)				
Asunto- ja teollisuusalueiden laajennus	-567 239,00	-255 000	222,4	-312 239,00
Liittymismaksujen myynti	1 180,00			1 180,00
Johtoverkkojen saneeraus ja pintavesijohtojen laajennus-rakentaminen	-977 072,06	-1 220 000	80,1	242 927,94
	-1 543 131,06	-1 475 000	104,6	-68 131,06
Pumppaamot, viemäri				
Jätevedenpumppaamon täydentäminen	-48 707,10	-50 000	97,4	1 292,90
Puhdistamot				
Puhdistamon täydentäminen	-273 606,35	-360 000	76,0	86 393,65
Rahoitusavustus	49 000,00			49 000,00
	-224 606,35	-360 000	62,4	135 393,65
Pohjan vesitorni, korjaus	-11 196,60			-11 196,60
Menot	-1 906 782,71	-1 935 000	98,5	28 217,29
Tulot	50 180,00	0		50 180,00
NETTO	<u>-1 856 602,71</u>	<u>-1 935 000</u>	<u>95,9</u>	<u>78 397,29</u>

6. RAHOITUSLASKELMA

	2022		2021	
Toiminnan kassavirta				
Liiketoiminnan ylijäämä	1 310 304,22		1 526 643,08	
Poistot ja arvonalennukset	1 497 304,44		1 452 960,88	
Rahoitustuotot ja -kulut	-631 434,44		-1 001 657,41	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>0,00</u>	2 176 174,22	<u>-6 450,00</u>	1 971 496,55
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 906 782,71		-2 019 658,65	
Rahoitusosuudet investointeihin	49 000,00			
Käyttöomaisuuden myyntitulot, pysyvät vastaavat	<u>1 180,00</u>	<u>-1 856 602,71</u>	<u>6 450,00</u>	<u>-2 013 208,65</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		319 571,51		-41 712,10
Rahoitustoiminnan rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Muiden saatavien muutos/liittymismaksut				
Lainakannan muutokset				
Pikäaik.lainojen lisäys kunnalta				
Pikäaik.lainojen lisäys muilta	2 000 000,00			
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen väh.	0,00		-310 000,00	
Pitkäaik.lainojen vähennys muilta	-620 398,22		-752 389,22	
Kunnalta saatujen lyhytaikaisten lainojen muutokset		1 379 601,78		-1 062 389,22
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutokset	-6 651,23		5 129,29	
Muiden saamisten muutokset	-56 203,33		12 526,44	
Saamisten muutos kunnalta	7 229,89		-13 316,65	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-101 514,56		191 755,42	
Korottomien velkojen muutos	<u>-119 918,15</u>	<u>-277 057,38</u>	<u>796 299,74</u>	<u>992 394,24</u>
Rahoitustoiminnan rahavirta		1 102 544,40		-69 994,98
Rahavarojen muutos		1 422 115,91		-111 707,08
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 933 725,47		1 511 609,56	
Rahavarat 1.1.	<u>-1 511 609,56</u>	1 422 115,91	<u>-1 623 316,64</u>	-111 707,08

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2022	2021
Toiminnon ja investointien rahavirta viiden vuoden aikana	2 236 177	3 478 282
Investointien tulorahoitus, %	117,14 %	97,62 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2,50	2,79
Lainanhoitokate	3,37	1,82
Kassan riittävyys, kassapäivät	160	78
Quick ratio	1,71	0,89
Current ratio	1,76	0,93

7. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tilinpäätöksen teon periaatteet ja menetelmät

Tietojen vertaaminen edellisiin vuosiin

Vuoden 2016 tilinpäätöksestä lähtien eriytettiin Raaseporin Veden hulevesien käsittely siten, että laadittiin erillinen tase ja tuloslaskelma sekä rahoitusanalyysi. Raaseporin Vesi laskuttaa tekniseltä keskukselta vuoden käsittelykustannukset sisältäen vuosittaisen poistosumman. Erillistä huleveden käsittelytaksaa ei ole otettu käyttöön.

7.2 Toimintatuotot

	2022	2021
Liikevaihto	6 343 908,28	6 149 531,50
Valmistus omaan käyttöön	27 876,18	61 316,81
Muut liiketoiminnan tuotot	42 512,68	44 138,04
Tuotot sis. sisäiset	6 414 297,14	6 254 986,35
Sisäiset tuotot	-33 472,07	-42 659,38
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	6 380 825,07	6 212 326,97

7.3 Satunnaiset erät sekä pysyvien vastaavien myyntivoitot

	2022	2021
Myyntivoitot ja tappiot käyttöomaisuudesta		
Myyntivoitot koneista ja kalustosta	0,00	6 450,00
Myyntivoitot yhteensä	0,00	6 450,00

7.4 Pysyvien vastaavien muutokset

Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista

Pysyviin vastaaviin sisältyvien kulutukselle alttiin kaluston poistot on vahvistettu etukäteen laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenon ja arvioidun taloudellisen käyttöajan perusteella.

Lasketut poistoajat seuraavat Tammisaaren kaupungin poistosuunnitelmaa sekä poistoprosenttien että poistomenetelmien osalta:

Tasapoisto	Maa- ja vesialueet	Rakennukset		Kiinteät rakenteet ja laitteet (Vedenjakeluverkko, viemäriverkko)
		Talousrakennus	Tehdas ja tuotantorak.	
Vuosi	ei poisto	18 vuotta	25 vuotta	35 vuotta

Pienet hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 € on kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien taulukko löytyy seuraavalta sivulta.

Pysyvät vastaavat

		Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	Sijoitukset	Yhteensä
			Muut pitkä- aikaiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet & kalusto			
Poistamaton hankinta- meno l.l.		13 979,02	125 014,85	6 226 119,29	18 006 280,29		1 335 965,01	25 693 379,44	22 773,29	25 730 131,75
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	7 429,03	134 504,75	1 188 541,64		576 307,29	1 906 782,71	0,00	1 906 782,71
Rahoitusosuudet tilikauden aikana					0,00		49 000,00	49 000,00		49 000,00
Vähennykset tilikauden aikana									1 180,00	1 180,00
Siirrot erien välillä	men.			801 072,02	510 217,22		1 311 289,24	0,00		0,00
	tul.									
Tilikauden poistot		5 480,51		473 946,04	1 017 877,89			1 491 823,93		1 497 304,44
Arvonlennukset ja niiden palautukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.		8 498,51	132 443,88	6 687 750,02	18 687 161,26		551 983,06	26 059 338,22	21 593,29	26 089 430,02

7.5 Vaihtuvat vastaavat, saamiset

SAAMISTEN ERITTELY	2022	2021
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	306 456,42	274 071,00
Saamiset kunnalta	68 165,47	75 395,36
Muut saamiset	49 038,40	25 220,49
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	423 660,29	374 686,85

7.6 Oma pääoma

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	2022	2021
Peruspääoma	9 975 546,53	9 975 546,53
Arvonkorotusrahoisto	1 249,46	1 249,46
Ed.tilikausien ylijäämä	5 078 102,16	4 634 281,67
Ed. tilikauden ylijäämä	524 985,67	443 820,49
Ed. tilikausien ylijäämä 31.12	5 603 087,83	5 078 102,16
Tilikauden ylijäämä	678 869,78	524 985,67
Oma pääoma yhteensä	16 258 753,60	15 579 883,82

7.7 Vieras pääoma

PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 819 658,36	2 725 770,58
Lainat kunnalta	2 188 649,20	2 188 649,20
Ennakot	7 952,94	7 972,75
Korottomat velat kunnalta/liittymismaksut	181 747,25	181 747,25
Liittymismaksut ja muut velat		
Liittymismaksut	5 124 516,92	4 902 051,92
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	11 322 524,67	10 006 191,70
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	763 255,22	477 541,22
Laina kunnalta/lyhennys	0,00	0,00
Ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	591 287,54	827 450,30
Korottomat velat kunnalta	349 541,09	451 055,65
Muut velat	6 021,41	149 092,46
Siirtovelat	252 921,50	216 051,03
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 963 026,76	2 121 190,66
<u>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ:</u>	<u>13 285 551,43</u>	<u>12 127 382,36</u>

7.8 Lainat jotka lankeavat maksettavaksi 5 vuoden tai pidemmän ajan kuluttua

	2022	2021
	Saldo 31.12.2027	Saldo 31.12.2026
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 322 193,00	1 148 939,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
	<u>1 322 193,00</u>	<u>1 148 939,00</u>

7.9 Vastattavat, siirtovelat

Erittely siirtoveloista	2022	2021
Korkojaksotukset	10 163,86	445,42
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	17 630,93	16 647,93
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	225 126,71	198 957,68
<u>Vastattavat siirtovelat yhteensä</u>	<u>252 921,50</u>	<u>216 051,03</u>

7.10 Henkilöstön määrä

	2022	2021
Vakinainen henkilökunta	21	20
Osa-aikainen henkilökunta	0	0
<u>Henkilöstö, yhteensä</u>	<u>21</u>	<u>20</u>

7.11 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2022	2021
Palkat ja palkkiot	1 027 718,64	975 679,12
Palkkoihin liittyvät korvaukset	32 835,59	6 963,48
	994 883,05	968 715,64
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	203 000,52	195 982,84
Muut henkilösivukulut	38 513,85	35 393,48
	241 514,37	231 376,32
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 236 397,42	1 200 091,96
Aktivoidut henkilöstökulut	42 435,59	53 132,33
<u>Henkilöstökulut yhteensä sis. aktivoidut henkilöstökulut</u>	<u>1 278 833,01</u>	<u>1 253 224,29</u>

7.12 Käytettyjen kirjanpito kirjojen ja tositteiden luettelo

PÄIVÄKIRJA
PÄÄKIRJA
TULOSLASKELMA
TASE
TILINPÄÄTÖSERITTELYT

Käytetyt tositteet

Tositelaji		Tosite nro
001	Avaava tase	
002	Muistiotositteet	2 001 - 2 098
009	Käyttöomaisuus	9 001 - 9 012
013	Sonet varasto	13 147 - 13 157
015	Tiliotetapahtumat	15 001 - 15 253
030	Palkkatositteet	30 001 - 30 053
047	Ostoreskontra, suoritteet R8	46 001 - 49 251
210	Ostoreskontra, Rondo	210 001 - 212 321
601	Myyntireskontra, suoritteet	600 001 - 600 533
800	Myyntireskontra, vesilaskutus Vesikanta	800 001 - 827 328
810	Myyntireskontra, muu työlaskutus	860 001 - 860 321

8. HULEVEDEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖSLASKELMA

8.1 Eriytetty tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kustannukset

	Hulevesi	Vesihuolto ja viemäröinti	Raaseporin Vesi yhteensä
	1.1-31.12.2022	1.1-31.12.2022	1.1-31.12.2022
Liikevaihto	67 527,71	6 242 908,50	6 310 436,21
Valmistus omaan käyttöön		27 876,18	27 876,18
Muut liiketoiminnan tuotot		42 512,68	42 512,68
Tarvikkeet ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-879,16	-972 293,86	-973 173,02
Varastojen lisäys tai vähennys			
Palvelujen ostot	-18 515,21	-1 234 338,48	-1 252 853,69
	-19 394,37	-2 206 632,34	-2 226 026,71
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-530,19	-994 352,86	-994 883,05
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-105,69	-202 894,83	-203 000,52
Muut henkilösivukulut	-20,24	-38 493,61	-38 513,85
	-656,12	-1 235 741,30	-1 236 397,42
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-44 962,35	-1 452 342,09	-1 497 304,44
Muut liiketoiminnan kulut	-2 514,87	-108 277,41	-110 792,28
<u>Liikeylijäämä</u>	<u>0,00</u>	<u>1 310 304,22</u>	<u>1 310 304,22</u>
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot		0,00	0,00
Muut rahoitustuotot		4 519,34	4 519,34
Kunnalle maksetut korkokulut		-6 627,90	-6 627,90
Muulle maksetut korkokulut		-30 758,41	-30 758,41
Korvaus peruspääomasta		-598 532,80	-598 532,80
Muut rahoituskulut		-34,67	-34,67
	0,00	-631 434,44	-631 434,44
<u>Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä</u>	<u>0,00</u>	<u>678 869,78</u>	<u>678 869,78</u>
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot			
Tilikauden ylijäämä	0,00	678 869,78	678 869,78

8.2 Eriytetty tase

	Hulevesi	Vesihuolto ja viemärointi	Raaseporin Vesi yhteensä
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2022
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		8 498,51	8 498,51
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		51 437,70	51 437,70
Liittymismaksut		81 006,18	81 006,18
Rakennukset		6 687 750,02	6 687 750,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 713 904,71	14 973 256,55	18 687 161,26
Koneet ja kalusto		0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankkeet	55 155,45	496 827,61	551 983,06
	3 769 060,16	22 290 278,06	26 059 338,22
Sijoitukset			
Liittymismaksut		21 593,29	21 593,29
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		97 489,25	97 489,25
Saamiset			
Lyhytaikaiset saatavat			
Myyntisaamiset		306 456,42	306 456,42
Saamiset kunnalta		68 165,47	68 165,47
Muut saatavat		49 038,40	49 038,40
Siirtosaamiset		0,00	0,00
	0,00	423 660,29	423 660,29
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	2 933 725,47	2 933 725,47
	<u>3 769 060,16</u>	<u>25 775 244,87</u>	<u>29 544 305,03</u>

	Hulevesi	Vesihuolto ja viemärointi	Raaseporin Vesi yhteensä
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2022
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Peruspääoma		9 975 546,53	9 975 546,53
Arvonkorotusrahasto		1 249,46	1 249,46
Ed. tilikauden ylijäämä	3 769 060,16	1 834 027,67	5 603 087,83
Tilikauden ylijäämä		678 869,78	678 869,78
	3 769 060,16	12 489 693,44	16 258 753,60
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		3 819 658,36	3 819 658,36
Laina kunnalta		2 188 649,20	2 188 649,20
Ennakot		7 952,94	7 952,94
Korottomat lainat kunnalta		181 747,25	181 747,25
Liittymismaksut ja muut velat		5 124 516,92	5 124 516,92
	0,00	11 322 524,67	11 322 524,67
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		763 255,22	763 255,22
Laina kunnalta		0,00	0,00
Ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		591 287,54	591 287,54
Korottomat velat kunnalta		349 541,09	349 541,09
Muut velat		6 021,41	6 021,41
Siirtovelat		252 921,50	252 921,50
	0,00	1 963 026,76	1 963 026,76
	<u>3 769 060,16</u>	<u>25 775 244,87</u>	<u>29 544 305,03</u>

8.3 Eriytetty rahoituslaskelma

	Hulevesi	Vesihuolto ja viemärointi	Raaseporin Vesi yhteensä
	1.1-31.12.2022	1.1-31.12.2022	1.1-31.12.2022
Toiminnan kassavirta			
Liiketoiminnan ylijäämä	0,00	1 310 304,22	1 310 304,22
Poistot ja arvonalennukset	44 962,35	1 452 342,09	1 497 304,44
Rahoitustuotot ja -kulut		-631 434,44	-631 434,44
Tulorahoituksen korjauserät		0,00	0,00
	44 962,35	2 131 211,87	2 176 174,22
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-1 617 752,71	-1 906 782,71
Rahoitusosuudet investointeihin		0,00	49 000,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot, pysyvät vastaavat			1180,00
	-289 030,00	-1 617 752,71	-1 856 602,71
Toiminnan ja investointien rahavirta	-244 067,65	513 459,16	319 571,51
Rahoitustoiminnan rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Muiden saatavien muutos/liittymismaksut			
Lainakannan muutokset			
Pikäaik.lainojen lisäys kunnalta			
Pikäaik.lainojen lisäys muilta		2 000 000,00	2 000 000,00
Kunnalta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys		0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys muilta		-620 398,22	-620 398,22
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutokset			
	0,00	-620 398,22	1 379 601,78
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutokset		-6 651,23	-6 651,23
Muiden saamisten muutokset		-56 203,33	-56 203,33
Saamisten muutos kunnalta		7 229,89	7 229,89
Korottomien velkojen muutos kunnalta		-101 514,56	-101 514,56
Korottomien velkojen muutos		-119 918,15	-119 918,15
	0,00	-277 057,38	-277 057,38
Rahoitustoiminnan rahavirta	0,00	1 102 544,40	1 102 544,40
Rahavarojen muutos	-244 067,65	-383 996,44	1 422 115,91
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.			2 933 725,47
Rahavarat 1.1.			-1 511 609,56
			1 422 115,91

9. ERIYTETTYJEN TILINPÄÄTÖSLASKELMIEN LIITETIEDOT

9.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Huleveden käyttökustannukset sisältävät suoraan kirjatut materiaalihankintakustannukset, palvelujen ostot ja palkkakulut. Poistot suunnitelman mukaisesti vuodesta 2016 alkaen.

Tasetta koskevat liitetiedot

Aloitustaseessa on hulevesiverkon arvo määrätty laskennalla, että hulevettä on 40 %:lla alueesta ja huleveden osuus on 33 %. Johtoverkon tasearvot per 31.12.2015 18 096 723,74 antoivat hulevesijohtojen arvoksi per 31.12.2015 2 412 655,21 €.

9.2 Pysyvien vastaavien muutokset

Pysyvät vastaavat

		AINEELLISET HYÖDYKKEET		
		Kiinteät rakenteet ja laitteet	Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno l.l.		3 411 699,51	113 293,00	3 524 992,51
Lisäykset tilikauden aikana		289 030,00		289 030,00
Rahoitusosuudet tilikauden aikana				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä	men.	113 293,00	-113 293,00	0,00
	men.	-55 155,45	55 155,45	0,00
Tilikauden poistot		44 962,35		44 962,35
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.		3 713 904,71	55 155,45	3 769 060,16

10. ALLEKIRJOITUKSET

Raaseporin Veden johtokunta 8 maaliskuuta 2023

Werner Orre
puheenjohtaja

Lea Adolfsson

Kimmo Koivunen

Monika Fagerholm

Niklas Weckman

Leo Puhakka

Pia Franzen

Klara Eklund
Vesilaitoksen johtaja

RASEBORGS VATTEN
RAASEPORIN VESI

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2022

Raaseporin kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Raaseporin kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin liikelaitoksen erillistilinpäätöksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kaupungin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Raasepori 25. huhtikuuta 2023

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'HV' or similar initials.

Helge Vuoti
JHT, HT